

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 209

31 Αυγούστου 2007

ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 168

Κωδικοποίηση σε ενιαίο κείμενο, με τον τίτλο «Κώδικας Πολεμικών Συντάξεων» των διατάξεων που ισχύουν για την απονομή των πολεμικών συντάξεων.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Έχοντας υπόψη:

Τις διατάξεις του άρθρου 12 του ν. 3554/2007 (ΦΕΚ 80 Α') με πρόταση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών, αποφασίζουμε:

ΑΡΘΡΟ ΜΟΝΟ

Οι διατάξεις της νομοθεσίας που ισχύει κατά την έκδοση του παρόντος Προεδρικού Διατάγματος για την απονομή των πολεμικών συντάξεων, όπως αυτές αναφέρονται απέναντι από κάθε άρθρο, κωδικοποιούνται σε ενιαίο κείμενο με τον τίτλο «Κώδικας Πολεμικών Συντάξεων» που έχει ως εξής:

Κ Ω Δ Ι Κ Α Σ ΠΟΛΕΜΙΚΩΝ ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ⁽¹⁾

ΤΜΗΜΑ Α' ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α' ΟΡΙΣΜΟΙ

Α Ρ Θ Ρ Ο 1

Έννοια της πολεμικής σύνταξης

Άρθρο 2 περ. δ' Ν. 70/43, σε συνδ. με το άρθρο 1 Ν. 362/43.

Πολεμικές συντάξεις με την έννοια αυτού του Κώδικα είναι:

- α) Οι συντάξεις που έχουν απονεμηθεί σε αξιωματικούς και ανθυπασπιστές οι οποίοι δεν έχουν υπαχθεί στις ειδικές πολεμικές

⁽¹⁾ Για θέματα που δε ρυθμίζονται ρητά από τις διατάξεις του Κώδικα αυτού έχουν ανάλογη εφαρμογή οι διατάξεις του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων (Βλ. άρθρο 8 παρ. 12 Ν. 2592/98).

καταστάσεις καθώς και σε οπλίτες γενικά για πολεμικά τραύματα ή νοσήματα απότοκα των κακουχιών της στρατιωτικής υπηρεσίας στους πολέμους ή επιστρατεύσεις εφόσον η ανικανότητα από τα τραύματα ή νοσήματα παρουσιάστηκε κατά τη διάρκεια της στρατιωτικής τους υπηρεσίας στους πολέμους ή επιστρατεύσεις ή μέσα σε ένα εξάμηνο το αργότερο από την απομάκρυνσή τους από τις τάξεις, ή, προκειμένου για οπλίτες που υπηρέτησαν και μετά τη λήξη της εμπόλεμης κατάστασης ή επιστράτευσης, μέσα σε ένα εξάμηνο από τη λήξη τους.

Άρθρο 2 περίπτ. α' A.N. 70/43.

β) Οι συντάξεις που έχουν απονεμηθεί στις οικογένειες των αξιωματικών, ανθυπασπιστών και οπλιτών γενικά και όσων εξομοιώνονται με αυτούς, που σκοτώθηκαν ή εξαφανίστηκαν στους πολέμους ή πέθαναν εξαιτίας πολεμικού τραύματος ή ασθένειας απότοκης της υπηρεσίας στους πολέμους ή επιστρατεύσεις, εφόσον πέθαναν κατά τη διάρκεια της στρατιωτικής τους υπηρεσίας στους πολέμους ή επιστρατεύσεις ή μέσα σε ένα εξάμηνο από την απομάκρυνση του στρατιωτικού από τις τάξεις ή, προκειμένου για όσους υπηρέτησαν και μετά τη λήξη της εμπόλεμης κατάστασης ή επιστράτευσης, μέσα σε ένα εξάμηνο από τη λήξη τους.

Άρθρο 3 παρ. 1 Ν. 1240/44.

Ο περιορισμός του εξαμήνου δεν έχει εφαρμογή αν πρόκειται για αξιωματικούς ή ανθυπασπιστές που πέθαναν σε νοσοκομεία στα οποία είχαν εισαχθεί για νοσηλεία μέσα σε ένα εξάμηνο από την απομάκρυνσή τους από το στράτευμα ή τον τερματισμό της εμπόλεμης κατάστασης.

Άρθρο 2 περίπτ. β' Ν. 70/1943, όπως αντικατ. με το άρθρο 5 του ν. 1640/44.

γ) Οι συντάξεις των οικογενειών των αξιωματικών, ανθυπασπιστών και οπλιτών που πεθαίνουν σε ειδικές καταστάσεις, στις οποίες είχαν τεθεί, εξαιτίας πολεμικών τραυμάτων ή νοσημάτων απότοκων των κακουχιών του πολέμου.

Άρθρο 7 παρ. 1 Ν. 812/43.

δ) Οι συντάξεις που έχουν απονεμηθεί σε τραυματίες Εθνικών Αγώνων και τις οικογένειες τους, καθώς και τις οικογένειες όσων σκοτώθηκαν σε τέτοιους αγώνες, οι συντάξεις των οικογενειών των εθελοντών που υπηρέτησαν σε εθελοντικά σώματα και σκοτώθηκαν στον πόλεμο, καθώς επίσης και οι συντάξεις των στρατιωτικών και των οικογενειών τους, εφόσον οι στρατιωτικοί αυτοί τραυματίστηκαν ή

Διευκρινιστική διάταξη σε σχέση με τη νομοθεσία που ισχύει.

- σκοτώθηκαν σε συμπλοκές που είχαν σκοπό την άμυνα του εδάφους της πατρίδας.
- ε) Οι πολεμικές συντάξεις που έχουν απονεμηθεί με άλλες διατάξεις σε εκείνους που έγιναν ανίκανοι και τις οικογένειές τους σύμφωνα με όσα ορίζονται ειδικότερα στις διατάξεις αυτές.

Α Ρ Θ Ρ Ο 2

Έννοια του όρου στρατιωτικός

Άρθρο 2 παρ. 1 των Ν. 2769/22 και 3122/24, σε συνδ. με το άρθρο 32 Β.Δ. 31.10.35

Άρθρο 2 παρ. 2 Ν. 2769/22 και 3122/24 σε συνδ. με το άρθρο 8 παρ. 1 Α.Ν. 2650/1940 και το άρθρο 8 Α.Ν. 2734/40.

Άρθρο 8 παρ. 2 Α.Ν. 2650/1940, σε συνδ. με το άρθρο 8 Α.Ν. 2665/40 και το άρθρ. 8 Α.Ν. 2734/40.

Άρθρο 1 παρ. 2 Ν. 1859/89.

1. Σύμφωνα με αυτόν τον Κώδικα στρατιωτικοί είναι όλοι όσοι υπηρετούν στα διάφορα όπλα, σώματα, κλάδους ή ειδικότητες του Στρατού της ξηράς, της Θάλασσας και της Πολεμικής Αεροπορίας, τη Χωροφυλακή και το Λιμενικό Σώμα, αξιωματικοί και οπλίτες και όσοι με νόμους αντιστοιχούν ή εξομοιώνονται με αυτούς.
2. Όπου στον Κώδικα αυτόν αναφέρεται ορισμένος βαθμοφόρος του Στρατού της Ξηράς, νοείται ταυτόχρονα και ο αντίστοιχος του Στρατού, της Θάλασσας, της Πολεμικής Αεροπορίας, της Χωροφυλακής και του Λιμενικού Σώματος με την αντιστοιχία που αναφέρεται στους νόμους.
3. Όπου στον ίδιο Κώδικα αναφέρονται οπλίτες, νοούνται οι μόνιμοι, έφεδροι, κληρωτοί και εθελοντές του Στρατού της Ξηράς, του Πολεμικού Ναυτικού, της Πολεμικής Αεροπορίας και της Χωροφυλακής.
4. Ως οπλίτες νοούνται οι στρατιώτες, οι δεκανείς, οι λοχίες, οι επιλοχίες, οι αρχιλοχίες, καθώς και όσοι εξομοιώνονται με αυτούς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ ΑΝΙΚΑΝΟΤΗΤΑ

Α Ρ Θ Ρ Ο 3

Προσδιορισμός ανικανότητας Αρμόδιο όργανο

Άρθρο 10 παρ. 1 εδαφ. πρώτο Ν. 2769/22 και 8 παρ. 1 του Ν. 3122/24, σε συνδ. με τα άρθρα 3 του Α.Ν. 2650/40 και 9 Α.Ν. 2734/40 και 4 παρ. 5 Α.Ν. 2885/41.

Άρθρο 10 παρ. 1 εδαφ. δεύτερο Ν. 2769/22 και άρθρ. 8 παρ. 2 Ν. 3122/24, σε συνδ. με το άρθρ. 3 παρ. 1 Α.Ν. 2650/40.

1. Η σύνταξη ανικανότητας παρέχεται με βάση γνωμοδότηση της οικείας Ανώτατης Υγειονομικής Επιτροπής, η οποία πρέπει να είναι σαφής και λεπτομερής και να προσδιορίζει επακριβώς σε εκατοστά, μέσα στα όρια του προσαρτημένου στον Κώδικα αυτόν πίνακα νόσων και αναπηριών, την πραγματική ανικανότητα του παθόντα και τη σχέση της με την υπηρεσία του στον πόλεμο ή την επιστράτευση.
2. Σε περίπτωση που συντρέχουν περισσότερες βλάβες η Επιτροπή προσδιορίζει χωριστά την από κάθε μία βλάβη ανικανότητα και ο συνολικός βαθμός ανικανότητας του παθόντα υπολογίζεται σύμφωνα με τους κανόνες του επόμενου άρθρου κατά τον κανονισμό της σύνταξης.

Α Ρ Θ Ρ Ο 4**Προσδιορισμός ποσοστού αναπηρίας από πολλαπλές αναπηρίες.**

Άρθρα 9 ν. 2769/22 και 7 του ν. 3122/24, σε συνδ. με τα άρθρα 3 του Α.Ν. 2650/40 και 9 του Α.Ν. 2734/40.

1. Μόνο για τον κανονισμό της σύνταξης η μείωση της ικανότητας για εργασία, διαιρείται σε τμήματα από πέντε εκατοστά το καθένα και ο βαθμός αυτής σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση είναι αυτός που παριστάνεται με το τελευταίο εκατοστό του τμήματος στο οποίο περιλαμβάνεται.
2. Σε περίπτωση που συντρέχουν περισσότερες βλάβες, καμιά από τις οποίες δεν έχει ως αποτέλεσμα μείωση της ικανότητας για εργασία 100%, βαθμός της μείωσης είναι αυτός της βαρύτερης βλάβης, αυξημένος με το βαθμό της αμέσως επόμενης βαρύτερης βλάβης, ο οποίος υπολογίζεται στην ικανότητα του παθόντα που απομένει μετά την αφαίρεση του βαθμού της πρώτης μείωσης, αν ο βαθμός της βαρύτερης βλάβης έχει ως αποτέλεσμα μείωση τουλάχιστον 20%, ο βαθμός των επόμενων λογίζεται αυξημένος κατά ένα τμήμα για την αμέσως επόμενη βαρύτερη, κατά δύο για την τρίτη και τις επόμενες.

Α Ρ Θ Ρ Ο 5**Συντάξιμη αναπηρία**

Άρθρα 7 Ν. 2769/22 και 5 του Ν. 3122/24, σε συνδ. με το άρθρο μόνο του Ν. 4/43.

Άρθρα 14 παρ. 3 Ν. 2769/1922 και 11 παρ. 2 του Ν. 3122/24, σε συνδ. με το άρθρ. 2 παρ. 3 του Α.Ν. 2885/41.

1. Για τη θεμελίωση δικαιώματος πολεμικής σύνταξης απαιτείται διαρκής μείωση της ικανότητας για εργασία σε ποσοστό τουλάχιστον 10%, με την επιφύλαξη των διατάξεων με τις οποίες σε ειδικές περιπτώσεις το ποσοστό ανικανότητας ορίζεται μεγαλύτερο.
2. Σε περίπτωση που αποδεικνύεται ότι υπάρχει σχετικά με το πάθημα βαρύ ππαίσμα του παθόντα, δε γεννιέται δικαίωμα σε σύνταξη ανικανότητας.

ΤΜΗΜΑ Β΄**ΠΟΛΕΜΟΙ 1897 - 1923****ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄****ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΣΥΝΤΑΞΗΣ****Α Ρ Θ Ρ Ο 6****Στρατιωτικοί**

Δικαίωμα σε σύνταξη ανικανότητας που έχει επέλθει στους παλαιούς πολέμους έχουν:

Άρθρο 1 παρ. 1 περιπτ. β΄ Ν. 2769/22.

- α) Οι αξιωματικοί και οπλίτες, που διέπονται σε σχέση με τη σύνταξη από τις διατάξεις του Ν. 2769/1922 και οι οποίοι έγιναν ανίκανοι με τους όρους που αναφέρονται στο άρθρο 8.

- Άρθρο 1 παρ. 1 Ν. 3122/24. **β)** Οι έφεδροι οπλίτες από το βαθμό του επιλοχία, που συμπεριλαμβάνεται, και κάτω, οι οποίοι έγιναν ανίκανοι για εργασία, απόλυτα ή σχετικά, μόνιμα ή πρόσκαιρα, εξαιτίας τραυμάτων ή νοσημάτων, τα οποία λήφθηκαν ή προκλήθηκαν στους πολέμους και τις επιστρατεύσεις από το 1912 μέχρι το 1923, με την τήρηση των όρων του άρθρου 8.
- Άρθρο 1 παρ. 2 Ν. 3122/24. Στους κληρωτούς οπλίτες, τους εθελοντές χωροφύλακες, και γενικά μόνιμους οπλίτες που έπαθαν κατά την παραπάνω περίοδο, παρέχεται δικαίωμα σε σύνταξη μόνο εφόσον η ανικανότητα ή ο θάνατος οφείλεται σε λοιμώδη νοσήματα ή σε γεγονός που συνέβη στη ζώνη των πολεμικών επιχειρήσεων.
- Άρθρο 24 Ν. 3122/24. Επίσης, δικαιούνται πολεμική σύνταξη ή αύξηση σύμφωνα με τις διατάξεις αυτής της περίπτωσης οι οπλίτες και αξιωματικοί που έγιναν ανίκανοι στους πολέμους και επιστρατεύσεις από το 1912 μέχρι το 1923.
- Άρθρο μόνο Ν. 4758/30. **γ)** Οι ανάπηροι οπλίτες ή οι οικογένειες οπλιτών, οι οποίοι σκοτώθηκαν ή πέθαναν στο χρόνο του Κινήματος της Εθνικής Άμυνας, εφόσον υπηρετούσαν στο Στρατό του Εθνικού Κινήματος ή έπλεαν για κατάταξη σ' αυτόν.
- Σύμφωνα με τους ίδιους όρους δικαιούνται σύνταξη και οι ανάπηροι οπλίτες ή οι οικογένειες οπλιτών, που σκοτώθηκαν ή πέθαναν στις συμπλοκές που έγιναν εναντίον των Γερμανοβουλγάρων από τμήματα του Στρατού, που αντιστάθηκαν και δεν παραδόθηκαν σ' αυτούς κατά την κατάληψη του οχυρού Ρούπελ και της Καβάλας.

Α Ρ Θ Ρ Ο 7

Ειδικές κατηγορίες

- Δικαίωμα σε σύνταξη ανικανότητας, αν συντρέχουν οι όροι του άρθρου 8, έχουν επίσης:
- Άρθρα 34 Ν. 2769/22 και 30 του Ν. 3122/24. **α)** Οι επίτακτοι αξιωματικοί που διορίστηκαν σε πολεμικά πλοία καθώς και οι αξιωματικοί και τα πληρώματα των εμπορικών πλοίων, που επιτάχθηκαν ή προσλήφθηκαν για υπηρεσία του κράτους ή εκτέλεσαν τέτοια υπηρεσία.
- Για την εφαρμογή αυτής της περίπτωσης οι αξιωματικοί και τα πληρώματα των εμπορικών πλοίων εξομοιώνονται ως εξής:
- Οι πλοίαρχοι με υποπλοίαρχους.
- Οι υποπλοίαρχοι και οι ανθυποπλοίαρχοι με ανθυποπλοίαρχους.
- Αυτοί που έχουν δίπλωμα μηχανικού α' τάξης με τους ανθυποπλοίαρχους και αυτοί που έχουν δίπλωμα μηχανικού β' τάξης με τους σημαιοφόρους.
- Αυτοί που έχουν δίπλωμα μηχανικού γ' τάξης με τους αρχικελευστές.
- Οι ναύκληροι και αρχιθερμαστές με τους κελευστές και οι υπόλοιποι με τους ναύτες.
- Άρθρο 33 Ν.Δ. της 23/27.11.25 τελευταίο εδάφιο. **β)** Οι αξιωματικοί των εμπορικών πλοίων που δεν είχαν επιταχθεί, οι οποίοι έπαθαν από την έναρξη του Ευρωπαϊκού Πολέμου, εξαιτίας τορπιλισμού του πλοίου στο οποίο επέβαιναν, που θεωρείται κατά πλάσμα ως επιταγμένο.

- Άρθρο 28 Ν. 3122/24. γ) Οι ημερομίσθιοι τεχνίτες, οι τακτικοί εργάτες του πολεμικού Ναυτικού και οι πολιτικοί μάγειρες και οι υπηρέτες του, που εξομοιώνονται, μόνο για τον κανονισμό σύνταξης σύμφωνα με τον Κώδικα αυτόν, οι τεχνίτες και οι τακτικοί εργάτες με υποκελευστές, οι μάγειρες με δίοτους και οι υπηρέτες με ναύτες.
- Άρθρο 4 παρ. 7 Ν. 70/43. Η αναπροσαρμογή της πολεμικής σύνταξης, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 70/1943, όσων έχουν δικαιωθεί αυτή με τις διατάξεις αυτής της παραγράφου, γίνεται με βάση το βαθμό, με τον οποίο συνταξιοδοτούνταν κατά την ισχύ του νόμου αυτού, των δε ανάπηρων ναυτοπαίδων και των οικογενειών τους με βάση το βαθμό ναύτη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΘΕΜΕΛΙΩΣΗΣ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ

Α Ρ Θ Ρ Ο 8

Όροι απόκτησης δικαιώματος

- Άρθρο 6 παρ. 1 Ν. 2769/1922 και άρθρο 4 παρ. 1 Ν. 3122/24. 1. Συνέπειες τραυμάτων, τα οποία λήφθηκαν σε πόλεμο ή επιστράτευση ή από ατύχημα κατά την εκτέλεση υπηρεσίας σε πόλεμο ή επιστράτευση, καθώς και συνέπειες νοσημάτων, που προκλήθηκαν ή επιδεινώθηκαν από κοπώσεις, κίνδυνους ή ατυχήματα που σχετίζονται με υπηρεσία σε επιστράτευση ή πόλεμο, παρέχουν στο στρατιωτικό, που έγινε ανίκανος από αυτά ή κρίθηκε βοηθητικός για τη στρατιωτική υπηρεσία, δικαίωμα σύνταξης ανικανότητας.
- Άρθρο 6 παρ. 2 Ν. 2769/1922, σε συνδ. με το άρθρο 4 παρ. 1 του Α.Ν. 3122/24. 2. Θεωρείται ότι σχετίζεται με την υπηρεσία και η μετακίνηση του στρατιωτικού για τον πόλεμο ή την επιστράτευση είτε λόγω άδειας, είτε για την επιστροφή στο σπίτι του μετά την απόλυσή του από τις τάξεις του Στρατού και μέσα σε ένα μήνα από αυτή, ή αν πρόκειται για τους στρατιωτικούς των περιπτ. α΄ του άρθρου 6 και β΄ του άρθρου 7 μέσα σε δύο μήνες από αυτή.
- Άρθρο 4 παρ. 2 Ν. 3122/1924, σε συνδ. με το άρθρο 6 παρ. 3 Ν. 2769/22. 3. Όλες οι ασθένειες, που πιστοποιήθηκαν κατά την περίοδο της υπηρεσίας του στρατιωτικού και έξι μήνες μετά την απόλυσή του ή, αν πρόκειται για τους στρατιωτικούς των περιπτ. α΄ του άρθρου 6 και β΄ του άρθρου 7 μέσα σε ένα χρόνο από αυτή, θεωρούνται πως έχουν προέλθει ή επιδεινωθεί από οποιοσδήποτε κόπους ή ατυχήματα κατά την υπηρεσία τους στον πόλεμο ή την επιστράτευση, εκτός αν αποδειχθεί το αντίθετο.
- Άρθρο 4 παρ. 3 Ν. 3122/1924. 4. Χρόνια νοσήματα, τα οποία εκδηλώθηκαν μέσα σε έξι μήνες από την κατάταξη του στρατιωτικού, δεν θεωρούνται απότοκα πολέμου ή επιστράτευσης και συνεπώς δεν παρέχουν δικαίωμα σε σύνταξη, εκτός αν αποδειχθεί το αντίθετο.
- Άρθρο 6 Π.Δ. 8/11 Αυγούστου 1924. 5. Ως λοιμώδεις νόσοι που παρέχουν δικαίωμα σύνταξης θεωρούνται οι ακόλουθες: α) τυφοειδής πυρετός, β) παράτυφος, γ) υπόστροφος, δ) μελιταίος πυρετός, ε) εξανθηματικός τύφος, στ) ιλαρά, ζ) οστρακιά, η) ευλογιά, θ) χολέρα ασιατική, ι) δυσεντερία

οποιασδήποτε φύσης, ια) διφθερίτιδα, ιβ) σπληνάνθρακας, ιγ) ερισίπελας, ιδ) σηψαιμικές και πυαιμικές λοιμώξεις. Στον όρο αυτό θα υπαχθούν και εκείνες οι τοπικές φλεγμονές, οι οποίες πολλές φορές χωρίς μόνιμη μικροβιαμιά λόγω έντονης τοξιναιμίας ή διαλείπουσας μικροβιαμίας παροδικά έχουν κακό τέλος, όπως λ.χ. ψευδάνθρακας, διάχυτος με φλεγμονή. Επίσης θα υπαχθούν το κακώθεις οίδημα και η αεριογόνα γάγγραινα, οι κατά κυριολεξία σηψιγόνες αυτές φλεγμονές, ιε) μάλις, ιστ) τέτανος, ιζ) λύσσα (εκτός αν ο άνθρωπος αρνήθηκε την αντιλυσσική θεραπεία ή αν απέκρυψε το δάγκωμα), ιη) πανώλη, ιθ) εγκεφαλονωτιαία μηνιγγίτιδα (επιδημική ή οποιαδήποτε άλλης φύσης από στρεπτόκοκκο, σταφυλόκοκκο στην οποία συμπεριλαμβάνεται και η φυματιώδης), κ) κακώθεις ελώδεις πυρετοί και γενικά κακώθεις ελονοσία. Στον όρο αυτόν υπάγεται κάθε εκδήλωση με διαλείμματα συνεχιζόμενου ή σχεδόν συνεχιζόμενου πυρετού, κατά τη διάρκεια της οποίας εμφανίσθηκε κάποιο σύμπτωμα ή άθροισμα συμπτωμάτων, τα οποία όμως έχουν άμεση αιτιολογική σχέση με το ελοπαράσιτο του ΛΑΒΕΡΑΝ, κα) λοιμώδεις κακώθεις ίκτεροι (εκτός εννοείται από τους κακώθεις ίκτερους από προγενέστερη πάθηση του ήπατος) στους οποίους συμπεριλαμβάνεται και η ίκτεροαιμορραγική σπεροχαίτωση ή νόσος του MATHIEU WAI, κβ) γρίπη, κγ) τριχοειδής βρογχίτιδα ή βρογχοπνευμονία οποιασδήποτε φύσης στην οποία συμπεριλαμβάνεται και η οξεία φυματιώδης, κδ) οξεία κεχροειδής φυματίωση, κε) φυματίωση πνευμόνων (φυματ. εντερίτιδα, περιτονίτιδα, κ.λπ.), κστ) οξεία πλευρίτιδα πυώδης ή με σήψη γενική ή με εγκύστωση μεσολόβια ή διαφραγματική ή του μεσοθωράκιου, κζ) οξεία νεφρίτιδα, υδροπογόνα ή αζωθαιμική (χωρίς οιδήματα) είτε δευτεροπαθής ύστερα από άλλη οποιαδήποτε νόσο ή πρωτοπαθής. Δεν συμπεριλαμβάνονται εδώ οι οξείες νεφρίτιδες από δηλητηρίαση (τοξικές νεφρίτιδες, οξείες από υδράργυρο κ.λπ. καθώς και η οξεία συφιλιδική) κη) μυελίτιδα, κθ) ανιούσα οξεία λοιμώδης ή νόσος του LANDRY και λ) ληθαργική εγκεφαλίτιδα.

Άρθρο 8 Ν. 1872/44.

Κατά την αναπροσαρμογή των συντάξεων των αναπήρων και θυμάτων των παλαιών πολέμων σύμφωνα με τις διατάξεις που διέπουν τους ανάπηρους και τα θύματα του πολέμου 1940-41, η ασθένεια «πνευμονία» θεωρείται σε κάθε περίπτωση ότι περιλαμβάνεται στα λοιμώδη νοσήματα.

Άρθρο 7 παρ. 1 Ν. 2769/1922, σε συνδ. με τα άρθρα 5 παρ. 1 του Ν. 3122/1924 και 6 του Ν. 1872/44.

6. Η σύνταξη παρέχεται αν από τα παραπάνω τραύματα ή νοσήματα επήλθε στον ανίκανο ή βοηθητικό μόνιμη μείωση της ικανότητας για εργασία τουλάχιστον 10% ή, σε περίπτωση έφεδρου αξιωματικού, ανθυπασπιστή ή αρχικελευστή, που δεν προέρχεται από αποστρατεία, αν επήλθε διαρκής μείωση της ικανότητας για συνέχιση του προηγούμενου επαγγέλματός του, και αν πρόκειται για μόνιμο αξιωματικό, ανθυπασπιστή ή αρχικελευστή, εφόσον έγινε ανίκανος μόνο για τη στρατιωτική υπηρεσία.

Άρθρο 7 παρ. 2 Ν. 2769/1922, σε συνδ. με το άρθρο 5 παρ. 2 του Ν. 3122/1924.

Διαρκής μείωση της ικανότητας για εργασία θεωρείται ότι υπάρχει πάντα αν πρόκειται για παντελή στέρηση της όρασης και στα δύο μάτια και για ακρωτηριασμό ή παντελή αχρηστία ενός τουλάχιστον μέλους άκρου.

Α Ρ Θ Ρ Ο 9**Προσδιορισμός ανικανότητας**

Άρθρο 9 παρ. 1 Ν. 2769/1922, σε συνδ. με το άρθρο 7 παρ. 1 του Ν. 3122/1924.

Τα τραύματα και νοσήματα ή οι συνέπειές τους, που κατά το προηγούμενο άρθρο παρέχουν δικαίωμα σύνταξης, και το κατώτατο ή ανώτατο όριο της από αυτά μείωσης της ικανότητας για εργασία σε εκατοστά (1-100%), ορίζονται στον προσαρτημένο στον Κώδικα αυτόν πίνακα νόσων και αναπηριών.

Α Ρ Θ Ρ Ο 10**Αρμόδιο όργανο**

Άρθρο 10 παρ. 1 Ν. 2769/1922, σε συνδ. με το άρθρο 8 παρ. 1 του Ν. 3122/1924.

1. Η σύνταξη ανικανότητας παρέχεται με βάση τη σύμφωνα με το άρθρο 3 γνωμάτευση της οικείας Ανώτατης Υγειονομικής Επιτροπής, η οποία μετά από εξέταση αυτού που έπαθε βεβαιώνει την ύπαρξη της βλάβης που παρέχει δικαίωμα σύνταξης και το μόνιμο ή όχι αυτής. Αν πρόκειται για παντελή στέρση της όρασης και στα δύο μάτια ή για ακρωτηριασμό ή παντελή αχρηστία ενός τουλάχιστον μέλους άκρου, νοείται ότι υπάρχει διαρκής μείωση της ικανότητας για εργασία.

Άρθρο 10 παρ. 2 Ν. 2769/1922.

2. Η μείωση της ικανότητας για εξακολούθηση του προηγούμενου επαγγέλματος των έφεδρων αξιωματικών, ανθυπασπιστών ή αρχικελευστών που δεν προέρχονται από αποστρατεία, δεν υπόκειται στη διαβάθμιση του πίνακα νόσων και αναπηριών, και η εκτίμησή της γίνεται κατ' απόλυτη κρίση της οικείας Α.Υ. Επιτροπής με βάση τους υπόλοιπους ορισμούς του ίδιου πίνακα και τις ιδιαίτερες συνθήκες του προηγούμενου επαγγέλματος του παθόντα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄**ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ****Α Ρ Θ Ρ Ο 11****Διαδικασίες**

Άρθρο 14 παρ. 1 Ν. 2769/1922, σε συνδ. με το άρθρ. 11 παρ. 1 του Ν. 3122/1924.

Η πολεμική σύνταξη που αναγνωρίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις των Νόμων 2769/1922 και 3122/1924 παρέχεται αν αποδειχθεί σύμφωνα με τα επόμενα άρθρα ότι συντρέχουν οι όροι του άρθρου 8 αυτού του Κώδικα.

Α Ρ Θ Ρ Ο 12

Διαδικασία για όσους υπάγονται στο Ν. 2769/1922

Άρθρ. 16 παρ. 1 εδάφ. πρώτο και δεύτερο Ν. 2769/22, όπως αντικ. με το άρθρο 20 παρ. 1 του Ν. 1489/84.

Άρθρ. 3 Β.Δ. της 17/21 Αυγ. 1922.

Άρθρ. 16 παρ. 1 εδάφ. τέταρτο Ν. 2769/22, όπως αντικ. με το τελευταίο εδάφ. της παρ. 1 του άρθ. 20 του Ν. 1489/84.

Συνδυετική διάταξη.

1. Όσοι αναφέρονται στις περιπτώσεις α' του άρθρου 6 και α' και β' του άρθρου 7, που έπαθαν από τραύματα ή νοσήματα τα οποία προήλθαν λόγω της επιστράτευσης ή της υπηρεσίας τους στον πόλεμο, πρέπει να υποβάλουν την αίτησή τους για σύνταξη στον αρμόδιο Υπουργό που την παραπέμπει στον αρμόδιο Σωματάρχη, Κυβερνήτη ή Προϊστάμενο υπηρεσίας, ο οποίος οφείλει να χορηγήσει με βάση τα στοιχεία που υπάρχουν σε αυτόν, κάθε χρήσιμη πληροφορία για τις περιστάσεις γενικά του παθήματος και απαραίτητα επίσημη πιστοποίηση για το Σώμα, το χρόνο και τον τόπο της υπηρεσίας τους.

Με φροντίδα του Υπουργού προκαλείται και κάθε αναγκαία πληροφορία από τις αρμόδιες υπηρεσίες για την τυχόν νοσηλεία του στρατιωτικού, λόγω της πάθησης, για την ανικανότητά του για τη στρατιωτική υπηρεσία και για τους λόγους της απόλυσής του από τις τάξεις, αν αυτή είχε γίνει πριν υποβληθεί η αίτηση.

2. Η αίτηση όσων έπαθαν σύμφωνα με όσα αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο συντάσσεται σε απλό χαρτί, περιέχει με λεπτομέρεια την υπηρεσία τους γενικά, τα Σώματα στα οποία υπηρέτησαν μέχρι την απόλυσή τους, τον αριθμό της γνωμάτευσης της Επιτροπής από την οποία κρίθηκαν ανίκανοι, καθώς και κάθε άλλη πληροφορία σχετική με την πάθησή τους.

3. Σε περίπτωση που ο θάνατος αυτού που έπαθε ήταν άμεσος, η αίτηση υποβάλλεται από οποιονδήποτε δικαιούται σύνταξη.

4. Σχετικά με τη διαδικασία της Υγειονομικής εξέτασης εφαρμόζεται το άρθρο 16.

Α Ρ Θ Ρ Ο 13

Διαδικασία για όσους υπάγονται στις διατάξεις του Ν. 3122/1924

Άρθ. 12 παρ. 1 Ν. 3122/1924, όπως αντικατ. με το άρθ. 20 παρ. 2 του Ν. 1489/84.

1. Όσοι αναφέρονται στις περιπτώσεις β' και γ' του άρθρου 6 και γ' του άρθρου 7, που έπαθαν από τραύματα ή νοσήματα τα οποία προήλθαν λόγω της επιστράτευσης ή της υπηρεσίας τους στον πόλεμο, πρέπει να υποβάλουν στο Γενικό Λογιστήριο του Κράτους την αίτησή τους για σύνταξη που θα συνοδεύεται: α) από γνωμάτευση της Ανώτατης Στρατιωτικής ή Ναυτικής Υγειονομικής Επιτροπής ή της αρμόδιας Επιτροπής Απαλλαγών που έκρινε τον παθόντα ανίκανο ή βοηθητικό για τη στρατιωτική υπηρεσία και β) από πιστοποιητικό της Διεύθυνσης Υγειονομικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας ή του Σωματάρχη ή άλλου αξιωματικού κάτω από τις διαταγές του οποίου υπηρέτησε ο παθών ή πιστοποιητικό που να έχει εκδοθεί από το φύλλο μητρώου, από το οποίο να προκύπτει ότι το πάθημα του οπλίτη προήλθε κατά το χρόνο της υπηρεσίας του στον πόλεμο ή στην επιστράτευση.

Άρθρ. 12 παρ. 2 Ν.
3122/1924.

2. Σε περίπτωση που δεν υπάρχουν αυτά στις αρμόδιες στρατιωτικές αρχές, η αίτηση διαβιβάζεται στον αρμόδιο Υπουργό, ο οποίος την παραπέμπει στον αρμόδιο Σωματάρχη, Κυβερνήτη ή προϊστάμενο υπηρεσίας, που οφείλει να δώσει με βάση τα στοιχεία που έχει κάθε χρήσιμη πληροφορία για τις περιστάσεις γενικά του παθήματος και απαραίτητα για το χρόνο και τον τόπο της υπηρεσίας του. Με την επιμέλεια του Υπουργού προκαλείται και κάθε αναγκαία πληροφορία από τις αρμόδιες υπηρεσίες για την τυχόν νοσηλεία του στρατιωτικού λόγω της πάθησης, για την ανικανότητα του για τη στρατιωτική υπηρεσία και για τους λόγους της απόλυσής του από τις τάξεις του στρατού, αν αυτή είχε γίνει πριν από την υποβολή της αίτησης.

Άρθρ. 1 παρ. 1
Β.Δ. της 7/13 Φεβρ.
1936.

3. Για τον κανονισμό της σύνταξης σ' αυτούς που τη δικαιούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 3122/1924, όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα, απαιτείται ο τραυματισμός ή η πάθηση να αποδεικνύεται από επίσημα στοιχεία.

Επίσημα στοιχεία θεωρούνται το αντίγραφο του φύλλου στρατολογικού μητρώου του οπλίτη, εφόσον οι μεταβολές είναι πλήρεις και έχουν καταχωρηθεί με βάση αναφορές μονάδων ή νοσοκομείων, πιστοποιήσεις Υπουργείου Στρατιωτικών ή Ναυτικών αν αυτές έχουν συνταχθεί ύστερα από αναφορές ή πιστοποιήσεις στρατιωτικών μονάδων ή νοσοκομείων και γενικά αναφορές ή πιστοποιήσεις στρατιωτικών μονάδων, που βεβαιώνουν για την υπηρεσία ή το πάθημα του οπλίτη, κ.λπ. επίσημα στοιχεία.

Άρθρ. 1 παρ. 2
Β.Δ. της 7/13 Φεβρ.
1936.

Σε περίπτωση που λείπουν τα παραπάνω στοιχεία και εφόσον τα αρχεία των στρατιωτικών Σωμάτων, στα οποία αυτοί υπηρετούσαν ή των στρατιωτικών νοσοκομείων στα οποία νοσηλεύθηκαν, δεν υπάρχουν σύμφωνα με επίσημη βεβαίωση γι' αυτό ή σε περίπτωση που λείπει κάποιο στοιχείο, το οποίο κρίνεται απαραίτητο από τις συνταξιοδοτικές αρχές για τη μόρφωση ικανοποιητικής γνώμης για τον κανονισμό της σύνταξης, το αρμόδιο Υπουργείο διαβιβάζει την αίτηση μαζί με τα δικαιολογητικά που έχουν υποβληθεί στον πρόεδρο των πρωτοδικών του τόπου, όπου κατοικεί μόνιμα αυτός που έκανε την αίτηση, για τη διενέργεια όσων ορίζονται στα επόμενα εδάφια.

Άρθρο 1 παρ. 3
Β.Δ. της 7/13 Φεβρ.
1936, όπως αντικ.
με το άρθρ. 6 παρ. 1
και 2 Ν.Δ. 600/41.

Ο Πρόεδρος των Πρωτοδικών αναθέτει σε κάποιον δικαστή του Πρωτοδικείου, στο οποίο προεδρεύει, τη διενέργεια ένορκων ανακρίσεων σύμφωνα με τις διατάξεις της ποινικής Δικονομίας, για την εξακρίβωση των περιστάσεων του παθήματος του στρατιωτικού, της σχέσης του με τη στρατιωτική υπηρεσία και του χρόνου κατά τον οποίον εκδηλώθηκαν για πρώτη φορά οι συνέπειές του.

Ο δικαστής εξετάζει μάρτυρες αυτεπάγγελα ή με την υπόδειξη του ενδιαφερομένου.

Την ανάκριση των μαρτύρων, που διαμένουν εκτός της έδρας του δικαστή, μπορεί με παραγγελία του να διενεργήσει ανακριτικός υπάλληλος του τόπου, στον οποίο διαμένουν οι μάρτυρες αυτοί.

Άρθρο 1 παρ. 4
Β.Δ. της 7/13 Φεβρ.
1936.

Ο δικαστής μετά την περάτωση των ανακρίσεων τις υποβάλλει μαζί με αιτιολογημένο πόρισμά του, μέσω του Προέδρου Πρωτοδικών που παράγγειλε τη διενέργειά τους στο αρμόδιο Υπουργείο, υποβάλλει δε μαζί και επικυρωμένα απ' αυτόν αντίγραφα των επίσημων αποδεικτικών της παραπάνω ιδιότητας των μαρτύρων που εξετάστηκαν, τα οποία προσκομίστηκαν σ' αυτόν.

Τα παραπάνω εφαρμόζονται και σε περίπτωση που από τα επίσημα έγγραφα, τα οποία προσκομίζονται δεν αποδεικνύονται πλήρως οι περιστάσεις του τραυματισμού ή της πάθησης.

Άρθρ. 14 Ν. 3122/1924 σε συνδ. με το άρθρ. 1 παρ. 1 του Β.Δ. 7/13-2-1936.

Άρθρ. 12 παρ. 6 Ν. 3122/24, όπως τροποποιήθηκε με τις διατ. του άρθρ. 20 παρ. 2 του Ν. 1489/84.

Συνδυετική διάταξη

4. Η ίδια διαδικασία τηρείται και όταν πρόκειται για παθόντες κατά την υπηρεσία τους στον πόλεμο ή την επιστράτευση από τραύματα ή νοσήματα, των οποίων όμως οι συνέπειες εκδηλώθηκαν μετά τη απόλυσή τους από τις τάξεις του Στρατού και μέσα σε έξι μήνες από αυτή, μετά από σχετική αίτησή τους που υποβάλλεται, με ποινή απαραδέκτου, μέσα σε έξι μήνες από την έναρξη της ισχύος του Ν. 3122/1924.
5. Σε περίπτωση θανάτου αυτού που έπαθε σύμφωνα με τα παραπάνω πριν από την υποβολή της αίτησης από τον ίδιο, αυτή υποβάλλεται από οποιονδήποτε δικαιούται σύνταξη.
6. Σχετικά με τη διαδικασία της υγειονομικής εξέτασης εφαρμόζεται το άρθρο 16.

Α Ρ Θ Ρ Ο 14

Διαδικασία για όσους διαμένουν στο Εξωτερικό

Άρθρ. 15 παρ. 1 Ν. 3122/1924, σε συνδ. με το άρθρ. 1 παρ. 9 Β.Δ. 7/13.2.1936.

Άρθρ. 15 παρ. 2 Ν. 3122/1924, σε συνδ. με το άρθρ. 1 παρ. 10 του Β.Δ. 7/13-2-1936.

Άρθρ. 15 παρ. 3 Ν. 3122/1924.

1. Για όσους υπάγονται στις διατάξεις του Ν. 3122/1924 και διαμένουν στο Εξωτερικό, η αίτηση υποβάλλεται στην οικεία προξενική αρχή, που έχει την έδρα της στην χώρα στην οποία αυτοί διαμένουν και τις σχετικές ανακρίσεις διενεργεί, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 13, ο αρμόδιος πρόξενος ο οποίος και ορίζει τριμελή επιτροπή από επιστήμονες ιατρούς για εξέταση του παθόντα.
Η Επιτροπή αυτή σε ειδική έκθεσή της περιγράφει με λεπτομέρειες το είδος του νοσήματος και το χρόνο που αυτό εκδηλώθηκε και αποφαίνεται αιτιολογημένα για τη σχέση του παθήματος με το χρόνο της υπηρεσίας στον πόλεμο ή την επιστράτευση.
2. Οι ανακρίσεις μαζί με την παραπάνω έκθεση υποβάλλονται στο οικείο Υπουργείο για τη διενέργεια όσων ορίζονται στο άρθρο 16.
3. Η δαπάνη για τη διενέργεια της ιατρικής εξέτασης βαρύνει το Δημόσιο.

Α Ρ Θ Ρ Ο 15

Διαδικασία γι' αυτούς που εξαφανίσθηκαν

Άρθρ. 16 παρ. 1 Ν. 3122/1924, σε συνδ. με το άρθρ. 42 του Ν.Δ. 23/27-11-1925.

1. Αυτοί που με οποιονδήποτε τρόπο εξαφανίσθηκαν σε πόλεμο ή επιστράτευση θεωρούνται ότι σκοτώθηκαν και οι οικογένειές τους δικαιούνται τη σύνταξη που χορηγείται σε οικογένειες στρατιωτικών οι οποίοι σκοτώθηκαν σε πόλεμο.

Άρθρ. 16 παρ. 2 Ν. 3122/1924, σε συνδ. με το άρθρ. 42 του Ν.Δ. 23/27-11-1925.

2. Για όσους εξαφανίσθηκαν στη Ρωσία, Μ. Ασία και αλλού, ως ημερομηνία εξαφάνισης θεωρείται η 31 Δεκεμβρίου 1923 αν υπάγονται στις διατάξεις του Ν. 3122/1924 και των από 17-10-1922 και 15-6-1923 Ν. Διαταγμάτων. Αν όμως υπάγονται στις διατάξεις του Ν. 2769/1922 και του Ν.Δ. 23/27-11-1925 θεωρούνται ότι εξαφανίσθηκαν οπωσδήποτε μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 1922.

Το γεγονός της εξαφάνισης βεβαιώνεται από το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας με βάση τα στοιχεία που έχει.

Σε περίπτωση που δεν υπάρχουν τέτοια στοιχεία και εφόσον τα Στρατιωτικά Σώματα, στα οποία ανήκαν αυτοί που εξαφανίσθηκαν, έχουν διαλυθεί και δεν είναι δυνατή έτσι ή και με οποιονδήποτε τρόπο η συγκέντρωση επαρκών στοιχείων, μπορεί το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας να στηριχθεί για τη βεβαίωση της εξαφάνισης σε ένορκη κατάθεση δύο ευυπόληπτων μαρτύρων που συντάσσεται ενώπιον Ειρηνοδίκη, μετά από σχετική αίτηση των κληρονόμων των παραπάνω στρατιωτικών.

Για το ευυπόληπτο των μαρτύρων κρίνει ο Ειρηνοδίκης, ο οποίος μπορεί να μη δεχθεί για όρκιση τους μάρτυρες που προτείνουν οι ενδιαφερόμενοι.

Άρθρ. 25 παρ. 2 Ν. 2769/1922 και Ν.Δ. της 23/27-11-1925.

3. Οι σχετικές με την αφάνεια διατάξεις του Αστικού Κώδικα δεν εφαρμόζονται σχετικά με το δικαίωμα σε σύνταξη των οικογενειών των στρατιωτικών που εξαφανίζονται σε πόλεμο ή επιστράτευση.

Α Ρ Θ Ο 16

Διαδικασία Υγειονομικής Εξέτασης

Άρθρ. 16 παρ. 2 Ν. 2769/1922 και 12 παρ. 3 του Ν. 3122/24, σε συνδ. με το άρθρο 1 παρ. 6 του Β.Δ. 7/13-2-36

1. Ο συνταξιοδοτικός φάκελος, που σχηματίζεται σύμφωνα με τα άρθρα 12, 13 και 14, διαβιβάζεται στην οικεία Ανώτατη Υγειονομική Επιτροπή, η οποία ύστερα από εξέταση του παθόντα αποφαινεται με πλήρη και αιτιολογημένη γνωμάτευσή της για το είδος του παθήματος, αν αυτό οφείλεται σε πολεμικό τραύμα ή τη στρατιωτική του υπηρεσία στην επιστράτευση, για το χρόνο της εκδήλωσης του παθήματος και για το βαθμό ανικανότητας.

Μη προσέλευση του παθόντα στην ανωτέρω Επιτροπή επιτρέπεται μόνο για λόγους υγείας, που πιστοποιούνται με αίτηση του ενδιαφερομένου από βεβαίωση του Διευθυντή του πλησιέστερου στην κατοικία του στρατιωτικού ή ναυτικού νοσοκομείου ή άλλου υγειονομικού αξιωματικού, ο οποίος διατάσσεται γι' αυτό από τον Υπουργό Εθνικής Άμυνας.

Άρθρ. 16 παρ. 3 Ν. 2769/1922 και άρθρ. 12 παρ. 4 Ν. 3122/24, σε συνδ. με το άρθρ. 1 παρ. 7 του Β.Δ. 7/13-2-1936.

2. Η οικεία Ανώτατη Υγειονομική Επιτροπή για την έκδοση της γνωμάτευσής της μπορεί να ζητήσει είτε συμπλήρωση ανακρίσεων ή πληροφορίες από οποιαδήποτε δημόσια ή άλλη αρχή, που είναι χρήσιμες για τη διαμόρφωση της κρίσης της, αν δεν παρέχονται επαρκή στοιχεία για διαμόρφωση της γνώμης της, από τη στιγμή όμως που έχει αποφανθεί, δεν μπορεί να επανέλθει, εκτός αν προκληθεί γι' αυτό με πράξη ή απόφαση των οργάνων που δικαιοδοτούν για τις συντάξεις.

- Άρθρα 16 παρ. 4 Ν. 2769/1922 και 12 παρ. 5 Ν. 3122/1924, σε συνδ. με το άρθρο 1 παρ. 8 του Β.Δ. 7/13-2-36.
- Άρθρο 6 παρ. 3 του Ν.Δ. 600/41.
- Άρθρο 2 του Ν.Δ. 18/20-9-1926.
3. Η γνωμάτευση της παραπάνω Επιτροπής διαβιβάζεται με ολόκληρο το φάκελο στο Γενικό Λογιστήριο του Κράτους και είναι υποχρεωτική για τα όργανα που αποφασίζουν ή δικαιοδοτούν για τις συντάξεις μόνο όταν με αυτή κρίνονται περιστατικά που ανάγονται στην ιδιαίζουσα γνώση της ιατρικής επιστήμης και είναι ομόφωνη.
  4. Τα παραπάνω όργανα κρίνουν ελεύθερα για τα περιστατικά του παθήματος του στρατιωτικού, έχοντας υπόψη το πόρισμα του δικαστή που έκαμε την ανάκριση, τις ένορκες μαρτυρικές καταθέσεις που έχουν ληφθεί και τη γνωμάτευση της οικείας Ανώτατης Υγειονομικής Επιτροπής.
  5. Δε χρειάζεται γνωμάτευση της παραπάνω Επιτροπής αν πρόκειται για έφεδρους οπλίτες καθώς και για κληρωτούς ή εθελοντές χωροφύλακες, που προσβλήθηκαν ή πέθαναν από λοιμώδη νοσήματα, εφόσον το πάθημά τους ή ο θάνατος επήλθε κατά το χρόνο της υπηρεσίας τους σε πόλεμο ή επιστράτευση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄

ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΩΝ

Α Ρ Θ Ρ Ο 17

Χήρα σύζυγος και ορφανά

1. Αν αυτός που πέθανε, από όσους αναφέρονται στα άρθρα 6 και 7, αφού είχε αποκτήσει δικαίωμα σε σύνταξη ή σκοτώθηκε ή πέθανε ή εξαφανίστηκε με τους όρους των άρθρων 6, 7, 8 και 15 ήταν έγγαμος δικαιούται σε σύνταξη:
    - α) Η χήρα σύζυγος
      - αα) Αυτών που αναφέρονται στις περιπτώσεις α΄ του άρθρου 6 και α΄ και β΄ του άρθρου 7, με την προϋπόθεση ότι ο γάμος τελέστηκε πριν από το τραύμα ή την αναμφισβήτητη εκδήλωση του νοσήματος, εκτός αν γεννήθηκε παιδί από αυτό το γάμο, οπότε η χήρα δικαιούται σε σύνταξη και χωρίς να συντρέχει αυτός ο όρος.
      - ββ) Των υπολοίπων, ανεξάρτητα αν ο γάμος τελέστηκε πριν ή μετά τον τραυματισμό ή την αναμφισβήτητη εκδήλωση του νοσήματος, από το οποίο ο σύζυγος πέθανε.
    - β) Τα παιδιά είτε γεννήθηκαν σε γάμο των γονέων τους είτε νομιμοποιήθηκαν είτε είναι θετά είτε αναγνωρίστηκαν, αν τα αγόρια είναι ανήλικα και άγαμα και τα κορίτσια άγαμα.
- Άρθρα 20 και 21 παρ. 1 Ν. 2769/22.
- Άρθρα 17 περιπ. α΄ και 20 περιπ. α΄ Ν. 3122/24.
- Άρθρο 20 Ν. 2769/22, σε συνδ. προς τα άρθρ. 17 περ. β΄ Ν. 3122/24 και άρθρ. 4 παρ. 2 Ν. 955/79, όπως αντικ. με το άρθρ. 3 παρ. 1 του Ν. 1813/88.

Διευκρινιστική διάταξη από τη νομοθεσία που ισχύει.

Άρθρα 17 περίπ. γ' και 18 παρ. 1 περίπ. γ' του Ν. 3122/24, σε συνδ. με το άρθρ. 24 παρ. 1 του Ν. 2769/22.

Άρθρο 24 παρ. 3 Ν. 2769/1922, σε συνδ. με το άρθρο 15 παρ. 1 εδ. δεύτερο Ν. 3122/24.

Άρθρο 38 παρ. 2 Β.Δ. 31-10-1935, όπως αντικατ. από το άρθρ. 7 παρ. 1 και 2 Α.Ν. 2835/41.

Συνδεδ. διάταξη

Σχετικά με τη συνταξιοδότηση των θετών παιδιών, των παιδιών που φοιτούν σε Ανώτατες ή Ανώτερες Σχολές, των ενήλικων παιδιών αλλά ανίκανων για άσκηση οποιουδήποτε βιοποριστικού επαγγέλματος και των διαζευγμένων θυγατέρων εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 35.

2. Αν στις παραπάνω περιπτώσεις κατά το θάνατο του στρατιωτικού υπάρχει και χήρα μητέρα, συμμετέχει και αυτή στη σύνταξη σύμφωνα με αυτά που ορίζονται στο άρθρο 96, εφόσον δεν έχει άλλο ενήλικο αγόρι, συζούσε δε και συντηριόταν από το στρατιωτικό γιό της που πέθανε, εκτός αν πρόκειται γι' αυτούς που υπάγονται στις περιπτώσεις α' του άρθρου 6 και α' και β' του άρθρου 7, οπότε δεν απαιτείται ο όρος αυτός.

Οι διατάξεις του προηγούμενου εδάφιου εφαρμόζονται και για τη φυσική μητέρα, αν αυτή ήταν κατά το θάνατο του γιού της άγαμη ή χήρα.

Το σύμφωνα με τα παραπάνω δικαίωμα της χήρας μητέρας, παραμένει και αν ακόμα η χήρα σύζυγος και τα τέκνα δεν υπάρχουν ή χάσουν το δικαίωμα σε σύνταξη ή και όταν δε θεμελιώνουν δικαίωμα σε σύνταξη. Στην περίπτωση αυτή η χήρα μητέρα δικαιούται το 1/4 του μεριδίου της χήρας συζύγου.

3. Σχετικά με το δικαίωμα συμμετοχής στη σύνταξη της χήρας συζύγου χωρίς παιδιά, του πατέρα, της χήρας μητέρας, των άγαμων κοριτσιών αδελφών και των ανήλικων και άγαμων αγοριών αδελφών αυτού που πέθανε, εφαρμόζονται οι διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 35 και του άρθρου 36.

Α Ρ Θ Ρ Ο 18

Πατρική οικογένεια

Άρθρο 23 παρ. 1 Ν. 2769/1922, σε συνδ. με τα άρθρα 19 παρ. 1 και 208 Ν. 3122/1924 και 23 παρ. 1 και 6 Ν.Δ. 23/27-11-25.

1. Αν αυτός από όσους αναφέρονται στα άρθρα 6 και 7 πέθανε αφού είχε αποκτήσει δικαίωμα σε σύνταξη ή σκοτώθηκε ή πέθανε ή εξαφανίστηκε με τους όρους των άρθρων 6, 7, 8 και 15, ήταν άγαμος ή χήρος χωρίς παιδιά, δικαιούνται σε σύνταξη:
  - α) Ο πατέρας του
  - β) Η κατά το χρόνο του θανάτου του χήρα μητέρα ή αν πρόκειται για νόθο παιδί η φυσική του μητέρα, η οποία κατά το χρόνο του θανάτου του είναι χήρα ή άγαμη.
  - γ) Οι κατά το χρόνο του θανάτου του ορφανές από πατέρα άγαμες αδελφές ή ανήλικοι άγαμοι αδελφοί, καθώς και οι κατά το χρόνο του θανάτου ενήλικοι άγαμοι αδελφοί, οι οποίοι είναι ανίκανοι για την άσκηση οποιουδήποτε βιοποριστικού επαγγέλματος.

Η ανικανότητά τους βεβαιώνεται σύμφωνα με αυτά που ορίζονται στην περίπ. β' της παρ. 1 του άρθρου 17.

Άρθρο 23 παρ. 2 Ν. 2769/1922.

Ειδικά οι αδελφοί αυτών που αναφέρονται στις περιπτώσεις α' του άρθρου 6 και α' και β' του άρθρου 7, δικαιούνται σύνταξη μόνο αν είναι ορφανοί από πατέρα ή αν τον έχασαν μέσα σε μία διετία από το θάνατο του αδελφού τους.

Άρθρο 23 παρ. 4 Ν. 2769/1922 και Ν.Δ. της 23/27-11-1925, σε συνδ. με άρθρ. 19 παρ. 4 Ν. 3122/24.

2. Όταν πεθάνει ο πατέρας η σύνταξη του μεταβιβάζεται ολόκληρη στη χήρα μητέρα και τους παραπάνω τυχόν αδελφούς και αδελφές και αν δεν υπάρχει χήρα μητέρα ή έχει κηρυχθεί άφαντη ή έχει χάσει το δικαίωμα σε σύνταξη ή πέθανε αργότερα, περιέρχεται ολόκληρη στους αδελφούς ή στις αδελφές.

Άρθρο 19 παρ. 8 Ν. 3122/1924 και 24 παρ. 1 εδ. δεύτερο Ν.Δ. 23/27-11-1925.

3. Αν ο στρατιωτικός που πέθανε άφησε στη ζωή γονείς που είχαν πάρει νόμιμα διαζύγιο, έχει δικαίωμα σε σύνταξη εκείνος από τους γονείς με τον οποίο συζούσε αποδεδειγμένα ή τον συντηρούσε ή τον προστάτευε πριν από το θάνατό του.

Α Ρ Θ Ρ Ο 19

Οικογένειες στρατιωτικών που έπεσαν στο Βαλκανικό Μέτωπο

Έχει ληφθεί από το άρθρο 52 Ν.Δ. 23/27-11-25.

Στις διατάξεις των άρθρων 17 και 18 υπάγονται και οι οικογένειες των ελλήνων το γένος στρατιωτικών που υπηρέτησαν στους συμμαχικούς στρατούς και έπεσαν στο Βαλκανικό μέτωπο, η δε σύνταξή τους κανονίζεται με βάση το βαθμό που είχαν στους στρατούς αυτούς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄

ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ

Α Ρ Θ Ρ Ο 20

Δικαιολογητικά που πρέπει να υποβάλλονται από τους παθόντες στρατιωτικούς

Άρθρο 1 Β.Δ. 17/21-8-22 και Π.Δ. 8/11-8-24.

Για τα δικαιολογητικά που πρέπει να υποβάλλονται για αναγνώριση δικαιώματος σε σύνταξη αυτών που έπαθαν από τραύματα ή νοσήματα, τα οποία προήλθαν εξαιτίας της υπηρεσίας τους κατά τον πόλεμο ή την επιστράτευση, εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 12 και 13.

Α Ρ Θ Ρ Ο 21

Δικαιολογητικά που πρέπει να υποβάλλονται από οικογένειες έγγαμων στρατιωτικών

Άρθρο 7 εδαφ. πρώτο Β.Δ. της 17/21-8-22, σε συνδ. με τα άρθρα 2 και 3 παρ. 1 Π.Δ. 8/11-8-24.

Με την αίτηση της χήρας συζύγου ή των ορφανών παιδιών πρέπει να υποβάλλονται:

- α) Πιστοποιητικό Στρατιωτικής Αρχής, στο οποίο να βεβαιώνεται ο θάνατος του στρατιωτικού και να αναφέρεται απαραίτητα ο τόπος, ο χρόνος και η αιτία του θανάτου του.

- β) Πιστοποιητικό Δημοτικής ή Κοινοτικής Αρχής ή άλλης αρμόδιας αρχής στο οποίο να βεβαιώνεται επακριβώς:
- αα) ο χρόνος τέλεσης του γάμου και ότι αυτός δε διαλύθηκε μέχρι το θάνατο του στρατιωτικού,
- ββ) τα παιδιά που γεννήθηκαν από το γάμο αυτό ή αυτά που υιοθετήθηκαν νόμιμα, με το όνομά τους, το έτος γέννησης, το φύλο, καθώς και αν αυτά είναι άγαμα ή έγγαμα και
- γγ) αν ο στρατιωτικός άφησε στη ζωή χήρα μητέρα, το όνομά της, αν αυτή έχει και άλλα αγόρια με καθορισμό και της ηλικίας τους.

Α Ρ Θ Ρ Ο 22

Δικαιολογητικά που πρέπει να υποβάλλονται από οικογένειες άγαμων στρατιωτικών

Άρθρ. 7 εδάφ. δεύτερο Β.Δ. 17/21-8-22, σε συνδ. με το άρθρ. 3 παρ. 2 Π.Δ. 8/11-8-24.

1. Με την αίτηση του πατέρα πρέπει να υποβάλλεται πιστοποιητικό Δημοτικής ή Κοινοτικής αρχής που να βεβαιώνει ότι ο οπλίτης πέθανε άγαμος ή χήρος χωρίς παιδιά και να καθορίζει επακριβώς την ηλικία του από το μητρώο αρρένων κατά το χρόνο του θανάτου του στρατιωτικού

Αν αυτός που πέθανε άφησε στη ζωή και μητέρα, πρέπει να αναφέρεται στο παραπάνω πιστοποιητικό ότι ο γάμος του πατέρα δε λύθηκε νόμιμα.

Άρθρ. 7 εδάφ. τρίτο Β.Δ. 17/21-8-22, σε συνδ. με το άρθρ. 3 παρ. 3 Π.Δ. 8/11-8-1924.

2. Με την αίτηση των χηρών μητέρων πρέπει να υποβάλλεται πιστοποιητικό, που εκδίδεται σύμφωνα με τα παραπάνω, από το οποίο να αποδεικνύεται:

- α) ότι ήταν χήρα από νόμιμο γάμο κατά το χρόνο του θανάτου του γιού της και παραμένει ακόμα σε χηρεία και
- β) ότι είναι μητέρα αυτού που πέθανε.

Άρθρ. 7 εδάφ. τρίτο Β.Δ. 17/21-8-22, σε συνδ. με το άρθρ. 3 παρ. 3 Π.Δ. 8/11-8-1924.

3. Με την αίτηση της φυσικής μητέρας πρέπει να υποβάλλεται πιστοποιητικό, που εκδίδεται σύμφωνα με τα παραπάνω και να φανερώνει ότι:

- α) αυτός που πέθανε ήταν φυσικό παιδί της,
- β) αυτή ήταν άγαμη ή χήρα κατά το χρόνο του θανάτου του γιού της και παραμένει ακόμα σε χηρεία,
- γ) ο οπλίτης πέθανε άγαμος ή σε χηρεία χωρίς παιδιά.

Άρθρ. 7 εδάφ. τέταρτο Β.Δ. 17/21-8-22 σε συνδ. με το άρθρ. 3 παρ. 4 Π.Δ. 8/11-8-24.

4. Με την αίτηση των αδελφών πρέπει να υποβάλλεται πιστοποιητικό, που εκδίδεται σύμφωνα με τα παραπάνω και να βεβαιώνει:

- α) το έτος γέννησής τους,
- β) ότι είναι αδελφοί αυτού που πέθανε από νόμιμο γάμο,
- γ) ότι είναι άγαμοι,
- δ) ότι είναι ορφανοί από γονείς και
- ε) ότι ο οπλίτης που πέθανε ήταν άγαμος ή σε χηρεία χωρίς παιδιά.

Α Ρ Θ Ρ Ο 23

Αδυναμία έκδοσης πιστοποιητικών - Λοιπά δικαιολογητικά

- Άρθρ. 4 Π.Δ. 8/11-8-1924.
1. Αν οι αρχές του προηγούμενου άρθρου δεν μπορούν να εκδώσουν τα απαραίτητα πιστοποιητικά γιατί δεν υπάρχουν τα σχετικά στοιχεία, μπορούν οι ενδιαφερόμενοι να υποβάλουν βεβαίωση τριών ευσπόληπτων μαρτύρων, που να βεβαιώνουν ενόρκως ενώπιον του Ειρηνοδικείου για τα παραπάνω θέματα. Σ' αυτή την ένορκη βεβαίωση πρέπει να επισυνάπτεται απαραίτητα πιστοποίηση της αρμόδιας δημοτικής ή κοινοτικής αρχής για την αδυναμία της έκδοσης του πιστοποιητικού.
- Αυτή η πιστοποίηση δεν είναι απαραίτητη όταν πρόκειται για πρόσφυγες.
- Άρθρ. 5 Π.Δ. 8/11-8-24.
2. Σε όλες τις αιτήσεις των αναπήρων και οικογενειών για την απονομή σύνταξης πρέπει να επισυνάπτεται απαραίτητα πιστοποίηση στρατιωτικής αρχής, που να αποδεικνύεται ότι ο στρατιωτικός ήταν κληρωτός, έφεδρος ή μόνιμος.
- Άρθρ. 24 Α.Ν. 1635/39
3. Η αίτηση για αναγνώριση δικαιώματος σύνταξης, επιδόματος ή βοηθήματος ή για πληρωμή αυτών που αναγνωρίστηκαν ή καθυστερούνται, αν υποβάλλεται στην αρμόδια αρχή από τρίτο πρόσωπο, δεν έχει κανένα έννομο αποτέλεσμα, ούτε λαμβάνεται υπόψη, αν δεν επισυνάπτεται σ' αυτή ειδικό πληρεξούσιο, που να παρέχει την ειδική εντολή για την επιδίωξη όσων αναφέρονται στην αίτηση.

ΤΜΗΜΑ Γ΄

ΠΟΛΕΜΟΙ 1940 ΩΣ 1950 - ΚΟΡΕΑΣ - ΚΥΠΡΟΥ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΣΥΝΤΑΞΗΣ ΑΠΟ ΙΔΙΟ ΠΑΘΗΜΑ

Α Ρ Θ Ρ Ο 24

Δικαίωμα σύνταξης από ίδιο πάθημα περιόδου 1940-1945

- Άρθρο 2 παρ. 1 Α.Ν. 2650/1940, όπως αντικ. με άρθρ. Ν.Δ. 1260/42.
1. Δικαίωμα πολεμικής σύνταξης από πάθηση που οφείλεται στην εμπόλεμη περίοδο 1940-45, με την επιφύλαξη των διατάξεων των άρθρων 1-5 του Κώδικα αυτού, έχουν:
- α) Οι οπλίτες που έγιναν διαρκώς ανάκανοι γιατί τραυματίστηκαν στον πόλεμο.

- Άρθρ. 2 παρ. 1 A.N. 2734/1940. β) Οι οπλίτες γενικά του στρατεύματος, που έγιναν οριστικά ανίκανοι κατά τη διάρκεια της στρατιωτικής τους υπηρεσίας στον πόλεμο από νόσημα που προήλθε από τις κακουχίες του πολέμου.
- Άρθρ. 1 παρ. 1 N. 362/43. γ) Οι μόνιμοι και οι έφεδροι αξιωματικοί, οι οποίοι έγιναν ανίκανοι για τη στρατιωτική υπηρεσία, εξαιτίας πολεμικού τραύματος ή νοσήματος που προήλθε από τις κακουχίες του πολέμου 1940-41 και οι οποίοι για οποιονδήποτε λόγο δεν έχουν υπαχθεί στις διατάξεις του N. 4506/1930, όπως αυτός τροποποιήθηκε αργότερα.
- Άρθρ. 3 παρ. 1 N. 812/43. δ) Οι έφεδροι αξιωματικοί και ανθυπασπιστές, που μειώθηκε η ικανότητά τους για εργασία σε ποσοστό πάνω από 10% (διαρκής αναπηρία) εξαιτίας πολεμικού τραύματος ή νόσου που προήλθε από τις κακουχίες του πολέμου 1940-41, έστω και αν δεν έγιναν ανίκανοι για τη στρατιωτική υπηρεσία.
- Άρθρο. 3 παρ. 3 N. 812/43. Γνωματεύσεις της Α.Σ.Υ. Επιτροπής που εκδόθηκαν με τη διαδικασία του N. 4506/1930, όπως αυτός τροποποιήθηκε αργότερα, μέχρι την έναρξη ισχύος του N. 812/43 (20-10-1943) θεωρούνται ισχυρές σχετικά με το βαθμό αναπηρίας που καθορίστηκε με αυτές.
- Άρθρ. 1 N. 447/43. ε) Οι στρατιωτικοί γενικά, σε ενέργεια ή έφεδροι, οι οποίοι υπηρέτησαν στο στρατό κατά τον πόλεμο 1940-41 και έγιναν διαρκώς ανίκανοι εξαιτίας οποιουδήποτε γεγονότος που οφείλεται στη γενική εμπόλεμη κατάσταση και έλαβε χώρα μέχρι τις 13 Αυγούστου 1941 ή και μετά από αυτή τη χρονολογία, εφόσον πρόκειται για γεγονός που έλαβε χώρα κατά την επιστροφή τους σε άλλα τμήματα της χώρας από τα εδάφη της Μακεδονίας και της Θράκης, τα οποία καταλήφθηκαν. Για την εξακρίβωση των συνθηκών, κάτω από τις οποίες έλαβαν χώρα τα γεγονότα του προηγούμενου εδάφιου, ενεργείται ένορκη διοικητική εξέταση σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 60 του δ/τος της 31-10-1935.
- Άρθρο 1 N. 1640/44, σε συνδ. με το άρθρ. 1 N. 812/1943 στ) Οι στρατιωτικοί σε ενέργεια γενικά και αυτοί που εξομοιώνονται με αυτούς, οι οποίοι έπαθαν εξαιτίας οποιουδήποτε γεγονότος που οφείλεται στη γενική εμπόλεμη κατάσταση και έλαβε χώρα κατά το χρονικό διάστημα από τις 28 Οκτωβρίου 1940 μέχρι τη λήξη της γενικής εμπόλεμης κατάστασης, καθώς επίσης και οι στρατιωτικοί στην ενέργεια γενικά και όσοι εξομοιώνονται με αυτούς οι οποίοι τραυματίστηκαν εξαιτίας της δράσης αναρχικών στοιχείων.
- Άρθρο 1 παρ. 2 N. 1640/1944. Στις διατάξεις του προηγούμενου εδάφιου υπάγονται και οι στρατιωτικοί γενικά σε εφεδρεία από μόνιμους ή από έφεδρους, εφόσον το γεγονός που τους έκαμε ανίκανους έχει άμεση σχέση με την ιδιότητά τους ως έφεδρων στρατιωτικών, η δε σχέση αυτή θα πρέπει ν' αποδεικνύεται με βεβαίωση της αρμόδιας Υπηρεσίας του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας ή του Υπουργείου Εσωτερικών.
- Άρθρο 1 παρ. 3 N. 1640/1944. Η σύνταξή τους κανονίζεται με βάση το βαθμό που φέρουν στην εφεδρεία.
- Άρθρο 7 A.N. 2650/40. ζ) Οι στρατιωτικοί οι οποίοι τραυματίστηκαν κατά τον τορπιλισμό του εύδρομου «Έλλη» στην Τήνο.
- Άρθρο 2 παρ. 1 A.N. 2665/40, όπως αντικ. με άρθρ. 14 A.N. 2734/40 σε συνδ. με άρθρ. 5 N. 812/43. η) Οι μόνιμοι και έφεδροι οπλίτες χωροφυλακής, αστυφύλακες και αρχιφύλακες Αστυνομίας Πόλεων, οι οποίοι γίνονται ανίκανοι από τραύματα που προήλθαν από αεροπορική επιδρομή ή άλλη πολεμική ενέργεια, οι αρχιπυροσβέστες, πυροσβέστες, οδηγοί και τεχνίτες πυροσβεστικού Σώματος, οι οποίοι γίνονται ανίκανοι από τραύματα που έλαβαν από αεροπορική επιδρομή ή από ατύχημα,

- το οποίο συνέβη κατά την κατάσβεση πυρκαϊάς που προκλήθηκε από τέτοια επιδρομή, καθώς και όλοι οι παραπάνω που έγιναν οριστικά ανίκανοι από νόσημα απότοκο των κακουχιών της υπηρεσίας τους στον πόλεμο.
- Άρθρο 2 παρ. 4
Α.Ν. 2665/40.
- Οι έκτακτοι πυροσβέστες, οδηγοί και τεχνίτες του Πυροσβεστικού Σώματος καθώς και οι οικογένειες τους δικαιούνται σύνταξη εφέδρου.
- Άρθρο 4 παρ. 1
Α.Ν. 2665/40 σε
συνδ. με άρθρ. 3
αυτού.
- θ) Οι υπάλληλοι του Σώματος Αστυνομίας Πόλεων από το βαθμό υπαστυνόμου Β΄ τάξης, ο οποίος συμπεριλαμβάνεται, και ανώτερου, καθώς και αυτοί του Πυροσβεστικού Σώματος από τους βαθμούς σταθμάρχη β΄, αρχιοδηγού β΄ και αρχιτεχνίτη β΄, οι οποίοι συμπεριλαμβάνονται, και ανώτερων, οι οποίοι γίνονται ανίκανοι για εκτέλεση της υπηρεσίας τους ή ανίκανοι για άσκηση οποιουδήποτε βιοποριστικού επαγγέλματος από τραύμα που προήλθε από αεροπορική επιδρομή ή από ατύχημα, το οποίο συνέβη κατά την κατάσβεση πυρκαϊάς που προκλήθηκε από τέτοια επιδρομή ή οποιαδήποτε άλλη πολεμική ενέργεια.
- Άρθρο 7 παρ. 1
εδάφ. πρώτο Ν.
1640/44.
- ι) Αυτοί οι οποίοι θεωρούνται σύμφωνα με τις διατάξεις που ισχύουν ότι επιστρατεύτηκαν στρατιωτικά κατά τη διάρκεια του πολέμου 1940-41, εφόσον η υπηρεσία τους κατά τον πόλεμο εθεωρείτο σύμφωνα με το νόμο ως στρατιωτική υπηρεσία και εφόσον απολύθηκαν από την υπηρεσία που εκτελούσαν πριν, επειδή έγιναν οριστικά ανίκανοι για την εκτέλεσή της.
- Άρθρο 7 παρ. 1
εδάφ. δεύτερο Ν.
1640/44.
- Αν αυτοί δεν υπηρετούσαν σε οργανωμένη υπηρεσία ή επιχείρηση ή αν έπαυσαν να υπάρχουν οι υπηρεσίες ή επιχειρήσεις στις οποίες υπηρετούσαν, αντί για την απόλυση, αρκεί γνωμάτευση της οικείας Ανώτατης Υγειονομικής Επιτροπής για το ότι αυτοί έγιναν οριστικά ανίκανοι για άσκηση του προηγούμενου επαγγέλματός τους.
- Άρθρο 9 Ν.Δ. 1294/
42.
- ια) Οι Έλληνες πολίτες που υπηρετούσαν στα πλωτά μέσα τα οποία επιτάσσονται για τις ανάγκες του Κράτους εφόσον έγιναν ανίκανοι εξαιτίας τραύματος που έλαβαν στον πόλεμο ή νοσήματος που προήλθε από τις κακουχίες αυτής τους της υπηρεσίας.
- Για τον καθορισμό του ποσού της σύνταξης αυτοί εξομοιώνονται με το προσωπικό του στρατού της θάλασσας, σύμφωνα με την αντιστοιχία του άρθρου 100 του Κώδικα αυτού.
- Άρθρο 7 Α.Ν.
2665/40.
- ιβ) Οι τακτικοί δημόσιοι υπάλληλοι και το βοηθητικό προσωπικό, οι οποίοι γίνονται ανίκανοι για την υπηρεσία από τραύματα που έλαβαν από αεροπορική επιδρομή ή οποιαδήποτε άλλη πολεμική ενέργεια.
- Άρθρο 1 παρ. 1
Α.Ν. 1119/1946.
- ιγ) Οι τακτικοί δημόσιοι υπάλληλοι και το βοηθητικό προσωπικό, οι στρατιωτικοί γενικά και όσοι εξομοιώνονται με αυτούς, που έγιναν οπωσδήποτε ανίκανοι εξαιτίας τραυμάτων, κακώσεων ή κακουχιών που οφείλονται σε πράξεις του εχθρού ή σε οποιαδήποτε δράση ένοπλων οργανώσεων ή ομάδων, που σχετίζεται με την αντίσταση κατά του εχθρού ή τις εσωτερικές διαμάχες που αναπτύχθηκαν κατά την κατοχή της χώρας ή μετά την απελευθέρωση, εφόσον οι πράξεις αυτές ή η δράση έλαβαν χώρα κατά τη διάρκεια της κατοχής και μέχρι τη λήξη της εμπόλεμης κατάστασης για την Ελλάδα.

- Άρθρο 3 παρ. 1
Α.Ν. 1119/1946.
- Άρθρο 5 Ν. 1769/
51.
- Άρθρο 2 παρ. 1
Α.Ν. 1119/1946.
- Άρθρο μόνο Α.Ν.
510/45 σε συνδ. με
το άρθρ. 7 Α.Ν.
1939/51.
- Έκτακτοι ή προσωρινοί ή με σύμβαση δημόσιοι υπάλληλοι και το βοηθητικό προσωπικό, που έπαθαν με τις προϋποθέσεις του προηγούμενου εδάφιου, εξομοιώνονται με στρατιώτες που έπαθαν στον πόλεμο και δικαιούνται σύνταξη.
- ιδ) Οι Έλληνες το γένος εκπαιδευτικοί που κατάγονται από τη Δωδεκάνησο, οι οποίοι έπαθαν κατά το διάστημα του τελευταίου πολέμου, εξομοιώνονται με τους τακτικούς δημόσιους υπαλλήλους που έπαθαν στο κράτος με τις προϋποθέσεις της νομοθεσίας που ισχύει για τις πολεμικές συντάξεις.
- ιε) Οι στρατιωτικοί οι οποίοι δεν είναι σε ενέργεια και οι πρώην τακτικοί δημόσιοι υπάλληλοι, συνταξιούχοι ή όχι, οι οποίοι έπαθαν με τις προϋποθέσεις της περίπτωσης ιγ' του άρθρου αυτού θεωρούνται ότι είναι στην υπηρεσία κατά το χρόνο του παθήματος, εφόσον αυτό έχει άμεση σχέση με την ιδιότητά τους ως στρατιωτικών ή πρώην υπαλλήλων. Όταν πρόκειται για συνταξιούχο ο οποίος έπαθε, αυτός θεωρείται ότι έχει αποκτήσει το βαθμό του οποίου τη σύνταξη δικαιώθηκε.
2. Για την εφαρμογή του άρθρου αυτού η εμπόλεμη κατάσταση η οποία άρχισε στις 28 Οκτωβρίου 1940 θεωρείται ότι έληξε τα μεσάνυκτα της 15ης προς τη 16η Αυγούστου 1945.

Α Ρ Θ Ρ Ο 25

Πολιτικώς επιστρατευμένοι

- Άρθρο 2 παρ. 1
Α.Ν. 2666/1940, σε
συνδ. με τα άρθρα 2
και 5 Ν. 812/43,
όπως ισχύουν μετά
τον Α.Ν. 1512/50.
- Άρθρο 2 παρ. 1 Ν.
812/1943, σε συνδ.
με το άρθρο 1 παρ.
1 Ν. 812/43.
- Πολίτες οι οποίοι τελούν σε πολιτική επιστράτευση, τα μέλη της Εθνικής Οργανώσεως Νεολαίας που είναι σε διατεταγμένη υπηρεσία, καθώς και οι εθελοντές αδελφές - νοσοκόμες, που γίνονται διαρκώς ανίκανοι εξαιτίας τραύματος που οφείλεται πρόδηλα και αναμφισβήτητα στην εκτέλεση της υπηρεσίας τους αυτής ή από νόσημα το οποίο προήλθε από τις κακουχίες της υπηρεσίας τους στον πόλεμο, δικαιούνται σύνταξη από το Δημόσιο Ταμείο με την τήρηση των διατάξεων των άρθρων 1 και 5 του Κώδικα αυτού.
- Για τον υπολογισμό της σύνταξής τους αυτοί εξομοιώνονται με στρατιώτες.

Α Ρ Θ Ρ Ο 26

Δικαίωμα σε σύνταξη εμπόλεμης περιόδου 1945-1950

1. Δικαίωμα πολεμικής σύνταξης από πάθηση που οφείλεται στην εμπόλεμη περίοδο 1945-50, έχουν, αφού τηρηθούν οι διατάξεις των άρθρων 1-5 του Κώδικα αυτού:

- Άρθρο 1 παρ. 1
Α.Ν. 835/1948, σε
συνδ. με το άρθ. 2
παρ. 1 Ν.Δ. 2704/53
- α) Οι στρατιωτικοί γενικά, στους οποίους συμπεριλαμβάνονται και οι εξ απονομής βαθμού αξιωματικοί και λοιποί βαθμοφόροι και αυτοί που ανήκαν σε Μονάδες Άμυνας Υπαίθρου ή παρεμφερείς Μονάδες, οι οποίες συγκροτήθηκαν από το Γενικό Επιτελείο Στρατού για την εμπέδωση της δημόσιας τάξης και ασφάλειας, οι υπάλληλοι της Αστυνομίας Πόλεων και τα τακτικά, έκτακτα, προσωρινά ή αναπληρωματικά όργανα της αγροτικής ασφάλειας οι οποίοι καθίστανται ανίκανοι εξαιτίας τραυμάτων που τους προκλήθηκαν: αα) σε συγκρούσεις κατά των ανταρτών ή συμπλοκές, ββ) εξαιτίας ατυχημάτων ή βίαιων περιστατικών, τα οποία έχουν άμεση σχέση με τις ενέργειες των εθνικών ένοπλων δυνάμεων για την εμπέδωση της δημόσιας τάξης και ασφάλειας και γγ) εξαιτίας οποιασδήποτε δράσης ανατρεπτικών στοιχείων της ένομης τάξης και εφόσον οι παραπάνω πράξεις έλαβαν χώρα από τη λήξη της εμπόλεμης κατάστασης (15 Αυγούστου 1945) μέχρι 31 Δεκεμβρίου 1950.
- Άρθρο 1 παρ. 2
Α.Ν. 835/1948.
- Οι διατάξεις των νόμων 2588/1921 και 4505/1930, όπως αυτές τροποποιήθηκαν και συμπληρώθηκαν αργότερα, και οι αντίστοιχες διατάξεις που ισχύουν για το Ναυτικό, την Αεροπορία και τα Σώματα Ασφαλείας εφαρμόζονται και στις περιπτώσεις αυτές.
- Τα τακτικά, έκτακτα, προσωρινά ή αναπληρωματικά όργανα της αγροτικής ασφάλειας δικαιούνται σύνταξη στρατιώτη.
- β) Οι στρατιωτικοί γενικά, οι οποίοι γίνονται ανίκανοι εξαιτίας οποιουδήποτε νοσήματος, που προήλθε από τις κακουχίες των επιχειρήσεων οι οποίες διεξάγονται εναντίον των ανταρτών, αφού τηρηθούν και όσα ορίζονται στην παρ. 3 του άρθρου 44 και εφόσον οι επιχειρήσεις αυτές έλαβαν χώρα από 15 Αυγούστου 1945 μέχρι 31 Δεκεμβρίου 1950.
- Άρθρ. 2 παρ. 5
Α.Ν. 835/1948.
- Το δεύτερο εδάφιο της προηγούμενης περίπτωσης εφαρμόζεται και για τους στρατιωτικούς αυτής της περίπτωσης.
- Άρθρ. 5 παρ. 1
Α.Ν. 835/1948.
- γ) Όλοι οι πολίτες οι οποίοι δεν είχαν στρατευθεί, ανεξάρτητα από το φύλο τους, που χρησιμοποιήθηκαν αποδεδειγμένα, υποχρεωτικά ή με τη θέλησή τους, από τη στρατιωτική Αρχή ή τη Χωροφυλακή ή την Αστυνομία Πόλεων και έγιναν ανίκανοι εξαιτίας τραυμάτων που προκλήθηκαν στις συγκρούσεις κατά των ανταρτών, ή συμπλοκές, ατυχημάτων ή βίαιων περιστατικών, που έχουν άμεση σχέση με τις ενέργειες των Εθνικών Ένοπλων Δυνάμεων για την εμπέδωση της δημόσιας τάξης και ασφάλειας και οποιασδήποτε δράσης ανατρεπτικών στοιχείων της ένομης τάξης, εφόσον οι παραπάνω πράξεις έλαβαν χώρα από τη λήξη της εμπόλεμης κατάστασης (15 Αυγούστου 1945) μέχρι 31.12.50.
- Αυτοί για τη χορήγηση της σύνταξης εξομοιώνονται με στρατιώτες.
- Αν υπαχθούν στις διατάξεις αυτής της περίπτωσης δεν δικαιούνται να ζητήσουν τον κανονισμό σύνταξης με άλλες διατάξεις.
- Άρθρο 5 παρ. 2
Α.Ν. 835/1948.
- Ποσοστό ανικανότητας μικρότερο του 25% δεν παρέχει δικαίωμα σε σύνταξη.
- Άρθρο 3 παρ. 1
Α.Ν. 835/1948.
- δ) Οι τακτικοί, έκτακτοι, με μηνιαίο μισθό προσωρινοί ή με σύμβαση υπάλληλοι και το βοηθητικό προσωπικό του Δημοσίου, των νομικών προσώπων δημόσιου δικαίου, των δήμων και κοινοτήτων και των σιδηροδρόμων του Κράτους, καθώς και ημερομίσθιοι υπάλληλοι των ΤΤΤ γραμμών που καθίστανται ανίκανοι εξαιτίας τραύματος που προκλήθηκε με τις προϋποθέσεις της περίπτωσης α' του άρθρου αυτού.

- Άρθρ. 3 παρ. 2
Α.Ν. 835/1948, σε
συνδ. με το άρθρ. 5
παρ. 1 Ν.Δ. 1342/73
- Άρθρ. 3 παρ. 3
Α.Ν. 835/1948.
- Άρθρο 3 παρ. 4
Α.Ν. 835/1948.
- Άρθρο 3 παρ. 5
Α.Ν. 835/1948.
- Άρθρο 4 παρ. 1
Α.Ν. 835/1948.
- Άρθρο 4 παρ. 2
Α.Ν. 835/1948,
όπως αντικ. με το
άρθρο 28 Ν. 955/79
- Άρθρο 2 παρ. 1
Ν.Δ. 2704/1953.
- Άρθρο 1 παρ. 7
Α.Ν. 835/1948.
- Η σύνταξη των μεν υπαλλήλων των νομικών προσώπων δημόσιου δικαίου και των δήμων και κοινοτήτων βαρύνει αντίστοιχα τα νομικά πρόσωπα και τους δήμους και κοινότητες, των δε σιδηροδρομικών βαρύνει το Δημόσιο.
- Η σύνταξη των τακτικών σιδηροδρομικών υπαλλήλων, των τακτικών υπαλλήλων των νομικών προσώπων δημόσιου δικαίου, καθώς και των τακτικών υπαλλήλων των δήμων και κοινοτήτων κανονίζεται με βάση το βαθμό, τον οποίο αυτοί έχουν στην εφεδρεία, εκτός αν ο βαθμός της πολιτικής τους θέσης αντιστοιχεί σε βαθμό δημοσιοϋπαλληλικής ιεραρχίας, οπότε ο βαθμός αυτός λαμβάνεται υπόψη για τον κανονισμό της σύνταξής τους αυτής, αφού εφαρμοσθεί στην τελευταία περίπτωση η διάταξη της παραγρ. 3 του άρθρου 92.
- Τακτικοί υπάλληλοι των σιδηροδρόμων, των νομικών προσώπων δημόσιου δικαίου και των δήμων και κοινοτήτων, οι οποίοι δεν έχουν υπηρετήσει στο στρατό, ούτε έχουν βαθμολογική αντιστοιχία με τους δημόσιους υπαλλήλους, έκτακτοι, προσωρινοί ή με σύμβαση υπάλληλοι των ίδιων υπηρεσιών, καθώς και οι ημερομίσθιοι των ΤΤΤ γραμμών δικαιούνται σύνταξη στρατιώτη.
- Τα σιδηροδρομικά δίκτυα, τα νομικά πρόσωπα, καθώς και οι δήμοι και κοινότητες απαλλάσσονται από κάθε άλλη υποχρέωση για καταβολή σύνταξης.
- ε) Οι δήμαρχοι, δημαρχιακοί πάρεδροι, πρόεδροι κοινοτήτων, δημοτικοί και κοινοτικοί σύμβουλοι και εκκλησιαστικοί λειτουργοί, οι οποίοι γίνονται ανίκανοι εξαιτίας τραυμάτων που προκλήθηκαν με τις προϋποθέσεις της περίπτ. α' του άρθρου αυτού.
- Η σύνταξη των δημάρχων και ιερέων κανονίζεται με βάση το βαθμό ανθυπ/γού, των δε δημοτικών συμβούλων, δημαρχιακών παρέδρων, προέδρων κοινοτήτων και κοινοτικών συμβούλων με βάση το βαθμό του ανθυπασπιστή και βαρύνει το Δημόσιο, εκτός από τους ιερείς, των οποίων η σύνταξη βαρύνει το Ταμείο Ασφάλισης Κλήρου Ελλάδας.
2. Για την εφαρμογή του άρθρου αυτού οι επιχειρήσεις εναντίον των ανταρτών θεωρούνται ότι τερματίστηκαν την 31 Δεκεμβρίου 1950.
3. Τα δικαιώματα που γεννήθηκαν από την ισχύ του επόμενου άρθρου κρίνονται σύμφωνα με τις διατάξεις του.

Α Ρ Θ Ρ Ο 27

Αστυνομικοί γενικά που έπαθαν με τις προϋποθέσεις του Ν. 23/1946

- Άρθρο 6 παρ. 1 Ν. 36/46, σε συνδ. με το άρθρ. 4 Ν. 36/46.
1. Στρατιωτικοί της Χωροφυλακής, υπάλληλοι της Αστυνομίας Πόλεων, στρατιωτικοί άλλων όπλων ή Σωμάτων του Στρατού, οι οποίοι έχουν αποσπαστεί σε υπηρεσίες τους, καθώς και πρόσθετοι αστυφύλακες οι οποίοι απομακρύνθηκαν από τις τάξεις από 1ης Απριλίου 1946 μέχρι και της 31 Δεκεμβρίου 1946 εξαιτίας σωματικής ανικανότητας ή τραύματος που προκλήθηκε λόγω της ιδιότητάς τους ή σε συμπλοκή με ληστρικές συμμορίες, ένοπλους στασιαστές, ένοπλα άτομα επικίνδυνα στη δημόσια ασφάλεια και τάξη, όργανα ξένων προπαγανδών, τα οποία δρουν ομαδικά ή μεμονωμένα, προάγονται

κατά ένα βαθμό από εκείνον που έφεραν κατά την ημέρα του τραυματισμού τους, με Β.Δ. το οποίο προκαλείται από τον Υπουργό Δημόσιας Τάξης για τους Αξιωματικούς της Χωροφυλακής και Αστυνομίας Πόλεων ή με απόφαση του ίδιου Υπουργού, για τους οπλίτες Χωροφυλακής και τους κατώτερους αστυνομικούς υπαλλήλους.

Για τους αξιωματικούς και οπλίτες του Στρατεύματος αρμόδιος είναι ο Υπουργός Εθνικής Άμυνας.

Όσον αφορά τη συνταξιοδότηση τους, δικαιούνται πολεμική σύνταξη του βαθμού ο οποίος τελικά τους απονεμήθηκε, σύμφωνα με τις διατάξεις που ισχύουν κάθε φορά για τις πολεμικές συντάξεις.

Άρθρο 6 παρ. 2
εδάφ. πρώτο Ν.
36/46.

2. Για τους αξιωματικούς και ανθυπασπιστές της Χωροφυλακής ή του Στρατεύματος που έχουν αποσπαστεί σε υπηρεσίες της, οι οποίοι απομακρύνθηκαν από την ενεργό υπηρεσία για σωματική ανικανότητα, που προήλθε από τραύμα κατά τις διατάξεις του άρθρου αυτού, έχουν εφαρμογή οι διατάξεις του Ν. 4506/1930, όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε αργότερα.

Γι' αυτούς που υπάγονται στις διατάξεις του νόμου αυτού δεν έχουν εφαρμογή οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου και σε σχέση με την προαγωγή.

Άρθρο 4 παρ. 4 Ν.
36/46.

3. Οι αστυνομικοί υπάλληλοι, οι οποίοι έπαθαν με τις προϋποθέσεις της παρ. 1 του άρθρου αυτού, δικαιούνται να πάρουν την ίδια πολεμική σύνταξη, την οποία δικαιούνται και οι αξιωματικοί και οπλίτες της Χωροφυλακής, οι οποίοι έπαθαν με τις ίδιες προϋποθέσεις κατά την αντιστοιχία του Ν. 621/1943.

Α Ρ Θ Ρ Ο 28

Αυτοί που έπαθαν στο εξωτερικό με τις προϋποθέσεις του Ν. 1718/1951

Άρθρο 1 παρ. 1 Ν.
1718/1951.

1. Στρατιωτικοί γενικά οι οποίοι ανήκουν σε Μονάδες των Εθνικών Ένοπλων Δυνάμεων, που δρουν στο εξωτερικό με εντολή της Ελληνικής Κυβέρνησης, οι οποίοι γίνονται ανίκανοι, εξαιτίας τραυμάτων, ατυχημάτων ή οποιουδήποτε νοσήματος, τα οποία οφείλονται στην υπηρεσία τους στο εξωτερικό, δικαιούνται πολεμική σύνταξη σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου αυτού.

Άρθρο 1 παρ. 3 Ν.
1718/1951.

2. Ως χρόνος υπηρεσίας στο εξωτερικό για την εφαρμογή του άρθρου αυτού, θεωρείται αυτός που διανύθηκε από τη χρονολογία αναχώρησης του στρατιωτικού μέχρι την ημέρα επιστροφής του στην Ελλάδα.

Άρθρο 1 παρ. 4 Ν.
1718/1951.

3. Οι διατάξεις των Ν. 2588/1921 και 4506/1930, όπως τροποποιήθηκαν και συμπληρώθηκαν μεταγενέστερα και οι αντίστοιχες διατάξεις που ισχύουν για το Π. Ναυτικό και την Π. Αεροπορία, εφαρμόζονται και για τους στρατιωτικούς της παραγ. 1 αυτού του άρθρου.

Άρθρο 4 Ν. 3055/
54.

4. Ιδιώτες που χρησιμοποιήθηκαν από τη Στρατιωτική Υπηρεσία για ψυχαγωγία του Εκστρατευτικού Σώματος Κορέας και έπαθαν κατά την εκτέλεση αυτής τους της υπηρεσίας, εξομοιώνονται με στρατιώτες οι οποίοι έπαθαν με τις προϋποθέσεις των παρ. 1-2 αυτού του άρθρου και δικαιούνται πολεμική σύνταξη.

- Άρθρο 1 Α.Ν. 578/68.
5. Οι διατάξεις αυτού του άρθρου εφαρμόζονται και για τους στρατιωτικούς γενικά οι οποίοι έπαθαν κατά την 21η Απριλίου 1967 και τη 13η Δεκεμβρίου 1967.

Α Ρ Θ Ρ Ο 29

Αυτοί που έπαθαν στην Κύπρο

- Άρθρο 1 Ν.Δ. 1142/72.
1. Στρατιωτικοί γενικά, οι οποίοι έγιναν ανίκανοι εξαιτίας οποιουδήποτε παθήματος, όπως τραύματος, νοσήματος ή άλλου περιστατικού που προήλθε από οποιαδήποτε πολεμική δράση ή ενέργεια, η οποία έλαβε χώρα κατά τη διάρκεια της διατεταγμένης υπηρεσίας τους στην Κύπρο από 1ης Δεκεμβρίου 1963 μέχρι τις 30 Ιουνίου 1968, δικαιούνται σύνταξη από το Δημόσιο Ταμείο, η οποία κανονίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις αυτού του άρθρου.
- Άρθρο 1 παρ. 1 Ν.Δ. 144/1974.
- Οι διατάξεις του προηγούμενου εδαφίου εφαρμόζονται και στους στρατιωτικούς που έπαθαν με τις ίδιες προϋποθέσεις μετά τις 30 Ιουνίου 1968.
- Άρθρο 2 Ν.Δ. 1142/1972 (σχ. και το άρθρο 1 Ν.Δ. 144/74).
2. Οι διατάξεις του Ν. 2588/1921, του Ν. 4506/1930, του Ν.Δ. 426/1941 και του Α.Ν. 2646/1940, όπως αυτές τροποποιήθηκαν μεταγενέστερα, και οι αντίστοιχες διατάξεις που ισχύουν για το Ναυτικό και την Αεροπορία εφαρμόζονται και στους στρατιωτικούς της προηγούμενης παραγράφου.
- Άρθρο 3 Ν.Δ. 1142/72 (σχ. και το άρθ. 1 Ν.Δ. 144/74).
3. Στους έφεδρους αξιωματικούς και ανθυπασπιστές, καθώς και στους οπλίτες των Ένοπλων Δυνάμεων που πήραν αναβολή για λόγους υγείας για τραύμα, κρουσπάγημα, ατύχημα ή οποιαδήποτε νόσο που προήλθε από την υπηρεσία τους στην Κύπρο σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου αυτού, χορηγείται το επίδομα που προβλέπεται από το Ν.Δ. 2208/1943, ύστερα από γνωμάτευση της οικείας Ανώτατης Υγειονομικής Επιτροπής.
- Άρθρο 1 παρ. 2 Ν.Δ. 144/1974, όπως αυτή προστέθηκε με το άρθρο 1 Ν. 601/77.
4. Οι διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων εφαρμόζονται και για τους έφεδρους έλληνες στρατιωτικούς που κατατάχθηκαν με τη θέλησή τους στον Κυπριακό Στρατό, οι οποίοι έγιναν ανίκανοι από οποιοδήποτε πάθημα κατά τη διάρκεια των επιχειρήσεων στην Κύπρο από 20 Ιουλίου 1974 και μετά, εφόσον έχουν την Ελληνική Ιθαγένεια και δεν πήραν σύνταξη για την ίδια αιτία από το Κυπριακό Κράτος.

Α Ρ Θ Ρ Ο 30

Ειδικές περιπτώσεις

- Άρθρο 2 παρ. 2 Ν.Δ. 2704/1953, όπως συμπληρ. με το άρθ. 14 παρ. 8 Ν.Δ. 3768/57.
1. Αυτοί οι οποίοι έπαθαν οποτεδήποτε δικαιούνται να πάρουν την πολεμική σύνταξη των περιπτ. α', γ', δ' και ε' της παρ. 1 του άρθρου 26, εφόσον έγιναν ή γίνονται ανίκανοι:
- α) Εξαιτίας τραύματος ή ατυχήματος σε συμπλοκή με υπολείμματα των ανταρτών ή με ομάδες ανταρτών ή με στρατιωτικούς ή ιδιώτες που δρουν από γειτονικά Κράτη και

- β) Εξαιτίας έκρηξης ναρκών ή άλλων εκρηκτικών μηχανημάτων, που τοποθετήθηκαν από τις Ένοπλες Δυνάμεις ή τους αντάρτες, εφόσον αυτοί που έπαθαν ήταν σε διατεταγμένη υπηρεσία ή σε υπηρεσία εκκαθάρισης ναρκοπεδίων ή εξαιτίας ατυχημάτων που έλαβαν χώρα σε διατεταγμένη υπηρεσία για αποκατάσταση των εθνικών συνόρων.
- Άρθρο 2 παρ. 3
Ν.Δ. 2704/1953.
- Η διαδικασία που τηρήθηκε μέχρι την έναρξη ισχύος του Ν.Δ. 2704/1953 για την αναγνώριση δικαιώματος πολεμικής σύνταξης, μπορεί να ληφθεί υπόψη για τον κανονισμό σύνταξης ειρηνικής περιόδου, εφόσον το Ελεγκτικό Συνέδριο πείθεται από τα στοιχεία της διαδικασίας αυτής ότι αποδεικνύονται τα πραγματικά περιστατικά του παθήματος και η σχέση του με την υπηρεσία.
- Άρθρο 13 Α.Ν.
1939/51.
2. Επίσης δικαιούνται πολεμική σύνταξη αυτοί που υπηρέτησαν στις ειδικές Μονάδες που προβλέπονται από το Ν. 1707/1951, εφόσον έγιναν ανίκανοι εξαιτίας τραύματος ή νοσήματος που οφείλεται στην υπηρεσία τους.
- Η σύνταξή τους κανονίζεται με βάση το βαθμό με τον οποίο αυτοί υπηρέτησαν στο Στρατό. Σε όσους από αυτούς δεν έχουν υπηρετήσει στο Στρατό απονέμεται σύνταξη στρατιώτη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΣΥΝΤΑΞΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΩΝ

Α Ρ Θ Ρ Ο 31

Γενικές διατάξεις

Διευκρινιστική διάταξη από τη νομοθεσία που ισχύει.

Οι οικογένειες των προσώπων που αναφέρονται στα άρθρα 24, 26 μέχρι και 30, που πεθαίνουν μετά την απόκτηση δικαιώματος σύνταξης καθώς και οι οικογένειες αυτών που σκοτώθηκαν ή πέθαναν ή εξαφανίσθηκαν ή πνίγηκαν ή εκτελέσθηκαν με τις προϋποθέσεις των άρθρων αυτών, δικαιούνται σύνταξη σύμφωνα με όσα ορίζονται στα άρθρα 35 και 36 του Κώδικα αυτού.

Α Ρ Θ Ρ Ο 32

Ειδικές διατάξεις

Άρθρο 4 εδαφ. πρώτο και δεύτερο

Ν.Δ. 500/1941, σε συνδ. και με το άρθρ. 5 παρ. 2 Ν. 362/1943.

Επίσης δικαιούνται σύνταξη σύμφωνα με τα άρθρα 35 και 36 και οι οικογένειες:

- α) Των αξιωματικών που αυτοκτόνησαν κατά το μήνα Απρίλιο του 1941 εξαιτίας των πολεμικών γεγονότων, εκτός από αυτούς που τελούσαν ύστερα από καταδίκη.

Οι διατάξεις του προηγούμενου εδαφίου έχουν εφαρμογή και για τους αξιωματικούς που αυτοκτόνησαν οποτεδήποτε κατά τη διάρκεια του πολέμου, εφόσον προκύπτει από επίσημες ανακρίσεις

ότι η αυτοκτονία οφείλεται σε λόγους υπερβολικής φιλοτιμίας και ευαισθησίας του αξιωματικού για την υπηρεσία και το καθήκον, καθώς και για τους οπλίτες γενικά που αυτοκτόνησαν κατά τη διάρκεια του πολέμου 1940-41.

- Άρθρο 5 παρ. 1 Ν. 362/1943.   β) Των έφεδρων αξιωματικών και οπλιτών του στρατεύματος, που στρατεύθηκαν από τη νήσο Κρήτη και υπηρέτησαν έξω από τη νήσο κατά τον πόλεμο 1940-41 και πέθαναν κατά τη διάρκεια της αναγκαστικής διαμονής τους εκτός της Κρήτης ή μέσα σ' ένα τρίμηνο από την επιστροφή τους στην Κρήτη, εξαιτίας οποιουδήποτε νοσήματος απότοκου των κακουχιών του πολέμου ή των ειδικών συνθηκών, κάτω από τις οποίες έζησαν αυτοί, ή γεγονόςτος που έχει σχέση με την εμπόλεμη κατάσταση.
- Άρθρο 1 παρ. 3 Α.Ν. 1119/1946.   γ) Των τακτικών δημόσιων υπαλλήλων και του βοηθητικού προσωπικού των στρατιωτικών γενικά και εκείνων που εξομοιώνονται με αυτούς, που πνίγηκαν ή χάθηκαν στο ναυάγιο του ναρκαλιευτικού «Σπερχειός», εφόσον διαπιστώνεται ότι ταξίδευαν για λόγους υπηρεσίας ή βρίσκονταν σε άδεια.
- Άρθρο 3 παρ. 6 Α.Ν. 835/1948.   δ) Των υπαλλήλων των τέως οργανισμών «Εθνική Οργάνωση Χριστιανικής Αλληλεγγύης» (ΕΟΧΑ) και «Κεντρική Επιτροπή Συσσιτίων» (ΚΕΣ), εφόσον αυτοί πέθαναν σύμφωνα με τις προϋποθέσεις της περίπτωσης ιγ' του άρθρου 24 του Κώδικα αυτού.
- Άρθρο 16 Α.Ν. 835/1948.   ε) Των πολιτικών υπαλλήλων και στρατιωτικών, οι οποίοι πνίγηκαν στο ναυάγιο του ατμόπλοιου «Χειμάρα», εφόσον ταξίδευαν για λόγους υπηρεσίας ή βρίσκονταν σε άδεια ή επέστρεφαν στην οικία τους μετά την απόλυσή τους από το Στράτευμα.
- Άρθρο 1 Ν. 1617/1944.   στ) Των μόνιμων ή έφεδρων αξιωματικών και υπαξιωματικών της πολεμικής Αεροπορίας που σκοτώθηκαν ή εξαφανίσθηκαν κατά την προπολεμική περίοδο από 1ης Ιουνίου 1940 μέχρι 28ης Οκτωβρίου 1940 εξαιτίας αεροπορικού ατυχήματος κατά τη διάρκεια της εκτέλεσης μετακινήσεων των Πολεμικών Αεροπορικών Μονάδων.

Για την εξακρίβωση αν ο θάνατος ή εξαφάνιση έγινε κατά το παραπάνω χρονικό διάστημα, το ΥΕΘΑ διατάζει την ενέργεια ανακρίσεων από αξιωματικό της αρμόδιας Αεροπορικής Αρχής, ύστερα από αίτηση αυτών που δικαιούνται σύνταξη.

- Άρθρο 1 παρ. 1 περ. β' Ν. 1640/1944.   ζ) Των στρατιωτικών γενικά σε ενέργεια ή σε εφεδρεία και των δημόσιων υπαλλήλων, που εκτελέσθηκαν από αναρχικά στοιχεία εξαιτίας γεγονότων που έχουν σχέση με την ιδιότητά τους ως στρατιωτικών ή δημόσιων υπαλλήλων ή με την άσκηση των δημόσιων καθηκόντων τους.

Απόφαση του Προέδρου της Κυβέρνησης που εκδίδεται με μέριμνα του Υπουργού Εσωτερικών και του Υπουργού στην αρμοδιότητα του οποίου ανήκε ο υπάλληλος ή στρατιωτικός και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζει αν αυτός που εκτελέσθηκε υπάγεται στις διατάξεις του προηγούμενου εδαφίου.

Α Ρ Θ Ρ Ο 33**Οικογένειες εθελοντών Μέσης Ανατολής**

- Άρθρο 1 παρ. 1
Α.Ν. 932/1949.
1. Όσοι κατά το διάστημα της κατοχής μεταβήκαν στη Μέση Ανατολή και αφού κατατάχθηκαν στις Εθνικές Ένοπλες Δυνάμεις και εκπαιδεύτηκαν εθελοντικά σε ειδικές σχολές κατασκοπείας, αλεξιπτωτιστών, δολιοφθοράς κ.λπ., στάλθηκαν με ειδική αποστολή στην Ελλάδα και λόγω της δράσης τους κατά την εκτέλεση της αποστολής αυτής είχαν συλληφθεί από τους κατακτητές και εκτελέστηκαν, προάγονται κατά ένα βαθμό, εφόσον έφεραν κατά το χρόνο της εκτέλεσής τους το βαθμό του αξιωματικού ή ανθυπασπιστή του Στρατού Ξηράς και τους αντίστοιχους βαθμούς του Π.Ναυτικού και της Π. Αεροπορίας, οι δε οπλίτες του Στρατού Ξηράς και οι αντίστοιχοι του Π. Ναυτικού και της Π. Αεροπορίας που έφεραν μέχρι και το βαθμό του επιλοχία προάγονται στο βαθμό του ανθυπασπιστή.
- Άρθρο 1 παρ. 2
Α.Ν. 932/1949.
2. Η Εθνική δράση και ο ηρωϊκός τους θάνατος πρέπει να έχουν αναγνωρισθεί από τα Γενικά Επιτελεία των αρμόδιων κλάδων των Ένοπλων Δυνάμεων.
- Άρθρο 1 παρ. 3
Α.Ν. 932/1949.
3. Η προαγωγή των παραπάνω γίνεται με διάταγμα που προκαλείται από τον αρμόδιο Υπουργό, ύστερα από πρόταση των Γενικών Επιτελείων των αρμόδιων κλάδων που στηρίζεται στα στοιχεία που υπάρχουν σ'αυτά για τη δράση εκείνων που εκτελέστηκαν και για τις συνθήκες σύλληψης και εκτέλεσής τους χωρίς να τηρηθούν οι διατάξεις γενικά που υπάρχουν για προαγωγές και η προαγωγή τους αυτή θεωρείται ότι έγινε από την ημέρα που εκτελέστηκαν.
- Άρθρο 2 Α.Ν. 932/
1949.
4. Στις οικογένειές τους χορηγείται πολεμική σύνταξη σύμφωνα με τα άρθρα 35 και 36 στο βαθμό στον οποίο αυτοί προάγονται σύμφωνα με τα παραπάνω.

Α Ρ Θ Ρ Ο 34**Οικογένειες στρατιωτικών αλλοδαπής ιθαγένειας**

- Άρθρο 8 παρ. 1
Α.Ν. 835/1948.
- Οι οικογένειες των στρατιωτικών γενικά που σκοτώθηκαν, πέθαναν ή εξαφανίστηκαν ή κατέστησαν ανίκανοι στον πόλεμο του 1940-1945 ή με τις προϋποθέσεις των περιπτώσεων α' και β' της παρ. 1 του άρθρου 26, έχουν δικαίωμα πολεμικής σύνταξης από το Δημόσιο ταμείο, σύμφωνα με τα άρθρα 35 και 36 έστω και αν αυτές δεν έχουν αποκτήσει την ελληνική ιθαγένεια.

Α Ρ Θ Ρ Ο 35

Χήρα σύζυγος και ορφανά

Έχει ληφθεί από το άρθρο 38 παρ. 1 Β.Δ. της 31.10.1935, σε συνδ. με τα άρθρα 16 Α.Ν. 2650/1940, 5 παρ. 3 Α.Ν. 2665/1940, 12 Α.Ν. 2734/1940, 5 παρ. 4 Ν. 362/1943 και 70 παρ. 1 Α.Ν. 1854/1951.

Έχει ληφθεί από το συνδ. των διατάξεων των άρθρ. 38 παρ. 1 Β.Δ. της 31-10-1935, 16 Α.Ν. 2650/1940, 5 παρ. 3 Α.Ν. 2665/1940, 5 Ν.Δ. 149/1973, όπως αντικ. με το άρθρο 4 παρ. 2 Ν. 955/1979, το άρθρ. 3 παρ. 2 Ν. 1813/88 και το άρθρ. 4 παρ. 5 Ν. 2320/95, όπως αντικαταστάθηκε η περ. β' με το άρθρο 3, παρ. 16, Ν.3408/05.

Άρθρο 3 Ν.Δ. 149/73 σε συνδ. με το άρθρ. 4 παρ. 2 Ν. 955/79, όπως αντικ. με το άρθρ. 3 παρ. 2 Ν. 1813/88.

Άρθρο 4 παρ. 1 Ν. 955/79, όπως αντικ. με το άρθρ. 3 παρ. 2 του Ν. 1813/88 και άρθρ. 3 παρ. 1 του Ν. 2703/99.

1. Αν αυτοί που αναφέρονται στα άρθρα 31 μέχρι 34 ήσαν έγγαμοι δικαιούνται σύνταξη:

α) Η χήρα σύζυγος.

Όταν πρόκειται γι' αυτόν που πέθανε μετά την απόκτηση δικαιώματος σύνταξης τότε η χήρα σύζυγος δικαιούται σύνταξη, αν από το γάμο έχει συμπληρωθεί εξάμηνη συντάξιμη υπηρεσία του συζύγου της ή ο γάμος έχει τελεσθεί δύο τουλάχιστον πλήρη έτη πριν από το θάνατό του. Αν από το γάμο γεννήθηκε τέκνο η χήρα δικαιούται σύνταξη και χωρίς να υπάρχουν οι όροι αυτοί.

β) Τα τέκνα είτε γεννήθηκαν σε γάμο των γονέων τους είτε νομιμοποιήθηκαν είτε είναι θετά είτε αναγνωρίστηκαν, τα μεν κορίτσια αν είναι άγαμα, τα δε αγόρια μέχρι τη συμπλήρωση του 18ου έτους της ηλικίας τους εφόσον είναι άγαμα ή και μετά τη συμπλήρωση του 18ου έτους της ηλικίας τους εφόσον είναι άγαμα και ανίκανα για εργασία κατά ποσοστό 50% και άνω.

Η ανικανότητά τους στην περίπτωση αυτή κρίνεται κατά το χρόνο του θανάτου του υπαλλήλου ή συνταξιούχου και βεβαιώνεται με γνωμάτευση της Α.Σ.Υ. Επιτροπής. Το ανίκανο αγόρι δικαιούται σύνταξη από το Δημόσιο Ταμείο, αν η ανικανότητά του επέλθει μετά το θάνατο του υπαλλήλου ή του συνταξιούχου και εφόσον δεν παίρνει ή δε δικαιούται να πάρει σύνταξη από οποιονδήποτε άλλο φορέα κύριας ασφάλισης ή το μηνιαίο εισόδημά του δεν υπερβαίνει το κάθε φορά κατώτατο όριο πολεμικής σύνταξης που καταβάλλει το Δημόσιο. Η ανικανότητα μπορεί να βεβαιωθεί και όταν ζει ο γονέας τους από τον οποίο έχουν το δικαίωμα, η γνωμάτευση όμως αυτή θα ληφθεί υπόψη από τα όργανα που δικαιοδοτούν για τις συντάξεις κατά την κρίση του δικαιώματος σε σύνταξη των ενήλικων αγοριών.

Τα θετά παιδιά δικαιούνται σύνταξη εφόσον κατά το χρόνο της δημοσίευσης της απόφασης υιοθεσίας δεν είχαν υπερβεί το 18ο έτος της ηλικίας τους. Ο περιορισμός αυτός δεν ισχύει:

αα) Για παιδιά στρατιωτικών οι οποίοι σκοτώθηκαν ή πέθαναν από πολεμικά γεγονότα που έλαβαν χώρα κατά την εκτέλεση της υπηρεσίας τους στην ημεδαπή ή αλλοδαπή και τα οποία υιοθετήθηκαν μετά το θάνατο του πατέρα τους, αν μεν είναι κορίτσια εφόσον κατά το χρόνο της υιοθεσίας ήταν άγαμα, αν δε είναι αγόρια, εφόσον κατά το χρόνο της υιοθεσίας ήταν άγαμα και ανήλικα. Για την ενηλικίωση εφαρμόζεται η διάταξη του άρθρου 125.

ββ) Για θετά παιδιά που είτε υιοθετήθηκαν μέχρι τη δημοσίευση του ν.δ. 149/1973 και δεν λαμβάνουν ούτε δικαιούνται να λάβουν σύνταξη από οποιονδήποτε άλλον ασφαλιστικό οργανισμό κύριας ασφάλισης είτε είναι ανίκανα για την άσκηση οποιουδήποτε βιοποριστικού επαγγέλματος.

Άρθρο 1 Ν.Δ. 666/70, όπως αντικ. με την παρ. 1 του άρθρ. 9 του Ν. 1654/86.

γ) Η διαζευγμένη θυγατέρα εφόσον συντρέχουν αθροιστικά οι εξής προϋποθέσεις:

αα) Ο γάμος να λύθηκε με κοινή υπαιτιότητα ή με υπαιτιότητα του συζύγου ή από λόγο που δεν αφορά αποκλειστικά το πρόσωπό της ή με συναινετικό διαζύγιο ή να συντρέχει περίπτωση βίαιης διακοπής της δίκης (ορθότερα «κατάργησης της δίκης» πρόβλ. άρθρ. 604 εδ. 1 Κ.Πολ.Δικ.), λόγω θανάτου του συζύγου.

ββ) Να μην έχει μηνιαίο εισόδημα από το Δημόσιο ή το δημόσιο τομέα μεγαλύτερο από το κατώτατο όριο σύνταξης του Δημοσίου, όπως αυτό ισχύει κάθε φορά.

Επίσης να μην έχει κάθε φορά φορολογητέο εισόδημα, από οποιαδήποτε άλλη πηγή μεγαλύτερο από το παραπάνω καθοριζόμενο κατώτατο όριο.

γγ) Να μην παίρνει άλλη σύνταξη και να μην έχει ασφαλιστεί για σύνταξη σε οποιονδήποτε ασφαλιστικό οργανισμό κύριας σύνταξης.

δδ) Κατά την 31 Δεκεμβρίου 1986 να έχει συμπληρώσει το τεσσαρακοστό έτος της ηλικίας της.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ:

α) Δικαιώματα, που έχουν αναγνωρισθεί σε διαζευγμένες θυγατέρες με τις διατάξεις που ίσχυαν πριν από το Ν. 1654/1986, δε θίγονται (άρθρ. 9 παρ. 2 Ν. 1654/86).

β) Οι διατάξεις του άρθρου 9 του Ν. 1654/1986 έχουν εφαρμογή και για διαζευγμένες θυγατέρες των οποίων το δικαίωμα γεννήθηκε πριν από την ισχύ του νόμου αυτού. Η σύνταξη αναγνωρίζεται ύστερα από αίτησή τους και πληρώνεται από την πρώτη του μήνα κατά τον οποίο εκδίδεται η σχετική πράξη ή απόφαση (άρθρο 9 παρ. 3 του Ν. 1654/1986).

Άρθρο 3 παρ. 1 και 2 του Ν. 955/99, όπως αναπρ. με το άρθρ. 3 παρ. 2 Ν. 1813/88 και προστέθ. με άρθρ. 3 παρ. 2 του Ν. 2703/99.

δ) Τα άγαμα αγόρια που φοιτούν σε ανώτερες ή ανώτατες σχολές της χώρας ή σε ισότιμες με αυτές του εξωτερικού ή σε δημόσια Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ι.Ε.Κ.) της χώρας δικαιούνται σύνταξη μέχρι να τελειώσουν τις σπουδές τους σύμφωνα με τα έτη φοίτησης που προβλέπει ο οργανισμός της κάθε σχολής ή του κάθε Ι.Ε.Κ. κατά περίπτωση και για ένα (1) ακόμη έτος, εφόσον συνεχίζεται η φοίτηση και πάντως όχι πέρα από τη συμπλήρωση του 24ου έτους της ηλικίας τους για όσα φοιτούν σε ανώτερες ή ανώτατες σχολές και του 22ου έτους της ηλικίας τους για όσα φοιτούν σε ΙΕΚ.

Άρθρο 38 παρ. 2 Β.Δ. 31.10.1935, όπως αντικ. με το άρθρο 7 παρ. 1 Α.Ν. 2885/1941 και άρθρ. 5 παρ. 4 Α.Ν. 2665/1940.

2. Στη σύνταξη της χήρας και των τέκνων συμμετέχει σε κάθε περίπτωση και η χήρα μητέρα ή φυσική μητέρα εφόσον παραμένει άγαμη.

Άρθρο 3 παρ. 1 και 2 Ν. 1872/1944.

Η χήρα μητέρα δικαιούται σύνταξη ή συμμετοχή στη σύνταξη της χήρας συζύγου και αν ακόμη έγινε χήρα μετά το θάνατο του γιού της.

- Άρθρο 1 παρ. 1 εδαφ. πρώτο Α.Ν. 2885/1941. Στη σύνταξη της χήρας συζύγου χωρίς τέκνα που παρέχεται από το Δημόσιο ταμείο, συμμετέχει κατά το 1/4 ο πατέρας, και αν αυτός δεν υπάρχει ή έχει πεθάνει, η χήρα μητέρα, οι άγαμες αδελφές και οι ανήλικοι άγαμοι αδελφοί αυτού που πέθανε.
- Άρθρο 1 παρ. 1 εδ. δεύτερο και 7 Α.Ν. 2885/1941. Το παραπάνω δικαίωμα του πατέρα, της χήρας μητέρας και των αδελφών αναγνωρίζεται με αίτησή τους και παραμένει ακόμη και όταν η χήρα σύζυγος και τα τέκνα παύουν να υπάρχουν ή χάσουν με οποιονδήποτε τρόπο το δικαίωμα σε σύνταξη ή όταν δε συντρέχουν για τη χήρα σύζυγο οι όροι θεμελίωσης δικαιώματος σε σύνταξη.
- Άρθρο 1 παρ. 1 εδ. τρίτο Α.Ν. 2885/1941. Αν τα πρόσωπα της πατρικής οικογένειας παύουν να υπάρχουν ή χάσουν με οποιονδήποτε τρόπο το δικαίωμα σε σύνταξη, το μερίδιο της πατρικής οικογένειας προσαυξάνει τη σύνταξη της χήρας συζύγου.
- Άρθρο 1 παρ. 2 Α.Ν. 2885/1941 (πρόβλ. άρθρ. 604 εδ. 1 Κ.Πολ.Δικ.) Η παραπάνω συμμετοχή του πατέρα, της χήρας μητέρας ή των αδελφών στη σύνταξη της χήρας συζύγου χωρίς τέκνα, ορίζεται στο 1/2 της σύνταξης της χήρας, εφόσον είχε εγερθεί αγωγή διαζυγίου μεταξύ των συζύγων και η σχετική δίκη καταργήθηκε λόγω θανάτου του άνδρα.
- Άρθρο 1 παρ. 3 Α.Ν. 2885/1941. Στην περίπτωση κατά την οποία η αναγνώριση δικαιώματος συμμετοχής του πατέρα ή της χήρας μητέρας ή των άγαμων αδελφών στη σύνταξη της χήρας συζύγου ή της χήρας συζύγου και των τέκνων ή των τέκνων μόνο γίνεται μετά τον κανονισμό σύνταξης των προσώπων αυτών, η καταβολή του μεριδίου συμμετοχής αρχίζει από τη χρονολογία έκδοσης της σχετικής πράξης ή απόφασής.
- Άρθρο 6 Α.Ν. 1294/1942. Τα πρόσωπα της πατρικής οικογένειας για τα οποία έχει αναγνωρισθεί δικαίωμα συμμετοχής σύμφωνα με τις διατάξεις αυτής της παραγράφου, μπορούν σε κάθε περίπτωση να παραιτηθούν από το δικαίωμα αυτό, οπότε η σύνταξη καταβάλλεται αμείωτη στη χήρα σύζυγο και τα τέκνα.
Η παραίτηση αυτή δεν μπορεί να ανακληθεί από αυτόν που παραιτήθηκε, ο οποίος χάνει ανέκκλητα το δικαίωμα σε συμμετοχή, χωρίς να βλάπτονται τα δικαιώματα εκείνων που είναι διάδοχοι στο δικαίωμα συμμετοχής.
- Άρθρο 1 παρ. 6 Α.Ν. 1902/1990. 3. Οι θυγατέρες και οι άγαμες αδελφές, που έχουν το συνταξιοδοτικό δικαίωμα από γονείς ή αδελφια που έπαθαν από πολεμικό ή άλλο γεγονός που εξομοιώνεται με αυτό, το οποίο επήλθε μετά την 1η Ιανουαρίου 1983 και θεμελιώνει δικαίωμα σύνταξης, αποκτούν το δικαίωμα αυτό με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις που αποκτούν το ίδιο δικαίωμα και τα αγόρια.

Α Ρ Θ Ρ Ο 36

Πατρική Οικογένεια

Άρθρα 1 Α.Ν. 2650/1940, όπως αντικ. με το άρθρο 1 Ν.Δ. 1260/1942, 6 και 16 Α.Ν. 2650/1940, σε συνδ. με το άρθρ. 39 παρ. 1 του Β.Δ. της 31.10.1935.

Άρθρο 4 παρ. 1 Α.Ν. 2885/1941.

Προέρχεται από το άρθρο 3 Α.Ν. 1656/1951, σε συνδ. με τα άρθρ. 1 και 2 Ν.Δ. 149/1973 και 5 Ν. 955/1979.

Προέρχεται από το άρθρο 1 του Α.Ν. 2650/40, όπως αντικ. με το άρθρ. 1 του Ν.Δ. 1260/1942.

Άρθρο 3 παρ. 1 και 2 Ν. 1872/1944.

Άρθρο 39 παρ. 2 Β.Δ. της 31.10.1935, όπως ισχύει μετά το άρθρ. 70 παρ. 1 Α.Ν. 1854/1951.

Άρθρο 1 παρ. 4 Α.Ν. 2885/1941.

1. Αν αυτός που πέθανε ήταν άγαμος, δικαιούται σύνταξη:

α) Ο πατέρας του.

β) Αν δεν υπάρχει πατέρας ή πέθανε έστω και πριν από την απόκτηση δικαιώματος σε σύνταξη, η χήρα μητέρα και για φυσικό τέκνο η φυσική μητέρα, εφόσον είναι άγαμη, οι άγαμες αδελφές και άγαμοι αδελφοί, εφόσον κατά το χρόνο θανάτου του αδελφού τους ήσαν ανήλικοι ή ενήλικοι μιν, αλλά ανίκανοι για την άσκηση οποιουδήποτε βιοποριστικού επαγγέλματος.

Το ίδιο ισχύει και για τους άγαμους αδελφούς που ενηλικιώθηκαν μεταγενέστερα, εφόσον κατά το χρόνο της ενηλικίωσής τους είναι ανίκανοι για την άσκηση οποιουδήποτε βιοποριστικού επαγγέλματος.

Η σύνταξη που απονεμήθηκε στα ανίκανα αδέρφια των στρατιωτικών γενικά ή των δημόσιων υπαλλήλων που σκοτώθηκαν ή πέθαναν ή εξαφανίσθηκαν κατά τον πόλεμο ή κατά τον αγώνα εναντίον των ανταρτών καθώς και των στρατιωτικών γενικά ή των δημόσιων υπαλλήλων που πέθαναν ανάπηροι, εξακολουθεί να καταβάλλεται ακόμη και αν αυτά είναι έγγαμα, εφόσον είναι ανίκανα για την άσκηση οποιουδήποτε βιοποριστικού επαγγέλματος λόγω παντελούς απώλειας της όρασης και των δύο ματιών που επήλθε κατά το χρόνο της ανηλικότητάς τους.

Οι αδελφοί των προηγούμενων εδάφίων εξομοιώνονται με αδελφές για το δικαίωμα σε σύνταξη.

Η χήρα μητέρα δικαιούται σύνταξη ακόμη και αν έγινε χήρα μετά το θάνατο του τέκνου της.

2. Σε περίπτωση που οι γονείς έχουν πάρει διαζύγιο δικαιούται σύνταξη η μητέρα και οι αδελφές ή οι αδελφοί που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο, αν αυτός που πέθανε αποδεδειγμένα συζούσε με αυτούς ή τους συντηρούσε και τους προστάτευε πριν από το θάνατό του, αν δε αυτός συντηρούσε και τους δύο γονείς του η σύνταξη ανήκει και στους δύο.

Αν δε συντηρούσε κανένα από αυτούς ή δε συζούσε με κανένα, εφαρμόζονται όσα ορίζονται στην παράγραφο 1 του άρθρου αυτού.

3. Όσα ορίζονται στην προηγούμενη παράγραφο εφαρμόζονται και όταν ο πατέρας αποδεδειγμένα δε συζούσε με τη σύζυγο και τα τέκνα του.

Επίσης στην περίπτωση κατά την οποία ο πατέρας τέλεσε νέο γάμο μετά το θάνατο της συζύγου του, τη σύνταξη δικαιούνται οι άγαμες αμφιθαλείς αδελφές αυτού που πέθανε, αν ζούσαν χωριστά και αυτός αποδεδειγμένα συζούσε με αυτές ή τις συντηρούσε πριν από το θάνατό του.

- Άρθρο 7 Α.Ν. 1294/1942.
4. Η πατρική οικογένεια των προσώπων που τελούν σε χρεία χωρίς τέκνα ή σε διάζευξη χωρίς τέκνα, εξομοιώνονται όσον αφορά το δικαίωμα σε σύνταξη με την πατρική οικογένεια των αγάμων.

Α Ρ Θ Ρ Ο 37

Οικογένειες πολιτικώς επιστρατευμένων

- Άρθρο 2 παρ. 2 Α.Ν. 2666/1940.
1. Μετά το θάνατο των προσώπων που αναφέρονται στο άρθρο 25 του Κώδικα αυτού, η σύνταξή τους μεταβιβάζεται κατά το μισό στη χήρα σύζυγο ή στην ορφανή άγαμη θυγατέρα ή στο ορφανό ανήλικο και άγαμο αγόρι.
- Ο πατέρας τους δικαιούται σύνταξη εφόσον είναι άπορος και ανίκανος για εργασία και τον συντηρούσε αυτός που πέθανε ή εφόσον είναι άπορος και διανύει το 60ο έτος της ηλικίας του και άνω.
- Όταν δεν υπάρχει πατέρας δικαιούται σύνταξη η χήρα μητέρα, οι άγαμες αδελφές και οι ανήλικοι και άγαμοι αδελφοί, εφόσον αυτοί είναι άποροι και συντηρούνταν ή θα συντηρούνταν από το τέκνο ή τον αδελφό τους που πέθανε.
- Άρθρο 1 παρ. 1 Α.Ν. 2666/1940.
2. Από το δημόσιο Ταμείο δικαιούνται επίσης σύνταξη η χήρα σύζυγος ή η άγαμη θυγατέρα ή το ορφανό ανήλικο και άγαμο αγόρι..
- α) Των πολιτών που τελούσαν σε πολιτική επιστράτευση και σκοτώθηκαν κατά την εκτέλεση της υπηρεσίας ή πέθαναν εξαιτίας τραυμάτων που έλαβαν κατά την εκτέλεση της υπηρεσίας ή πέθαναν από νόσο απότοκη των κακουχιών της υπηρεσίας αυτής. Η σχέση της νόσου με την υπηρεσία σε πολιτική επιστράτευση καθορίζεται από την Α.Σ.Υ. Επιτροπή και
- β) Των εθελοντών νοσοκόμων και μελών της Εθνικής Οργάνωσης Νεολαίας που σκοτώθηκαν σε διατεταγμένη υπηρεσία ή πέθαναν εξαιτίας τραυμάτων που έλαβαν κατά την εκτέλεση της υπηρεσίας αυτής.
- Ο πατέρας αυτών που αναφέρονται στις προηγούμενες περιπτώσεις, δικαιούται σύνταξη εφόσον είναι άπορος και ανίκανος για εργασία και τον συντηρούσε αυτός που πέθανε ή εφόσον είναι άπορος και διανύει το 60ο έτος της ηλικίας του και άνω.
- Αν δεν υπάρχει πατέρας, δικαιούται σύνταξη η χήρα μητέρα, οι άγαμες αδελφές και οι ανήλικοι και άγαμοι αδελφοί, εφόσον αυτοί είναι άποροι και συντηρούνταν ή θα συντηρούνταν από το τέκνο ή αδελφό τους που πέθανε.
- Προέρχεται από τα άρθρα 1, 2 και 5 του Ν. 812/1943.
3. Για τον υπολογισμό της σύνταξης των οικογενειών του άρθρου αυτού αυτός που πέθανε σύμφωνα με τα παραπάνω εξομοιώνεται με στρατιώτη.
- Άρθρο 2 παρ. 1 Α.Ν. 2885/1941.
4. Η σύνταξη της πατρικής οικογένειας παρέχεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου αυτού μόνο αν αυτός που έπαθε ήταν άγαμος.

Άρθρο 5 παρ. 1
Ν.Δ. 1294/1942,
όπως αντικ. με το
άρθρ. 13 Ν.
812/1943.

5. Για την εφαρμογή αυτού του άρθρου ο χαρακτηρισμός ως άπορου, αφήνεται στην ελεύθερη κρίση του οργάνου που δικαιοδοτεί ή αποφασίζει για τις συντάξεις, την οποία σχηματίζει από τα νόμιμα δικαιολογητικά που θέτονται υπόψη του.

Α Ρ Θ Ρ Ο 38

Οικογένειες συνταξιούχων που έχουν πεθάνει ή απαχθεί στην εμπόλεμη περίοδο

Άρθρο 4 παρ. 1
Α.Ν. 1119/1946, σε
συνδ. με το άρθρο 7
παρ. 2 ΠΥΣ
188/1961 που
κυρώθ. με το άρθρ.
37 Ν.Δ. 4242/1962.

1. Οι οικογένειες των συνταξιούχων του Δημοσίου γενικά, που πέθαναν εξαιτίας οποιουδήποτε γεγονότος που οφείλεται στην εμπόλεμη κατάσταση, όπως τα γεγονότα αυτά καθορίζονται στη σχετική νομοθεσία για πολεμικές συντάξεις ή πέθαναν με τις προϋποθέσεις της περιπτ. ιγ' του άρθρου 24 του Κώδικα αυτού δικαιούνται, ανεξάρτητα από τη σύνθεσή τους, ολόκληρη τη σύνταξη αυτού που πέθανε, με την επιφύλαξη των διατάξεων της παρ. 1 του άρθρου 110. Για τα υπόλοιπα εφαρμόζονται οι διατάξεις που ρυθμίζουν το δικαίωμα σε σύνταξη αυτού που πέθανε και εφόσον δεν δικαιούνται μεγαλύτερη σύνταξη με βάση άλλες διατάξεις.

Άρθρο 4 παρ. 2
Α.Ν. 1119/1946.

2. Οι συνταξιούχοι γενικά του Δημοσίου που έχουν απαχθεί ως όμηροι από τις Αρχές κατοχής ή από ένοπλες οργανώσεις ή ομάδες πριν από την απελευθέρωση της χώρας ή μετά από αυτή, των οποίων η τύχη αγνοείται, ή εξαφανίσθηκαν με οποιονδήποτε τρόπο κατά την πολεμική περίοδο, θεωρούνται για τον κανονισμό της σύνταξης που ανήκει στις οικογένειές τους σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο, ότι πέθαναν κατά την ημέρα της απαγωγής τους ως ομήρων ή της τελευταίας είδησης γι' αυτούς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΣΧΕΣΗ ΠΑΘΗΜΑΤΟΣ ΜΕ ΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑ -

ΑΠΟΔΕΙΞΗ ΠΑΘΗΜΑΤΟΣ

Α Ρ Θ Ρ Ο 39

Πιστοποιητικό νοσηλείας

Άρθρο 7 παρ. 1
Α.Ν. 2734/1940 (για
τους αξιωματικούς
ισχύει από την παρ.
6 άρθρ. 1 Ν.
362/1943).

1. Τα στρατιωτικά νοσοκομεία που νοσηλεύουν στρατιωτικούς είναι υποχρεωμένα να εφοδιάζουν απαραίτητα κάθε έναν απ' αυτούς κατά την έξοδό του από το νοσοκομείο ή την οικογένειά του σε περίπτωση θανάτου του στο νοσοκομείο, με πιστοποιητικό που εκδίδεται σε ειδικά αριθμημένα έντυπα, εκτυπώνεται σε δημόσιο χαρτί, παρέχεται δωρεάν και στηρίζεται στα στοιχεία που τηρούνται σ' αυτά.

Στο πιστοποιητικό αυτό εμφανίζεται η νοσηλεία στο νοσοκομείο, η διάρκειά της, η νόσος ή τα τραύματα για τα οποία νοσηλεύθηκε, οι ενδείξεις ανικανότητας που τυχόν υπάρχουν απ' αυτήν, καθώς και η σχέση τους με τις κακουχίες του πολέμου ή την εκτέλεση της στρατιωτικής υπηρεσίας του στρατιωτικού στον πόλεμο.

- Άρθρο 7 παρ. 2
Α.Ν. 2734/1940.
2. Τα στρατιωτικά και πολιτικά νοσοκομεία είναι υποχρεωμένα να εφοδιάζουν με όμοιο πιστοποιητικό και όσους ιδιώτες ή στρατιωτικούς νοσηλεύονται από τραύματα που έχουν προέλθει από αεροπορική επιδρομή ή οποιαδήποτε άλλη πολεμική ενέργεια.

Α Ρ Θ Ρ Ο 40

Σχέση παθήματος με την υπηρεσία

- Άρθρο 9 παρ. 1
Α.Ν. 2734/1940.
1. Η αρμόδια Ανώτατη Υγειονομική Επιτροπή αποφαινεται για τη σχέση της νόσου ή της σωματικής βλάβης με τις κακουχίες της στρατιωτικής υπηρεσίας στον πόλεμο ή με την εκτέλεση στρατιωτικής υπηρεσίας γενικά στον πόλεμο, ύστερα από εξέταση αυτού που έπαθε εφόσον αυτός βρίσκεται στη ζωή, και σε συνδυασμό με το πιστοποιητικό που αναγράφεται στο προηγούμενο άρθρο.
- Άρθρο 9 παρ. 2
Α.Ν. 2734/1940, όπως αντικ. με το άρθρ. 4 παρ. 5 Α.Ν. 2885/1941, σε συνδ. με τα άρθρ. 9 παρ. 3 Α.Ν. 2734/40, 1 παρ. 6 Ν. 362/43, 6 παρ. 2 εδαφ. δεύτ. Α.Ν. 2666/40.
2. Η Ανώτατη Υγειονομική Επιτροπή έχει τη δυνατότητα να διατάζει συμπληρωματική διοικητική ή υγειονομική έρευνα, καθώς και την εισαγωγή αυτού που έπαθε σε στρατιωτικό νοσοκομείο για ειδική εξέταση και παρακολούθηση.
- Άρθρο 2 παρ. 1
Ν.Δ. 600/41.
3. Η αρμόδια Ανώτατη Υγειονομική Επιτροπή εκδίδει τη γνωμάτευσή της μόνο όταν διαπιστωθεί από αυτή ότι η παραπέρα παραμονή του ασθενούς στο νοσοκομείο είναι άσκοπη από άποψη θεραπείας.
- Έχει ληφθεί από το άρθρο 2 παρ. 1 Ν. 2125/1952.
4. Επανεξέταση αυτού που έπαθε από την αρμόδια Ανώτατη Υγειονομική Επιτροπή μπορεί να διαταχθεί σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 122 του Κώδικα αυτού.
- Άρθρο 9 παρ. 3
Α.Ν. 2665/1940, σε συνδ. και με τα άρθρα 3 παρ. 1 Α.Ν. 2650/1940, 2 παρ. 4 Α.Ν. 2885/1941, 1 παρ. 6 Ν. 362/43, 6 παρ. 3 Α.Ν. 2666/1940.
5. Οι γνωματεύσεις της αρμόδιας Ανώτατης Υγειονομικής Επιτροπής είναι υποχρεωτικές για τα όργανα που δικαιοδοτούν ή αποφασίζουν για τις συντάξεις.
- Άρθρο 6 Ν. 362/43.
- Η επιτροπή σχηματίζει γνώμη για τη σχέση της νόσου με τις κακουχίες του πολέμου λαμβάνοντας υπόψη μόνο το είδος της νόσου και τις συνθήκες κάτω από τις οποίες εκδηλώθηκε αυτή και αποφαινεται κατά την επιστημονική της κρίση, η οποία στην περίπτωση αυτή δεν υπόκειται σε έλεγχο, και ανεξάρτητα από τους χρονικούς περιορισμούς που τυχόν ορίζει ο νόμος για τη θεμελίωση δικαιώματος σύνταξης.

Άρθρα 3 παρ. 2
Α.Ν. 2650/1940, 10
Α.Ν. 2665/40, 7 Α.Ν.
2666/40, 1 παρ. 6
Ν. 362/43.

Άρθρο 2 παρ. 2 και
3 Α.Ν. 1119/1946.

Άρθρο 60 παρ. 8
Β.Δ. της 31.10.35,
όπως αντικ. με το
άρθρ. 6 Α.Ν.
1635/39, σε συνδ.
με το άρθρ. 16 Α.Ν.
2650/40 και άρθρ.
70 Α.Ν. 1854/1951.

6. Αν υπάρχει αμφιβολία για τη σχέση του θανάτου ή του παθήματος με το πολεμικό τραύμα τότε αποφαίνονται τα όργανα που δικαιοδοτούν ή αποφασίζουν για τις συντάξεις, μετά από την προαναφερόμενη γνωμάτευση της Ανώτατης Υγειονομικής Επιτροπής.

7. Η σχέση του παθήματος με την ιδιότητα ως στρατιωτικών ή υπαλλήλων αυτών που αναφέρονται στην περίπτ. ιε΄ της παρ. 1 του άρθρου 24 του Κώδικα αυτού, κατ' εξαίρεση αποδεικνύεται με πιστοποιητικό της αρμόδιας πολιτικής ή στρατιωτικής ή αστυνομικής Αρχής το οποίο εξάγεται από τα στοιχεία που τυχόν υπάρχουν σ' αυτές ή από ένορκες μαρτυρικές καταθέσεις.

Η οριστική κρίση για τη σχέση αυτής ανήκει σε κάθε περίπτωση στα όργανα που αποφασίζουν ή δικαιοδοτούν για τις συντάξεις.

8. Είναι άκυρη η επανάληψη όλης της διαδικασίας για κανονισμό πολεμικής σύνταξης εκτός αν πραγματοποιήθηκε ύστερα από πράξη ή απόφαση του οργάνου που δικαιοδοτεί ή αποφασίζει για τις συντάξεις.

Α Ρ Θ Ρ Ο 41

Ειδικές διατάξεις

Άρθρα 6 παρ. 1
εδ.αφ. πρώτο και 7
Α.Ν. 2666/40, όπως
ισχύουν μετά τα
άρθρα 2 και 5 του Ν.
812/1943.

Άρθρο 4 παρ. 7
Α.Ν. 2885/1941.

Άρθρο 6 παρ. 1 εδ.
δεύτ. και τρίτο Α.Ν.
2666/1940.

1. Κατ' εξαίρεση το ποσοστό ανικανότητας καθώς και η σχέση του τραυματισμού τους με την εκτέλεση της υπηρεσίας αυτών που αναφέρονται στο άρθρο 25 και των οικογενειών όσων από αυτούς πέθαναν ή σκοτώθηκαν ή εξαφανίστηκαν καθορίζεται με την επιφύλαξη της περ. α΄ της παρ. 2 του άρθρου 37 σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 4 και 5 με βάση τον πίνακα που προσαρτάται στον κώδικα αυτόν, από τριμελή επιτροπή που εδρεύει σε κάθε Νομαρχία και αποτελείται:

- α) από το Διευθυντή της Νομαρχίας ως πρόεδρο,
- β) τον προϊστάμενο του Υγειονομικού Κέντρου του Νομού και
- γ) από ένα στρατιωτικό γιατρό που ορίζεται από το Νομάρχη ύστερα από υπόδειξη του αρμόδιου Φρουράρχου.

Στην περίπτωση που δεν υπάρχει στρατιωτικός γιατρός, ως τρίτο μέλος της Επιτροπής ορίζεται από το Νομάρχη γιατρός από τους δημόσιους υπαλλήλους που υπηρετούν στην έδρα ή την περιφέρεια του Νομού.

Χρέη Γραμματέα της επιτροπής αυτής εκτελεί ένας από τους υπαλλήλους της Γενικής Διοίκησης ή της Νομαρχίας που ορίζεται από το Γενικό Διοικητή ή το Νομάρχη.

Η Επιτροπή συνεδριάζει στο κατάστημα της Γενικής Διοίκησης ή της Νομαρχίας με πρόσκληση του προέδρου και οι αποφάσεις της λαμβάνονται πλειοψηφικά.

Άρθρο 6 παρ. 2 εδ.
πρώτο Α.Ν. 2666/
1940.

2. Σε περίπτωση που υπάρχουν αμφιβολίες για την ποσότητα του ποσοστού ανικανότητας που καθορίστηκε γι' αυτόν που έπαθε ή για τη σχέση του τραυματισμού του με την εκτέλεση της υπηρεσίας του ή την αεροπορική επιδρομή, ο Υπουργός Οικονομικών μπορεί ύστερα από πρόταση της υπηρεσίας Συντάξεων του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, να παραπέμπει την υπόθεση στην Α.Σ.Υ. Επιτροπή, η οποία αποφαινεται σχετικά με βάση τα στοιχεία του φακέλου.

Εφόσον η Α.Σ.Υ. Επιτροπή δεν μπορεί να σχηματίσει γνώμη από τα στοιχεία του φακέλου, μπορεί να ζητά τη συμπλήρωσή τους. Επίσης μπορεί να παραπέμπει αυτόν που έπαθε σε νοσοκομείο για ειδική εξέταση και παρακολούθηση ή και να τον καλεί σ' αυτήν για αυτοπρόσωπη εξέταση.

Άρθρο 6 παρ. 3
Α.Ν. 2666/1940, σε
συνδ. με το άρθρ. 2
παρ. 4 Α.Ν. 2885/
1941.

3. Για τις γνωματεύσεις της Α.Σ.Υ. Επιτροπής εφαρμόζονται οι διατάξεις των παραγράφων 5 και 6 του προηγούμενου άρθρου.

Α Ρ Θ Ρ Ο 42

Μετακίνηση λόγω αδείας

Άρθρο 10 Ν.Δ.
1294/1942.

Λογίζεται ότι σχετίζεται με την εμπόλεμη υπηρεσία και η μετακίνηση του στρατιωτικού στον πόλεμο, είτε για οποιαδήποτε άδεια, είτε για την επιστροφή στην οικία του μετά την απόλυσή του από τις τάξεις και για ένα μήνα από αυτή.

Α Ρ Θ Ρ Ο 43

Νοσήματα που παρέχουν δικαίωμα σύνταξης ανικανότητας περιόδου 1940 -1945

Άρθρο 5 Α.Ν. 2734/
1940, όπως αντικ.
με το άρθρ. 3 Ν. 5/
1943.

1. Νοσήματα που παρέχουν δικαίωμα σύνταξης ανικανότητας περιόδου 1940 - 1945 είναι:
- Α. Τα υπολείμματα λοιμωδών νόσων που έχουν υποχωρήσει,
- 1) τυφοειδούς πυρετού,
  - 2) παρατύφου,
  - 3) υποστρόφου πυρετού,
  - 4) μελιταίου πυρετού,
  - 5) εξανθηματικού τύφου,
  - 6) ιλαράς,
  - 7) οστρακιάς,
  - 8) ευλογιάς,
  - 9) χολέρας ασιατικής,
  - 10) δυσεντερίας, οποιασδήποτε φύσης,
  - 11) διφθερίτιδας,

- 12) σπληνάνθρακα,
  - 13) ερυσίπελα
  - 14) σηψαιμικών και πυαιμικών λοιμώξεων [με τον όρο αυτό νοούνται όλες οι τοπικές φλεγμονές (ψευδάνθρακας, αεριογόνος γάγγραινα, κακοήθες οίδημα, φλεγμονές), οι οποίες έχουν αφήσει αναπηρία],
  - 15) μάλης και ακτινομήκωσης,
  - 16) τετάνου,
  - 17) λύσσας (εκτός αν ο παθών αρνήθηκε αντιλυσσική θεραπεία ή απέκρυψε το δάγκωμα),
  - 18) πανώλης,
  - 19) εγκεφαλονωτιαίας μηνιγγίτιδας, επιδημικής ή άλλης οποιασδήποτε φύσης από στρεπτόκοκκους, σταφυλόκοκκους, στην οποία συμπεριλαμβάνεται και η φυματιώδης,
  - 20) γρίπτης με επιπλοκές,
  - 21) τριχοειδούς βρογχίτιδας ή βροχοπνευμονίας οποιασδήποτε φύσης ή πνευμονίας,
  - 22) αποστήματος και γάγγραινας πνεύμονα,
  - 23) οξείας πλευρίτιδας, ορροινώδους πυώδους ή σηπεδονώδους, γενικής ή εγκυστωμένης, μεσολόβιας ή διαφραγματικής ή του μεσοθωρακίου, οξείας ξηράς πλευρίτιδας και οξείας περιτονίτιδας φυματιώδους, που διαπιστώνονται με επίσημα στοιχεία,
  - 24) πνευμονικής σκλήρυνσης, απότοκης πνευμονικής φυματίωσης, που διαπιστώνεται επιστημονικά,
  - 25) οξείας διάχυτης μαλπιγιονεφρίτιδας και νέφρωσης που μετέπεσε σε χρόνια (δεν συμπεριλαμβάνονται εδώ οι τοξικές νεφρώσεις ύστερα από δηλητηρίαση από υδράργυρο κ.λπ. καθώς και η συφιλιδική),
  - 26) οξέων ρευματισμών των αρθρώσεων,
  - 27) μυελίτιδας,
  - 28) ανιούσας οξείας παράλυσης του LANDY και
  - 29) ληθαργικής εγκεφαλίτιδας.
- B. Διανοητική σύγχυση έντονη ή σχιζοφρενική κατάσταση έκδηλη εξαιτίας ισχυρής συγκίνησης λόγω βομβαρδισμού ή σχετικής πολεμικής ενέργειας.
- Γ. Η έκδηλη φυματίωση των πνευμόνων, των σπονδύλων, των μεγάλων αρθρώσεων ή άλλων οργάνων, εφόσον εκδηλώθηκε μετά τη συμπλήρωση τρίμηνης στρατιωτικής υπηρεσίας, από την οποία ο ένας μήνας να διανύθηκε στη ζώνη των πρόσω ή μετά τη συμπλήρωση τετράμηνης συνολικά εμπόλεμης στρατιωτικής υπηρεσίας. Τα ίδια αποτελέσματα συνεπάγεται η νόσος αυτή, εφόσον εκδηλώθηκε μετά τη συμπλήρωση δίμηνης υπηρεσίας στη ζώνη των πρόσω.
- Για τη συμπλήρωση δίμηνης, τρίμηνης ή τετράμηνης εμπόλεμης στρατιωτικής υπηρεσίας, ο δεύτερος, τρίτος ή τέταρτος μήνας θεωρείται πλήρης, αν υπερβαίνει τις πέντε (5) ημέρες.
- Για τη συμπλήρωση της παραπάνω δίμηνης υπηρεσίας υπολογίζεται και ο χρόνος της στρατιωτικής υπηρεσίας σε μονάδες των συνόρων κατά το δίμηνο χρονικό διάστημα πριν από την έναρξη του πολέμου 1940.

Άρθρο 4 Ν. 1640/1944.

Άρθρο 18 Α.Ν. 835/1948.

- Άρθρο 3 περιπτ. Γ' Ν. 5/1943. Επίσης η οξεία φυματίωση των πνευμόνων, που εκδηλώνεται μετά από δεκαπέντε ημέρες από την κατάταξη οπουδήποτε και αν βρίσκεται αυτός που έπαθε, δηλαδή είτε στη ζώνη των πρόσω είτε στη ζώνη των μετόπισθεν.
- Άρθρο 4 παρ. 1 εδ. πρώτο Ν. 812/1943. Ως μορφές «οξείας φυματίωσης» νοούνται:
α) το πρώιμο πρόσφατο διήθημα
β) η φυματιώδης λοβιδοειδής βρογχοπνευμονία
γ) η φυματιώδης λοβώδης πνευμονία
δ) η οξεία κεχροειδής φυματίωση και
ε) η φυματιώδης μηνιγγίτιδα
- Άρθρο 4 παρ. 1 εδ. δεύτερο Ν.812/1943, όπως αντικ. με άρθρο μονο Ν. 1791/1944. Για την πιστοποίηση των μορφών οξείας φυματίωσης του προηγούμενου εδαφίου λαμβάνονται υπόψη μόνο τα πιστοποιητικά των στρατιωτικών ή άλλων κρατικών νοσοκομείων ή νοσηλευτικών ιδρυμάτων δημόσιου δικαίου, τα οποία νοσήλευσαν αυτούς που έπαθαν μία από τις παραπάνω μορφές οξείας φυματίωσης, ή σε περίπτωση απώλειας των αρχείων των στρατιωτικών νοσοκομείων, ένορκη βεβαίωση στρατιωτικών γιατρών, μονίμων ή εφέδρων οι οποίοι τους νοσήλευσαν σε στρατιωτικά νοσοκομεία.
- Επίσης σε περίπτωση μη νοσηλείας σε στρατιωτικά νοσοκομεία ή άλλα ιδρύματα λαμβάνεται υπόψη για την πιστοποίηση των παραπάνω μορφών ένορκη βεβαίωση στρατιωτικών γιατρών που εκτελούν την υγειονομική υπηρεσία των μονάδων στις οποίες υπηρετούσαν οι παθόντες, οι οποίοι τους νοσήλευσαν στην οικία τους κατά το χρόνο που υπηρετούσαν στις μονάδες αυτές.
- Άρθρο 4 παρ. 1 εδ. τρίτο Ν. 812/1943. Σε περίπτωση κατά την οποία προσκομίζεται ακτινογραφία από αυτόν που έπαθε, η οποία έγινε κατά την αρχική εκδήλωση της πάθησης, αυτή μπορεί να ληφθεί υπόψη μόνο επικουρικά και εφόσον συντρέχει με άλλα αποδεικτικά στοιχεία από αυτά που αναφέρονται παραπάνω.
- Άρθρο 2 παρ. 1 Ν. 1240/1944. Για την εφαρμογή της περ. Γ' της παραγράφου αυτής, η εκδήλωση της νόσου θεωρείται ότι έγινε κατά την ημέρα της απόλυσης από τις τάξεις του στρατεύματος, εφόσον πρόκειται για παθόντα ο οποίος νοσηλεύτηκε κατά τη διάρκεια της στρατιωτικής του υπηρεσίας στον πόλεμο, εξετάσθηκε ή πήρε αναρρωτική άδεια για κάποια πάθηση αλλά υπηρέτησε ως ικανός μετά τη νοσηλεία, εξέταση ή λήξη της αναρρωτικής άδειας για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο από ένα μήνα.
- Άρθρο 2 παρ. 2 Ν. 1240/1944. Τα νοσήματα της παραγράφου αυτής παρέχουν δικαίωμα σύνταξης και αν ακόμη αποτελούν εξέλιξη νοσήματος, που διαπιστώθηκε οπωσδήποτε πριν από την εμπόλεμη στρατιωτική υπηρεσία αυτού που έπαθε, εφόσον η αναζωπύρωση της νόσου που θεωρείται ως εκδήλωσή της, έλαβε χώρα με τις προϋποθέσεις της παραγράφου αυτής.
- Άρθρο 7 παρ. 1 Ν. 5/1943. 2. Αυτοί που δικαιούνται σύνταξη ή αύξηση σύνταξης σύμφωνα με τις διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου στερούνται από κάθε δικαίωμα με άλλη διάταξη για σύνταξη μη πολεμική για την ίδια νόσο, για την οποία δικαιούνται σύνταξη κατά την προηγούμενη παράγραφο και η σύνταξη που τυχόν έχουν λάβει με βάση άλλη διάταξη επιστρέφεται.

Α Ρ Θ Ρ Ο 44

Εκδήλωση και απόδειξη της νόσου

- Άρθρο 4 παρ. 1 Ν. 5/1943
1. Τα νοσήματα του προηγούμενου άρθρου παρέχουν δικαίωμα σε σύνταξη , εφόσον αυτά εκδηλώθηκαν κατά τη διάρκεια της στρατιωτικής υπηρεσίας αυτού που έπαθε ή μέσα σ' ένα εξάμηνο από την απόλυσή του από τις τάξεις του στρατεύματος. Ειδικά γι' αυτούς που εκδήλωσαν φυματίωση μετά την απόλυσή τους, η προθεσμία εκδήλωσης της νόσου καθορίζεται σ' ένα έτος από την απόλυσή τους από τις τάξεις του στρατεύματος.
- Άρθρο 4 παρ. 2 Ν. 5/1943
2. Η εκδήλωση της νόσου μπορεί να αποδειχθεί με πιστοποιητικό στρατιωτικό ή πολιτικό νοσοκομείου ή από οποιοδήποτε άλλο επίσημο στοιχείο, από το οποίο φαίνεται ότι αυτός που έπαθε νοσηλεύτηκε κατά την υπηρεσία του στο στρατό σε στρατιωτικό ή πολιτικό νοσοκομείο για τη νόσο, από την οποία προήλθε η ανικανότητά του. Τέτοια αποδεικτικά στοιχεία της νόσου θεωρούνται: α) τα πιστοποιητικά όλων των επίσημα αναγνωρισμένων Ιδιωτικών Κλινικών, εφόσον νοσηλεύτηκαν στις Κλινικές αυτές όπως θα φαίνεται από τα επίσημα βιβλία που τηρούνται από αυτές, β) η αίτηση του ενδιαφερομένου εφόσον την υπέβαλε μέσα σ' ένα εξάμηνο από τη δημοσίευση του Ν. 5/1943 (14-4-1943) και εφόσον προσκόμισε ένορκη βεβαίωση ενός ή δύο ιδιωτών ή στρατιωτικών γιατρών με την οποία βεβαιώθηκε από αυτούς ότι η εκδήλωση και η διαπίστωση της νόσου έγινε μέσα στις προθεσμίες που καθορίζονται στην προηγούμενη παράγραφο από την απόλυσή του.
- Άρθρο 14 παρ. 5 Ν.Δ. 3768/1957
- Πολεμικές συντάξεις που έχουν κανονισθεί μέχρι την ισχύ του Ν.Δ. 3768/1957 (12-10-1957) σύμφωνα με τις διατάξεις του προηγούμενου εδαφίου με βάση ένορκες βεβαιώσεις γιατρών που εκδόθηκαν μετά την πάροδο εξαμήνου από τη δημοσίευση του Ν. 5/1943 θεωρούνται ότι χορηγήθηκαν νόμιμα εκτός αν από τα στοιχεία του φακέλου ή άλλα αποδεικτικά διαπιστωθούν ενδείξεις πιθανής ανακρίβειας των παραπάνω ενόρκων βεβαιώσεων ως προς το περιεχόμενό τους ή πιθανή πλαστότητά τους, οπότε διατάσσεται επανεξέτασή τους σύμφωνα με τις διατάξεις που ισχύουν.
- Άρθρο 2 παρ. 2 Α.Ν. 835/1948
3. Ειδικά για τους στρατιωτικούς που έπαθαν από 15 Αυγούστου 1945 μέχρι 31 Δεκεμβρίου 1950 και τις οικογένειές τους, τα οξέα νοσήματα παρέχουν δικαίωμα σύνταξης εφόσον εκδηλώθηκαν κατά τη διάρκεια των επιχειρήσεων, τα δε χρόνια εφόσον εκδηλώθηκαν μετά τη συμπλήρωση τρίμηνης υπηρεσίας στη ζώνη των επιχειρήσεων ή μέσα σ' ένα εξάμηνο από την απομάκρυνσή τους από τη ζώνη αυτή και εφόσον συμπληρώθηκε τρίμηνη υπηρεσία σ' αυτή.

- Άρθρο 2 παρ. 3
Α.Ν. 835/1948
- Η διάρκεια των επιχειρήσεων και η υπηρεσία τους στη ζώνη για κάθε αξιωματικό ή οπλίτη βεβαιώνεται από την αρμόδια υπηρεσία της οικείας στρατιωτικής Αρχής και του Αρχηγείου Χωροφυλακής.
- Άρθρο 2 παρ. 4
Α.Ν. 835/1948
- Η διαπίστωση της νόσου αποδεικνύεται μόνο από επίσημα αντίγραφα φύλλων νοσηλείας των αρμόδιων στρατιωτικών ή άλλων κρατικών ή δημοτικών νοσοκομείων ή νοσηλευτικών ιδρυμάτων δημόσιου δικαίου και το ποσοστό ανικανότητας καθώς και η σχέση της νόσου με τις κακουχίες των επιχειρήσεων κρίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 3 και 5 του Κώδικα αυτού.

Α Ρ Θ Ρ Ο 45

Απόδειξη τραύματος, εξαφάνισης ή θανάτου

- Έχει ληφθεί από το συνδυασμό των άρθρων 10 Α.Ν. 2650/1940, 10 παρ. 1 Α.Ν. 2665/1940, 7 Α.Ν. 2666/1940 και 1 παρ. 6 Ν. 362/1943
1. Το τραύμα ή ο θάνατος εξαιτίας πολεμικού γεγονότος αποδεικνύεται με πιστοποιητικό που εκδίδεται από το καθ' ύλη αρμόδιο Υπουργείο.
- Άρθρο 5 παρ. 1
Ν.Δ. 600/1941 και η υπ' αριθμ. 374555 της 3 / 27 Μαρτίου 1942 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικον. και Εθνικής Άμυνας που εκδόθηκε μετά από εξουσιοδότηση αυτού.
2. Σε περίπτωση αδυναμίας απόδειξης από επίσημα στοιχεία του τραυματισμού, της εξαφάνισης ή του θανάτου του στρατιωτικού γενικά κατά τον πόλεμο 1940-41, η αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας μπορεί να βεβαιώσει τα γεγονότα αυτά με βάση τα παρακάτω στοιχεία:
- α) Από πόρισμα ένορκης ανάκρισης που ενεργείται ύστερα από διαταγή του αρμόδιου Υπουργού από αξιωματικό της αρμόδιας Αστυνομικής Αρχής ή σε περίπτωση έλλειψης αξιωματικού από τον προϊστάμενο υπαξιωματικό της αρμόδιας Αστυνομικής Αρχής.
- Ως μάρτυρες εξετάζονται δύο τουλάχιστον στρατιωτικοί αξιωματικοί ή οπλίτες που υπηρετούσαν κατά το χρόνο του παθήματος μαζί με αυτόν που τραυματίσθηκε, εξαφανίσθηκε ή πέθανε και έχουν άμεση αντίληψη για το γεγονός, αποδεικνύοντας την συνυπηρεσία τους με τα σχετικά φύλλα στρατολογικού Μητρώου ή με άλλα επίσημα έγγραφα. Σε περίπτωση που δεν υπάρχουν στρατιωτικοί που υπηρέτησαν μαζί, ως μάρτυρες εξετάζονται ιδιώτες, εφόσον αυτοί αποδεδειγμένα έχουν άμεση αντίληψη για το γεγονός.
- Αρμόδια Αστυνομική Αρχή για την ενέργεια των ανακρίσεων είναι εκείνη του τόπου της τελευταίας κατοικίας αυτού που έπαθε, πριν από τη στράτευσή του.

Ο οικείος Πρόεδρος της Κοινότητας ή αν πρόκειται για Δήμο, ο εφημέριος της Ενορίας του τόπου της τελευταίας κατοικίας πριν από τη στράτευση αυτού που έπαθε, λαμβάνει γνώση του πορίσματος που τους στέλνεται με απόδειξη μετά το τέλος της ανάκρισης μαζί με το σχετικό φάκελο για την έκδοση του πιστοποιητικού της επόμενης περίπτωσης.

- β) Από πιστοποιητικό που εκδίδεται από τον Πρόεδρο της Κοινότητας ή τον εφημέριο, σύμφωνα με τις παραπάνω διακρίσεις, με το οποίο βεβαιώνουν ή όχι το γεγονός, αφού προηγουμένως αυτοί συλλέξουν τις σχετικές πληροφορίες και πεισθούν ότι αυτές είναι σύμφωνες ή όχι με το πόρισμα της ανάκρισης.
- γ) Από αντίγραφο φύλλου στρατολογικού Μητρώου ή σε περίπτωση αδυναμίας αυτού λόγω απώλειας, από βεβαίωση Δημοτικής ή Κοινοτικής Αρχής που να φαίνεται ότι αυτός που έπαθε κατά το χρόνο του δυστυχήματος υπηρετούσε στις τάξεις του Στρατού.

Άρθρο 5 A.N.
1119/1946

3. Όταν πρόκειται για αναγνώριση δικαιώματος σύνταξης στις οικογένειες αυτών που εξαφανίσθηκαν με τις συνθήκες των προϋποθέσεων των περιπτώσεων ιγ' και ιε' της παρ. 1 του άρθρου 24, δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις του ειδικού νόμου για την αφάνεια. Η εξαφάνιση αποδεικνύεται σύμφωνα με όσα ορίζονται στην παρ. 7 του άρθρου 40.

Α Ρ Θ Ρ Ο 46

Συμπλήρωση μεταβολών στρατιωτικής υπηρεσίας που λείπουν

Άρθρο 1 A.N.
859/1946

1. Οι μεταβολές στρατιωτικής υπηρεσίας που λείπουν εξαιτίας απώλειας ή καταστροφής των αρχείων των μονάδων ή Στρατολογικών Γραφείων η οποία πιστοποιείται αρμόδια και οι οποίες επήλθαν σε στρατιωτικούς γενικά από την έναρξη της εμπόλεμης κατάστασης ή και προηγούμενα και μέχρι τη λήξη της, συμπληρώνονται, σε περίπτωση έλλειψης άλλων επίσημων στοιχείων, όπως παρακάτω με αποκλεισμό κάθε άλλου τρόπου,

- α) με ένορκη βεβαίωση σε Ειρηνοδίκη του αξιωματικού διοικητή ή διευθυντή, κάτω από τις διαταγές του οποίου υπηρέτησε ο ενδιαφερόμενος κατά το χρονικό διάστημα της στρατιωτικής υπηρεσίας που λείπει, ή β) με ένορκη βεβαίωση σε Ειρηνοδίκη δύο μόνιμων εν ενεργεία ή αποστρατεία ή έφεδρων αξιωματικών, που μπορούν να βεβαιώσουν για τις μεταβολές που λείπουν από δική τους αντίληψη και όχι από πληροφορίες.

Βεβαιώσεις μόνιμων ή έφεδρων ανθυπασπιστών δεν γίνονται δεκτές.

Όλη η διαδικασία για την έκδοση της ένορκης βεβαίωσης σε ειρηνοδίκη και τα αντίγραφα που εκδίδονται απαλλάσσονται από οποιοδήποτε τέλος.

- Άρθρο 17 Α.Ν. 835/1948 Με τις παραπάνω ένορκες βεβαιώσεις αποδεικνύεται η στρατιωτική ιδιότητα καθώς και κάθε άλλη μεταβολή που επήλθε στη στρατιωτική κατάσταση του στρατιώτη.
- Άρθρο 2 Α.Ν. 859/1946 Στις περιπτώσεις όπου από απόλυτη αδυναμία ή ανυπέρβλητο εμπόδιο, για τα οποία κρίνει ο Υπουργός Εθνικής Άμυνας, δεν είναι δυνατή η υποβολή των παραπάνω βεβαιώσεων, τότε μπορεί ο ίδιος Υπουργός να διατάξει για κάθε μία συγκεκριμένη περίπτωση τη συμπλήρωση των μεταβολών που λείπουν με βάση άλλα ικανά κατά την κρίση του αποδεικτικά στοιχεία.
- Άρθρο 3 Α.Ν. 859/1946 Οι μεταβολές που στηρίχθηκαν σε ανακριβείς βεβαιώσεις θεωρούνται αυτοδικαία άκυρες και διαγράφονται από τα στρατιωτικά μητρώα, οι δε αξιωματικοί που βεβαίωσαν ψέματα και όσοι τις χρησιμοποίησαν, τιμωρούνται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους με την επιφύλαξη και των άλλων κυρώσεων που προβλέπονται από τον Ποινικό Νόμο.
- Άρθρο 4 Α.Ν. 859/1946 Θεωρούνται έγκυρες και ισχυρές οι μεταβολές στρατιωτικής υπηρεσίας που λείπουν και συμπληρώθηκαν μέχρι την έναρξη της ισχύος του Α.Ν. 859/1946 με βάση τα νομοθετήματα που ίσχυαν πριν από αυτόν.
- Άρθρο 4 Ν. 2321/1953 Οι διατάξεις των προηγούμενων εδαφίων ισχύουν και για το Πολεμικό Ναυτικό και επεκτείνονται από την αρχή και στις μεταβολές στρατιωτικής υπηρεσίας που λείπουν εξαιτίας απώλειας ή καταστροφής των αρχείων των μονάδων ή στρατολογικών γραφείων, που πιστοποιείται αρμόδια, και επήλθαν στους στρατιωτικούς γενικά από 15 Αυγούστου 1945 μέχρι 31 Οκτωβρίου 1949.
- Άρθρο 119 παρ. 1 Ν.Δ. 720/1970
- 2.** Από την έναρξη της ισχύος του Ν.Δ. 720/1970 οι στρατολογικές μεταβολές εκτός από αυτές που αναφέρονται στο άρθρο 118 του Ν.Δ. αυτού οι οποίες έχουν επέλθει από την κατάσταση στο στράτευμα και κατά τη διάρκεια της υπηρεσίας σ' αυτό, εφόσον δεν έχουν καταχωρισθεί στην αρμόδια στρατολογική μερίδα εξαιτίας απώλειας ή καταστροφής των αρχείων των μονάδων ή στρατολογικών γραφείων, που πιστοποιείται αρμόδια, ή λόγω υπηρεσιακής παράλειψης, συμπληρώνονται όπως ορίζεται στην επόμενη παράγραφο αν δεν υπάρχουν οποιαδήποτε άλλα επίσημα στοιχεία.
- Άρθρο 120 Ν.Δ. 720/1970
- 3.** Οι μεταβολές που σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο λείπουν, συμπληρώνονται από το αρμόδιο στρατολογικό γραφείο με βάση ένορκη βεβαίωση του αξιωματικού διοικητή κάτω από τις διαταγές του οποίου υπηρέτησε ο ενδιαφερόμενος κατά τη χρονική περίοδο για την οποία δεν υπάρχουν οι σχετικές μεταβολές στα στρατολογικά βιβλία, η οποία συντάσσεται σε Ειρηνοδίκη ή Συμβολαιογράφο.

Αν ο ενδιαφερόμενος δεν μπορεί να προσκομίσει την παραπάνω βεβαίωση, οι μεταβολές αυτές συμπληρώνονται όπως παραπάνω με ίδια βεβαίωση δύο μόνιμων αξιωματικών εν ενεργεία ή αποστρατεία ή έφεδρων αξιωματικών που μπορούν να βεβαιώσουν από δική τους αντίληψη και όχι από πληροφορίες για τις μεταβολές που λείπουν.

Στην περίπτωση κατά την οποία είναι αδύνατη η υποβολή ένορκων βεβαιώσεων από τον ενδιαφερόμενο, στις οποίες αναφέρονται τα παραπάνω εδάφια, οι μεταβολές αυτές που λείπουν μπορούν να συμπληρώνονται με διαταγή του Υπουργού Εθνικής Άμυνας, ύστερα από πρόταση του Επιτελείου του αρμόδιου Κλάδου των Ένοπλων Δυνάμεων, με βάση οποιαδήποτε άλλα ικανά κατά τη κρίση του αποδεικτικά στοιχεία.

Οι ένορκες αυτές βεβαιώσεις και τα αντίγραφά τους που εκδίδονται απαλλάσσονται από οποιοδήποτε τέλος.

Δε λαμβάνονται υπόψη ένορκες βεβαιώσεις που συντάσσονται από αξιωματικούς οι οποίοι :

- α) στερήθηκαν το βαθμό τους και
- β) δεν έφεραν το βαθμό του αξιωματικού όταν έγιναν οι μεταβολές που λείπουν.

Α Ρ Θ Ρ Ο 47

Συμπλήρωση μεταβολών υπηρεσίας στη Χωροφυλακή που λείπουν

- Άρθρο 1 Ν.727/1948
1. Οι μεταβολές στρατιωτικής υπηρεσίας που λείπουν εξαιτίας απώλειας ή καταστροφής των αρχείων της χωροφυλακής ή στρατολογικών γραφείων, που πιστοποιείται αρμόδια, οι οποίες επήλθαν σε στρατιωτικούς της Χωροφυλακής μέχρι τη λήξη της εμπόλεμης κατάστασης, συμπληρώνονται όταν λείπουν άλλα επίσημα στοιχεία με ένορκη βεβαίωση του αξιωματικού ή υπαξιωματικού ο οποίος διατέλεσε άμεσος ή έμμεσος προϊστάμενος του ενδιαφερομένου κατά το χρονικό διάστημα της στρατιωτικής υπηρεσίας που λείπει, η οποία γίνεται ενώπιον ανακριτικού υπαλλήλου Χωροφυλακής, στην περίπτωση δε που δεν είναι δυνατή η βεβαίωση αυτή, τότε συμπληρώνονται με ένορκη βεβαίωση ενώπιον αξιωματικού χωροφυλακής δύο στρατιωτικών της χωροφυλακής που μπορούν να βεβαιώσουν για τις μεταβολές που λείπουν από δική τους αντίληψη.
- Άρθρο 2 Ν. 727/48
2. Στις περιπτώσεις όπου από απόλυτη αδυναμία ή ανυπέρβλητο εμπόδιο, για τα οποία κρίνει ο Υπουργός Δημόσιας Τάξης, δεν είναι δυνατή η υποβολή των βεβαιώσεων που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο, τότε μπορεί ο ίδιος Υπουργός να διατάξει με ιδιαίτερη διαταγή του για κάθε μία συγκεκριμένη περίπτωση, μετά από σύμφωνη πρόταση του Αρχηγού Χωροφυλακής, τη συμπλήρωση των μεταβολών που λείπουν με βάση άλλα ικανά κατά την κρίση του αποδεικτικά στοιχεία.

- Άρθρο 3 Ν.727/1948
3. Οι μεταβολές που στηρίχθηκαν σε ανακριβείς βεβαιώσεις, θεωρούνται αυτοδικαία άκυρες και διαγράφονται από τα μητρώα, αυτοί δε που βεβαίωσαν ψέματα με γνώση τους και όσοι τις χρησιμοποίησαν, ανεξάρτητα από την ποινική ευθύνη, παραπέμπονται στα Ανακριτικά Συμβούλια, οι μεν αξιωματικοί σύμφωνα με τις διατάξεις του Νόμου « περί κατάστασης Αξ/κών» οι δε ανθ/στές και οπλίτες σύμφωνα με τις διατάξεις του Δ/τος « Περί Ανακριτικών Συμβουλίων στη Χωροφυλακή».
- Άρθρο 4 Ν. 727/1948
4. Θεωρούνται έγκυρες και ισχυρές οι μεταβολές στρατιωτικής υπηρεσίας που συμπληρώθηκαν μέχρι την έναρξη της ισχύος του Ν. 727/1948, με βάση τα νομοθετήματα που ίσχυαν πριν από αυτόν, εκτός από αυτές που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄

ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ

Α Ρ Θ Ρ Ο 48

Αναγνώριση δικαιώματος σύνταξης

- Έχει ληφθεί από το συνδ. των άρθρων 60 παρ. 1 εδάφ. πρώτο Β.Δ. 31.10.35, 51, 70 παρ. 1 και 73 παρ. 2 Α.Ν. 1854/51, 13 και 16 Α.Ν. 2650/40, 10 Α.Ν. 2665/40, 7 Α.Ν. 2666/40, 12 Α.Ν. 2734/40, 4 παρ. 4 Α.Ν. 2885/41, 3 παρ. 2 Ν.Δ. 600/41 και Α.Ν. 599/68, όπως αντικ. με το άρ. 20 παρ. 3 του Ν. 1489/84 και άρθρο 3 παρ. 7 Ν.3075/02.
1. Οι πολεμικές συντάξεις των άρθρων 24 μέχρι 47 αυτού του Κώδικα αναγνωρίζονται ύστερα από αίτηση των ενδιαφερομένων, που πρέπει να υποβάλουν στο Γενικό Λογιστήριο του Κράτους απευθείας ή στην Αρχή που τους απέλυσε ή στον αρμόδιο δήμαρχο ή πρόεδρο κοινότητας. Η αίτηση αυτή πρέπει να υποβληθεί σε προθεσμία πέντε ετών από τότε που γεννήθηκε το δικαίωμα και να συνοδεύεται από τα δικαιολογητικά που ορίζονται κατά περίπτωση στα επόμενα άρθρα.
  2. Αν αυτός που έπαθε, πέθανε πριν τη λήξη της προθεσμίας της προηγούμενης παραγράφου χωρίς να υποβάλλει την ανωτέρω αίτηση ή κατά την διάρκεια της υπηρεσίας του, η προθεσμία για την υποβολή της από οποιονδήποτε έχει έννομο συμφέρον, παρατείνεται για ένα έτος από τη λήξη της.
  3. Οι οικογένειες αυτών που πέθαναν μετά την απόκτηση δικαιώματος σύνταξης πρέπει να υποβάλουν αίτηση στο Γενικό Λογιστήριο του Κράτους μαζί με τα δικαιολογητικά που ορίζονται στο άρθρο 50, σε προθεσμία πέντε ετών από το θάνατό τους.
  4. Προκειμένου για πρόσωπα που βρίσκονται σε επιτροπεία, κηδεμονία ή δικαστική αντίληψη, οι προθεσμίες των προηγούμενων παραγράφων δεν αρχίζουν πριν την παρέλευση έξι μηνών από τότε που τα πρόσωπα αυτά έγιναν απεριόριστα ικανά ή απέκτησαν επίτροπο, κηδεμόνα ή αντιλήπτορα.

Α Ρ Θ Ρ Ο 49

Δικαιολογητικά που πρέπει να υποβληθούν για την αναγνώριση δικαιώματος σύνταξης παθόντων σε πόλεμο. Διαδικαστικές διατάξεις

Έχει ληφθεί από την κοινή εγκύκλ. διαταγή των Υπουργείων Οικ/κών, Στρατιωτικών, Ναυτικών, Αεροπορίας και Δημ. Ασφαλείας με αριθμ. 287261/4.12.40 (αρ. εγκ. 33), που εκδόθηκε αντί κοινής απόφασης κατ'εξουσιοδότηση του άρθρ. 11 του Α.Ν. 2650/40

Έχει ληφθεί από την κοινή εγκύκλ. Υπουργ. Οικ/κών, Στρατιωτικών, Ναυτικών, Β. Αεροπορίας και Δημ. Ασφαλείας με αριθμ. 26401/30.1.41(αρ. εγκ.17)

Άρθρο 5 παρ. 1 Α.Ν. 2885/41

Άρθρο 5 παρ. 2 περ. α' και β' Α.Ν. 2885/41, σε συνδ. με το άρθρο 5 παρ. 1 Ν.Δ. 600/41

1. Αν πρόκειται για τραύμα που λήφθηκε σε πόλεμο υποβάλλονται τα ακόλουθα δικαιολογητικά :

- α) αίτηση του δικαιούχου.
- β) πλήρες αντίγραφο φύλλου μητρώου που να περιέχει όλες τις μεταβολές αυτού και
- γ) πιστοποιητικό του αρμόδιου Υπουργείου, από το οποίο να προκύπτουν και οι περιστάσεις, σύμφωνα με τις οποίες επήλθε ο πολεμικός του τραυματισμός.

2. Αν πρόκειται για νόσημα, που προήλθε από την υπηρεσία του σε πόλεμο ή επιστράτευση, για την αναγνώριση δικαιώματος σύνταξης υποβάλλονται:

- α) αίτηση του δικαιούχου.
- β) πιστοποιητικό του Νοσοκομείου, στο οποίο νοσηλεύτηκε αυτός που πέθανε το οποίο να περιέχει όλα τα στοιχεία που ορίζονται στο άρθρο 39 και
- γ) αντίγραφο φύλλου μητρώου από το οποίο να φαίνονται όλες οι μεταβολές στο στρατό.

3. Ο κανονισμός της σύνταξης των οπλιτών που κρίθηκαν ανίκανοι για το στράτευμα εξαιτίας τραύματος που λήφθηκε σε πόλεμο, μπορεί να γίνει και πριν από την οριστική απόλυσή τους από τις τάξεις του στρατού.

Γι' αυτό όσοι οπλίτες κρίνονται ως ανίκανοι από τις αρμόδιες Επιτροπές Απαλλαγών σύμφωνα με τα παραπάνω, παραπέμπονται από το νοσοκομείο στο οποίο νοσηλεύονται στην αρμόδια Ανώτατη Υγειονομική Επιτροπή για έκδοση της γνωμάτευσης σύμφωνα με τα άρθρα 3 και 40.

Στην Ανώτατη Υγειονομική Επιτροπή αποστέλλονται από το νοσοκομείο που νοσηλεύτηκε ο οπλίτης:

- α) Αντίγραφο της γνωμάτευσης της Επιτροπής Απαλλαγών, με την οποία αυτός κρίθηκε ανίκανος, επικυρωμένο από το γραμματέα της Επιτροπής.
- β) Το πιστοποιητικό του νοσοκομείου που προβλέπεται από το άρθρο 39. Σ' αυτό πρέπει να αναφέρεται ρητά ότι πρόκειται για πολεμικό τραύμα (με αναφορά αν είναι δυνατό της μάχης και των συνθηκών κάτω από τις οποίες προκλήθηκε το τραύμα) ή τυχόν για αυτοτραυματισμό ή γενικά για εκούσιο τραυματισμό. Η σχετική βεβαίωση πρέπει να στηρίζεται σε επίσημα στοιχεία δηλαδή στο δελτίο διακομιδής ή σε βεβαίωση του Γενικού Επιτελείου Στρατού VII Γραφείου, που εκδίδεται από τις καταστάσεις τραυματιών της οικείας Μονάδας ή σε βεβαίωση της Μονάδας.

- Τα στοιχεία αυτά πρέπει να κατονομάζονται στο πιστοποιητικό και να τηρούνται στο αρχείο του νοσοκομείου μαζί με το φύλλο νοσηλείας του οπλίτη. Σε περίπτωση αδυναμίας απόδειξης από επίσημα στοιχεία του τραυματισμού εφαρμόζονται όσα ορίζονται στην παρ. 2 του άρθρου 45 του Κώδικα αυτού.
- Άρθρο 5 παρ. 2 περ. γ' Α.Ν.2885/41
- γ) Αντίγραφο φύλλου στρατολογικού μητρώου του οπλίτη. Αυτό μπορεί να συντάσσεται μετά από υπεύθυνη δήλωση του ίδιου και ο σχετικός φάκελος συμπληρώνεται αργότερα από την Υπηρεσία Συντάξεων με αντίγραφο φύλλου μητρώου, που εκδίδεται από το αρμόδιο Στρατολογικό Γραφείο.
- δ) Δήλωση του οπλίτη για τον τόπο που θα μεταβεί μετά την απόλυσή του (κατοικία του ως ιδιώτη και διεύθυνσή της), καθώς και για το Ταμείο από το οποίο επιθυμεί να λαμβάνει τη σύνταξή του.
- Άρθρο 5 παρ. 3 εδάφ. δεύτερο Α.Ν. 2885/41
- Η Ανώτατη Υγειονομική Επιτροπή, εφόσον θεωρήσει το τραύμα ή το πάθημα μη πολεμικό πρέπει να το αναφέρει αιτιολογημένα στη γνωμάτευσή της.
- Η γνωμάτευση αυτή διαβιβάζεται από την Ανώτατη Υγειονομική Επιτροπή μαζί με ολόκληρο το φάκελο στην Υπηρεσία Συντάξεων του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους για τον κανονισμό, εφόσον δικαιούται, και η σύνταξη πληρώνεται από την επομένη της οριστικής απόλυσής του από τις τάξεις του Στρατού.
- Άρθρο 5 παρ. 5 Α.Ν. 2885/41
- Οι οπλίτες που σύμφωνα με τα παραπάνω παραπέμπονται στην Ανώτατη Υγειονομική Επιτροπή εισάγονται σε νοσοκομείο της έδρας της Επιτροπής, που ορίζεται από τον Υπουργό Εθνικής Άμυνας και όσοι κρίνονται απ' αυτήν ότι έχουν αναπηρία 10% και άνω από πολεμικό τραύμα, παραμένουν σ' αυτό μέχρι τον κανονισμό της σύνταξής τους, χωρίς να απολύονται πριν από τον κανονισμό της.
- Το νοσοκομείο που αναφέρεται στο προηγούμενο εδάφιο είναι υποχρεωμένο να γνωρίζει στην Υπηρεσία Συντάξεων του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους χωρίς καθυστέρηση τη χρονολογία απόλυσης κάθε οπλίτη που δικαιώθηκε σύνταξη για την έναρξη καταβολής της σύνταξής του.
- Άρθρο 5 παρ. 6 Α.Ν. 2885/41
- Τα στρατιωτικά νοσοκομεία είναι υποχρεωμένα με την είσοδο σ' αυτά τραυματιών οπλιτών, για τους οποίους προβλέπεται ότι είναι δυνατόν να γίνουν ανίκανοι για την στρατιωτική υπηρεσία, να μεριμνούν για τη συγκέντρωση των απαιτούμενων επίσημων στοιχείων για την έκδοση του πιστοποιητικού του άρθρου 39 (δελτίου διακομιδής ή βεβαίωσης Γενικού Επιτελείου ή Μονάδας).
- Άρθρο 5 παρ. 7 Α.Ν. 2885/41
- Τα παραπάνω έχουν ανάλογη εφαρμογή και για οπλίτες που κρίνονται ανίκανοι λόγω βλαβών από κρουσπαγήματα που οφείλονται στην εμπόλεμη υπηρεσία τους στο στρατό.

Α Ρ Θ Ρ Ο 50

Δικαιολογητικά συνταξιοδότησης των οικογενειών όσων πέθαναν μετά την απόκτηση δικαιώματος σύνταξης

Κοινές εγκ. των Υπ. Οικονομικών, Στρατιωτικών, Ναυτικών, Β. Αεροπορίας και Δημ. Ασφαλείας αρ. 287261/4.12.40 (αρ. εγκ. 33) και 26401/30.1.41 (αρ. εγκ. 17), κατ' εξουσιοδότηση του Α.Ν. 2650/40 (άρθρ. 16 παρ. 2)

Για τη συνταξιοδότηση των οικογενειών των προσώπων που αναφέρονται στα άρθρα 24 και 26 -30 που πέθαναν μετά την απόκτηση δικαιώματος σύνταξης απαιτούνται :

- α) αίτηση των δικαιούχων.
- β) ληξιαρχική πράξη θανάτου του συνταξιούχου και
- γ) πιστοποιητικό Δημάρχου ή Προέδρου Κοινότητας που να αναφέρει την οικογενειακή κατάσταση αυτού που πέθανε κατά το χρόνο του θανάτου του και τα πρόσωπα που άφησε στη ζωή αυτός.

Α Ρ Θ Ρ Ο 51

Αναγνώριση δικαιώματος σύνταξης των οικογενειών των στρατιωτικών που σκοτώθηκαν στον πόλεμο. Δικαιολογητικά.

Άρθρο 10 παρ. 1
Α.Ν. 2650/40

1. Οι συντάξεις των οικογενειών των στρατιωτικών που σκοτώνονται σε πόλεμο και αυτών που πεθαίνουν εξαιτίας πολεμικών τραυμάτων απονέμονται υποχρεωτικά μέσα σ' ένα μήνα από την ημερομηνία που θα περιέλθει στην Υπηρεσία Συντάξεων το πιστοποιητικό του αρμόδιου Υπουργείου, από το οποίο φαίνεται ο θάνατος του στρατιωτικού, τα πρόσωπα της οικογένειάς του και ο τόπος διαμονής τους.

Άρθρο 10 παρ. 2
Α.Ν. 2650/40

2. Το Υπουργείο υποχρεούται, με δική του επιμέλεια και χωρίς να ενοχλήσει τους ενδιαφερομένους, να γνωρίζει στην Υπηρεσία Συντάξεων για τους στρατιωτικούς που σκοτώθηκαν σε πόλεμο γνωστοποιώντας: α) το ονοματεπώνυμό τους, β) τον τόπο της καταγωγής τους, γ) τα μέλη της οικογένειάς τους, τα οποία δικαιούνται σύνταξη και τα οποία υποχρεούται να εξακριβώσει με δική του ενέργεια και χωρίς αίτηση των ενδιαφερομένων και δ) τον τόπο διαμονής των προσώπων αυτών.

Κοινή εγκύκλ. της Γεν. Δ/σης Δημ. Λογιστικού και Υπουργ. Στρατιωτικών, Ναυτικών, Β. Αεροπορίας και Δημ. Ασφαλείας αρ. 287261/4.12.40 (αρ. εγκ. 33), εκδ. αντί δ/των, κατ' εφαρμογή άρθρ. 16 παρ. 2 Α.Ν. 2650/40

Τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για την απονομή της σύνταξης στις οικογένειες αυτών που αναφέρονται στο άρθρο αυτό είναι: α) έγγραφο του αρμόδιου Υπουργείου στην Υπηρεσία Συντάξεων, β) βεβαίωση του Υπουργείου αυτού η οποία να περιέχει όλα τα στοιχεία που ορίζονται από το προηγούμενο εδάφιο και γ) πιστοποιητικό του δημάρχου ή προέδρου κοινότητας που εκδίδεται με αίτηση του ίδιου Υπουργείου και εμφανίζει την οικογενειακή κατάσταση αυτού που πέθανε. Στο έγγραφο με το οποίο διαβιβάζονται τα παραπάνω, σημειώνεται και το Ταμείο, από το οποίο επιθυμεί να κοινοποιηθεί σ' αυτόν το αντίγραφο της πράξης συνταξιοδότησης που θα εκδοθεί.

Άρθρ. 10 παρ. 3 Α.Ν. 2650/40, σε συνδ. με άρθρ. 60 Β.Δ. 31.10.35, όπως ισχύει με τα άρθρ. 16 Α.Ν.2650/ 40 και 70 Α.Ν.1854/ 51, άρθρ.10 παρ. 4 Α.Ν. 2650/40

3. Σε κάθε περίπτωση δεν αποκλείεται και η υποβολή αίτησης από τους ενδιαφερομένους μέσα στην προθεσμία που προβλέπεται από την παράγραφο 3 του άρθρου 48.
4. Η Υπηρεσία Συντάξεων υποχρεώνεται να κανονίσει έστω και προσωρινή σύνταξη, η οποία να συνίσταται στο κατώτατο όριο κατά βαθμό, μέσα σ' ένα μήνα από την ημερομηνία που θα γνωστοποιηθεί σ' αυτήν ο θάνατος του στρατιωτικού και διαπιστωθεί η ύπαρξη της οικογένειας που δικαιούται σύνταξη, έστω και αν δεν έχει εξακριβωθεί πλήρως η σύνθεση της οικογένειας αυτής, με την επιφύλαξη να καθορίσει οριστική σύνταξη ή να αφαιρέσει αυτήν που έχει απονεμηθεί μετά τη συμπλήρωση των δικαιολογητικών.

Α Ρ Θ Ρ Ο 52

Δικαιολογητικά συνταξιοδότησης των οικογενειών αυτών που εξαφανίζονται σε πόλεμο

Περίπτ. Γ' της αρ. 287261/4.12.40 κοινής εγκ. της Γεν. Δ/σης Δημ. Λογιστικού και Υπουργείων Στρατιωτικών, Ναυτικών, Β. Αεροπορίας και Δημ. Ασφαλείας, εκδ. κατ' εξουσιοδότηση άρθρ. 11 παρ. 1 Α.Ν. 2650/40

Για την απονομή σύνταξης στις οικογένειες αυτών που εξαφανίζονται σε πόλεμο απαιτείται: α) αίτηση του δικαιούχου, β) πλήρες αντίγραφο φύλλου μητρώου αυτού που εξαφανίστηκε το οποίο να περιέχει όλες τις μεταβολές του, γ) πιστοποιητικό του αρμόδιου Υπουργείου από το οποίο να φαίνονται οι περιστάσεις κάτω από τις οποίες επήλθε η εξαφάνιση και δ) πιστοποιητικό του οικείου δημάρχου ή προέδρου κοινότητας από το οποίο να φαίνεται η οικογενειακή κατάσταση αυτού που εξαφανίστηκε.

Α Ρ Θ Ρ Ο 53

Δικαιολογητικά συνταξιοδότησης οικογενειών αυτών που πέθαναν εξαιτίας νόσου η οποία προήλθε από τις κακουχίες του πολέμου.

Κοινή εγκύκλ. δ/γή των Υπουργείων Οικονομικών, Στρατιωτικών, Ναυτικών, Β. Αεροπορίας και Δημ. Ασφαλείας αριθ. 26401/30.1.41 (αριθ. εγκ. 17)

Για την απονομή σύνταξης στις οικογένειες αυτών που πέθαναν εξαιτίας νόσου η οποία προήλθε από τις κακουχίες της υπηρεσίας τους στον πόλεμο ή την επιστράτευση απαιτούνται τα παρακάτω δικαιολογητικά: α) αίτηση του δικαιούχου β) πιστοποιητικό του νοσοκομείου στο οποίο νοσηλεύτηκε αυτός που πέθανε το οποίο να περιέχει όλα τα στοιχεία που ορίζονται στο άρθρο 39 και γ) πιστοποιητικό του οικείου δημάρχου ή Προέδρου Κοινότητας από το οποίο να φαίνεται η οικογενειακή κατάσταση αυτού που πέθανε κατά το χρόνο του θανάτου του και τα πρόσωπα που άφησε στη ζωή αυτός.

Α Ρ Θ Ρ Ο 54

Δικαιολογητικά συνταξιοδότησης αυτών που έπαθαν σε πολιτική επιστράτευση και των οικογενειών όσων από αυτούς σκοτώθηκαν ή πέθαναν μετά την απόκτηση δικαιώματος σε σύνταξη.

Α' περίπτ. της αριθ. 9784/11.1.41 εγκ. των Υπουργ. Οικονομικών, Εσωτερικών και Δημ. Ασφαλείας (αρ. εγκ. 3) εκδ. αντί απόφασης κατ' εξουσιοδότηση άρθρ. 7 Α.Ν.2666/40, σε συνδ. προς άρθρ. 16 παρ. 2 Α.Ν. 2650/40

1. Για την απονομή σύνταξης στις οικογένειες των πολιτών που βρίσκονται σε πολιτική επιστράτευση και σκοτώνονται κατά την εκτέλεση της υπηρεσίας ή που πεθαίνουν εξαιτίας τραυμάτων που λήφθηκαν κατά την εκτέλεση της ίδιας υπηρεσίας απαιτούνται τα εξής δικαιολογητικά :

α) Αν αυτός που πέθανε ήταν έγγαμος :

αα) αίτηση του δικαιούχου.

ββ) πιστοποιητικό οικογενειακής κατάστασης και απορίας.

γγ) πιστοποιητικό της αρμόδιας προϊσταμένης αρχής αυτού που πέθανε το οποίο να βεβαιώνει το είδος της υπηρεσίας, η οποία του είχε ανατεθεί κατά το χρόνο που αυτός σκοτώθηκε.

δδ) πιστοποιητικό της αρχής η οποία χρησιμοποίησε τον παθόντα που να βεβαιώνει ότι κατά το χρόνο που σκοτώθηκε ή τραυματίστηκε βρισκόταν σε υπηρεσία και ποιά ήταν αυτή και

εε) πιστοποιητικό νοσοκομείου στο οποίο τυχόν νοσηλεύθηκε αυτός που πέθανε και το οποίο να περιλαμβάνει όλα τα στοιχεία που ορίζονται στο άρθρο 41.

β) Αν αυτός που πέθανε ήταν άγαμος ή χήρος χωρίς παιδιά :

αα) Όλα τα δικαιολογητικά που αναφέρονται στο προηγούμενο εδάφιο και

ββ) βεβαίωση από την οποία να φαίνεται αν μεν αυτός που πέθανε άφησε πατέρα σε ηλικία μικρότερη από εξήντα έτη ότι αυτός είναι άπορος και ανίκανος για εργασία και τον συντηρούσε ή θα τον συντηρούσε ο γιός του που πέθανε, αν δε άφησε πατέρα σε ηλικία μεγαλύτερη από εξήντα έτη, ότι αυτός είναι άπορος.

Στην περίπτωση που αυτός που πέθανε δεν άφησε πατέρα αλλά χήρα μητέρα, άγαμες αδελφές και άγαμους και ανήλικους αδελφούς βεβαιώνεται ότι τα πρόσωπα αυτά είναι άπορα και τα συντηρούσε ο γιός ή αδελφός που πέθανε.

Β' περίπτ. της αρ. 9784/11.1.41 κοινής εγκ. των Υπουργών Οικονομικών, Εσωτερικών και Δημ. Ασφαλείας (αρ. εγκ. 8), εκδ. αντί αποφ. κατ' εξουστ. άρθρ. 7 Α.Ν. 2666/40, σε συνδ. προς άρθρ. 16 παρ. 2 Α.Ν. 2650/40

2. Για την απονομή σύνταξης στις οικογένειες των εθελοντών αδελφών νοσοκόμων και μελών της ΕΟΝ που σκοτώθηκαν σε διατεταγμένη υπηρεσία ή εξαιτίας τραυμάτων που λήφθηκαν κατά την εκτέλεση της υπηρεσίας αυτής, αντί για τα πιστοποιητικά με στοιχεία (γγ) και (δδ) της περιπτώσεως α' της προηγούμενης παραγράφου, απαιτούνται αντίστοιχα, πιστοποιητικό της αρμόδιας προϊσταμένης αρχής αυτού που πέθανε από το οποίο να προκύπτει ότι τον είχε διαθέσει στην υπηρεσία που έπαθε, και πιστοποιητικό της αρχής που τον χρησιμοποίησε το οποίο να βεβαιώνει τις συνθήκες κάτω από τις οποίες αυτός έπαθε.

Σχετικά με τα υπόλοιπα ισχύουν όσα ορίζονται στην προηγούμενη παράγραφο.

Γ' περίπτ. της αρ. 9784/11.1.41 κοινής εγκ. των Υπουργών Οικονομικών, Εσωτερικών και Δημ. Ασφάλειας (αρ. εγκ. 8), εκδ. αντί αποφ. κατ'έξουσ. άρθρ. 7 Α.Ν. 2666/40, σε συνδ. με το άρθρ. 16 Παρ. 2 Α.Ν. 2650/40.

Κοινή εγκ. των Υπουρ. Οικονομικών, Εσωτερικών και Δημ. Ασφάλειας αρ. 9784/11.1.41 (αρ. εγκ. 8) εκδ. κατόπιν του Α.Ν. 2666/40

3. Για την απονομή σύνταξης σ' αυτούς που έπαθαν με τις προϋποθέσεις των προηγούμενων παραγράφων απαιτούνται κατά περίπτωση τα δικαιολογητικά που ορίζονται σ' αυτές και ακόμη η γνωμάτευση της οικείας τριμελούς Υγειονομικής Επιτροπής που αναφέρεται στο άρθρο 41.

4. Για την απονομή σύνταξης στις οικογένειες αυτών που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο οι οποίοι πέθαναν μετά την απόκτηση δικαιώματος σε σύνταξη απαιτούνται τα δικαιολογητικά που ορίζονται στο άρθρο 50.

Α Ρ Θ Ρ Ο 55

Δικαιολογητικά για απόδειξη της απορίας.

Κοινή εγκ. των Υπουργών Οικονομικών, Εσωτερικών και Δημ. Ασφάλειας αρ. 9784/11.1.41 (αρ. εγκ. 8) εκδ. κατόπιν του Α.Ν. 2666/40

Για απόδειξη της απορίας, στις περιπτώσεις που απαιτείται αυτή, οι ενδιαφερόμενοι υποβάλλουν:

α) Αν διαμένουν σε κοινότητα:

αα) Πιστοποιητικό της κοινότητας που εκδίδεται με σύμπραξη του οικείου εφημερίου και το οποίο βεβαιώνει το επάγγελμά τους και τα ακαθάριστα ετήσια έσοδα, την ακίνητη και κινητή περιουσία τους και ότι αυτός που πέθανε συντηρούσε ή θα συντηρούσε την πατρική οικογένεια και

ββ) Υπεύθυνη δήλωση του ενδιαφερομένου για την περιουσία που κατέχει και τις προσόδους από αυτήν ή από οποιαδήποτε άλλη αιτία.

β) Αν διαμένουν σε δήμους:

αα) Πιστοποιητικό του δημάρχου, που να βεβαιώνει το τυχόν επάγγελμα και τις προσόδους απ' αυτό των ενδιαφερομένων ή ότι δεν ασκούν κανένα επάγγελμα, καθώς και ότι αυτούς συντηρούσε ή θα συντηρούσε ο γιός ή αδελφός τους που πέθανε.

ββ) Πιστοποιητικό των οικονομικών εφόρων της κατοικίας και καταγωγής του ενδιαφερομένου για την ετήσια φορολογική πρόσοδο που δηλώθηκε. Αν δεν υποβλήθηκε δήλωση με θετικό περιεχόμενο, ο έφορος το πιστοποιεί, βεβαιώνοντας ότι η μη υποβολή δήλωσης ελέγχθηκε δικαιολογημένη και

γγ) Υπεύθυνη δήλωση του ενδιαφερομένου για την περιουσία που κατέχει και τις ετήσιες προσόδους απ' αυτήν ή από οποιαδήποτε άλλη αιτία.

Το πιστοποιητικό του δημάρχου μπορεί να εκδοθεί και με βάση βεβαίωση του οικείου εφημερίου.

Α Ρ Θ Ρ Ο 56

Περιεχόμενο Πιστοποιητικού.

Κοινή εγκ. των Υπουργ. Οικονομικών, Στρατιωτικών, Ναυτικών, Β. Αεροπορίας και Δημ. Ασφάλειας αρ. 287261/4.12.40 (αρ. εγκ. 33), εκδ. αντί αποφ., κατ' εξουσ. των άρθρων 11 και 16 Α.Ν. 2650/40

1. Τα πιστοποιητικά που εκδίδονται από τους δημάρχους και προέδρους κοινοτήτων περιλαμβάνουν, ανάλογα με τις διάφορες περιπτώσεις τα εξής στοιχεία:
  - α) Αν πρόκειται για χήρα σύζυγο μόνη ή με ανήλικα παιδιά και άγαμες θυγατέρες, ή μόνο για ανήλικα παιδιά ή άγαμες θυγατέρες:
    - αα) Πότε τελέστηκε ο γάμος της χήρας με αυτόν που πέθανε.
    - ββ) Ότι αυτός δε λύθηκε μέχρι την ημέρα του θανάτου ή ότι λύθηκε με διαζύγιο και πότε.
    - γγ) Ποιά παιδιά γεννήθηκαν από το νόμιμο γάμο της με αυτόν που πέθανε, τα ονόματά τους, τον αύξοντα αριθμό μητρώου των αγοριών και το έτος γέννησης, με το οποίο είναι γραμμένα τα παιδιά.
    - δδ) Αν είναι άγαμα ή έγγαμα και αν είναι έγγαμα πότε παντρεύτηκαν.
    - εε) Αν βρίσκονται στη ζωή και ποιά , και αν πέθαναν τη χρονολογία του θανάτου και
    - στστ) αν αυτός που πέθανε άφησε χήρα μητέρα, το όνομά της και πότε αυτή χήρευσε.
  - β) Αν πρόκειται για πατέρα αυτού που πέθανε άγαμος ή χήρος χωρίς παιδιά:
    - αα) Ότι ο γιός του που πέθανε στον πόλεμο ήταν άγαμος ή χήρος χωρίς παιδιά.
    - ββ) Ότι άφησε στη ζωή τον πατέρα του, το όνομά του καθώς και τον αύξοντα αριθμό μητρώου και το έτος γέννησης με το οποίο είναι γραμμένος ο πατέρας. Σε περίπτωση κατά την οποία ο γάμος των γονιών του στρατιωτικού που πέθανε λύθηκε με διαζύγιο να βεβαιώνεται με ποιόν από τους γονείς του συζούσε πριν από το θάνατό του ο γιός που πέθανε.
  - γ) Αν πρόκειται για χήρα μητέρα του αγάμου, νόμιμης ή φυσικής, μόνης ή με ανήλικους άγαμους αδελφούς ή άγαμες αδελφές:
    - αα) Πότε πέθανε ο σύζυγός της (πατέρας του στρατιωτικού που σκοτώθηκε),
    - ββ) Ότι δεν ήλθε αυτή σε δεύτερο γάμο,
    - γγ) Ότι είναι νόμιμη και φυσική μητέρα αυτού που πέθανε,
    - δδ) Ότι ο γιός της κατά το χρόνο του θανάτου του ήταν άγαμος ή χήρος χωρίς παιδιά,
    - εε) Αν έχει άλλα παιδιά τα ονόματά τους, τον αύξοντα αριθμό μητρώου και το έτος γέννησης, με το οποίο είναι γραμμένα τα

αγόρια, αν είναι αυτά άγαμα ή έγγαμα και αν είναι έγγαμα τη χρονολογία που τελέστηκε ο γάμος.

Αν η μητέρα δεν είναι νόμιμη και φυσική αυτού που πέθανε αλλά μόνο φυσική πρέπει στο πιστοποιητικό του δημάρχου ή προέδρου Κοινότητας να φαίνεται: α) ότι αυτός που πέθανε ήταν φυσικός γιός της, β) ότι ήταν άγαμη ή χήρα κατά το χρόνο του θανάτου του γιού της και ότι δεν ήλθε σε γάμο και γ) ότι ο γιός της ήταν άγαμος ή χήρος χωρίς παιδιά κατά το χρόνο του θανάτου του.

Η ίδια παραπάνω εγκύκλ.

Άρθρο 14 Α.Ν. 2650/40

2. Το πιστοποιητικό του δημάρχου ή του προέδρου Κοινότητας μπορεί να εκδοθεί και με βεβαίωση του οικείου εφημερίου. Η χρονολογία γέννησης όμως των αγοριών της οικογένειας πρέπει να βεβαιώνεται από τα οικεία μητρώα αρρένων και των κοριτσιών από τα γενικά μητρώα δημοτών ή ληξιαρχικές πράξεις γέννησης εφόσον αυτές υπάρχουν.
3. Σε περίπτωση ψευδούς πιστοποίησης με σκοπό την απονομή πολεμικής σύνταξης αυτός που εξέδωσε την πιστοποίηση διώκεται ποινικά και τιμωρείται με τις διατάξεις του Ποινικού Νόμου για ψευδή πιστοποίηση είτε ενέργησε από δόλο είτε από αμέλεια.

Α Ρ Θ Ρ Ο 57

Δικαίωμα για αύξηση σύνταξης.

Άρθρο 59 παρ. 1 Β.Δ. της 31.10.35, όπως ισχύει μετά τα άρθρ. 16 Α.Ν.2650/40, 10 Α.Ν.2665/40, 7 Α.Ν. 2666/40, 12 Α.Ν.2734/40, σε συνδ. με άρθρ. 70 Α.Ν. 1854/51, όπως αντικ. με το άρθρο 20 Παρ. 4 του Ν.1489/84 και το άρθρο 3 παρ. 8 Ν. 3075/02

Άρθρο 59 παρ. 2 Β.Δ. της 31.10.35, όπως ισχύει μετά τα άρθρ. 16 Α.Ν. 2650/40, 10 Α.Ν. 2665/40, 7 Α.Ν. 2666/40, 12 Α.Ν. 2734/40, σε συνδ. με άρθρ. 70 Α.Ν. 1854/51, όπως αντικ. με το άρθρο 20 παρ. 4 του Ν. 1489/84 και το άρθρο 3 παρ. 8 Ν.3075/02

1. Οποιοσδήποτε δικαιούται αύξηση της σύνταξής του πρέπει να υποβάλει αίτηση στο Γενικό Λογιστήριο του Κράτους, σε προθεσμία πέντε ετών από τη γέννηση του δικαιώματος.
2. Εάν ο συνταξιούχος πέθανε χωρίς να υποβάλει την παραπάνω αίτηση, αυτή υποβάλλεται από οποιονδήποτε έχει έννομο συμφέρον και στην περίπτωση αυτή η προθεσμία της προηγούμενης παραγράφου παρατείνεται για ένα έτος από τη λήξη της.
3. Οι διατάξεις της παραγράφου 4 του άρθρου 48 του Κώδικα αυτού έχουν εφαρμογή και για την προθεσμία του άρθρου αυτού.

Α Ρ Θ Ρ Ο 58**Ειδικό πληρεξούσιο.**

Άρθρο 24 Α.Ν.
1635/39, σε συνδ.
με άρθρ. 16 Α.Ν.
2650/40, 10 Α.Ν.
2665/40, 7 Α.Ν.
2666/40, 12 Α.Ν.
2734/40, όπως
ισχύει με τα άρθρ.
70 Α.Ν. 1854/51

Αίτηση για αναγνώριση δικαιώματος σύνταξης, επιδόματος ή βοηθήματος ή πληρωμής αυτών που έχουν αναγνωρισθεί ή καθυστερούνται η οποία υποβάλλεται στην αρμόδια αρχή από κάθε τρίτο, δεν παράγει έννομο αποτέλεσμα, ούτε λαμβάνεται υπόψη, αν δε συνοδεύεται από ειδικό πληρεξούσιο που να παρέχει την ειδική εντολή για την επιδίωξη όσων αναφέρονται στην αίτηση.

ΤΜΗΜΑ Δ΄**ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ ΑΓΩΝΙΣΤΩΝ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΝΤΙΣΤΑΣΗΣ****ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄****ΑΓΩΝΙΣΤΕΣ Α.Ν. 971 / 1949****Α Ρ Θ Ρ Ο 59****Δικαιούχοι.**

Άρθρο μόνο παρ. 1
εδαφ. πρώτο Α.Ν.
1855/51

1. Δικαίωμα για πολεμική σύνταξη, σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις για τους παθόντες κατά την πολεμική περίοδο 1940-1950, έχουν οι έλληνες πολίτες που ανήκουν σε αναγνωρισμένες Εθνικές Ανταρτικές Ομάδες ή Εθνικές Οργανώσεις Εσωτερικής Αντίστασης ή έδρασαν σε σύμπραξη με μονάδες του Ελληνικού ή Συμμαχικού Στρατού ή με άτομα που εξαρτώνται από το Συμμαχικό Στρατηγείο Μέσης Ανατολής ή έλαβαν μέρος στη μάχη της Κρήτης, εφόσον όλοι αυτοί, κατά το χρονικό διάστημα από 26^{ης} Απριλίου 1941 μέχρι την απελευθέρωση της χώρας έπαθαν από τραύματα που λήφθηκαν σε μάχη κατά του εχθρού ή λόγω αντιποίνων για την πιο πάνω δράση τους.

Άρθρο μόνο παρ. 3
Α.Ν. 1855/51

2. Θεωρούνται επίσης για την εφαρμογή του Κώδικα αυτού ότι έπαθαν ή σκοτώθηκαν σε μάχη και οι έλληνες πολίτες, που έπαθαν ή πέθαναν κατά την ενέργεια κατασκοπείας ή δολιοφθοράς, που στρεφόταν κατά του εχθρού ή εξαιτίας τέτοιας ενέργειάς τους, εφόσον αποδεδειγμένα ενήργησαν με εντολή της ηγεσίας των ομάδων στις οποίες ανήκαν, ή σε σύμπραξη με μονάδα ή άτομο που εξαρτάται από το Ελληνικό ή Συμμαχικό Στρατηγείο Μέσης Ανατολής, καθώς και αυτοί που σκοτώθηκαν ή πέθαναν από τραύματα ή εκτελέστηκαν λόγω αντιποίνων για τη συμμετοχή τους στη μάχη της Κρήτης.

Α Ρ Θ Ρ Ο 60**Βαθμός συνταξιοδότησης - Συντάξιμη αναπηρία.**

Άρθρο μόνο παρ. 1
εδ. δεύτ. Α.Ν.
1855/51

Αυτοί που αναφέρονται στο προηγούμενο άρθρο εξομοιώνονται με στρατιώτες και δικαιούνται από 1^{ης} Νοεμβρίου 1950 σύνταξη εφόσον εξαιτίας των τραυμάτων τους έχουν υποστεί μείωση της ικανότητας για εργασία τουλάχιστον 25%.

Α Ρ Θ Ρ Ο 61**Δικαίωμα σύνταξης οικογενειών.**

Άρθρο μόνο παρ. 2
Α.Ν. 1855/51

Οι οικογένειες των προσώπων που αναφέρονται στο άρθρο 59, τα οποία πέθαναν ή πεθαίνουν μετά την απόκτηση δικαιώματος σύνταξης, καθώς και οι οικογένειες αυτών που σκοτώθηκαν με τις προϋποθέσεις των παραγράφων 1 και 2 του παραπάνω άρθρου, δικαιούνται σύνταξη σύμφωνα με όσα ορίζονται στα άρθρα 35 και 36 του Κώδικα αυτού.

Α Ρ Θ Ρ Ο 62**Αναγνώριση δικαιώματος σύνταξης.**

Άρθρο μόνο παρ. 4
Α.Ν. 1855/51, όπως
αντικ. με τα άρθρα
20 παρ.5 Ν.1489/84
και 3 παρ. 9
Ν.3075/02

Η αναγνώριση του δικαιώματος για σύνταξη σύμφωνα με τις διατάξεις των προηγούμενων άρθρων, γίνεται ύστερα από αίτηση του ενδιαφερομένου, με ποινή το απαράδεκτο, σε προθεσμία πέντε ετών, από τότε που γεννήθηκε το δικαίωμα αυτό.

Παρατήρηση: Ο Α.Ν. 1855/51 καταργήθηκε με το άρθρο 15 παρ. 2 του Ν. 1543/85, όσοι όμως δικαιώθηκαν σύνταξη με εφαρμογή του εξακολουθούν να την εισπράττουν, εκτός αν ήθελαν να επιλέξουν εκείνη που δικαιούνται με βάση τις διατάξεις των άρθρων 1-14 του τελευταίου νόμου.

Α Ρ Θ Ρ Ο 63**Διαδικασία απόδειξης.**

Άρθρο μόνο παρ. 5
Α.Ν.1855/51, άρθρα
7, παρ. 3 και 4, και
16 Α.Ν. 1512/50, 1
παρ. 5 Ν. 812/43,
σε συνδυασμό με
την αριθ.287441/
13.11.1950 απόφ.
Υπ. Οικονομικών
και την αριθ.
135189/12.12.45
εγκ. Υπ. Οικονομικών

Μετά την υποβολή από τους δικαιούχους της αίτησης για κανονισμό σύνταξης, η οποία πρέπει να συνοδεύεται από τα δικαιολογητικά που ορίζονται, κατά περίπτωση, στο επόμενο άρθρο, η αρμόδια αστυνομική αρχή ενεργεί διοικητικές ανακρίσεις για εξακρίβωση των συνθηκών του παθήματος.

Οι αστυνομικές αρχές δεν περιορίζονται μόνο στους μάρτυρες που προτείνουν οι ενδιαφερόμενοι και τα στοιχεία που προσκομίζονται απ' αυτούς, αλλά η έρευνα επεκτείνεται κατά πρώτο λόγο στα επίσημα στοιχεία τους (βιβλία συμβάντων, αναφορές των αρμόδιων αστυνομικών αρχών στις οποίες αναφέρονται οι περιστάσεις κάτω από τις οποίες έλαβαν χώρα τα γεγονότα που πρέπει να εξακριβωθούν, νοσοκομεία στα οποία τυχόν νοσηλεύθηκαν αυτοί που έπαθαν) και κατά

δεύτερο λόγο στην εξέταση κάθε προσώπου το οποίο μπορεί να έχει άμεση και ανεπηρέαστη αντίληψη του γεγονότος και εξακριβώνεται απαραίτητα η κοινή γνώμη που επικρατεί στους κατοίκους της κατοικίας αυτού που έπαθε σχετικά με τα αίτια και τις συνθήκες κάτω από τις οποίες πραγματοποιήθηκε το γεγονός του θανάτου ή του τραυματισμού.

Μετά την ενέργεια της πιο πάνω προανάκρισης, ολόκληρος ο φάκελος μαζί με το σχετικό πόρισμα, στο οποίο διατυπώνεται υπεύθυνα η γνώμη του αστυνομικού που ενήργησε την ανάκριση, παραπέμπεται στην υγειονομική επιτροπή που προβλέπεται στο άρθρο 41, για την έκδοση σχετικής γνωμάτευσης εφόσον πρόκειται για τραυματία, και μετά από αυτό ολόκληρος ο φάκελος διαβιβάζεται στην Ανώτερη Διοίκηση της Αστυνομίας, η οποία αφού ελέγξει τα δικαιολογητικά που υποβάλλονται εκδίδει πιστοποιητικό τραυματισμού ή θανάτου και διαβιβάζει το φάκελο στην υπηρεσία συντάξεων για τα παραπέρα.

Α Ρ Θ Ρ Ο 64

Δικαιολογητικά που πρέπει να υποβληθούν.

Απόφ. Υπ. Οικ. 287441/50	1. Για την αναγνώριση του πιο πάνω δικαιώματος σύνταξης απαιτούνται τα εξής δικαιολογητικά: α) Αν πρόκειται για τον άμεσο δικαιούχο: αα) αίτηση του ίδιου. ββ) ληξιαρχική πράξη γέννησης και γγ) πιστοποιητικό της κοινοτικής ή δημοτικής αρχής για την εγγραφή του στα μητρώα αρρένων. β) Αν πρόκειται για την οικογένεια: αα) αίτηση του ενδιαφερομένου. ββ) πιστοποιητικό οικογενειακής κατάστασης και γγ) αντίγραφο ληξιαρχικής πράξης θανάτου.
Διευκρινιστική διάταξη	2. Για την αίτηση που υποβάλλεται από τρίτο πρόσωπο εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 58.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

ΑΓΩΝΙΣΤΕΣ Ν.Δ. 179 / 1969

Α Ρ Θ Ρ Ο 65

Δικαιούχοι.

Άρθρο 1 Ν.Δ. 412 /70

Αγωνιστές γενικά της Εθνικής Αντίστασης, που αναγνωρίζονται ως τέτοιοι με απόφαση της Επιτροπής Κρίσης για την Εθνική Αντίσταση, που προβλέπεται στο άρθρο 13 του Ν.Δ. 179/1969, οι οποίοι έχουν καταστεί μόνιμα ανίκανοι και έχουν τις

προϋποθέσεις των επόμενων άρθρων, δικαιούνται τη σύνταξη που καθορίζεται απ' αυτά.

Παρατήρηση: Το Ν.Δ. 412/1970 καταργήθηκε με το άρθρο 15 παρ. 1 του Ν. 1543/85, όσοι όμως δικαιώθηκαν σύνταξη με εφαρμογή του εξακολουθούν να την εισπράττουν, εκτός αν ήθελαν να επιλέξουν εκείνη που δικαιούνται με βάση τις διατάξεις των άρθρων 1-14 του τελευταίου αυτού νόμου.

Α Ρ Θ Ρ Ο 66

Γεγονότα που παρέχουν δικαίωμα για σύνταξη.

Άρθρο 2 Ν.Δ.412/70

1. Αυτοί που αναφέρονται στο προηγούμενο άρθρο δικαιούνται σύνταξη από το Δημόσιο Ταμείο, εφόσον έπαθαν εξαιτίας τραυμάτων που προκλήθηκαν σε μάχη κατά του εχθρού ή από ατυχήματα ή βίαια περιστατικά, που είχαν άμεση σχέση με τη δράση τους στην Εθνική Αντίσταση ή από οποιαδήποτε δράση του εχθρού που αποδεδειγμένα έχει άμεση σχέση με τους σκοπούς του.
2. Δικαιούνται επίσης σύνταξη όσοι από τους παραπάνω έχουν καταστεί μόνιμα ανίκανοι από νόσο που ήταν αποτέλεσμα των κακουχιών της υπηρεσίας τους στην Εθνική Αντίσταση ή των οποιωνδήποτε κακουχιών που έχουν επαρκή αιτιώδη σχέση με τη δράση τους στην Εθνική Αντίσταση.
3. Τα οξέα νοσήματα παρέχουν δικαίωμα σύνταξης εφόσον είχαν εκδηλωθεί κατά τη διάρκεια της δράσης στην Εθνική Αντίσταση, και τα χρόνια εφόσον είχαν εκδηλωθεί μετά τη συμπλήρωση τρίμηνης υπηρεσίας στη ζώνη επαφής ή μέσα σ' ένα εξάμηνο από την απομάκρυνση από τη ζώνη αυτή και εφόσον είχε συμπληρωθεί τρίμηνη συνεχής υπηρεσία σ' αυτή.
4. Η διάρκεια της δράσης στην Εθνική Αντίσταση καθώς και η υπηρεσία στη ζώνη επαφής για κάθε αγωνιστή γενικά, βεβαιώνεται από την Επιτροπή του άρθρου 13 του Ν.Δ.179/1969.

Α Ρ Θ Ρ Ο 67

Βαθμός ανικανότητας.

Άρθρο 3 Ν.Δ. 412/70

1. Το ποσοστό αναπηρίας ορίζεται από την Α.Σ.Υ. Επιτροπή, σύμφωνα με τη νομοθεσία που ισχύει γι' αυτούς που έπαθαν στον πόλεμο 1940-1941.
2. Ποσοστό αναπηρίας μικρότερο από 25% δεν παρέχει δικαίωμα σύνταξης.

Α Ρ Θ Ρ Ο 68**Βαθμός συνταξιοδότησης.**

Άρθρο 4 Ν.Δ. 412/70

Για τον υπολογισμό της σύνταξης όσων αναφέρονται στο παραπάνω άρθρο 65 αυτοί εξομοιώνονται με τους παρακάτω βαθμούς στρατιωτικών : ο αγωνιστής ή αυτός που εξομοιώνεται με αγωνιστή με στρατιώτη, ο ομαδάρχης με δεκανέα, ο οπλαρχηγός Γ΄ ή Β΄ κατηγορίας με λοχία, ο οπλαρχηγός Α΄ κατηγορίας με επιλοχία, ο υπαρχηγός ή το μέλος διοικούσας ή εκτελεστικής Επιτροπής με ανθυπασπιστή, ο υποταγμένος αρχηγός με ανθυπολοχαγό, ο αυτοτελής αρχηγός με υπολοχαγό και ο γενικός αρχηγός με λοχαγό, εφόσον από άλλη διάταξη δε λαμβάνουν σύνταξη μεγαλύτερου βαθμού.

Α Ρ Θ Ρ Ο 69**Υπολογισμός σύνταξης.**

Άρθρο 5 Ν.Δ. 412/70

Για τον υπολογισμό της σύνταξης οπλιτών, ανθυπασπιστών και αξιωματικών που αναγνωρίζονται ως ανάπηροι με τις παραπάνω προϋποθέσεις εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις που ισχύουν για τις πολεμικές συντάξεις της περιόδου 1940-1950.

Α Ρ Θ Ρ Ο 70**Επιδόματα ανικανότητας.**

Άρθρο 6 Ν.Δ.412/70

Όλα τα προσωπικά και αμεταβίβαστα επιδόματα των πολεμικών συνταξιούχων που χορηγούνται σύμφωνα με τις διατάξεις που κάθε φορά ισχύουν απονέμονται και στους οπλίτες, ανθυπασπιστές και αξιωματικούς που αναγνωρίζονται ανάπηροι με βάση τις πιο πάνω προϋποθέσεις.

Α Ρ Θ Ρ Ο 71**Αποδείξεις παθήματος.**

Άρθρο 7 Ν.Δ.412/70 σε συνδ. με τα άρθρα 16 του αυτού Ν.Δ. 412/70, 5 του Ν.Δ. 600/41 και την κατ' εξουσ. του τελευταίου τούτου εκδ. αριθ. 37445/42 κοιν.

1. Το είδος του τραύματος καθώς και το είδος και η εκδήλωση της νόσου αυτών που αναφέρονται στο άρθρο 65, πρέπει να αποδεικνύεται από επίσημα στοιχεία του χρόνου κατά τον οποίο πραγματοποιήθηκαν τα γεγονότα ή πάρα πολύ κοντά σ' αυτόν.

Πάρα πολύ κοντά στην ημερομηνία του τραυματισμού ή της εκδήλωσης της νόσου χρονικό σημείο θεωρείται αυτό που δεν

Αποφ. Υπ. Άμυνας Οικονομικών.	Εθν. και	<p>απέχει περισσότερο από ένα έτος από την ημερομηνία που πραγματοποιήθηκαν τα γεγονότα αυτά.</p> <p>2. Ο τόπος, ο χρόνος και οι συνθήκες του τραυματισμού ή του θανάτου αποδεικνύονται από επίσημα στοιχεία.</p> <p>3. Σε περίπτωση αμφιβολίας για τη σχέση του θανάτου ή του τραύματος με το γεγονός που παρέχει δικαίωμα σύνταξης, το όργανο που δικαιοδοτεί ή αποφασίζει για τις συντάξεις, αποφασίζει ύστερα από γνωμάτευση της Α.Σ.Υ. Επιτροπής, η οποία είναι υποχρεωτική.</p> <p>4. Η σχέση της νόσου με τις κακουχίες της υπηρεσίας στην Εθνική Αντίσταση κρίνεται από την Α.Σ.Υ.Ε. , η γνωμάτευση της οποίας είναι υποχρεωτική.</p> <p>5. Σε περίπτωση αδυναμίας απόδειξης από επίσημα στοιχεία του τραυματισμού ή του θανάτου των παραπάνω, τηρείται η διαδικασία που καθορίζεται στο άρθρο 45 παρ. 2.</p>
-------------------------------------	-------------	---

Α Ρ Θ Ρ Ο 72

Οικογένειες αυτών που σκοτώθηκαν , πέθαναν ή πεθαίνουν.

Άρθρα 8 και 9 Ν.Δ. 412/70	<p>Οι οικογένειες των αναπήρων ή αυτών που σκοτώθηκαν ή εκτελέστηκαν ή οπωσδήποτε πέθαναν , οι οποίοι είχαν αναγνωρισθεί αγωνιστές με τις προϋποθέσεις του άρθρου 66, δικαιούνται, σύμφωνα με την αντιστοιχία που καθορίζεται στο άρθρο 68, τη σύνταξη που προβλέπεται κάθε φορά για τις πολεμικές συντάξεις.</p> <p>Η πατρική οικογένεια συμμετέχει στη σύνταξη της χήρας συζύγου και των τέκνων με τους όρους και τις προϋποθέσεις της παρ. 2 του άρθρου 35.</p>
------------------------------	--

Α Ρ Θ Ρ Ο 73

Μεταθανάτια προαγωγή.

Άρθρο 10 Ν.Δ. 412/ 70	<p>Οι οικογένειες αυτών που σκοτώθηκαν , εκτελέστηκαν ή οπωσδήποτε πέθαναν με τις συνθήκες που ορίζονται στα προηγούμενα άρθρα, δικαιούνται σύνταξη, η οποία υπολογίζεται με βάση τον αμέσως ανώτερο βαθμό που ορίζεται στο άρθρο 68.</p>
--------------------------	---

Α Ρ Θ Ρ Ο 74

Χρονολογία άσκησης του δικαιώματος για σύνταξη.

Άρθρο 13 Ν.Δ. 412/ 70, όπως αντικ. με τα άρθρα 20 παρ. 6 του Ν. 1489/84 και 3 παρ. 10 Ν. 3075/02	<p>Οποιοσδήποτε δικαιούται σύνταξη σύμφωνα με τις διατάξεις των προηγούμενων άρθρων ή αύξηση της σύνταξής του πρέπει να υποβάλει αίτηση στο Γενικό Λογιστήριο του Κράτους, με ποινή την έκπτωση από το δικαίωμα, σε προθεσμία πέντε ετών από τη γέννηση του δικαιώματος αυτού.</p>
--	--

Α Ρ Θ Ρ Ο 75**Χρονολογία έναρξης πληρωμής.**

Άρθρο 14 Ν.Δ. 412/
70

Η πληρωμή της σύνταξης ή της αύξησής της αρχίζει ένα έτος αναδρομικά από την πρώτη του μήνα της χρονολογίας έκδοσης της πράξης κανονισμού ή αύξησης της σύνταξης, η οποία δεν μπορεί όμως να ανατρέξει σε χρόνο προγενέστερο της χρονολογίας υποβολής της αίτησης στην Επιτροπή του άρθρου 13 του Ν.Δ. 179/1969 για αναγνώριση της ιδιότητας του αγωνιστή.

Α Ρ Θ Ρ Ο 76**Εννοιολογικοί προσδιορισμοί.**

Άρθρο 15 Ν.Δ. 412/
70

Όπου στις πιο πάνω διατάξεις αναφέρονται οι όροι «Εθνική Αντίσταση» και «Εχθρός» αυτοί έχουν την έννοια που καθορίζεται στα άρθρα 1 και 21 του Ν.Δ. 179/1969.

ΤΜΗΜΑ Ε΄**ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ ΑΜΑΧΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ****ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄****ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ ΣΥΝΤΑΞΗΣ****Α Ρ Θ Ρ Ο 77****Δικαιούχοι από τραύμα.**

Άρθρα 4 παρ. 1
Α.Ν. 2666/40, 1 Ν.
812/43, 2 Ν.1640/
44, 1 και 14 Α.Ν.
1512/50, 8 Ν.955/
79 και 8 Α.Ν. 1119/
46

1. Έλληνες πολίτες από τον άμαχο πληθυσμό, ανεξάρτητα από φύλο, που έχουν συμπληρωμένο το 14^ο έτος της ηλικίας τους, δικαιούνται σύνταξη από το Δημόσιο Ταμείο, εφόσον έχουν υποστεί διαρκή μείωση της ικανότητάς τους για εργασία από τραύμα που προήλθε:
  - α) Από οποιοδήποτε γεγονός που οφείλεται στη γενική εμπόλεμη κατάσταση και είχε συμβεί στο χρονικό διάστημα από 28^{ης} Οκτωβρίου 1940 μέχρι 15^{ης} Αυγούστου 1945.
  - β) Από δυστυχήματα που προήλθαν από αυτοκίνητα του εχθρού.
  - γ) Από δράση των συμμοριτών ή άλλων ανατρεπτικών στοιχείων από 1^{ης} Ιανουαρίου 1943 και μετέπειτα και

δ) Από έκρηξη βλημάτων ή εκρηκτικών μηχανημάτων κάθε είδους, που τοποθετήθηκαν εξαιτίας του πολέμου ή είχαν εγκαταλειφθεί από τις αρχές κατοχής και δεν είχαν περισυλλεγεί, και αν ακόμη ο τραυματισμός επήλθε μετά τη λήξη της εμπόλεμης κατάστασης.

Όσοι από τους παραπάνω δεν έχουν συμπληρώσει το 14^ο έτος της ηλικίας τους δικαιούνται σύνταξη από τη συμπλήρωση της ηλικίας αυτής.

Άρθρο 5 Ν.1769/51

2. Την παραπάνω σύνταξη δικαιούνται και οι Έλληνες το γένος Δωδεκανήσιοι, που έπαθαν κατά το διάστημα του τελευταίου πολέμου.

Άρθρο 2, παρ. 1, Ν. 1640/44

3. Επίσης την ίδια σύνταξη δικαιούται και το προσωπικό των εμπορικών πλοίων από Έλληνες πολίτες, αν πρόκειται για τραύμα που είχε συμβεί οπουδήποτε από πολεμική ενέργεια, από την έναρξη της γενικής εμπόλεμης κατάστασης και μέχρι το τέλος της.

Α Ρ Θ Ρ Ο 78

Γεγονότα που παρέχουν δικαίωμα σύνταξης.

Άρθρο 4, παρ. 1, Α.Ν. 2666/40 και 1 παρ. 3 Ν.812/43

Θεωρούνται ότι οφείλονται, κατά την έννοια της περίπτωσης α' του προηγούμενου άρθρου, στη γενική εμπόλεμη κατάσταση τα τραύματα, θανατηφόρα ή όχι, που προκλήθηκαν κατά τη διάρκεια των πολεμικών επιχειρήσεων ή από βομβαρδισμό από την ξηρά, θάλασσα και αέρα, καταβύθιση πλωτών μέσων γενικά, έκρηξη βλημάτων ή από άλλα ατυχήματα ή συμβάντα, τα οποία μπορούν ν' αποδοθούν σε γεγονότα του πολέμου, καθώς και ο θάνατος, έστω και από νόσο, αν επήλθε σε αιχμαλωσία, ομηρία ή σε στρατόπεδο συγκέντρωσης.

Άρθρο 1 παρ. 4 Ν. 812/43

Σε όλες τις πιο πάνω περιπτώσεις, εφόσον αποδεικνύεται ότι υπάρχει σχετικά με το πάθημα βαρύ πταίσμα αυτού που έπαθε δε γεννιέται δικαίωμα για σύνταξη.

Άρθρο 2, παρ. 4 Ν. 1640/44

Δε δικαιούνται, επίσης, σύνταξη όσοι από τους παραπάνω ανήκουν σε αναρχικές ή ανατρεπτικές οργανώσεις.

Α Ρ Θ Ρ Ο 79

Συντάξιμη αναπηρία.

Έχει ληφθεί από τα άρθρα 1 και 4 Α.Ν. 1512/50, όπως αυτό αντικ. με το άρθρο 27 παρ. 2 Ν.955/78

Για τη θεμελίωση δικαιώματος σύνταξης ανικανότητας γι' αυτούς που καθίστανται ανάκανοι σύμφωνα με τις πιο πάνω προϋποθέσεις, απαιτείται ποσοστό αναπηρίας τουλάχιστον 25%.

Α Ρ Θ Ρ Ο 80**Ποσό σύνταξης.**

Έχει ληφθεί από το άρθρο 1 Ν.68/75, όπως αντικ. με το άρθρο 4, παρ. 2 του Ν. 1859/89

Η σύνταξη που ανήκει στους παραπάνω παθόντες ορίζεται ίση με το 85% της μηνιαίας σύνταξης που ανήκει κάθε φορά, σύμφωνα με τις διατάξεις που ισχύουν για τις πολεμικές συντάξεις, σε οπλίτη που έχει υποστεί την ίδια μείωση της ικανότητας για εργασία εξαιτίας της υπηρεσίας του σε πόλεμο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄**ΒΟΗΘΗΜΑΤΑ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΩΝ****Α Ρ Θ Ρ Ο 81****Βοήθημα οικογένειας.**

Άρθρο 2 και 5 Α.Ν. 1512/50 σε συνδ. με το άρθρο 7 Ν. 68/75

Στις οικογένειες των πολιτών από τον άμαχο πληθυσμό που αναφέρονται στο άρθρο 77 οι οποίοι έπαθαν με τις προϋποθέσεις του άρθρου αυτού καθώς και στις οικογένειες των αναπήρων της κατηγορίας αυτής που πέθαναν ή πεθαίνουν, παρέχεται μηνιαίο βοήθημα σε ποσό ίσο προς 75% της κάθε φορά σύνταξης, που ανήκει ανάλογα με την περίπτωση στην οικογένεια στρατιώτη που έπαθε ή πέθανε εξαιτίας του πολέμου, σύμφωνα με τις διατάξεις των νόμων που ισχύουν κάθε φορά για τις πολεμικές συντάξεις.

Το βοήθημα αυτό παρέχεται σύμφωνα με τους πιο κάτω ειδικότερους ορισμούς και εφόσον συντρέχουν οι όροι αυτών.

Α Ρ Θ Ρ Ο 82**Μέλη οικογένειας.**

Άρθρο 3 Α.Ν. 1512/50, όπως αντικ. με το άρθρο 6 παρ. 8 του Ν. 1976/91

1. Μέλη της οικογένειας αυτού που πέθανε, τα οποία δικαιούνται βοήθημα, είναι οι χήρες, τα ανήλικα ή ενήλικα μεν, αλλά ανίκανα για εργασία κατά ποσοστό 67% και άνω αγόρια, οι γονείς και οι ανίκανες άγαμες ή διαζευγμένες θυγατέρες με ποσοστό ανικανότητας 67% και άνω, εφόσον συντρέχουν ανάλογα με την προσωπική και οικογενειακή κατάσταση αυτού που πέθανε οι όροι και οι προϋποθέσεις των άρθρων 35 και 36 του Κώδικα αυτού. Το ποσοστό αναπηρίας, όπου απαιτείται, διαπιστώνεται με γνωμάτευση της Ανώτατης του Στρατού Υγειονομικής Επιτροπής.
2. Συντάξεις που έχουν απονεμηθεί σε οικογένειες πολιτών από τον άμαχο πληθυσμό που σκοτώθηκαν με τις συνθήκες των άρθρων 77 και 78 του Κώδικα αυτού και διακόπηκαν σε εφαρμογή του άρθρου 10 του Α.Ν. 1512/1950,

επαναχορηγούνται και μετατρέπονται σε βοηθήματα με πράξη ή απόφαση των αρμόδιων συνταξιοδοτικών οργάνων, εφόσον συντρέχουν οι όροι και οι προϋποθέσεις της προηγούμενης παραγράφου.

Άρθρο 12 Α.Ν.
1512/50

3. Από 1^{ης} Νοεμβρίου 1950 παύουν να καταβάλλονται και οι συντάξεις που αναγνωρίστηκαν σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 6 του Ν. 2769/1922 και την παρ. 4 του άρθρου 6 του Ν. Δ/τος της 23^{ης} Νοεμβρίου 1925, όπως αυτά τροποποιήθηκαν και συμπληρώθηκαν μεταγενέστερα, σε έλληνες πολίτες που έπαθαν από γεγονός του πολέμου, στις οικογένειές τους σε περίπτωση θανάτου τους καθώς και στις οικογένειες αυτών που πέθαναν σύμφωνα με τους ίδιους όρους: Οι συντάξεις αυτές μετατρέπονται σε βοηθήματα σύμφωνα με τις διατάξεις αυτού και του προηγούμενου άρθρου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄

ΔΙΑΔΙΚΑΣΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Α Ρ Θ Ρ Ο 83

Συμπλήρωση ηλικίας - Επανεξέταση εξαιτίας επιδείνωσης της υγείας του αναπήρου.

Άρθρο 25 Ν.
1694/87 Άρθρο 10
παρ. 1 Α.Ν.835/48
σε συνδ. με τα
άρθρα 1 και 4 Α.Ν.
1512/50

1. Η συμπλήρωση του 14^{ου} έτους της ηλικίας των Ελλήνων πολιτών που έπαθαν με τις προϋποθέσεις του άρθρου 79, για τη θεμελίωση δικαιώματος σύνταξης θεωρείται ότι έγινε την 31^η Δεκεμβρίου του έτους κατά το οποίο συμπληρώνεται το 14^ο έτος της ηλικίας αυτών, εκτός αν από ληξιαρχική πράξη γέννησης που συντάχθηκε εμπρόθεσμα προκύπτει η ακριβής χρονολογία γέννησης, οπότε η χρονολογία αυτή λαμβάνεται υπόψη για την εξέταση του δικαιώματος σε σύνταξη.
2. Όπου σύμφωνα με τα παραπάνω το δικαίωμα βοηθήματος εξαρτάται από ορισμένη ηλικία, αυτή λογίζεται ότι συμπληρώθηκε την 31^η Δεκεμβρίου του έτους κατά το οποίο συμπληρώνεται με βάση εγγραφή που υπάρχει, αν πρόκειται για άνδρες στα οικεία μητρώα αρρένων, και αν πρόκειται για γυναίκες στα οικεία δημοτολόγια, εκτός αν από ληξιαρχική πράξη γέννησης που συντάχθηκε εμπρόθεσμα προκύπτει η ακριβής χρονολογία γέννησης, οπότε λαμβάνεται υπόψη αυτή.

Άρθρο 25 παρ. 2 Ν.
1694/87, όπως
αντικ. με το άρθρο 3
παρ. 17 Ν.3408/05

3. Οι ανάπηροι του άμαχου πληθυσμού, οι οποίοι συνταξιοδοτούνται σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 77 έως 80 του Κώδικα αυτού, εφόσον επικαλούνται επιδείνωση της κατάστασης της υγείας τους, που οφείλεται στην εξέλιξη της πάθησης για την οποία συνταξιοδοτήθηκαν, δικαιούνται με αίτησή τους να επανεξετασθούν από την Ανώτατη Στρατού Υγειονομική Επιτροπή (Α.Σ.Υ.Ε.). Οι επανεξετάσεις του προηγούμενου εδαφίου σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να είναι περισσότερες από δύο (2).

- Άρθρο 25 παρ. 2 Ν. 1694/87
4. Η Α.Σ.Υ.Ε. αποφαινεται με αιτιολογημένη γνωμάτευσή της για την επιδείνωση ή όχι της υγείας του αναπήρου που επανεξετάζεται, για τα αίτια που προκάλεσαν την επιδείνωση αυτή, για το ποσοστό ανικανότητας κατά το χρόνο της επανεξέτασής του και για το αν η επιδείνωση είναι συνέπεια του παθήματος για το οποίο συνταξιοδοτείται.
- Άρθρο 25 παρ. 2 Ν. 1694/87
5. Η σύνταξη του αναπήρου κανονίζεται με βάση το νέο ποσοστό ανικανότητας που καθορίζεται μετά από την επανεξέταση είτε αυτό είναι μεγαλύτερο είτε είναι μικρότερο. Σε περίπτωση που καθορισθεί ποσοστό ανικανότητας που δεν παρέχει δικαίωμα σύνταξης, η καταβολή της σύνταξης διακόπτεται.

Α Ρ Θ Ρ Ο 84

Απορία.

- Άρθρο 4 εδαφ. τελευτ. Α.Ν. 1512/50
- Όπου στις προηγούμενες διατάξεις γίνεται λόγος για απορία αυτή πρέπει να είναι πλήρης και κρίνεται από το αρμόδιο για τις συντάξεις συνταξιοδοτικό ή δικαιοδοτικό όργανο.

Α Ρ Θ Ρ Ο 85

Αναγνώριση δικαιώματος.

- Άρθρο 7 παρ. 2 Α.Ν. 1512/50
- Η αναγνώριση του δικαιώματος γίνεται με αίτηση του ενδιαφερομένου, η οποία υποβάλλεται μαζί με τα δικαιολογητικά που ορίζονται για κάθε μία περίπτωση στο άρθρο 87, στην αστυνομική αρχή του τόπου μόνιμης κατοικίας του αιτούντος.

Α Ρ Θ Ρ Ο 86

Διαδικασία απόδειξης παθήματος.

- Έχει ληφθεί από τις έναντι του άρθρου 63 του Κώδικα διατάξεις
- Για την απόδειξη των περιστάσεων του παθήματος των παραπάνω τηρείται η διαδικασία που ορίζεται στο άρθρο 63 αυτού του Κώδικα.

Α Ρ Θ Ρ Ο 87

Δικαιολογητικά που πρέπει να υποβληθούν.

- Άρθρο 16 παρ. 1 Α.Ν. 1512/50 και αριθ. 287441/ 30.10.50 απόφ. Υπ. Οικ.
1. Για την αναγνώριση του παραπάνω δικαιώματος σύνταξης ή βοηθήματος απαιτούνται τα παρακάτω δικαιολογητικά:
- α) Αν πρόκειται το δικαιούχο:
- αα) αίτηση αυτού στην οποία πρέπει να περιγράφονται με κάθε

λεπτομέρεια οι περιστάσεις κάτω από τις οποίες έλαβε χώρα το πάθημα.

ββ) ληξιαρχική πράξη γέννησης και

γγ) πιστοποιητικό κοινοτικής ή δημοτικής αρχής για την εγγραφή του στα μητρώα αρρένων.

β) Αν πρόκειται για οικογένεια:

αα) αίτηση του ενδιαφερομένου στην οποία πρέπει να αναφέρονται με κάθε λεπτομέρεια οι περιστάσεις του παθήματος, καθώς και να αναγράφεται με κάθε λεπτομέρεια η κινητή ή ακίνητη περιουσία που κατέχει ο αιτών καθώς και το τυχόν βιοποριστικό επάγγελμα που ασκεί ο ίδιος.

ββ) πιστοποιητικό οικογενειακής κατάστασης αυτού που πέθανε το οποίο εκδίδεται από την οικεία δημοτική ή κοινοτική αρχή στο οποίο να φαίνονται: 1) ο αύξων αριθμός μητρώου και το έτος γέννησης αυτού που πέθανε καθώς και αν αυτός ήταν έγγαμος ή άγαμος, 2) όλα τα πρόσωπα της οικογενείας του που άφησε στη ζωή, καθώς και την προσωπική κατάσταση καθενός απ' αυτά (έγγαμοι, άγαμοι), 3) το έτος γέννησης καθώς και ο αύξων αριθμός εγγραφής τους στα μητρώα αρρένων ή του δημοτολογίου αν πρόκειται για γυναίκες, 4) το επάγγελμα και η περιουσιακή τους κατάσταση, αν δηλαδή οι αιτούντες έχουν στην κατοχή τους κινητή ή ακίνητη περιουσία (σπίτι, κτήματα, ελαιώνες, δάση, οπωροφόρα δέντρα, λιβάδια, κοπάδια κ.λπ.).

Σε περίπτωση κατά την οποία ο αιτών δεν ασκεί επάγγελμα πρέπει να σημειώνεται αν αυτός είναι ικανός για εργασία ή ανίκανος γι' αυτή εξαιτίας σωματικής ή πνευματικής βλάβης και ποιός. Αν δεν υπάρχουν επίσημα στοιχεία το πιο πάνω πιστοποιητικό πρέπει να εκδίδεται με βάση βεβαίωση του Εφημερίου της Ενορίας των αιτούντων. Αν ο αιτών δε διαμένει στην περιφέρεια του τόπου της καταγωγής του απαιτείται η υποβολή πιστοποιητικού της δημοτικής ή κοινοτικής αρχής των τόπων της καταγωγής και της κατοικίας του. Και αν μεν το παραπάνω πιστοποιητικό εκδοθεί από κοινοτικές αρχές πρέπει να προσυπογράφεται από τον Εφημέριο της κατοικίας του αιτούντος και την αρμόδια αστυνομική αρχή για την αλήθεια του περιεχομένου του πιστοποιητικού αυτού σχετικά με την περιουσιακή κατάσταση και την ικανότητα ή όχι για εργασία του ενδιαφερόμενου, εφόσον δε εκδοθεί από δημοτικές αρχές, η περιουσιακή κατάσταση και η ικανότητα ή όχι για εργασία του αιτούντος θα βεβαιώνεται στο πιστοποιητικό με βάση βεβαίωση του Εφημερίου και όμοια της αρμόδιας αστυνομικής αρχής, και αντίγραφα αυτών των βεβαιώσεων θα επισυνάπτονται στο πιστοποιητικό που θα εκδοθεί.

γγ) Πιστοποιητικό του υποθηκοφύλακα της περιφέρειας του τόπου της μόνιμης κατοικίας του δικαιούχου, στο οποίο να φαίνεται αν αυτός έχει ή όχι στην κατοχή του ακίνητη περιουσία. Αν ο αιτών δε διαμένει στην περιφέρεια του τόπου της καταγωγής του, απαιτείται η υποβολή πιστοποιητικού του υποθηκοφύλακα των τόπων της μόνιμης κατοικίας και της καταγωγής του.

δδ) Πιστοποιητικό Οικονομικής Εφορίας αν πρόκειται γι' αυτούς που διαμένουν μόνιμα σε πόλεις πάνω από 5.000 κατοίκους, στο οποίο να φαίνεται αν ο αιτών βρίσκεται ή όχι γραμμένος στους φορολογικούς καταλόγους και σε καταφατική περίπτωση ποιά είναι η φορολογική του κατάσταση.

Άρθρο 16 παρ. 2,
Α.Ν. 1512/50

2. Ψευδείς ισχυρισμοί του αιτούντος, που αναφέρονται στα περιστατικά του παθήματος ή στην περιουσιακή του κατάσταση έχουν ως συνέπεια εκτός από την επιστροφή της συντάξεως ή βοήθηματος που έχει ληφθεί και την ποινή φυλάκισης μέχρι 2 ετών.

Διευκρινιστική
διάταξη

3. Σε περίπτωση υποβολής αίτησης από τρίτο πρόσωπο εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 58.

ΤΜΗΜΑ ΣΤ΄ ΚΟΙΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄ ΠΟΣΟ ΣΥΝΤΑΞΗΣ

Α Ρ Θ Ρ Ο 88

Υπολογισμός σύνταξης ανάπηρων οπλιτών.

Άρθρα 2 Α.Ν.
2650/40, 2 Α.Ν.
2734/40, 1 παρ. 2
Ν.Δ. 1260/42, 2
Α.Ν. 1939/51, 6
ΠΥΣ 188/60, κυρωθ.
δι' άρθρ. 37 ν.δ.
4242/ 62, 9
Α.Ν.377/68, Ν.Δ.
80/69, Ν.Δ. 416/70,
Ν.Δ.829/71,
Ν.Δ.1317/72, Ν.Δ.
132/73, Ν.Δ.278/74,
Ν.Δ.67/74, Ν.32/75,
Ν.290/76, Ν.550/77
Ν.787/78, Ν.1202/
81, όπως αντικ. με
τα άρθρα 1 του Ν.
1859/89, 2 παρ. 1
του Ν. 2592/98, 3
παρ. 3 του Ν.
2703/99, άρθρο 1,
παρ. 5 Ν.3408/05
και άρθρο 1, παρ. 5
του Ν.3513/06

1. Η βασική μηνιαία πολεμική σύνταξη ανικανότητας που αναγνωρίζεται στους ανάπηρους πολέμου οπλίτες, των οποίων η σύνταξη δεν κανονίζεται με βάση το μισθό ενεργείας, είναι ίση με 1,219% του μηνιαίου βασικού μισθού του λοχαγού, όπως αυτός ισχύει κάθε φορά, ανά εκατοστό ανικανότητας

Διευκρινιστική διάταξη από την 64/62 ΠΥΣ, όπως κυρώθηκε με το άρθρ. 37 Ν.Δ.4242/62

Άρθρ. 6 παρ. 1 εδάφ. τρίτο Ν. 36/46

2. Για τον υπολογισμό του ποσού της σύνταξης των βαριά αναπήρων στους οποίους αναφέρεται το άρθρο 129, εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου αυτού.

3. Η σύνταξη των προσώπων που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 27 κανονίζεται με βάση το βαθμό που τελικά τους έχει απονεμηθεί.

Α Ρ Θ Ρ Ο 89

Υπολογισμός σύνταξης οικογενειών οπλιτών.

Άρθρα 2 παρ. 2 Α.Ν. 2650/1940, 2 παραγρ. 2 Α.Ν. 1939/1951 και 7 παρ. 2 ΠΥΣ 188/60, που κυρώθηκε με το άρθρ. 37 Ν.Δ. 4242/62, άρθρ. 9 Α.Ν. 377/68, όπως τα ποσά διαμορφ. μεταγενέστερα με τα Ν.Δ. 80/69, Ν.Δ. 416/70, Ν.Δ.829/71, Ν.Δ.1317/72, Ν.Δ. 132/73, Ν.Δ.278/74, Ν.Δ. 67/74, Ν. 32/75, Ν.290/76, Ν.550/77, Ν.787/1978, Ν.1202/81, όπως αντικ. με το άρθρ. 2 παρ. 1 του Ν. 1859/89

Με την επιφύλαξη της διάταξης της παραγράφου 1 του άρθρου 10, η σύνταξη των οικογενειών των οπλιτών που αναφέρονται στις παρ. 1 και 2 του προηγούμενου άρθρου ορίζεται μετά το θάνατό τους στο μισό της σύνταξης που ανήκει σ' αυτόν που πέθανε. Η σύνταξη αυτή προσαυξάνεται για κάθε τέκνο που έχει δικαίωμα σύνταξης, κατά το ποσό που ορίζεται στην παράγραφο 2 του άρθρου 95 για το βαθμό ανθυπασπιστή.

Α Ρ Θ Ρ Ο 90

Οικογένειες έγγαμων οπλιτών που σκοτώθηκαν.

Άρθρα 1 Α.Ν.2650/40 Ν.Δ. 1260/42, Α.Ν. 2734/40, Ν. 5/43, Α.Ν. 1939/51, 6 ΠΥΣ 188/60, που κυρώθηκε με το άρθρ. 37 Ν.Δ.4242/62, 8 Α.Ν. 377/68,

1. Η βασική μηνιαία πολεμική σύνταξη, που αναγνωρίζεται στις οικογένειες των έγγαμων οπλιτών που σκοτώθηκαν ή εξαφανίσθηκαν ή πέθαναν από τραύματα ή νόσο απότοκο των κακουχιών του πολέμου, ορίζεται στο ποσό που αναλογεί σε ανάπηρο οπλίτη που φέρει ανικανότητα 40%, σύμφωνα με το άρθρο 88 του Κώδικα αυτού.

όπως τα ποσά διεμορφώθ. με τα Ν.Δ. 80/69, 416/70, 829/71, 1317/72, 132/73, 278/74, 67/74, νόμων 32/75, 290/76, 550/77, 787/78, Ν.1202/81, όπως αντικ. με το αρ. 2 παρ. 2 του Ν. 1859/89, άρθρο 2 παρ. 17 περ. α' Ν.3075/02 και το άρθρο 3, παρ.15 α του Ν.3513/06

Άρθρα 1 Α.Ν.2650/40, Ν.Δ. 1260/42, Α.Ν. 1939/51, 6 ΠΥΣ 188/60, που κυρώθ. με το άρθρ. 37 Ν.Δ. 4242/62, 8 Α.Ν. 377/68, όπως διαμορφ. με τ' ανωτέρω νομοθετήματα και αντικ. με το άρθρο 2 παρ. 2 του Ν. 1859/89

2. Αν μαζί με τη χήρα σύζυγο συντρέχουν και τέκνα που δικαιούνται σύνταξη, η σύνταξη αυτή προσαυξάνεται για κάθε τέκνο κατά το ποσό που ορίζεται στην παράγραφο 2 του άρθρου 85 για το βαθμό του ανθυπασπιστή. Αν πρόκειται για συνταξιοδότηση μόνο τέκνων, προστίθεται στη σύνταξη που καθορίζεται παραπάνω, την οποία λαμβάνει το πρώτο τέκνο, η ίδια προσαύξηση για καθένα από τα άλλα τέκνα που δικαιούνται σύνταξη.

Α Ρ Θ Ρ Ο 91

Οικογένειες άγαμων οπλιτών που σκοτώθηκαν.

Άρθρα 1 Α.Ν.2650/40, Ν.Δ. 1260/42, Α.Ν.1939/51, 6 ΠΥΣ 188/60, που κυρώθ. με τα άρθρ. 37 Ν.Δ. 4242/62, 8 Α.Ν. 377/68, όπως τα ποσά διαμορφ. με τα Ν.Δ. 80/69, 416/70, 829/71,1317/72, 132/73, 287/74, 67/64, τους νόμους 32/75, 290/76, 550/77, 787/78, Ν.1202/81, και αντικατ. με το αρ. 2 Παρ. 3 του Ν. 1859/89, άρθρο 2 παρ. 17 περ. β' του Ν. 3075/02 και άρθρο 3, παρ.15 β του Ν. 3513/06.

1. Η βασική μηνιαία πολεμική σύνταξη, που αναγνωρίζεται στις οικογένειες των άγαμων οπλιτών που σκοτώθηκαν ή εξαφανίσθηκαν ή πέθαναν από τραύματα ή νόσο απότοκο των κακουχιών του πολέμου, ορίζεται στο ποσό που αναλογεί σε ανάπηρο οπλίτη που φέρει ανικανότητα 40%, σύμφωνα με το άρθρο 88 του Κώδικα αυτού.

Άρθρον 1 Ν.Δ. 2200/52, 6 ΠΥΣ 188/60, που κυρώθ. με το άρθρ. 37 Ν.Δ. 4242/62, 8 Α.Ν.377/68 κ.λπ. όπως στην Παρ. 1, όπως αντικατ. με το αρ. 2 Παρ. 3 του Ν.1859/89

Άρθρ. 56 παρ. Β.Δ. 31.10.35 σε συνδ. με τα άρθρ. 16 Α.Ν. 2650/40 και 70 παρ. 1 Α.Ν. 1854/51

Άρθρ. 56 παρ. 3 Β.Δ. 31.10.35 σε συνδ. με τα άρθρ. 16 Α.Ν. 2650/40 και 70 Παρ. 1 Α.Ν. 1854/51

Άρθρ. 56 παρ. 4 Β.Δ. 31.10.35 σε συνδ. με τα άρθρ. 16 Α.Ν. 2650/40 και 70 παρ.1 Α.Ν. 1854/51

2. Αν κατά την 1^η Ιουλίου 1952,

α) ο πατέρας είχε συμπληρώσει το 65^ο έτος της ηλικίας του,

β) η μητέρα που δικαιούται σύνταξη είχε συμπληρώσει το 60ο έτος της ηλικίας της, οι δε άγαμες αδελφές ή αδελφοί ήταν κατά τον ίδιο χρόνο ανήλικοι ή ενήλικοι αλλά ανίκανοι για εργασία και σε κάθε περίπτωση δεν υπάρχει ενήλικος αδελφός ικανός για εργασία, η σύνταξη ορίζεται στο ποσό της προηγούμενης παραγράφου και προσαυξάνεται για κάθε αδελφό ή αδελφή που δικαιούται σύνταξη κατά το ποσό που ορίζεται στην παράγραφο 2 του άρθρου 95 για το βαθμό του ανθυπασπιστή.

3. Η σύνταξη της μητέρας και των αδελφών ανήκει η μισή στην μητέρα, η άλλη μισή στις αδελφές και στους αδελφούς σε ίσα μερίδια με δυνατότητα να ζητηθεί η καταβολή της σύνταξης αυτής χωριστά.

Αν κάποιο από τα αδέρφια παντρευτεί ή πεθάνει ή αν κάποιο από τα αγόρια ενηλικιωθεί, το μερίδιό του προσαυξάνει το μερίδιο της μητέρας και των άλλων αδελφών.

4. Όταν δεν υπάρχει μητέρα ή αυτή έχει πεθάνει η σύνταξη ανήκει ολόκληρη στις αδελφές και στους αδελφούς.

5. Σε περίπτωση που δικαιούνται σύνταξη και οι δύο γονείς, η σύνταξη μοιράζεται μεταξύ τους σε ίσα μερίδια.

Α Ρ Θ Ρ Ο 92

Αξιωματικοί, ανθυπασπιστές, πολιτικοί υπάλληλοι, δημοτικοί και κοινοτικοί άρχοντες, εκκλησιαστικοί λειτουργοί, υπάλληλοι Ν.Π.Δ.Δ. και ΟΤΑ και σιδηροδρομικοί

Άρθρ. 4 και 7 Α.Ν. 2665/40, 1 Ν.362/43, όπως συμπλ. με τα άρθρ. 3,4 Ν.812/43, 3 Ν.1640/44, 5 Ν.1939/51 και 1 των ΠΥΣ 74/61, 141/61 και 64/62 οι οποίες κυρωθ. με το άρθρ. 37 του Ν.Δ.4242/62, σε συνδ. με το άρθρ. 3 Α.Ν.835/48

1. Ο συντάξιμος μισθός με βάση τον οποίο υπολογίζεται η σύνταξη των αξιωματικών και ανθυπασπιστών γενικά που δεν έχουν υπαχθεί στις ειδικές πολεμικές καταστάσεις, των τακτικών δημόσιων υπαλλήλων και του βοηθητικού προσωπικού, των δημοτικών και κοινοτικών αρχόντων και των εκκλησιαστικών λειτουργών και όσων εξομοιώνονται με αυτούς, των τακτικών σιδηροδρομικών υπαλλήλων, των τακτικών υπαλλήλων ΝΠΔΔ και ΟΓΑ ορίζεται ως εξής:

α) για όσους έχουν υποστεί μείωση της ικανότητας για εργασία μέχρι 45%, στα 80% του κάθε φορά μηνιαίου βασικού μισθού ενεργείας του βαθμού, του οποίου τη σύνταξη δικαιώθηκαν.

β) για όσους έχουν υποστεί μείωση της ικανότητας για εργασία 50% - 65%, στα 90% του παραπάνω βασικού μισθού.

- γ) για όσους έχουν υποστεί μείωση της ικανότητας για εργασία 70% - 80% στο 100% του παραπάνω βασικού μισθού.
- δ) για όσους έχουν υποστεί μείωση της ικανότητας για εργασία 85%-90%, στα 110% του παραπάνω βασικού μισθού.
- ε) για όσους έχουν υποστεί μείωση της ικανότητας για εργασία 95%, στα 120% του παραπάνω βασικού μισθού.
- στ) για όσους έχουν υποστεί μείωση της ικανότητας για εργασία 100% στα 150% του παραπάνω βασικού μισθού με εφαρμογή και των διατάξεων του άρθρου 129, όποτε συντρέχει περίπτωση.

Έχει ληφθεί από το συνδ. των διατάξεων του άρθρ. 1 παρ. 1 εδαφ. δευτ. ΠΥΣ 74/61 όπως αντικατ. με το άρθρ. 1 της ΠΥΣ 141/61 που κυρώθηκε με το άρθρ. 37 Ν.Δ.4242/62 και του άρθρ. 2 παρ. 2 Ν.787/78 που τροποπ. με το άρθρ. 4 παρ. 6 Ν. 2320/95

Η προσαύξηση της σύνταξης των παραπάνω για επίδομα χρόνου υπηρεσίας, υπολογίζεται στο βασικό μισθό του βαθμού του οποίου τη σύνταξη δικαιώθηκαν.

Άρθρο 3 Ν.1640/44

2. Η σύνταξη των αξιωματικών και των ανθυπασπιστών ορίζεται:
- α) για όσους είναι ανίκανοι για τη στρατιωτική υπηρεσία, στο σύνολο του συντάξιμου μισθού τους.
  - β) για όσους έχουν αναπηρία 25% και άνω, στα 2/3 του συντάξιμου μισθού τους.
  - γ) για τους υπόλοιπους στο 1/2 του συντάξιμου μισθού τους.

Άρθρο 1 παρ. 3 Ν. 362/43, όπως αντικ. με το άρθρ. 14 παρ. 6 Ν.Δ. 3768/57

Βοηθητικοί υπολοχαγοί του Ν. 2588/21, όπως αυτός τροποποιήθηκε αργότερα, που έχουν απομακρυνθεί ή απομακρύνονται οπωσδήποτε από την υπηρεσία, λαμβάνουν ως σύνταξη ολόκληρο το συντάξιμο μισθό του βαθμού τους.

Έχει ληφθεί από το άρθρ. 1 παρ. 4 Ν.362/43

Ως συντάξιμος μισθός με βάση τον οποίο κανονίζεται η σύνταξη των παραπάνω λαμβάνεται υπόψη αυτός που ανήκει στο βαθμό, τον οποίο αυτοί έφεραν κατά το χρόνο του παθήματος.

Άρθρα 3,4 και 7
Α.Ν. 2665/40

3. Η σύνταξη των τακτικών δημόσιων υπαλλήλων και του βοηθητικού προσωπικού, των δημοτικών και κοινοτικών αρχόντων και των εκκλησιαστικών λειτουργών, των τακτικών σιδηροδρομικών υπαλλήλων, των τακτικών υπαλλήλων ΝΠΔΔ και ΟΤΑ, των υπαλλήλων του Σώματος της Αστυνομίας Πόλεων από το βαθμό του υπαστυνόμου β΄ τάξεως, που συμπεριλαμβάνεται, και πάνω καθώς επίσης και των υπαλλήλων του Πυροσβεστικού Σώματος από το βαθμό του σταθμάρχη β΄, του αρχιοδηγού β΄, του αρχιτεχνίτη β΄, που συμπεριλαμβάνονται και πάνω, ανέρχεται, αν είναι ανίκανοι για την εκτέλεση της υπηρεσίας τους, σ΄ ολόκληρο το συντάξιμο μισθό που αναφέρεται στην παραπάνω παρ. 1 για τον αμέσως μεγαλύτερο βαθμό από εκείνον που έφεραν κατά τον τραυματισμό τους, και, αν είναι ανίκανοι για την άσκηση οποιουδήποτε βιοποριστικού επαγγέλματος, σ΄ ολόκληρο το συντάξιμο μισθό που αναφέρεται στην παρ. 1 για δύο βαθμούς μεγαλύτερους από εκείνον που έφεραν κατά τον τραυματισμό τους.

Α Ρ Θ Ρ Ο 93

Οικογένειες, αξιωματικών, ανθυπασπιστών, πολιτικών υπαλλήλων, δημοτικών και κοινοτικών αρχόντων και εκκλησιαστικών λειτουργών, οι οποίοι πέθαναν μετά την απόκτηση δικαιώματος σύνταξης.

Άρθρο 2 παρ. 3
Α.Ν. 2665/40, σε
συνδ. με το άρθρ. 1
παρ. 5 Ν.362/43 και
1 παρ. .. και 4 Α.Ν.
835/48, όπως
αντικατ. με το άρθρο
3 παρ. 4 εδαφ.
πρώτο του Ν.
2703/99.

Με την επιφύλαξη της διάταξης της παραγράφου 1 του άρθρου 110, οι συντάξεις των προσώπων που αναφέρονται στο προηγούμενο άρθρο μεταβιβάζονται μετά το θάνατό τους στις οικογένειές τους κατά το μισό.

Αν πρόκειται για χήρα σύζυγο και ορφανά τέκνα, εφαρμόζονται οι διατάξεις της παραγράφου 2 του επόμενου άρθρου.

Α Ρ Θ Ρ Ο 94

Οικογένειες αξιωματικών, μόνιμων υπαξιωματικών και δημόσιων υπαλλήλων που υπάγονται στις διατάξεις του άρθρου 75 του Α.Ν. 1854/1951.

Άρθρο 75 παρ. 7
εδαφ. πρώτο Α.Ν.
1854/51, όπως
αντικ. με το άρθρ.
14 παρ. 4 Ν.Δ.
3768/57 (άρθρ. 70
παρ. 6 Π.Δ. 1041/
79)

1. Οι οικογένειες των αξιωματικών και μόνιμων υπαξιωματικών γενικά και εκείνων που εξομοιώνονται με αυτούς, είτε είναι στην ενέργεια είτε όχι, καθώς και των δημόσιων γενικά υπαλλήλων, είτε είναι στην υπηρεσία είτε όχι, οι οποίοι σκοτώθηκαν στον πόλεμο ή στο συμμαρσιακό αγώνα ή σε διατεταγμένη υπηρεσία σε καιρό ειρήνης, οπωσδήποτε και αν αναγνωρίστηκε αυτή ή εκτελέστηκαν κατά τη διάρκεια της πολεμικής περιόδου ή πέθαναν σε αιχμαλωσία ή ομηρία ή πέθαναν από τραύμα που προήλθε από οποιοδήποτε άλλο πολεμικό γεγονός ή από νόσο απότοκη των κακουχιών του πολέμου ή του συμμαρσιοπολέμου

ή πνίγηκαν στο ναυάγιο του ναρκαλιευτικού «Σπερχειός» και του ατμόπλοιου «Χειμάρα», εφόσον όλες οι παραπάνω οικογένειες πήραν πολεμική σύνταξη, μπορούν να ζητήσουν την υπαγωγή τους στις διατάξεις του Α.Ν. 1854/51, οπότε η σύνταξή τους κανονίζεται με βάση το σύνολο του συντάξιμου μισθού του αμέσως ανώτερου βαθμού από εκείνον που έφεραν αυτοί που σκοτώθηκαν ή πέθαναν κατά το χρόνο του παθήματος, και στην περίπτωση που δεν υπάρχει ανώτερος βαθμός στον κλάδο που ανήκε αυτός που σκοτώθηκε ή πέθανε με βάση το σύνολο του συντάξιμου μισθού του βαθμού που έφερε αυτός αυξημένο με όλο το επίδομα ευδόκιμης παραμονής που παρασχέθηκε σ' αυτούς που είχαν εξαντλήσει την ιεραρχία τους.

Βαθμός που έφερε αυτός που σκοτώθηκε ή πέθανε νοείται και εκείνος που απονεμήθηκε μετά το θάνατο αλλά από χρονολογία προγενέστερή του.

Άρθρ. 75 παρ. 7
εδ. τρίτο Α.Ν.
1854/51, όπως
αντικ. με το άρθρ. 1
παρ. 12 ν.2592/98

2. Στην περίπτωση της προηγούμενης παραγράφου το ποσοστό της σύνταξης της χήρας συζύγου ορίζεται στα 7/10 της σύνταξης που απονέμεται ή έχει απονεμηθεί στο σύζυγο που πέθανε, εφόσον δε συντρέχουν τέκνα προστίθεται 1/10 για καθένα από αυτά μέχρι να συμπληρωθεί ολόκληρη η σύνταξη του συζύγου που πέθανε. Η σύνταξή του μόνου τέκνου ορίζεται στα 7/10 της σύνταξης αυτού που πέθανε, αυξανόμενη ανά 1/10 για καθένα πέρα του ενός τέκνων και μέχρι το σύνολο της σύνταξής του.

Άρθρο 2 παρ. 2
Ν.Δ. 2704/53, όπως
συμπλ. με το άρθρ.
14 Παρ. 8 Ν.Δ.
3768/57

Τη σύνταξη που προβλέπεται από το άρθρο αυτό δικαιούνται και οι οικογένειες όσων αναφέρονται στις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 30 οι οποίοι σκοτώνονται ή εξαφανίζονται με τις προϋποθέσεις του άρθρου αυτού.

Άρθρο 75 παρ. 10,
σε συνδ. με το
άρθρ. 45 παρ. 2
Α.Ν. 1854/51.

3. Αν η σύνταξη των προσώπων που αναφέρονται στις προηγούμενες παραγράφους, η οποία προκύπτει με βάση τα έτη υπηρεσίας είναι μεγαλύτερη από εκείνη που αναλογεί στο ποσοστό της ανικανότητας, καταβάλλεται η μεγαλύτερη αυτή σύνταξη.

Α Ρ Θ Ρ Ο 95

Οικογένειες έγγαμων ή άγαμων αξιωματικών που δεν υπάγονται στις διατάξεις του άρθρου 75 του Α.Ν. 1854/51.

Άρθρ. 4 Α.Ν. 2650/
40, 3 Α.Ν. 2734/40,
2 Ν.5/43, 2 Ν.Δ.
1260/42, 4 ΠΥΣ
342/54 και 6 ΠΥΣ

1. Η βασική μηνιαία πολεμική σύνταξη που αναγνωρίζεται στις οικογένειες όσων αξιωματικών και ανθυπασπιστών και εξομοιούμενων μ' αυτούς σκοτώθηκαν, εξαφανίστηκαν ή πέθαναν, των οποίων οι συντάξεις δεν έχουν υπαχθεί στις διατάξεις του άρθρου 75 παρ. 7 του Α.Ν. 1854/1951, όπως

188/60 που κυρώθ. με τα άρθρ. 37 Ν.Δ./4242/62,8 Α.Ν. 377/68, όπως τα ποσά αυτά διαμορφ. με τα Ν.Δ. 80/69, 416/70, 829/71, 1317/72, 132/73, 278/74, 67/74, με τους νό- μους 32/75, 290/76, 550/77, 787/78 και την με αριθ. πρωτ. οικ. 493/Μ13/4-67/31.3.1987 (ΦΕΚ 203 Β'/15.4.87) αποφ. του ΥΠ. ΟΙΚ., που κυρώθ. με το άρθρ. 45 του Ν. 1813/88, όπως αντικατ. με το άρθρ. 2 παρ. 2 του Ν.2592/98 και με το άρθρο 3 παρ. 5 του Ν.2703/99

Άρθρ. 4 Α.Ν.2650/40, 3 Ν.Δ. 2734/40, 2 Ν.5/43, 2 Ν.Δ. 1960/42, 4 ΠΥΣ 342/54 και 6 ΠΥΣ 188/60 που κυρωθ. με τα άρθρ. 37 Ν.Δ. 4242/62, 9 Α.Ν. 377/68 κλπ όπως στην παρ. 1

αντικαταστάθηκε με τις διατάξεις της παραγράφου 4 του άρθρου 14 του Ν.Δ. 3768/1957 (άρθρο 70 παρ. 6 Π.Δ. 1041/1979), είναι ίση με το ακόλουθο κατά βαθμό ποσοστό επί του μηνιαίου βασικού μισθού του βαθμού του Λοχαγού, όπως αυτός ισχύει κάθε φορά.

Αντιστράτηγου	ποσοστό	60%
Υποστράτηγου	«	55%
Συνταγματάρχη	«	50%
Αντισυνταγματάρχη-Ταγματάρχη	«	45%
Λοχαγού - Υπολοχαγού	ποσοστό	40%
Ανθυπολοχαγού-Ανθυπασπιστή	«	35%

2. Η παραπάνω σύνταξη προσαυξάνεται για κάθε παιδί που δικαιούται σύνταξη με ποσό ίσο με το ακόλουθο κατά βαθμό ποσοστό επί του μηνιαίου βασικού μισθού του Λοχαγού, όπως αυτός ισχύει κάθε φορά.

Αντιστράτηγου - Υποστράτηγου	ποσοστό	4,5%
Συνταγματάρχη-Ταγματάρχη	«	3%
Λοχαγού - Ανθυπασπιστή	«	2%

Α Ρ Θ Ρ Ο 96

Επιμερισμός σύνταξης - Μερίδια συμμετοχής.

Άρθρ. 55 παρ. 1 Β.Δ. 31.10.35 σε συνδ. με το άρθρ. 16 Α.Ν. 2650/40 και 70 παρ. 1 Α.Ν. 1854/51

Άρθρ. 55 παρ. 3 Β.Δ. 31.10.35 σε συνδ. με το άρθρ. 16 Α.Ν. 2650/40 και το άρθρ. 70 παρ. 1 Α.Ν. 1854/51

1. Αν κάποιο από τα παιδιά που δικαιώθηκαν πολεμική σύνταξη παντρευτεί ή πεθάνει ή αν κάποιο από τ' αγόρια ενηλικιωθεί, η σύνταξη της χήρας ή της χήρας και των άλλων παιδιών ή μόνο των παιδιών, περιορίζεται ανάλογα.

2. Αν υπάρχει χήρα και παιδιά, η μισή σύνταξη ανήκει σ' αυτήν και άλλη μισή στα παιδιά σε ίσες μερίδες.

Αν τα παιδιά ή κάποια απ' αυτά έχουν επίτροπο άλλο πρόσωπο και όχι τη μητέρα, μπορεί ν' απαιτηθεί να καταβάλλεται σ' αυτά χωριστά το ποσό της σύνταξης που τους ανήκει.

Άρθρο 55 παρ. 4
Β.Δ. 31.10.35 σε
συνδ. με το άρθρ.
16 Α.Ν. 2650/40 και
το άρθρ. 70 παρ. 1
Α.Ν. 1854/51

Άρθρ. 1 παρ. 1 και 2
Α.Ν. 2885/41, σε
συνδ. με τα άρθρ. 6
Ν.Δ. 1294/42

3. Το μερίδιο συμμετοχής της χήρας μητέρας ή της φυσικής μητέρας, το οποίο αναφέρεται στα άρθρα 17 παρ. 2 και 35 παρ. 2, ορίζεται στο 1/4 της σύνταξης, αν δεν υπάρχουν παιδιά που να δικαιούνται σύνταξη, και στο 1/6 αν υπάρχουν τέτοια παιδιά. Αν η χήρα μητέρα ή η φυσική μητέρα πεθάνει ή χάσει οπωσδήποτε το δικαίωμα σε σύνταξη, το μερίδιό της προσαυξάνει τη σύνταξη της χήρας συζύγου και των παιδιών.
4. Το μερίδιο συμμετοχής της πατρικής οικογένειας στη σύνταξη της χήρας συζύγου που δεν έχει παιδιά, το οποίο αναφέρεται στα άρθρα 17 παρ. 3 και 35 παρ. 2, ορίζεται στο 1/4 της σύνταξης, εκτός αν είχε εγερθεί αγωγή διαζυγίου μεταξύ των συζύγων και η σχετική δίκη διεκόπη βίαια (ορθότερα «καταργήθηκε» πρόβλ. Άρθρ. 604 εδ. 1 Κ. Πολ. Δικ.) εξαιτίας του θανάτου του άνδρα, οπότε το μερίδιο συμμετοχής ορίζεται στο 1/2 της σύνταξης της χήρας.

Αν τα πρόσωπα της πατρικής οικογένειας πεθάνουν ή χάσουν οπωσδήποτε το δικαίωμα σε σύνταξη ή παραιτηθούν από το δικαίωμά τους, το μερίδιό τους προσαυξάνει τη σύνταξη της χήρας συζύγου.

Παρατήρηση: Το άρθρο 97 του Π.Δ. 168/2000 καταργήθηκε με το άρθρο 3 παρ. 4β του Ν.3408/05 και τα ακολουθούντα άρθρα αναριθμήθηκαν αναλόγως.

Α Ρ Θ Ρ Ο 97

Προσαύξηση λόγω καταδυτικών και πτητικών εξαμήνων.

Άρθρ. 51 Β.Δ.
31.10.35, όπως
αντικατ. με τα άρθρ.
5 παρ. 2 Α.Ν. 2414/
40, 2 Α.Ν.605/45, 9
Α.Ν. 977/37, 6 ΠΥΣ
342/54, 10 ΠΥΣ
188/60, που κυρώθ.
με το άρθρ. 37 Ν.Δ.
4242/62 και άρθρ.
10 Α.Ν. 377/68,
όπως τα ποσά αυτά
διαμορφ. με τα Ν.Δ.
80/69, 416/70, 829/
71, 1317/72, 132/
1973, 278/74, 67/
74, νόμων 32/75,
290/76, 550/77,787/
78, Ν. 1202/81,
άρθρ. 16 Α.Ν.
2650/40 σε συνδ. με
το άρθρ. 70 παρ. 1
Α.Ν. 1854/51, όπως
αντικατ. με το άρθρ.
2 παρ. 4 του ν.
2592/98

Για την προσαύξηση των πολεμικών συντάξεων λόγω εξαμήνων καταδυτικών, πτητικών, αλεξιπτωτιστή και υποβρύχιου καταστροφέα εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 41 και 43 του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων.

Α Ρ Θ Ρ Ο 98

Προαγωγή μετά το θάνατο.

- Άρθρ. 1 Ν.Δ. 426/41
1. Οι στρατιωτικοί όλων των βαθμών της ξηράς, της θάλασσας, του αέρα και της Χωροφυλακής, μόνιμοι, έφεδροι και όσοι εξομοιώνονται μ' αυτούς, που σκοτώθηκαν ή πέθαναν από τραύματα ή από τις κακουχίες του πολέμου στον πόλεμο του 1940-41, προάγονται ύστερα από απόφαση του υπουργού Εθνικής Άμυνας στον ανώτερο βαθμό από εκείνον που έφεραν όταν σκοτώθηκαν ή πέθαναν, χωρίς την τήρηση των διατάξεων που ισχύουν για τις προαγωγές γενικά, και η προαγωγή τους λογίζεται από την ημέρα που σκοτώθηκαν ή πέθαναν.
- Όσοι από τους παραπάνω στρατιωτικούς έτυχε να προαχθούν στον ανώτερο βαθμό, σύμφωνα με τις διατάξεις του Α.Ν. 2646/1940 ή με άλλες συναφείς διατάξεις, δε δικαιούνται και άλλη προαγωγή.
- Άρθρ. 1 παρ. 6 Α.Ν. 835/48 σε συνδ. με τα άρθρ. 2 Ν.1718/51 και 2 Ν.Δ. 1142/72
2. Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου εφαρμόζονται και για τους στρατιωτικούς γενικά που σκοτώθηκαν, εκτελέστηκαν, εξαφανίστηκαν ή πέθαναν οπωσδήποτε, τόσο στον αγώνα κατά του συμμορισμού, όσο και εξαιτίας πολεμικών επιχειρήσεων στην αλλοδαπή, καθώς επίσης και για όσους έπαθαν στην Κύπρο.
- Άρθρ. 1 παρ. 1 Ν. 926/43
3. Στις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου αυτού υπάγονται και οι μόνιμοι ή έφεδροι στρατιωτικοί όλων των βαθμών της Ξηράς, της Θάλασσας, του Αέρα και της Χωροφυλακής και όσοι εξομοιώνονται μ' αυτούς, οι οποίοι σκοτώθηκαν ή πέθαναν από τραύματα ή από τις κακουχίες του πολέμου στους πολέμους 1912-1922, εφόσον δεν έτυχε να απονεμηθεί σ' αυτούς μέχρι την ισχύ του Ν. 926/1943 βαθμός ανώτερος από εκείνον τον οποίον έφεραν κατά το χρόνο του τραυματισμού ή του θανάτου τους.
- Άρθρ. 4 παρ. 1 Ν. 36/46
4. Στρατιωτικοί της Χωροφυλακής και στρατιωτικοί άλλων Όπλων ή Σωμάτων του Στρατού, που είχαν όμως αποσπασθεί σε υπηρεσίες αυτής, οι οποίοι σκοτώνονται λόγω της ιδιότητάς τους ή σε συμπλοκή με ληστρικές συμμορίες, με ένοπλους στασιαστές, με ένοπλα άτομα επικίνδυνα για τη δημόσια τάξη και ασφάλεια, με όργανα ξένων προπαγανδών, που δρουν ομαδικά ή μεμονωμένα, προάγονται κατά δύο βαθμούς, πέρα από εκείνον που έφεραν κατά την ημέρα του θανάτου τους, με διάταγμα ή απόφαση που για μεν τους στρατιωτικούς της Χωροφυλακής προκαλείται από τον Υπουργό της Δημόσιας Τάξης, για δε τους στρατιωτικούς του Στρατού από τον Υπουργό της Εθνικής Άμυνας.

Οι χωροφύλακες και οι στρατιώτες κατ'εξάιρεση προάγονται κατά τρεις βαθμούς.

Άρθρ. 6 παρ. 2
εδαφ. δευτ. Ν.36/46

Η ισχύς της παραγράφου αυτής που άρχισε την 1^η Απριλίου 1946, έληξε την 31^η Δεκεμβρίου του ίδιου έτους.

Ερμηνευτική διάταξη από το άρθρ. 4 παρ. 2 του Ν.36/46

5. Στις οικογένειες των στρατιωτικών γενικά, που αναφέρονται στο άρθρο αυτό, οι οποίοι σκοτώθηκαν ή πέθαναν σύμφωνα με τις περιπτώσεις και τις προϋποθέσεις του , παρέχεται πολεμική σύνταξη με βάση το βαθμό που τελικά τους απονεμήθηκε.

Α Ρ Θ Ρ Ο 99

Αντιστοιχία προσωπικού πλωτών μέσων, που επιτάσσονται, με το προσωπικό του Πολεμικού Ναυτικού.

Άρθρ. μόνο του
από 27.9.35
δ/γματος

Η αντιστοιχία του αποτελούμενου από Έλληνες υπηκόους, προσωπικού των ελληνικών εμπορικών πλοίων που κατά τη δημοσίευση του δ/τος της 27.9.1935 είναι σε επίταξη καθώς και εκείνων που θα επιταχθούν μετέπειτα, με το υπό τα όπλα προσωπικό του Πολεμικού Ναυτικού, κανονίζεται σύμφωνα με τα όσα ακολουθούν, οι ιδιοκτήτες δε αυτών αντιστοιχούν με πλωτάρχη Π.Ν.

Α΄ Προσωπικό καταστρώματος:

Κυβερνήτης πλοίου που έχει δίπλωμα πλοίαρχου Α΄ τάξεως με υποπλοίαρχο Π.Ν.

Κυβερνήτης πλοίου που έχει δίπλωμα πλοίαρχου Β΄ τάξεως με ανθυποπλοίαρχο Π.Ν.

Κυβερνήτης πλοίου που έχει δίπλωμα πλοίαρχου Γ΄ τάξεως με σημαιοφόρο Π.Ν.

Α΄ αξιωματικός υπό Κυβερνήτη υποπλοίαρχο με ανθυποπλοίαρχο Π.Ν.

Λοιποί αξ/κοί υπό Κυβερνήτη υποπλοίαρχο με σημαιοφόρο Π.Ν.

Α΄ αξιωματικός υπό Κυβερνήτη ανθυποπλοίαρχο με σημαιοφόρο Π.Ν.

Λοιποί αξ/κοί υπό Κυβερνήτη ανθυποπλοίαρχο με αρχικελευστή Π.Ν.

Α΄ και Β΄ αξιωματικοί υπό Κυβερνήτη σημαιοφόρο με αρχικελευστή Π.Ν.

Ναύκληρος υπό Κυβερνήτη υποπλοίαρχο με κελευστή Π.Ν.

Ναύκληρος υπό Κυβερνήτη ανθυποπλοίαρχο με υποκελευστή α΄ Π.Ν.

Ναύκληρος υπό Κυβερνήτη σημαιοφόρο με υποκελευστή β΄ Π.Ν.

Το άλλο προσωπικό καταστρώματος με ναύτες Π.Ν.

Β΄ Προσωπικό Μηχανής:

Α΄ Μηχανικός υπό Κυβερνήτη υποπλοίαρχο με ανθυποπλοίαρχο Π.Ν.

Β΄ Μηχανικός υπό Κυβερνήτη υποπλοίαρχο με σημαιοφόρο Π.Ν.

Λοιποί Μηχανικοί υπό Κυβερνήτη υποπλοίαρχο με αρχικελευστή Π.Ν.

Α΄ Μηχανικός υπό Κυβερνήτη ανθυποπλοίαρχο με σημαιοφόρο Π.Ν.

Β΄ Μηχανικός υπό Κυβερνήτη ανθυποπλοίαρχο με αρχικελευστή Π.Ν.

Λοιποί Μηχανικοί υπό Κυβερνήτη ανθ/ρχο με κελευστή Π.Ν.

Α΄ Μηχανικός υπό Κυβερνήτη σημαιοφόρο με αρχικελευστή Π.Ν.

Λοιποί Μηχανικοί υπό Κυβερνήτη σημαιοφόρο με κελευστή Π.Ν.

Αρχιθερμαστής υπό Κυβερνήτη υποπλοίαρχο με κελευστή Π.Ν.

Αρχιθερμαστής υπό Κυβερνήτη ανθ/ρχο με υποκελευστή α΄ Π.Ν.

Αρχιθερμαστής υπό Κυβερνήτη σημαιοφόρο με υποκελευστή β΄ Π.Ν.

Λιπαντής με δίοπιο Π.Ν.

Το άλλο προσωπικό μηχανής με ναύτας Π.Ν.

Γ΄ Προσωπικό Γενικών Υπηρεσιών :

Ραδιοτηλεγραφετές, οικονομικοί και λοιποί αξιωματικοί:

Αος υπό Κυβερνήτη υποπλοίαρχο ή ανθυποπλοίαρχο με σημαιοφόρο Π.Ν.

Λοιποί υπό Κυβερνήτη υποπλοίαρχο ή ανθυποπλοίαρχο με αρχικελευστή Π.Ν.

Αος υπό Κυβερνήτη σημαιοφόρο με αρχικελευστή Π.Ν.

Λοιποί υπό Κυβερνήτη σημαιοφόρο με κελευστή Π.Ν.

Τροφοδότης με υποκελευστή β΄ Π.Ν.

Αρχιμάγειρος, Αρχιθαλαμηπόλος με δίοπιο Π.Ν.

Το άλλο προσωπικό Γενικών Υπηρεσιών με ναύτες Π.Ν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄
ΕΠΙΔΟΜΑΤΑ ΑΝΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ

Α Ρ Θ Ρ Ο 100

Επιδόματα ανικανότητας.

Άρθρ. 3 παρ. 1 Α.Ν. 1939/51, άρθρ. 11 παρ. 1 Α.Ν.377/68, 2 παρ. 1 Ν.Δ. 80/69, 2 παρ. 1 Ν.Δ. 416/70, 2 παρ. 1 Ν.Δ. 829/71, 1 παρ. 2 Ν.Δ. 1165/ 72, 1 παρ. 2 Ν.Δ. 1317/72, 1 παρ. 2 Ν.Δ. 132/73, 1 Ν.Δ. 278/74, 1 Ν.Δ. 67/74, 1 Ν.32/75, 1 Ν. 290/76, 3 Ν.550/77, 1 Ν.787/78, 9 Ν. 1202/81, όπως αντικ. με το άρ. 3 παρ. 1 του Ν.1859/89 και τροποπ. με το άρθρ. 4 παρ. 7 του Ν.2320/95

Άρθρ. 3 Α.Ν. 1939/51 ΠΥΣ 188/60 άρθρ. 11, που κυρώθ. με το αρθ. 37 Ν.Δ. 4242/62, άρθρ. 11 Α.Ν. 377/68, άρθρ. 3 παρ. 1 του Ν.1859/89, όπως αντικ. με το άρθρ. 2 παρ. 5 του ν. 2592/98

1. Στους ανάπηρους πολέμου αξιωματικούς και ανθυπασπιστές και σε όσους εξομοιώνονται ή αντιστοιχούν με αυτούς παρέχεται μαζί με τη σύνταξη προσωπικό και αμεταβίβαστο επίδομα ανάλογα με το βαθμό μείωσης της ικανότητας για εργασία εξαιτίας του παθήματος, το οποίο υπολογίζεται σε ποσοστό επί του μηνιαίου βασικού μισθού του λοχαγού, όπως αυτός ορίζεται από τις διατάξεις που ισχύουν κάθε φορά, ως εξής:

Σε όσους έχουν αναπηρία 25 - 35%	ποσοστό 3%
Σε όσους έχουν αναπηρία 40 - 45%	ποσοστό 5%
Σε όσους έχουν αναπηρία 50 - 65%	ποσοστό 7,5%
Σε όσους έχουν αναπηρία 70 - 80%	ποσοστό 10%
Σε όσους έχουν αναπηρία 85 - 95%	ποσοστό 12,5%

2. Αν αυτοί που αναφέρονται στις διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου έχουν ανικανότητα 100% ή πολλαπλές αναπηρίες, από τις οποίες η μία 100% και οι λοιπές 10-95% ή δύο ή περισσότερες παθήσεις, καθεμία από τις οποίες επάγεται αναπηρία 100%, παρέχεται μαζί με τη σύνταξη προσωπικό και αμεταβίβαστο επίδομα το οποίο υπολογίζεται σε ποσοστό επί του μηνιαίου βασικού μισθού του λοχαγού, όπως αυτός ισχύει κάθε φορά κατά βαθμό ως εξής:

ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΝΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ

ΒΑΘΜΟΣ	100%	100% 10 έως 95%	100% 100%
Ανθυπασπιστής	ποσοστό 20%	22%	28%
Ανθυπολοχαγός	ποσοστό 24%	25%	32%
Υπολοχαγός	ποσοστό 29%	30%	36%
Λοχαγός	ποσοστό 34%	35%	40%
Ταγματάρχης και άνω	ποσοστό 39%	40%	45%

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ : Τα ποσά των επιδομάτων ανικανότητας στρογγυλοποιούνται στην πλησιέστερη εκατοντάδα (άρθρ. 5 παρ. 9 Ν. 2703/99). Πρόβλ. και άρθρ. 131.

Η σύνδεσή τους με το βασικό μισθό του Λοχαγού ισχύει από 1-8-1997 (άρθρ. 3 παρ. 4 Ν. 2592/98).

Α Ρ Θ Ρ Ο 101

Ειδικά πρόσθετα επιδόματα ανικανότητας βαριά αναπήρων πολέμου.

Άρθρ. 3 παρ. 3 Ν. 4448/64, όπως τα ποσά διαμορφ. με το άρθρ. 11 Α.Ν. 377/68, άρθρ. 2 Ν.Δ. 80/69, άρθρ.2 Ν.Δ. 416/70, άρθρ. 2 Ν.Δ. 829/71, άρθρ. 1 Ν.Δ. 1165/72, άρθρ. 1 Ν.Δ. 132/73, άρθρ. 1 Ν.Δ. 278/74, άρθρ. 1 Ν.Δ. 67/74, άρθρ. 1 Ν. 32/75, άρθρ. 1 Ν. 290/76, άρθρ. 3 Ν.550/77, άρθρ. 1 Ν.787/78 και άρθρ. 9 Ν. 1202/81 και άρθρ. 4 παρ. 8 του Ν. 2320/95

Άρθρ. 3 παρ. 1 Α.Ν.1939/ 51, σε συνδ. με την παρ. 1 ΠΥΣ 137/60, άρθρ. 2 ΠΥΣ 79/61 και άρθρ. 5 παρ.1 Ν.171/75, όπως το ποσό διαμορφ. ύστερα από τους Ν. 290/76, 550/77 και 787/78, Ν.1202/81, όπως αντικ. με το άρθρ. 6 παρ. 14 του Ν. 2227/94 ΠΥΣ 137/60 παρ. 1 ΠΥΣ 64/62, σε συνδ. με το άρθρ. 15 Ν. 955/79, όπως όλες οι ανωτέρω διατάξεις (παρ. 1 και 2) αντικατ. με το άρθρο 2 παρ. 6 εδαφ. πρώτο του Ν. 2592/98

1. Όσοι συνταξιοδοτούνται επειδή πάσχουν από παραπληγία με ορθοκυστικές διαταραχές δικαιούνται πέρα από το επίδομα ανικανότητας που αναφέρεται στο προηγούμενο άρθρο και πρόσθετο επίδομα το οποίο υπολογίζεται σε ποσοστό 60% επί του μηνιαίου βασικού του λοχαγού, όπως αυτός ορίζεται από τις διατάξεις που ισχύουν κάθε φορά.

2. Όσοι συνταξιοδοτούνται λόγω παντελούς απώλειας της όρασης και των δύο οφθαλμών (εντελώς τυφλοί) ή λόγω ακρωτηριασμού των δύο άνω άκρων ή λόγω ακρωτηριασμού των δύο κάτω άκρων από του ύψους της κνήμης, λαμβάνουν πέρα από το επίδομα ανικανότητας που αναφέρεται στο προηγούμενο άρθρο και πρόσθετο επίδομα, το οποίο υπολογίζεται σε ποσοστό 50% επί του μηνιαίου βασικού μισθού του λοχαγού, όπως αυτός ορίζεται από τις διατάξεις που ισχύουν κάθε φορά.

ΠΥΣ 137/60 παρ. 1
ΠΥΣ 64/62 σε συνδ.
με το άρθρ. 15 του
Ν. 955/79

3. Η προσαύξηση του επιδόματος του προηγούμενου άρθρου, που παρέχεται σε όσους συνταξιοδοτούνται επειδή πάσχουν από σπαστική ή υστερική παραπληγία, αχρήστευση των δύο άνω άκρων, από τραύμα του κρανίου που συνεπάγεται ανικανότητα 100% ή από πολλαπλές αναπηρίες που συνεπάγονται ανικανότητα η μεν μία 100% οι δε υπόλοιπες 10% μέχρι 100%, ορίζεται ίση με το μισό της προσαύξησης που προβλέπεται από τις διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου.

Α Ρ Θ Ρ Ο 102

Επιδόματα φυματικού ή νόσου.

Άρθρ. 3 της αποφ.
320937/47 (ΦΕΚ
182 Β') του ΥΠ.
ΟΙΚ., άρθρ. 3 παρ. 2
Α.Ν. 1939/51, όπως
τα ποσά διαμορφ.
με τα παραπάνω
νομοθετήματα και
στη συνέχεια με το
άρθρ. 3 παρ. 2 του
Ν.1859/89 και με το
άρθρ. 2 παρ. 7 του
Ν.2592/98

Τα επιδόματα φυματικού ή νόσου εξακολουθούν να καταβάλλονται στους δικαιούχους τους με βάση τις ισχύουσες διατάξεις, εφόσον δε δικαιούνται το επίδομα ανικανότητας του άρθρου 101 ή το καταβαλλόμενο είναι μικρότερο από το επίδομα του ίδιου άρθρου και υπολογίζονται σε ποσοστό 5,5% επί του βασικού μισθού του λοχαγού, όπως αυτός ορίζεται από τις διατάξεις που ισχύουν κάθε φορά.

Α Ρ Θ Ρ Ο 103

Επίδομα τυφλότητας η οποία δεν οφείλεται στην υπηρεσία.

Άρθρ. 7 παρ. 2 Ν.Δ.
4605/66, όπως το
ποσό διαμορφ. με
τις μεταγενέστερες
αυξήσεις και με την
αριθ. οικ. 493/Μ13/
4-67/31.3.1987
(ΦΕΚ 203Β/15.4.87)
απόφαση του
υπουργού των Οικονομικών που κυρώθηκε με το άρθρ.
45 του Ν.1813/88,
όπως αντικατ. με το
άρθρ.2 παρ.8 Ν.
2592/98

Σε όσους συνταξιοδοτούνται λόγω πολεμικού τραύματος ή νόσου που προήλθε από τις κακουχίες του πολέμου και υπέστησαν οποτεδήποτε μείωση της ικανότητας για εργασία σε ποσοστό 100% λόγω απώλειας της όρασης και των δύο οφθαλμών και δε λαμβάνουν προσαύξηση του επιδόματος ανικανότητας, λόγω της κατάστασής τους αυτής, παρέχεται επίδομα, το οποίο υπολογίζεται σε ποσοστό 25% επί του μηνιαίου βασικού μισθού του λοχαγού, όπως αυτός ορίζεται από τις διατάξεις που ισχύουν κάθε φορά.

Α Ρ Θ Ρ Ο 104**Επιδόματα ανικανότητας αναπήρων από τον άμαχο πληθυσμό.**

Έχει ληφθεί από το άρθρ. 1 Ν.68/75 και άρθρ. 15 Ν.955/79, όπως αντικατ. με το άρθρο 3 παρ. 3 Ν. 1859/89

Στους έλληνες πολίτες του άμαχου πληθυσμού που συνταξιοδοτούνται παρέχεται μαζί με τη σύνταξη προσωπικό και αμεταβίβαστο επίδομα ανικανότητας ίσο με 100% των επιδομάτων του άρθρου 102.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄**ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ-ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΠΡΑΞΕΩΝ-ΕΝΔΙΚΑ ΜΕΣΑ****Α Ρ Θ Ρ Ο 105****Κανονισμός σύνταξης.**

Άρθρ. 1 παρ. 1 Α.Ν. 599/68

1. Ο κανονισμός των συντάξεων, των βοηθημάτων και των επιδομάτων που προβλέπονται από τις διατάξεις του Κώδικα συντάξεων αυτού γίνεται από την Υπηρεσία Συντάξεων του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους του Υπουργείου Οικονομικών, με πράξη που εκδίδεται από το Διευθυντή της αρμόδιας Διεύθυνσης Κανονισμού συντάξεων.

Άρθρ. 1 παρ. 2 Α.Ν. 599/68

2. Η πράξη κανονισμού σύνταξης είναι υποχρεωτική για το Δημόσιο και τον ενδιαφερόμενο, υπόκειται δε μόνο στα ένδικα μέσα που προβλέπονται από τις διατάξεις του επόμενου άρθρου.

Άρθρ. 1 παρ. 3 Α.Ν. 599/68

3. Η πράξη κανονισμού σύνταξης υπόκειται σε ένσταση που ασκείται για κάθε λόγο, ενώπιον Επιτροπής Ελέγχου Πράξεων Κανονισμού Συντάξεων, η οποία αποτελείται από τον προϊστάμενο της Υπηρεσίας Συντάξεων και από δύο Διευθυντές της Υπηρεσίας αυτής που δεν έχουν συμμετάσχει άμεσα ή έμμεσα στην έκδοση και τον έλεγχο της πράξης που προσβάλλεται.

Άρθρ. 1 παρ. 4 Α.Ν. 599/68

4. Η ένσταση ασκείται:

α) Από το Διευθυντή της αρμόδιας Διεύθυνσης Ελέγχου και Εντολής Πληρωμής των συντάξεων, πριν από κάθε εκτέλεση της πράξης και

β) Από τον οποιονδήποτε έχει έννομο συμφέρον, μέσα σε ένα έτος από την κοινοποίηση⁽¹⁾ της πράξης.

⁽¹⁾ Για την κοινοποίηση των πράξεων ή αποφάσεων εφαρμόζονται οι αντίστοιχες διατάξεις του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων.

- Άρθρ. 1 παρ. 5 Α.Ν. 599/68, όπως αντικ. με την παρ. 1 άρθρ. 43 Ν.955/79, άρθρο 3 παρ. 11 Ν.3408/05.
5. Η ένσταση ασκείται χωρίς περιορισμό προθεσμίας.
- α) Αν η πράξη που προσβάλλεται στηρίζεται σε ψευδείς καταθέσεις μαρτύρων, σε ψευδή έκθεση ή κατάθεση πραγματογνώμονα ή σε πλαστά ή νοθευμένα έγγραφα, εφόσον τα περιστατικά αυτά προκύπτουν από αμετάκλητη δικαστική απόφαση ή βούλευμα.
- β) Αν εμφοιλοχώρησε πλάνη για τα πραγματικά περιστατικά.
- Άρθρ. 3 παρ. 3 Ν. 1813/88
- γ) Αν με την πράξη που προσβάλλεται κανονίστηκε σύνταξη χωρίς να συντρέχουν οι νόμιμες προϋποθέσεις ή μεγαλύτερη απ' αυτήν που καθορίζει ο νόμος.
- Άρθρ. 1 παρ. 6 Α.Ν. 599/68
6. Η διόρθωση του ονόματος ή της ιδιότητας του αιτούντος στις πράξεις ή αποφάσεις που εκδίδονται σύμφωνα με τα όσα ορίζονται στην παράγραφο αυτή, καθώς και η ερμηνεία τους, χωρίς μεταβολή ουσίας, γίνεται από το όργανο που τις έχει εκδώσει.
- Το ίδιο όργανο μπορεί με αίτηση του ενδιαφερομένου ή και αυτεπάγγελτα να διορθώσει την πράξη ή την απόφασή του, αν κατά τη σύνταξή τους περιέχονται λάθη γραφικά ή λογιστικά ή το διατακτικό της πράξης ή της απόφασης διατυπώθηκε με ελλείψεις ή με ανακρίβειες.
- Άρθρ. 1 παρ. 7 Α.Ν. 599/68
7. Απαγορεύεται η εξέταση της νομιμότητας των πράξεων ή των αποφάσεων που εκδίδονται με άλλη διαδικασία, εκτός από αυτή που αναγράφεται στο άρθρο αυτό και στα επόμενα.
- Άρθρ. 1 παρ. 8 Α.Ν. 599/68
8. Οι πράξεις κανονισμού σύνταξης και οι αποφάσεις της Επιτροπής, που αναφέρεται στην παράγραφο 3, κοινοποιούνται στο Γενικό Επίτροπο της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο, ο οποίος έχει το δικαίωμα ν' ασκήσει κατ' αυτών τα ένδικα μέσα που αναφέρονται στο επόμενο άρθρο, μέσα σ' ένα έτος από τότε που θα περιέλθει σ' αυτόν η πράξη ή η απόφαση.

Α Ρ Θ Ρ Ο 106

Ένδικα μέσα.

- Άρθρ. 2 παρ. 1 Α.Ν. 599/68
1. Η πράξη κανονισμού σύνταξης και η απόφαση της Επιτροπής Ελέγχου των πράξεων κανονισμού σύνταξης υπόκεινται σε έφεση ενώπιον του οικείου Τμήματος του Ελεγκτικού Συνεδρίου, η οποία ασκείται από τον Υπουργό των Οικονομικών μέσα σ' ένα χρόνο από την έκδοση της πράξης ή της απόφασης, καθώς και από κάθε ένα που έχει έννομο

συμφέρον, μέσα σ' ένα χρόνο από την κοινοποίησή της. Για τις εφέσεις αυτές και τα παραπέρα ένδικα μέσα κατά των αποφάσεων του Ελεγκτικού Συνεδρίου που εκδίδονται μετά από την άσκηση έφεσης, εφαρμόζονται οι σχετικές διατάξεις του οργανισμού του.

Όταν ασκηθεί η έφεση εξαντλείται η δικαιοδοσία των οργάνων που αναφέρονται στο προηγούμενο άρθρο.

2. Κάθε αίτηση σχετική με πράξη κανονισμού σύνταξης ή απόφαση της Επιτροπής Ελέγχου Πράξεων Κανονισμού Σύνταξης που έχει εκδοθεί, η οποία στηρίζεται σε έγγραφο για το περιεχόμενο των οποίων δεν έγινε κρίση, δε θεωρείται ως ένδικο μέσο, αλλά ως αίτηση που εξετάζεται για πρώτη φορά.

Άρθρ. 2 παρ. 5 Α.Ν. 599/68, όπως αντικ. με το άρθρο 3 παρ. 13 Ν. 3408/05.

3. Υποθέσεις για συντάξεις που κρίθηκαν οριστικά και τελεσίδικα με τη διαδικασία των παραγράφων 1 έως και 7 αυτού του άρθρου, μπορούν να επαναφερθούν για εξέταση σε πρώτο βαθμό με αίτηση των ενδιαφερομένων ή του Διευθυντή της αρμόδιας Διεύθυνσης Ελέγχου και Εντολής Πληρωμής Συντάξεων, εφόσον αυτοί επικαλούνται αντίθετη αμετάκλητη απόφαση του Ελεγκτικού Συνεδρίου, που εκδόθηκε μετά τη χρονολογία έκδοσης της οριστικής πράξης ή απόφασης, η οποία προσβάλλεται.

Άρθρ. 2 παρ. 4 Α.Ν. 599/68, όπως τροπ. με άρθρ. 20 παρ. 8 Ν. 1489/84.

4. Τα οικονομικά αποτελέσματα των πράξεων ή αποφάσεων που εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία της προηγούμενης παραγράφου αρχίζουν από την πρώτη του μήνα της χρονολογίας έκδοσης τους.

Α Ρ Θ Ρ Ο 107

Εκτέλεση πράξεων.

Άρθρ. 72 παρ. 1 Β.Δ. 31.10.35, σε συνδ. με τις διατάξεις των άρθρ. 16 παρ. 1 Α.Ν. 2650/40 παρ. 1 άρθρ. 10 Α.Ν. 2665/40, άρθρ. 12 Α.Ν. 2734/40, άρθρ. 70 παρ. 1 Α.Ν. 1854/51

1. Το Υπουργείο Οικονομικών επιμελείται για την εκτέλεση των πράξεων και αποφάσεων κανονισμού συντάξεων.

Άρθρ. 72 παρ. 2 Β.Δ. 31.10.35, σε συνδ. με τις διατάξεις που αναφέρονται παραπάνω

2. Μετά την αναγνώριση των προσώπων που δικαιούνται σύνταξη με πράξη ή απόφαση, κάθε τυχόν μείωση του ποσού της σύνταξης ή του αριθμού των προσώπων ενεργείται με πράξη του Υπουργού των Οικονομικών.

Το ίδιο ισχύει και στις περιπτώσεις χωριστής καταβολής της σύνταξης που έχει αναγνωρισθεί.

Άρθρ. 14 παρ. 3
Α.Ν. 1635/39

3. Οι μεταβολές που αφορούν την ενηλικίωση των αγοριών ενεργούνται την 1^η Ιανουαρίου κάθε έτους.

Άρθρ. 5 παρ. 1 Ν.
4448/64, σε συνδ.
με το άρθρ. 63 παρ.
1 Π.Δ. 774/80

4. Κατά των πράξεων ή παραλείψεων του Υπουργού των Οικονομικών στην άσκηση της αρμοδιότητάς του για την εκτέλεση των πράξεων ή των αποφάσεων κανονισμού σύνταξης σε βάρος του Δημοσίου ή την πληρωμή των συντάξεων γενικά στις οποίες συμπεριλαμβάνονται και εκείνες που αφορούν καταλογισμό σύνταξης που έχει ληφθεί χωρίς να οφείλεται, μπορεί ν' ασκηθεί ένσταση στο Ελεγκτικό Συνέδριο, μέσα σε προθεσμία ενός έτους από την ημέρα που ο ενιστάμενος έλαβε γνώση της πράξης που προσβάλλεται ή σε περίπτωση παράλειψης, από την παρέλευση διμήνου από την ημέρα που δημιουργήθηκε η υποχρέωση για έκδοση της πράξης που έχει παραλειφθεί.

Η ένσταση κρίνεται από το αρμόδιο κλιμάκιο του Ελεγκτικού Συνεδρίου που αναφέρεται στην παράγραφο 5 του άρθρου 7 του Π.Δ. 774/1980 και εφαρμόζονται παραπέρα οι διατάξεις των άρθρων 28-31, 47, 49-52 και 56-62 του π.δ/τος αυτού.

Α Ρ Θ Ρ Ο 108

Επανεξέταση συνταξιοδοτικών υποθέσεων.

Άρθρ. 9 Ν. 362/43
και άρθρ. 66 παρ. 2
Α.Ν. 1854/51

Ο Υπουργός των Οικονομικών μπορεί, εφόσον κρίνει ότι χορηγήθηκε παράνομα σύνταξη ή σύνταξη μεγαλύτερη από εκείνη που καθορίζεται από το νόμο, να ζητά οποτεδήποτε από την Υπηρεσία Συντάξεων του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους του Υπουργείου Οικονομικών την επανεξέταση των σχετικών υποθέσεων.

Κατά των πράξεων που εκδίδονται μ' αυτόν τον τρόπο, των οποίων τα οικονομικά αποτελέσματα αρχίζουν από την ημερομηνία της έκδοσής τους, διατηρούνται τα δικαιώματα των ένδικων μέσων που προβλέπονται από τις διατάξεις που ισχύουν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'

ΑΝΩΤΑΤΟ ΚΑΙ ΚΑΤΩΤΑΤΟ ΟΡΙΟ ΣΥΝΤΑΞΗΣ - ΕΝΑΡΞΗ ΣΥΝΤΑΞΗΣ ΣΥΡΡΟΗ ΣΥΝΤΑΞΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΔΟΧΩΝ

Α Ρ Θ Ρ Ο 109

Ανώτατο και κατώτατο όριο σύνταξης.

Άρθρο 2 παρ. 2Α
Α.Ν. 2650/40, άρθρ.
2 παρ. 2 εδ. γ' Α.Ν.
1939/51, Π.Υ.Σ.
142/61 κυρ. με
άρθρ. 37 Ν. 4242/62

1. Η σύνταξη της χήρας συζύγου και των ορφανών δεν μπορεί σε κάθε περίπτωση να υπερβεί τη σύνταξη, που θα είχαν δικαίωμα να πάρουν σύμφωνα με αυτόν τον κώδικα τα ίδια πρόσωπα, αν ο σύζυγος ή ο πατέρας τους σκοτωνόταν στον πόλεμο.
Το ίδιο ισχύει για τη σύνταξη της πατρικής οικογένειας, αν ο γιός ή ο αδελφός, από τους οποίους προέρχεται το δικαίωμα, σκοτωνόταν στον πόλεμο.

Άρθρο 1 Ν.Δ. 1371/73 σε συνδ. με άρθρ. 10 Ν. 1202/81, όπως αντικ. με άρθρ. 6 παρ. 3 Ν. 2592/98, άρθρο 2 παρ. 17 περ. γ' του Ν. 3075/02 και άρθρο 3, παρ.15 γ του Ν.3513/06.

Άρθρο 6 παρ. 2 Ν. 2227/94.

Άρθρο 2 Ν.Δ. 1371/73.

2. Το κατώτατο όριο πολεμικής σύνταξης ή βοηθήματος, που δεν καθορίζεται με βάση μισθό ενεργείας, ορίζεται ίσο με το ποσό της σύνταξης ανάπηρου πολέμου οπλίτη με ποσοστό ανικανότητας 40%, όπως ισχύει κάθε φορά.

Το ποσό μηνιαίας σύνταξης ή βοηθήματος που καθορίζεται από το προηγούμενο εδάφιο αναπροσαρμόζεται με τις γενικές αυξήσεις που χορηγούνται κάθε φορά για τις συντάξεις.

Η διάταξη του πρώτου εδαφίου αυτής της παραγράφου εφαρμόζεται στις ατομικές και τις οικογενειακές συντάξεις ή βοηθήματα.

Ως ποσό οικογενειακής σύνταξης ή βοηθήματος για την εφαρμογή της παραγράφου αυτής νοείται και το μερίδιο που εναπομένει μετά την αναστολή μεριδίου συνδικαιούχου προσώπου, καθώς και το ποσό που αναγνωρίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις που ισχύουν στην πατρική οικογένεια κατά συμμετοχή, όχι όμως και το ποσό σύνταξης ή βοηθήματος που καταβάλλεται χωριστά.

3. Η αναπροσαρμογή που γίνεται σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο ενεργείται από την υπηρεσία ή ύστερα από αίτηση του ενδιαφερομένου η οποία μπορεί να υποβληθεί οποτεδήποτε επί αναγνωρισμένων μεν κατά την έναρξη της ισχύος του Ν.Δ. 1371/1973 δικαιωμάτων, με πράξη της αρμόδιας για την εκτέλεση των πράξεων ή αποφάσεων κανονισμού συντάξεως ή βοηθήματος Διευθύνσεως της Υπηρεσίας Συντάξεων του Γ.Λ.Κ., για όσες δε αναγνωρίζονται για πρώτη φορά, μετά την έναρξη της ισχύος του παραπάνω Ν. Δ/τος, με την ίδια πράξη ή απόφαση του οργάνου που αναγνώρισε το δικαίωμα, χωρίς να έχουν εφαρμογή στην περίπτωση αυτή οι προθεσμίες της συνταξιοδοτικής νομοθεσίας που ισχύει.

Η καταβολή, μετά από αναπροσαρμογή, της διαφοράς σύνταξης ή βοηθήματος των κατά συμμετοχή συνταξιούχων ή βοηθηματούχων δεν επηρεάζει το στη χήρα σύζυγο ή αυτή και τα τέκνα ή μόνο τα τέκνα αναγνωρισμένο ή αναγνωριζόμενο με πράξη ή απόφαση ποσό σύνταξης ή βοηθήματος.

Α Ρ Θ Ρ Ο 110

Έναρξη πληρωμής σύνταξης.

Άρθρα 16 παρ. 3 Α.Ν. 2650/40, 10 Α.Ν. 2665/40, 7 Α.Ν. 2666/40, 11 Α.Ν. 2734/40, 5 παρ. 4 Α.Ν. 2885/41, 1 παρ. 6 Ν. 362/43, 6 παρ. 2 Α.Ν. 835/48, 6 Α.Ν. 1119/46, 4 παρ. 2 Ν. 1718/51 και 4 παρ. 2 Ν.Δ. 1142/72.

Άρθρ. 14 Ν.Δ. 412/70.

1. Οι συντάξεις των αναπήρων πολέμου αρχίζουν να καταβάλλονται από την επομένη της οριστικής απομάκρυνσής τους από την υπηρεσία ή εφόσον συντρέχει περίπτωση, από την επομένη της λήξης των εξάμηνων αποδοχών.

2. Καταργήθηκε με άρθρ. 15 παρ. 1 Ν. 1543/85.

Έχει ληφθεί από τα άρθρ. 6 Ν. 1640/44, 5 Ν. 4340/64, 2 Ν. 228/75, 36 και 41 Ν. 955/79.

Άρθρ. 64 παρ. 4 Β.Δ. 31-10-35 σε συνδ. με άρθρ. 16 Α.Ν. 2650/40 και 70 παρ. 1 εδ. β' Α.Ν. 1854/51.

Άρθρ. 64 παρ. 2 Β.Δ. 31-10-35 σε συνδ. με άρθρ. 16 Α.Ν. 2650/40 και 70 παρ. 1 εδ. β' Α.Ν. 1854/51.

Άρθρο 64 παρ. 1 Β.Δ. 31-10-35 σε συνδ. με άρθρ. 16 Α.Ν. 2650/40, 6 Α.Ν. 1119/46, 6 παρ. 2 Α.Ν. 835/48, 70 παρ. 1 εδ. β' Α.Ν. 1854/51 και 4 παρ. 2 Ν.Δ. 1142/72.

Άρθρο 64 παρ. 6 Β.Δ. 31-10-35 σε συνδ. με άρθρ. 16 Α.Ν. 2650/40 και 70 παρ. 1 εδ. β' Α.Ν. 1854/51.

Άρθρο 1 παρ. 3 Α.Ν. 2885/41.

Άρθρο 64 παρ. 7 Β.Δ. 31-10-35 σε συνδ. με άρθρ. 16 Α.Ν. 2650/40 και 70 παρ. 1 εδ. β' Α.Ν. 1854/51.

3. Οι συντάξεις των αναπήρων πολέμου οι οποίες αναγνωρίζονται ύστερα από παράταση των σχετικών προθεσμιών, ορίζονται να πληρώνονται από την πρώτη του μήνα της χρονολογίας έκδοσης της σχετικής πράξης ή απόφασης. Από την ίδια χρονολογία ορίζεται να πληρώνεται και κάθε αύξηση των πολεμικών γενικά συντάξεων που αναγνωρίζεται για οποιονδήποτε λόγο.

Τα ίδια ισχύουν και για τα βοηθήματα που αναφέρονται στον κώδικα αυτόν.

4. Αν οι συνέπειες εξαιτίας πάθησης από την υπηρεσία εκδηλώθηκαν μετά από την απομάκρυνση του στρατιωτικού από την υπηρεσία, η πληρωμή της σύνταξης για πάθηση αρχίζει από το χρόνο της εκδήλωσης των συνεπειών.

5. Η πληρωμή των επιδομάτων, όπου δεν ορίζεται διαφορετικά, αρχίζει από τότε που αρχίζει και η πληρωμή της σύνταξης.

6. Η πληρωμή της σύνταξης των μελών της οικογένειας αρχίζει από την επομένη του θανάτου ή της εξαφάνισης ή της λήξης των εξάμηνων αποδοχών ή συντάξεων που παρέχονται γι' αυτόν από τον οποίο έχουν το δικαίωμα της σύνταξης.

7. Αν πεθάνει ο πατέρας το δικαίωμα της σύνταξης και η πληρωμή της σύνταξης της χήρας μητέρας ή αδελφών αρχίζει από την επομένη του θανάτου του.

8. Σε περίπτωση, κατά την οποία η αναγνώριση δικαιώματος συμμετοχής του πατέρα ή της χήρας μητέρας ή των άγαμων αδελφών στη σύνταξη της χήρας συζύγου ή της χήρας συζύγου και των τέκνων ή μόνο των τέκνων γίνεται μετά τον κανονισμό της σύνταξης των προσώπων αυτών, η καταβολή του μεριδίου συμμετοχής αρχίζει από τη χρονολογία έκδοσης της σχετικής πράξης ή απόφασης.

9. Αν εκδοθεί απόφαση για αφάνεια το δικαίωμα της σύνταξης και η πληρωμή της αρχίζει από την τελευταία στιγμή του κινδύνου ή την τελευταία είδηση για τον άφαντο, όπως ορίζεται στον ειδικό νόμο για τον άφαντο.

Άρθρο 64 παρ. 8
Β.Δ. 31-10-35 σε
συνδ. με άρθρ. 16
Α.Ν. 2650/40, 70
παρ. 1 Α.Ν. 1854/51
και 4 παρ. 3 Α.Ν.
2885/41.

Άρθρο 4 παρ. 2
Α.Ν. 1119/45.

10. Στην περίπτωση εξαφάνισης στρατιωτικού στον πόλεμο ή σε επιστράτευση, όπου συντρέχει περίπτωση για εφαρμογή του κώδικα αυτού, το δικαίωμα της σύνταξης και η πληρωμή αρχίζει από την τελευταία στιγμή του κινδύνου ή την τελευταία είδηση για τον άφαντο, αν η εξαφάνιση παραταθεί για ένα εξάμηνο, χωρίς να εφαρμόζονται στην περίπτωση αυτή οι σχετικές διατάξεις για την αφάνεια και το εξάμηνο περιορίζεται σε τρίμηνο, εφόσον πρόκειται για εξαφάνιση σε πτήση ή κατάδυση.
11. Συνταξιούχοι γενικά του Δημοσίου, που έχουν απαχθεί ως όμηροι από τις Αρχές Κατοχής ή από ένοπλες οργανώσεις ή ομάδες πριν από την απελευθέρωση της χώρας ή μετά από αυτήν, των οποίων η τύχη δεν είναι γνωστή ή οπωσδήποτε εξαφανίσθηκαν στην πολεμική περίοδο, θεωρούνται για τον κανονισμό της σύνταξης που ανήκει στην οικογένειά τους σαν να πέθαναν την ημέρα της απαγωγής τους ως ομήρων ή της τελευταίας είδησης γι' αυτούς.

Α Ρ Θ Ρ Ο 111

Καταβολή εξάμηνων αποδοχών

Άρθρ. 65 Β.Δ. 31-
10-35 σε συνδ. με
άρθρ. 16 Α.Ν. 2650/
40, 16 Α.Ν. 1119/
46, 6 παρ. 1 Α.Ν.
835/48, 4 παρ. 1 Ν.
1718/51, 70 παρ. 1
Α.Ν. 1854/51 και 4
παρ. 1 Ν.Δ. 1142/72

1. Στη χήρα των στρατιωτικών και υπαλλήλων που σκοτώθηκαν, εξαφανίσθηκαν ή πέθαναν από τραύματα, με τις προϋποθέσεις αυτού του κώδικα, και τα παιδιά τους, εφόσον αυτά είναι κορίτσια άγαμα, και τα αγόρια άγαμα και ανήλικα ή ενήλικα και ανίκανα για εργασία, καταβάλλονται για ένα εξάμηνο από το θάνατο ή την εξαφάνισή τους όλες οι αποδοχές ενέργειας του βαθμού, τον οποίο έφερε ο στρατιωτικός ή ο υπάλληλος κατά το χρόνο του θανάτου του ή της εξαφάνισής του.
2. Αν αυτός που πέθανε είναι συνταξιούχος, καταβάλλεται για έξι μήνες στη χήρα, και με τους όρους της προηγούμενης παραγράφου στα παιδιά του, ολόκληρη η σύνταξή του.
3. Στις περιπτώσεις των προηγούμενων παραγράφων, η πληρωμή της σύνταξης που τυχόν θα απονεμηθεί αρχίζει από τη λήξη του εξαμήνου, εκτός αν η σύνταξη μαζί με τα τυχόν επιδόματα ή προσαυξήσεις που παρέχονται από τον κώδικα αυτό είναι μεγαλύτερη από τις αποδοχές, οπότε η πληρωμή αρχίζει, από τότε που γεννήθηκε το δικαίωμα στη σύνταξη, χωρίς να καταβάλλονται στην περίπτωση αυτή οι εξάμηνες αποδοχές.

Α Ρ Θ Ρ Ο 112

Συρροή σύνταξης και αποδοχών

Άρθρ. 58 παρ. 3
Α.Ν. 1854/51 σε
συνδ. με άρθρ. 1
παρ. 1-4 Ν.Δ.
3618/56.

1. Επιτρέπεται συγχρόνως η καταβολή μέχρι δύο το πολύ συντάξεων ή σύνταξης και αποδοχών σε συνταξιούχους που λαμβάνουν πολεμική ή προσωπική σύνταξη, με τους οποίους εξομοιώνονται και οι πολιτικοί υπάλληλοι και στρατιωτικοί που τραυματίζονται σε υπηρεσία που συνεπάγεται επαυξημένο κίνδυνο ή από απρόοπτο συμβάν και οι οικογένειες όσων από αυτούς σκοτώνονται.

Το ίδιο ισχύει και όταν απονεμήθηκε η σύνταξη στη χήρα σύζυγο και τα παιδιά του υπαλλήλου ή στρατιωτικού που σκοτώθηκε ή πέθανε από τραύματα σε εκτέλεση διατεταγμένης υπηρεσίας.

Το συντάξιμο της υπηρεσίας, για την οποία καταβάλλεται στην περίπτωση αυτή ο μισθός, δεν αίρεται από τη σύγχρονη καταβολή της σύνταξης.

Άρθρ. 1 και 2 Ν.Δ. 1141/72.

2. Από μία υπηρεσία και από μία έξοδο από αυτήν ένα μόνο δικαίωμα σύνταξης από το Δημόσιο γεννιέται και ο δικαιούχος μπορεί να επιλέξει πάντοτε την καταβολή σ' αυτόν της πολεμικής ή της με βάση άλλες διατάξεις σύνταξης, που του ανήκει από την ίδια υπηρεσία.

Όταν συντρέχει περίπτωση για εφαρμογή της διάταξης του προηγούμενου εδαφίου, ανεξάρτητα από το αν ο περιορισμός της αναγράφεται στις πράξεις ή αποφάσεις κανονισμού σύνταξης, δε διατάσσεται από τον Υπουργό Οικονομικών στην άσκηση της αρμοδιότητας για εκτέλεσή τους η καταβολή της δεύτερης σύνταξης.

Κατά των πράξεων ή παραλείψεων του Υπουργού Οικονομικών, που αναφέρονται στο παραπάνω εδάφιο δεν μπορεί ν' ασκηθεί κανένα άλλο ένδικο μέσο σε οποιοδήποτε δικαστήριο εκτός από αυτό που προβλέπεται στο άρθρο 5 του Ν. 4448/1964.

Κάθε πράξη εντολής πληρωμής, που εκδίδεται κατά παράβαση αυτής της παραγράφου, είναι άκυρη.

Άρθρο 58 παρ. 4 Α.Ν. 1854/51, όπως ερμην. με το άρθρ. 4 Ν.Δ. 2704/53 και τροπ. με άρθρ. 6 παρ. 7 Ν. 2227/94.

3. Αν από το θάνατο συνταξιούχου γεννιώνται για την οικογένειά του περισσότερα από ένα δικαιώματα σύνταξης που προέρχονται από δική του υπηρεσία ή παθημά του ή από τις συνθήκες του θανάτου του, η οικογένεια του δικαιούται μόνο τη μία σύνταξη με επιλογή της.

Το ίδιο ισχύει και για τις οικογένειες των δημόσιων υπαλλήλων, στρατιωτικών και συνταξιούχων γενικά που πέθαναν για τους οποίους αναγνωρίζονται περισσότερα από ένα δικαιώματα σύνταξης ειρηνικής ή πολεμικής περιόδου τα οποία προέρχονται από υπηρεσία ή πάθημα του ίδιου προσώπου.

Άρθρ. 14 παρ. 3 Α.Ν. 1949/51.

4. Σε περίπτωση συρροής περισσότερων βοηθημάτων για τα ίδια πρόσωπα σύμφωνα με τον Α.Ν. 1512/50 καταβάλλεται ένα μόνο βοήθημα.

Άρθρο 3 παρ. 18 του Ν. 3408/05.

5. Οι περιορισμοί που αναφέρονται στις παραγράφους 1 έως 4 αυτού του άρθρου έχουν εφαρμογή και για τους λοιπούς συνταξιούχους των Ο.Τ.Α. και των άλλων Νομικών Προσώπων Δημόσιου ή Ιδιωτικού Δικαίου, των οποίων οι συντάξεις καταβάλλονται από το Δημόσιο με βάση ειδικές διατάξεις. Στους περιορισμούς αυτούς δεν υπάγονται οι χορηγίες των δημάρχων και προέδρων κοινοτήτων, οι συντάξεις των υπαλλήλων του άρθρου 1 του Ν. 1518/1985, καθώς και οι συντάξεις των σιδηροδρομικών υπαλλήλων εφόσον όλοι αυτοί έχουν αποχωρήσει από την υπηρεσία τους μέχρι 31 Δεκεμβρίου 1984 ή αν πρόκειται για συνταξιούχους από μεταβίβαση εφόσον οι δικαιοπάροχοι έχουν αναγνωρίσει το σχετικό δικαίωμα μέχρι την ίδια ημερομηνία.

Οι διατάξεις του προηγούμενου εδαφίου έχουν ανάλογη εφαρμογή και για τις συντάξεις των υπαλλήλων του άρθρου 8 του Ν. 2703/1999, εφόσον έχουν αποχωρήσει από την υπηρεσία τους μέχρι 31/5/1999 ή αν πρόκειται για συνταξιούχους από μεταβίβαση εφόσον οι δικαιούχοι έχουν αναγνωρίσει το σχετικό δικαίωμα μέχρι την ίδια ημερομηνία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄

ΕΚΠΤΩΣΕΙΣ - ΠΑΡΑΓΡΑΦΕΣ - ΔΙΑΓΡΑΦΕΣ

Α Ρ Θ Ρ Ο 113

(Καταργήθηκε με το άρθρο 20 παρ. 8 του Ν. 1489/1984)

Α Ρ Θ Ρ Ο 114

Περιορισμός στην αναδρομική πληρωμή συντάξεων

- Άρθρ. 60 παρ. 1
Α.Ν. 1854/51 σε
συνδ. με το άρθρ. 2
Ν.Δ. 2615/53, όπως
αντικ. με άρθρ. 20
παρ. 9 Ν. 1489/84.
1. Σε κάθε περίπτωση κανονισμού ή αύξησης αναδρομικά πολεμικής σύνταξης ή βοηθήματος ή επιδόματος δεν επιτρέπεται να αναγνωρισθούν ποσά σε βάρος του Δημοσίου για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο από τρία έτη από την πρώτη του αντίστοιχου μήνα που εκδίδεται η σχετική πράξη ή απόφαση.
- Άρθρ. 12 παρ. 1
Α.Ν. 2414/40.
2. Οι αναδρομικές συντάξεις, που καταβάλλονται στους συνταξιούχους και τις οικογένειές τους, παρακρατούνται ολόκληρες για εξόφληση του χρέους που τυχόν έχει βεβαιωθεί σε βάρος του συνταξιούχου από σύνταξη που εισπράχθηκε χωρίς να οφείλεται ή από χρέος που προέρχεται από κλοπή χρημάτων του Δημοσίου ή διαχειριστικό έλλειμμα. Με απόφαση του Υπουργού των Οικονομικών επιτρέπεται η εξόφληση των χρεών αυτών με δόσεις. Εξαιρούνται τα χρέη που προέρχονται από ελλείμματα ή κλοπή χρημάτων ή πραγμάτων του Δημοσίου, τα οποία παρακρατούνται ολόκληρα σε κάθε περίπτωση.
- Άρθρ. 12 παρ. 2
Α.Ν. 2414/40.
3. Αυτά που οφείλονται στο Δημόσιο για σύνταξη που εισπράχθηκε χωρίς να οφείλεται από το συνταξιούχο που έχει πεθάνει, καταβάλλονται στο Δημόσιο από τα πρόσωπα, στα οποία μεταβιβάζεται η σύνταξή του και μπορούν να παρακρατηθούν ολόκληρα από τις αναδρομικές συντάξεις που ανήκουν στα πρόσωπα αυτά, αδιάφορα αν έκαναν δεκτή ή όχι την τυχόν κληρονομιά που τους άφησε.
- Αυτοί που τα κατέβαλαν έχουν δικαίωμα αναγωγής κατά των άλλων κληρονόμων.
- Άρθρ. 60 παρ. 4
Α.Ν. 1854/51.
4. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μπορεί να καθορίζεται κάθε φορά κατώτατο όριο ποσού για σύνταξη που εισπράχθηκε χωρίς να οφείλεται, το οποίο δεν αναζητείται.

Α Ρ Θ Ρ Ο 115

Παραγραφές

- Άρθρ. 21 παρ. 1
Α.Ν. 1635/39, όπως
ισχύει μετά τα άρθρ.
90 παρ. 5 και 91 Ν.
2362/95.
- Άρθρ. 21 παρ. 2
Α.Ν. 1635/39, όπως
ισχύει μετά το άρθρ.
90 παρ. 5 εδ. δεύτ.
Ν. 2362/95.
- Άρθρ. 21 παρ. 3
Α.Ν. 1635/39, όπως
ισχύει μετά τα άρθρ.
16 Α.Ν. 2650/40 και
70 Α.Ν. 1854/51.
- Άρθρ. 21 παρ. 4
Α.Ν. 1635/39, όπως
ισχύει μετά τα άρθρ.
16 Α.Ν. 2650/40 και
70 Α.Ν. 1854/51.
- Άρθρ. 21 παρ. 5
Α.Ν. 1635/39 σε
συνδ. με άρθρ. 93
περ. β' Ν. 2362/95.
1. Ο χρόνος παραγραφής των απαιτήσεων των συνταξιούχων γενικά και βοηθηματούχων του Δημοσίου, καθώς και των κληρονόμων τους, από καθυστερούμενες συντάξεις, επιδόματα και βοηθήματα είναι δύο ετών, έστω και αν έχουν ενταλθεί εσφαλμένα. Η παραγραφή αυτή αρχίζει από το τέλος του οικονομικού έτους μέσα στο οποίο γεννήθηκε η απαίτηση και ήταν δυνατή η δικαστική επιδίωξή της.
  2. Οι εντελλόμενες δεδουλευμένες συντάξεις, βοηθήματα ή επιδόματα κατά την εκτέλεση για πρώτη φορά πράξεων ή αποφάσεων κανονισμού σύνταξης ή βοηθήματος παραγράφονται σε δύο χρόνια που αρχίζουν μετά την παρέλευση τριμήνου από τη χρονολογία έκδοσης της σχετικής πράξης ή απόφασης.
  3. Οι συντάξεις που από οποιονδήποτε λόγο οφείλονται, έστω και αν δεν έχουν αναγνωρισθεί ακόμη, σ' αυτούς που πέθαναν, καταβάλλονται στους κληρονόμους εφόσον αυτοί μέσα σε ένα εξάμηνο από το θάνατο των δικαιοπαρόχων τους ζητήσουν εγγράφως την πληρωμή ή αναγνώριση των συντάξεων, αφού συνυποβάλλουν μαζί με την αίτηση στο αρμόδιο Υπουργείο ή την Υπηρεσία Συντάξεων σχετική ληξιαρχική πράξη θανάτου.
  4. Οι παραγραφές που αναφέρονται στις παραπάνω παραγράφους τρέχουν και κατ' αυτών που διατελούν σε επιτροπεία, κηδεμονία ή δικαστική αντίληψη.

Αν τα πρόσωπα αυτά δεν έχουν επίτροπο ή κηδεμόνα ή αντιλήπτορα η παραγραφή δεν συμπληρώνεται πριν από την παρέλευση έξι μηνών από τότε που έγιναν απεριορίιστα ικανά ή απέκτησαν επίτροπο, κηδεμόνα ή αντιλήπτορα.

Οι διατάξεις αυτές δεν εφαρμόζονται εφόσον τα πρόσωπα αυτά έχουν την ικανότητα δικαστικής παράστασης.
  5. Αίτηση του δικαιούχου για πληρωμή σύνταξης, βοηθήματος ή επιδόματος που έχει καθυστερήσει, η οποία υποβάλλεται πριν από την πάροδο της παραπάνω διετίας ή της εξάμηνης προθεσμίας, διακόπτει την παραγραφή για μία ακόμη διετία, η οποία αρχίζει από τη χρονολογία που φέρει η απάντηση του διατάκτη ή της αρμόδιας για την πληρωμή της απαίτησης αρχής. Αν η αρμόδια αρχή δεν απαντήσει, η παραγραφή αρχίζει μετά πάροδο έξι μηνών από τη χρονολογία που υποβλήθηκε η αίτηση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄

ΑΠΩΛΕΙΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ - ΑΝΑΣΤΟΛΗ ΑΣΚΗΣΗΣ ΤΟΥ

Α Ρ Θ Ρ Ο 116

Απώλεια δικαιώματος σύνταξης

Άρθρ. 69 περ. γ΄
B.Δ. 31-10-35 σε
συνδ. με άρθρ. 1
παρ. 1 N.Δ. 366/69
A.N. 2650/40, 13
A.N. 1512/50 και 70
παρ. 1 A.N.
1854/51, όπως
αντικ. με άρθρ. 11
παρ. 5 και 6 N.
1813/88.

1. Το δικαίωμα σε πολεμική σύνταξη χάνεται στις παρακάτω περιπτώσεις:

α) Αν ο δικαιούχος καταδικασθεί αμετάκλητα, είτε όταν ήταν στην ενέργεια είτε ως συνταξιούχος, σε ποινή κάθειρξης για κλοπή, υπεξαίρεση, απάτη, πλαστογραφία, απιστία, παραποίηση ή σε φυλάκιση για δωροδοκία ή δωροληψία, εφόσον τα αδικήματα αυτά στρέφονται κατά του Δημοσίου ή κατά νομικών προσώπων δημόσιου δικαίου, καθώς και αν καταδικασθεί αμετάκλητα για κάποιο από τα αδικήματα των άρθρων 270 και 272 του Ποινικού Κώδικα, όπως αυτά τροποποιήθηκαν με τις διατάξεις του N.Δ. 364/1969.

Αν δοθεί χάρη με άρση των συνεπειών ή επέλθει δικαστική αποκατάσταση, το δικαίωμα ανακτάται με τους όρους της παραγράφου 2 του επόμενου άρθρου.

Άρθρ. 69 περ. δ΄
B.Δ. 31-10-35 σε
συνδ. με τα άρθρ.
16 A.N. 2650/40, 8
N.Δ. 1294/42, 13
A.N. 1512/50, 70
παρ. 1 A.N. 1854/
51, όπως αντικ. με
άρθρ. 11 παρ. 5 του
N. 1813/88.

β) Αν ή η θυγατέρα έλθει σε γάμο ή η χήρα σε νέο γάμο είτε κατά το δίκαιο της χώρας μας είτε κατά το αλλοδαπό δίκαιο ή αν η χήρα σύζυγος εκπέσει από τη γονική μέριμνα των παιδιών για καταδίκη σε αδίκημα που διέπραξε με δόλο και το οποίο αφορά τη ζωή, την υγεία και τα ήθη του τέκνου σύμφωνα με το άρθρο 1537 του Αστικού Κώδικα.

Άρθρ. 7 N. 70/43,
όπως αντικ. με άρθ.
11 παρ. 5 N.
1813/88.

γ) Αν η χήρα σύζυγος που δικαιώθηκε σύνταξη καταδικασθεί με αμετάκλητη δικαστική απόφαση για παιδοκτονία.

Άρθρ. 8 N.Δ.
1294/42 και 7 N.Δ.
70/43.

2. Στην περίπτωση γ΄ της προηγούμενης παραγράφου αυτός που πέθανε θεωρείται ως άγαμος για το σε σύνταξη δικαίωμα της πατρικής του οικογένειας.

Α Ρ Θ Ρ Ο 117

Αναστολή άσκησης του δικαιώματος σύνταξης

Άρθρ. 70 παρ. 1
B.Δ. 31-10-35 σε
συνδ. με τα άρθρ.
16 A.N. 2650/40, 13
A.N. 1512/50 και 70
παρ. 1 A.N. 1854/51

1. Το δικαίωμα σε σύνταξη ή καταβολή δεν μπορεί να ασκηθεί αν ο δικαιούχος:

α) Καταδικασθεί σε ποινή κάθειρξης για οποιοδήποτε αδίκημα εκτός από αυτά που αναφέρονται στην περ. α΄ της παρ. 1 του προηγούμενου άρθρου και μέχρι τη λήξη της ποινής.

β) Αποβάλει την ελληνική ιθαγένεια.

- Άρθρ. 3 παρ. 6 Ν. 2703/99.
- Άρθρ. 70 παρ. 2 Β.Δ. 31-10-35 σε συνδ. με άρθρ. 16 Α.Ν. 2650/40 και 70 παρ. 1 Α.Ν. 1854/51 σε συνδ. με άρθρ. 4 παρ. 3 Α.Ν. 2885/41 που αναριθμ. με άρθρ. 3 παρ. 6 Ν. 2703/99.
2. Αν αρθεί ο λόγος της μη άσκησης, το δικαίωμα στη σύνταξη αρχίζει ή επαναλαμβάνεται από την πρώτη του επόμενου μήνα μετά την άρση.
  3. Για τους πολίτες των άλλων κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν απαιτείται η ελληνική ιθαγένεια για την απόκτηση δικαιώματος σύνταξης.
  4. Αν εκδοθεί απόφαση, για αφάνεια το δικαίωμα στη σύνταξη δεν μπορεί να ασκηθεί πριν από τη νόμιμη δημοσίευση της τελεσίδικης απόφασης για την αφάνεια.
- Στην περίπτωση της εξαφάνισης του στρατιωτικού στον πόλεμο ή την επιστράτευση, το δικαίωμα σε σύνταξη μπορεί να ασκηθεί μετά από ένα εξάμηνο από την εξαφάνιση, το οποίο περιορίζεται σε τρεις μήνες, εφόσον πρόκειται για εξαφάνιση σε πτήση ή κατάδυση.

Α Ρ Θ Ρ Ο 118

Μεταβίβαση σύνταξης στη σύζυγο και τα τέκνα του καταδίκου

- Άρθρ. 71 παρ. 1 Β.Δ. 31-10-35 σε συνδ. με άρθρα 16 Α.Ν. 2650/40 και 70 παρ. 1 Α.Ν. 1854/51
- Άρθρ. 71 παρ. 2 Β.Δ. 31-10-35 σε συνδ. με άρθρα 16 Α.Ν. 2650/40 και 70 παρ. 1 Α.Ν. 1854/51
1. Η σύζυγος και τα τέκνα αυτού που καταδικάστηκε σύμφωνα με το άρθρο 117 παρ. 1 περίπτ. α΄ δικαιούνται με τους όρους αυτού του κώδικα τη σύνταξη που τους ανήκει, σαν αυτός που καταδικάστηκε να είχε πεθάνει. Αν αυτός που καταδικάστηκε αποκτήσει πάλι δικαίωμα σύνταξης σύμφωνα, με τους όρους του δεύτερου εδαφίου της περίπτ. α΄ της παρ. 1 του άρθρου 117, παύει η πληρωμή της παραπάνω σύνταξης.
  2. Η σύζυγος και τα τέκνα αυτού που καταδικάστηκε σύμφωνα με το άρθρο 118 παρ. 1 περίπτ. α΄ δικαιούνται στο χρονικό διάστημα, που δεν μπορεί να ασκηθεί απ΄ αυτόν το δικαίωμα για σύνταξη ή καταβολή να πάρουν τη σύνταξη που τους ανήκει σύμφωνα με αυτόν τον κώδικα σαν αυτός που καταδικάστηκε να είχε πεθάνει.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ΄

ΕΚΧΩΡΗΣΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΧΕΣΗ ΤΗΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ - ΑΤΕΛΕΙΕΣ

Α Ρ Θ Ρ Ο 119

Εκχώρηση και κατάσχεση της σύνταξης

- Άρθρ. 74 παρ. 1 Β.Δ. 31-10-35 και 1 Α.Ν. 1454/38.
- Άρθρ. 74 παρ. 2 Β.Δ. 31-10-35 και 1 Α.Ν. 1453/38.
1. Η σύνταξη δεν εκχωρείται ούτε κατάσχετα και οι σχετικές με αυτές πράξεις είναι αυτοδίκαια άκυρες.
  2. Κατ'εξαίρεση, επιτρέπεται εκχώρηση και κατάσχεση της σύνταξης μέχρι το ένα τέταρτο αυτής.

- α) για έξοδα διατροφής αυτών που έχουν τέτοιο δικαίωμα από το νόμο ή για χρέη από κάθε αιτία στο Δημόσιο και
- β) για χρέη σε οργανισμούς δημόσιου δικαίου από δάνεια που έχουν συναφθεί χωρίς παροχή εμπράγματης ασφάλειας ή από βραχυπρόθεσμες πιστώσεις, που παρέχονται με τις διατάξεις που ίσχυαν πριν από τον Α.Ν. 1453/38.
- Άρθρ. 74 παρ. 3 Β.Δ. 31-10-35, 1 Α.Ν. 1454/38 και 7 παρ. 2 Α.Ν. 2414/40
3. Σε περίπτωση περισσότερων κατασχέσεων της σύνταξης, αυτή αποδίδεται σ'αυτούς που την έχουν κατασχέσει μέχρι τα 2/5 αυτής σε ίσα μερίδια μεταξύ τους. Αν όμως επιβλήθηκε κατάσχεση για διατροφή, το ποσό που πρέπει να αποδοθεί γι'αυτήν είναι πάντοτε ίσο με το 1/4 της σύνταξης, και το υπόλοιπο κατανέμεται σε ίσες μερίδες μεταξύ των άλλων που έχουν κάνει κατάσχεση.
- Άρθρ. 1 παρ. 6 Α.Ν. 1453/38.
4. Με τις διατάξεις αυτού του άρθρου δε τίγονται οι εκχωρήσεις που επιτρέπονται από ειδικές διατάξεις για τη σύναψη οικοδομικών δανείων από τους συνταξιούχους του Δημοσίου.

Α Ρ Θ Ρ Ο 120

Ατέλειες - Φορολογικές απαλλαγές

- Άρθρ. 75 Β.Δ. 31-10-35, 12 Α.Ν. 2650/40 και 38 παρ. 1 Α.Ν. 1324/49.
1. Οι αιτήσεις, τα πιστοποιητικά και κάθε φύσης δικαιολογητικά για την απονομή πολεμικής σύνταξης απαλλάσσονται από κάθε τέλος χαρτοσήμου.
- Άρθρ. 12 Α.Ν. 2650/40, 6 παρ. 5 Α.Ν. 599/68 και 40 παρ. 4 Α.Ν. 1324/49
2. Όσοι υποβάλλουν αίτηση για απονομή πολεμικής σύνταξης ή βοηθήματος απαλλάσσονται από την υποχρέωση για καταβολή του ποσού που ορίζεται κάθε φορά με απόφαση του Υπουργού των Οικονομικών υπέρ του Δημόσιου Ταμείου.
- Η παραπάνω απαλλαγή ισχύει και για τις ενστάσεις, αναθεωρήσεις και εφέσεις που ασκούνται.
- Άρθρ. 2 παρ. 6 Α.Ν. 2885/41, σχετ. άρθρ. 7Ε Ν. 3323/55.
3. Οι συντάξεις ή αποζημιώσεις που παρέχονται σύμφωνα με τον κώδικα αυτόν απαλλάσσονται από κάθε κράτηση για φόρο και τέλη χαρτοσήμου υπέρ του Δημοσίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η΄
ΕΠΑΝΕΞΕΤΑΣΗ ΑΠΟ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ -
ΑΠΟΔΕΙΞΗ ΑΝΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ ΜΕΛΩΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ -
ΕΝΗΛΙΚΙΩΣΗ ΤΕΚΝΩΝ

Α Ρ Θ Ρ Ο 121

Επανεξέταση από την οικεία Α.Υ. Επιτροπή

Άρθρ. 2 παρ. 1 και 3 παρ. 1 Ν. 2125/52, όπως αντικ. με άρθρ. 20 παρ. 7 Ν. 1489/84 και άρθρο 3 παρ. 11 του Ν. 3075/02.

1. Όπου στον κώδικα αυτόν προβλέπεται εξέταση από την οικεία Ανωτάτη Υγειονομική Επιτροπή, επιτρέπεται για μία μόνο φορά επανεξέταση αυτού που έπαθε ή σε περίπτωση θανάτου του του οικείου φακέλου από την ίδια Επιτροπή με διαταγή του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών, ύστερα από αίτηση του ενδιαφερομένου που υποβάλλεται σε προθεσμία ενός έτους από την κοινοποίηση της σχετικής πράξης ή απόφασης για τον κανονισμό σύνταξης και συνοδεύεται υποχρεωτικά από το παράβολο που ορίζεται κάθε φορά με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Άρθρο 3 παρ. 19 Ν.3408/05.

Με την ίδια διαδικασία, επιτρέπεται για μία μόνο φορά επανεξέταση από την Ανώτατη Στρατού Υγειονομική Επιτροπή (Α.Σ.Υ.Ε.) και για τα πρόσωπα των διατάξεων των άρθρων 77 έως 80 του Κώδικα αυτού.

Άρθρ. 3 παρ. 2 Ν. 2125/52.

2. Η σύνταξη ή αύξηση της σύνταξης που κανονίζεται ύστερα από την επανεξέταση σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο ορίζεται να πληρώνεται από την πρώτη του μήνα της χρονολογίας έκδοσης της σχετικής πράξης ή απόφασης.

Α Ρ Θ Ρ Ο 122

Επανεξέταση για επιδείνωση της υγείας

Άρθρ. 2 παρ. 1 Α.Ν. 1656/51, όπως αντικ. με άρθρ. 6 Ν. 1489/84.

1. Οι στρατιωτικοί γενικά και οι πολιτικοί υπάλληλοι οι οποίοι συνταξιοδοτούνται ως ανάπηροι πολέμου, σύμφωνα με τις διατάξεις του κώδικα αυτού, εφόσον επικαλούνται επιδείνωση της κατάστασης της υγείας τους που οφείλεται στην εξέλιξη νόσου ή του τραύματος, για τα οποία συνταξιοδοτήθηκαν, χωρίς την επίδραση άλλων αιτίων, δικαιούνται με αίτησή τους να επανεξετασθούν από την οικεία Ανώτατη Υγειονομική Επιτροπή.

- Οι επανεξετάσεις του προηγούμενου εδαφίου σε καμιά περίπτωση δεν μπορεί να είναι περισσότερες από δύο (2).
- Κατ' εξαίρεση είναι δυνατή και τρίτη επανεξέταση εφόσον έχει επέλθει σημαντική επιδείνωση της νόσου ή του τραύματος για τα οποία συνταξιοδοτήθηκαν, η οποία συνεπάγεται είτε ολική τύφλωση είτε ακρωτηριασμό και αποδεικνύεται από βεβαίωση δημόσιου νοσοκομείου που υποβάλλεται με τη σχετική αίτηση.
- Άρθρο 2 παρ. 18 Ν.3075/02.
- Άρθρ. 2 παρ. 2 Α.Ν. 1656/51, όπως αντικ. με άρθρ. 6 Ν. 1489/84.
- Άρθρ. 2 παρ. 3 Α.Ν. 1656/51 σε συνδ. με αρθρ. 3 παρ. 1 Ν.Δ. 2704/53, όπως αντικ. με άρθρ. 6 Ν. 1489/84.
- Άρθρ. 6 Ν. 1489/84.
- Άρθρ. 9 Ν. 1489/84.
- Άρθρ. 9 Ν. 1489/84.
2. Η Ανώτατη Υγειονομική Επιτροπή αποφαινεται με αιτιολογημένη γνωμάτευσή της για την επιδείνωση ή όχι της υγείας του αναπήρου που επανεξετάζεται, για τα αίτια που την προκάλεσαν, για το ποσοστό ανικανότητας κατά το χρόνο της επανεξέτασης και για το αν η επιδείνωση είναι συνέπεια του τραύματος ή του παθήματος για το οποίο συνταξιοδοτείται.
  3. Η σύνταξη του αναπήρου κανονίζεται με βάση το νέο ποσοστό ανικανότητας που καθορίζεται μετά από κάθε επανεξέταση, είτε αυτό είναι μεγαλύτερο είτε είναι μικρότερο. Σε περίπτωση που καθορισθεί ποσοστό ανικανότητας που δεν παρέχει δικαίωμα σύνταξης, σύμφωνα με τις διατάξεις που ισχύουν, η καταβολή της σύνταξης διακόπτεται.
Η σύνταξη που διακόπτεται με τον παραπάνω τρόπο μπορεί να καταβληθεί και πάλι μόνο στην περίπτωση που θα επακολουθήσει νέα επανεξέταση, σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου αυτού, με την οποία θα καθορίζεται συντάξιμο ποσοστό ανικανότητας. Επανεξέταση για την επαναχορήγηση σύνταξης που έχει διακοπεί δεν επιτρέπεται να γίνει πριν να παρέλθει ένα τουλάχιστον έτος από την προηγούμενη επανεξέταση.
  4. Σε όλες τις περιπτώσεις εφαρμογής του άρθρου αυτού τα οικονομικά αποτελέσματα αρχίζουν από την πρώτη του μήνα της χρονολογίας έκδοσης της σχετικής πράξης ή απόφασης.
  5. Συντάξεις που έχουν διακοπεί μέχρι την έναρξη της ισχύος του Ν. 1489/84 σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 2 του Α.Ν. 1656/1951, όπως αυτές ερμηνεύτηκαν με την παρ. 3 του άρθρου 3 του Ν.Δ. 2704/1953, τις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου μόνου του Ν. 2256/1952 και τις διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 13 του Ν.Δ. 3913/1958, μπορεί να επαναχορηγηθούν σύμφωνα με όσα ορίζονται στις παραγράφους 3 και 4 του άρθρου αυτού, στην παρ. 2 του άρθρου 53 του Π.Δ. 1041/1979 και στην παρ. 3 του άρθρου 13 του Ν.Δ. 3913/1958, όπως αντικαταστάθηκαν με το Ν. 1489/84.
  6. Για την εφαρμογή του δεύτερου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου αυτού, όπως αντικαταστάθηκε με το Ν. 1489/84, δεν λαμβάνονται υπόψη τυχόν επανεξετάσεις για επιδείνωση που έγιναν πριν από την έναρξη της ισχύος του Ν. 1656/1951. Το ίδιο ισχύει και για την εφαρμογή του δεύτερου εδαφίου της παρ. 2 του άρθρου 53 του Π.Δ. 1041/1979 και της παρ. 3 του Ν.Δ. 3913/1958, όπως αντικαταστάθηκαν με το Ν. 1489/84, σχετικά με τις επανεξετάσεις που έγιναν αντίστοιχα, πριν από την έναρξη της ισχύος του Ν. 2256/1952 και του Ν.Δ. 3913/1958.

Α Ρ Θ Ρ Ο 123**Απόδειξη ανικανότητας μελών οικογένειας**

Άρθρ. 61 Β.Δ. 31-10-35 σε συνδ. με άρθρα 16 Α.Ν. 2650/40 και 70 παρ. 1 Α.Ν. 1854/51.

Η γνωμάτευση της Α.Σ.Υ. Επιτροπής που εκδίδεται σύμφωνα με τα άρθρα 17, 18, 35 και 36 αυτού του κώδικα για την ανικανότητα των τέκνων και των αδελφών είναι υποχρεωτική για το όργανο που αποφασίζει ή δικαιοδοτεί, αν είναι ομόφωνη.

Α Ρ Θ Ρ Ο 124**Ενηλικίωση τέκνων**

Άρθρ. 14 παρ. 1 Α.Ν. 1635/39 σε συνδ. με άρθρ. 70 παρ. 1 Α.Ν. 1854/51, όπως αντικ. με άρθρ. 6 παρ. 8 Ν. 2227/94.

Η ενηλικίωση των αγοριών που συνταξιοδοτούνται θεωρείται ότι γίνεται την 31η Δεκεμβρίου του έτους κατά το οποίο συμπληρώνουν το 18ο έτος της ηλικίας τους.

Η διάταξη του προηγούμενου εδαφίου δεν εφαρμόζεται για συντάξεις που, κατά την έναρξη ισχύος του Ν. 2227/94, έχουν κανονισθεί με διαφορετικό όριο ηλικίας.

ΤΜΗΜΑ Ζ΄**ΤΕΛΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ****ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄****ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ****Α Ρ Θ Ρ Ο 125****Υπαγωγή συνταξιούχων παλαιών πολέμων στις συνταξιοδοτικές διατάξεις που αφορούν τον πόλεμο 1940-41 - Αναπροσαρμογή σύνταξης**

Άρθρ. 1 Ν. 70/43.

1. Στις διατάξεις για απονομή σύνταξης στους στρατιωτικούς κ.λπ. που τραυματίζονται και όσους γίνονται ανίκανοι από τις κακουχίες του πολέμου 1940 και τις οικογένειές τους, υπάγονται από 1ης Απριλίου 1942 και εκείνοι που στο παρελθόν δικαιώθηκαν πολεμική σύνταξη και αν ακόμη δε συντρέχουν γι'αυτούς όλες οι προϋποθέσεις απονομής σύνταξης που αναφέρονται στις διατάξεις αυτές (ποσοστό ανικανότητας κ.λπ.).

Άρθρ. 1 παρ. 2 Ν. 362/43.

2. Επίσης υπάγονται από την ισχύ του Ν. 362/1943 (23-7-43) και:
  - α) Οι αξιωματικοί και ανθυπασπιστές που συνταξιοδοτούνται γιατί έπαθαν από πολεμικό τραύμα ή νόσο απότοκη των κακουχιών των παλαιών πολέμων, εφόσον η ανικανότητα επήλθε κατά τη διάρκεια

της στρατιωτικής τους υπηρεσίας στον πόλεμο ή μέσα σ'ένα εξάμηνο από την απόλυσή τους από τις τάξεις του στρατεύματος ή αν πρόκειται για αξιωματικούς και ανθυπασπιστές που υπηρέτησαν και μετά την λήξη της εμπόλεμης κατάστασης μέσα σ'ένα εξάμηνο από τη λήξη αυτή, εφόσον δεν έχουν υπαχθεί στις διατάξεις του Ν. 4506/1930, όπως τροποποιήθηκε αργότερα.

Άρθρ. 1 παρ. 2 Ν. 362/43 σε συνδ. με άρθρ. 53 παρ. 7 Β.Δ. 31-10-35 που προστέθ. με άρθρ. 8 Α.Ν. 1635/39.

β) Οι έφεδροι αξιωματικοί και ανθυπασπιστές, που έχουν καταστεί ανίκανοι για τη στρατιωτική υπηρεσία από τραύμα που έλαβαν στον πόλεμο, κατά το χρόνο που αυτοί έφεραν το βαθμό του υπαξιωματικού, εφόσον δικαιώθηκαν σύνταξη σύμφωνα με τις διατάξεις για τους παλαιούς πολέμους και εφόσον δεν έχουν υπαχθεί στους νόμους 2588/1921 και 4506/1930, όπως αυτοί τροποποιήθηκαν αργότερα.

Άρθρο 1 παρ. 2 Ν. 362/43 σε συνδ. με άρθρ. 83 παρ. 9 Β.Δ. 31-10-35.

γ) Αυτοί στους οποίους αναφέρεται η παρ. 9 του άρθρου 83 του Β.Δ. της 31ης Οκτωβρίου 1935.

Άρθρ. 3 παρ. 1 Ν. 70/43 σε συνδ. με άρθρα 8 Ν. 1640/44 και 1 παρ. 6 Ν. 362/43.

3. Η υπαγωγή σύμφωνα με τις προηγούμενες παραγράφους ενεργείται ύστερα από αίτηση των ενδιαφερομένων ή και χωρίς αίτηση από το όργανο που αποφασίζει για τις πολεμικές συντάξεις.

Άρθρ. 10 παρ. 1 Ν.Δ. 507/41 σε συνδ. με άρθρ. 4 παρ. 1 Ν. 70/43.

4. Το όργανο που αποφασίζει για τις συντάξεις, όταν προβαίνει στην αναπροσαρμογή της σύνταξης, σύμφωνα με τις προηγούμενες παραγράφους, εξετάζει από την αρχή το συνταξιοδοτικό δικαίωμα και αν αυτό στηρίζεται σε επίσημα έγγραφα, όπως αυτά καθορίζονται από το άρθρο 13 αυτού του Κώδικα, η αναπροσαρμογή είναι υποχρεωτική για το συνταξιοδοτικό όργανο, αν όμως στηρίζεται σε μαρτυρικές καταθέσεις ή γενικά σε έγγραφα, που έχουν εκδοθεί με βάση μαρτυρικές καταθέσεις, είναι στην εξουσία του ίδιου οργάνου να κρίνει για την αναπροσαρμογή ή όχι της σύνταξης.

Το όργανο που αποφασίζει για τις συντάξεις, αν δεν πείθεται από τα στοιχεία του φακέλου για το αν υπάρχει δικαίωμα σύνταξης, διατάζει με απόφασή του ή τη διακοπή της σύνταξης ή την παραπέρα έρευνα για συμπλήρωση των δικαιολογητικών εγγράφων για τη χορήγηση της σύνταξης, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην παρ. 2 του άρθρου 12 αυτού του κώδικα. Αν και μετά την παραπέρα έρευνα που έχει διαταχθεί διαπιστωθεί ότι δεν υπάρχει δικαίωμα σε σύνταξη, διατάσσεται η διακοπή της σύνταξης.

Άρθρ. 10 παρ. 1 Ν.Δ. 507/41 σε συνδ. με άρθρ. 4 παρ. 1 Ν. 70/43 και Α.Ν. 599/68.

5. Κατά των πράξεων της προηγούμενης παραγράφου επιτρέπονται τα ένδικα μέσα που καθορίζονται στο άρθρο 2 του Α.Ν. 599/1968, τα οποία μπορούν να ασκηθούν μέσα στις προθεσμίες που ορίζονται στο άρθρο αυτό.

Άρθρ. 1 παρ. 5 Ν.Δ. 1294/42 σε συνδ. με άρθρ. 4 παρ. 1 Ν. 70/43.

6. Όταν εξετάζεται το συνταξιοδοτικό δικαίωμα από την αρχή, δε διατάσσονται νέες ανακρίσεις, εφόσον στο σχετικό φάκελο υπάρχουν τέτοιες που έχουν ενεργηθεί στο παρελθόν, και τα πιστοποιητικά των αρμόδιων Στρατιωτικών ή Υγειονομικών Αρχών, που έχουν εκδοθεί με βάση μαρτυρικές καταθέσεις, θεωρούνται ισχυρά.

- Άρθρ. 4 παρ. 2 Ν. 70/43. Με βάση τα παραπάνω πιστοποιητικά θεωρείται ότι αποδεικνύεται και η ιδιότητα του στρατιωτικού κατά το χρόνο του παθήματος, εφόσον αυτός κατάγεται από τη Μικρά Ασία ή υπάγεται σε Γραφείο Μητρώων που έπαυσε να λειτουργεί ή του οποίου τα αρχεία έχουν καταστραφεί στο σύνολο ή κατά ένα μέρος, γεγονότα που αποδεικνύονται με βεβαίωση της αρμόδιας Στρατιωτικής Αρχής.
- Άρθρ. 4 παρ. 3 Ν. 70/43. 7. Αν κατά την εξέταση του δικαιώματος από την αρχή προκύψει ότι δε συντρέχουν για την αρχική θεμελίωσή του οι προϋποθέσεις του Ν. 3122/1924, αλλά κάποιου άλλου νόμου, το όργανο που αποφασίζει είναι αρμόδιο και για την αναγνώριση του δικαιώματος σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου, του οποίου συντρέχουν οι προϋποθέσεις, και συνάμα προβαίνει αυτεπάγγελα στην αναπροσαρμογή της σύνταξης αυτής, αλλιώς διατάζει τη διακοπή της σύνταξης.
- Άρθρ. 4 παρ. 4 Ν. 70/43. 8. Αυτά που ορίζονται στις παραγράφους 3, 5 και 6 εφαρμόζονται για κάθε περίπτωση, κατά την οποία παρέχεται ευχέρεια κρίσης από την αρχή του συνταξιοδοτικού δικαιώματος αυτών που υπάγονται στον Ν. 3122/1924, υποθέσεις δε για τις οποίες από την 1η Σεπτεμβρίου 1941 μέχρι την ισχύ του Ν. 70/1943 (11-5-1943) έχουν εκδοθεί αποφάσεις της Επιτροπής Κανονισμού Πολεμικών Συντάξεων ή πράξεις ή αποφάσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου, προδικαστικές ή που διακόπτουν τη σύνταξη, επανεισάγονται ενώπιόν τους, με αίτηση των ενδιαφερομένων ή και αυτεπαγγέλτως για έκδοση νέας απόφασης ή πράξης .
- Άρθρ. 4 παρ. 5 Ν. 70/43 σε συνδ. με άρθρ. 1 παρ. 6 Ν. 362/43. 9. Αν πρόκειται για πολεμικές συντάξεις, που αναφέρονται στις περιπτώσεις α' και β' της παρ. 1 του άρθρου 1 αυτού του κώδικα, εφόσον προκύπτουν αμφιβολίες για το αν η νόσος, από την οποία προήλθε η ανικανότητα ή ο θάνατος, είναι ή όχι απότοκη των κακουχιών του πολέμου, μπορεί το όργανο που αποφασίζει για τις συντάξεις να προκαλεί γι' αυτό γνωμάτευση της οικείας Ανώτατης Υγειονομικής Επιτροπής.
- Άρθρ. 7 παρ. 1 Ν. 362/43. 10. Αν πρόκειται για τις συντάξεις που αναφέρονται στην παρ. 4 του άρθρου 6 του Ν. 2769/1922, η αναπροσαρμογή σύμφωνα με αυτό το άρθρο γίνεται μόνο εφόσον το όργανο που αποφασίζει για τις συντάξεις αποφανθεί για το ότι υπάρχουν τα περιστατικά με βάση τα οποία θεμελιώθηκε το δικαίωμα σε σύνταξη.
- Το όργανο που αποφασίζει για τις συντάξεις, εκτιμώντας τα έγγραφα του φακέλου, αποφαινεται με ελεύθερη κρίση και σε περίπτωση αμφιβολίας μπορεί να διατάξει την προσκόμιση οποιωνδήποτε αποδεικτικών εγγράφων με τη φροντίδα του δικαιούχου ή και εξέταση μαρτύρων.
- Άρθρ. 4 παρ. 7 Ν. 70/43. 11. Η αναπροσαρμογή με αυτό το άρθρο όσων έχουν δικαιωθεί πολεμική σύνταξη σύμφωνα με τα άρθρα 28 και 30 του Ν. 3122/1924, 34 του Ν. 2769/1922 και 33 του Ν.Δ. της 23ης Νοεμβρίου 1925 ενεργείται με βάση το βαθμό με τον οποίο συνταξιοδοτούνται, των δε ανάπηρων ναυτοπαίδων και των οικογενειών τους με βάση το βαθμό του ναύτη.
- Άρθρ. 4 παρ. 8 Ν. 70/43. 12. Για τον υπολογισμό του μεριδίου συμμετοχής της χήρας μητέρας στη σύνταξη της χήρας συζύγου και των τέκνων του στρατιωτικού που πέθανε λαμβάνεται υπόψη η σύνθεση της οικογένειας, όπως αυτή εμφανίζεται στα συνταξιοδοτικά μητρώα και τις καταστάσεις κατά το χρόνο της έκδοσης της απόφασης, με την οποία αναπροσαρμόζεται η σύνταξη.

- Άρθρ. 8 παρ. 1 Ν. 1872/44.
- 13.** Κατά την αναπροσαρμογή των συντάξεων των αναπήρων και θυμάτων των παλαιών πολέμων σύμφωνα με τις διατάξεις που διέπουν τους αναπήρους και θύματα του πολέμου 1940-41.
- α) δεν εξετάζεται η περιουσιακή κατάσταση του συνταξιούχου και
- β) η νόσος «πνευμονία» θεωρείται σε κάθε περίπτωση ότι περιλαμβάνεται στα λοιμώδη νοσήματα.
- Αποφάσεις που εκδόθηκαν μέχρι την ισχύ του Ν. 1872/1944, σε αντίθεση με τις διατάξεις του προηγούμενου εδαφίου, αναθεωρούνται με αίτηση των ενδιαφερομένων ή αυτεπάγγελα.

Α Ρ Θ Ρ Ο 126

Οπλίτες παλαιών πολέμων με αναπηρία πάνω από 10%

- Άρθρ. 6 παρ. 1 Ν. 812/43, όπως αντικ. με άρθρ. 6 Ν. 1872/44.
- 1.** Οπλίτες του στρατεύματος γενικά, που έπαθαν κατά τους παλαιούς πολέμους, των οποίων οι αιτήσεις για κανονισμό σύνταξης απορρίφθηκαν στο παρελθόν για το λόγο ότι το ποσοστό αναπηρίας στο χρόνο της απόλυσής τους ήταν μικρότερο από 25%, μπορούν να ζητήσουν τον κανονισμό σύνταξης, σύμφωνα με το Ν. 3122/1924 και το προηγούμενο άρθρο, εφόσον συντρέχουν οι άλλες προϋποθέσεις του Ν. 3122/1924 και έχουν μέχρι τότε αναπηρία μεγαλύτερη από 10%.
- Αν από τα έγγραφα του φακέλου δεν προκύπτει ότι ο αιτών έχει μέχρι τότε αναπηρία μεγαλύτερη από 10%, μπορεί να προκληθεί για μία μόνο φορά γνωμάτευση της Α.Σ.Υ.Επιτροπής, η οποία στην περίπτωση αυτή αποφαίνεται με ειδικά αιτιολογημένη γνωμάτευση για το βαθμό της ανικανότητάς του κατά την έναρξη της ισχύος του Ν. 1872/1944, καθώς και ότι η ανικανότητά του αυτή οφείλεται πρόδηλα και αναμφισβήτητα σε επιδείνωσή της σωματικής του βλάβης από πολεμικό τραύμα ή νόσο απότοκη των κακουχιών του πολέμου.
- Άρθρ. 6 παρ. 1 εδ. γ' Ν. 1872/44.
- 2.** Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου εφαρμόζονται και για τις οικογένειες των αναπήρων που έχουν πια πεθάνει.
- Άρθρ. 10 παρ. 3 Ν. 1640/44.
- 3.** Η αποδεικτική ισχύς των θετικών γνωματεύσεων της Α.Σ.Υ.Επιτροπής, που εκδόθηκαν ή εκδίδονται σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 3122/1924, όπως αυτός τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε αργότερα, κρίνεται με τις διατάξεις του νόμου 1640/44.

Α Ρ Θ Ρ Ο 127

Βλάβες από κρουσπαγήματα

- Άρθρ. 6 Α.Ν. 2734/40.
- Οι σωματικές βλάβες που προέρχονται από κρουσπαγήματα τα οποία οφείλονται πρόδηλα στη στρατιωτική υπηρεσία αυτού που έπαθε στον πόλεμο, εξομοιώνονται για την απονομή σύνταξης με τις βλάβες που προέρχονται από πολεμικά τραύματα και παρέχουν ανάλογα δικαίωμα σύνταξης.

Α Ρ Θ Ρ Ο 128**Υπολογισμός σύνταξης ειδικών περιπτώσεων βαριά αναπήρων**

- Άρθρ. 1 παρ. 1
Α.Ν. 1656/51.
1. Δημόσιοι υπάλληλοι και στρατιωτικοί γενικά, που έχουν υποστεί στον πόλεμο ή σε διατεταγμένη υπηρεσία ή κατά τον εμφύλιο πόλεμο απώλεια της όρασης και των δύο ματιών, ακρωτηριασμό ή παντελή αχρηστία δύο άκρων μελών ή διαρκή απώλεια των διανοητικών δυνάμεων, που έχει ως αποτέλεσμα πλήρη ανικανότητα, θεωρούνται ότι φέρουν βαθμό μείωσης της ικανότητας για εργασία 100% και με βάση το ποσοστό αυτό γίνεται ο υπολογισμός της σύνταξής τους με τις διατάξεις του άρθρου αυτού.
- Άρθρ. 1 παρ. 2
Α.Ν. 1656/51.
- Οι διατάξεις του προηγούμενου εδαφίου εφαρμόζονται και γι'αυτούς που έπαθαν πριν από την ισχύ του Α.Ν. 1656/1951 και για τις οικογένειες όσων από αυτούς έχουν πεθάνει, πράξεις δε ή αποφάσεις που έχουν κρίνει αντίθετα αναθεωρούνται με αίτηση των ενδιαφερομένων, και η σύνταξη που αναγνωρίζεται με αύξηση πληρώνεται από την πρώτη του μήνα της χρονολογίας έκδοσης της σχετικής πράξης ή απόφασης.
- Παρ. 5 της 64/62
ΠΥΣ που κυρώθ. με
άρθρ. 37 Ν.Δ.
4242/62.
2. Όσοι έχουν υποστεί πολλαπλές βλάβες από πολεμικό τραύμα ή νόσο, από τις οποίες ο βαθμός μείωσης της ικανότητας για εργασία αν ληφθεί υπόψη αθροιστικά υπερβαίνει τον αριθμό 110, θεωρούνται ότι έχουν ανικανότητα 100% για τον κανονισμό της πολεμικής σύνταξης με τα επιδόματά της από την 1η Ιουλίου 1962.

Α Ρ Θ Ρ Ο 129**Δικαίωμα επιλογής σύνταξης**

- Άρθρ. 1 παρ. 5
Ν.Δ. 3618/56.
1. Αν πρόκειται γι'αυτούς που δικαιώθηκαν σύνταξη με τις διατάξεις του Ν.Δ. 3618/1956 οι οποίοι δικαιούνται και πολεμική σύνταξη, με βάση τις διατάξεις του Κώδικα αυτού, υπάρχει δικαίωμα επιλογής από τους ενδιαφερομένους.
- Άρθρ. 39 Ν.
955/79.
2. Οι οικογένειες αυτών που εξαφανίσθηκαν ή εξαφανίζονται στον πόλεμο ή σε πολεμικές επιχειρήσεις στο εσωτερικό ή το εξωτερικό κατά τη διάρκεια της υπηρεσίας τους, εφόσον πήραν ή θα πάρουν πολεμική σύνταξη μπορούν να υπαχθούν στις διατάξεις του Ν.Δ. 3618/1956 με δικαίωμα να επιλέξουν μόνο τη μία από τις συντάξεις που αναγνωρίζονται.

Α Ρ Θ Ρ Ο 130**Στρογγυλοποίηση ποσού σύνταξης**

- Άρθρ. 79 Α.Ν.
1854/51, όπως
ισχύει μετά το άρθρ.
5 παρ. 9 Ν. 2703/99
- Το ποσό που προκύπτει από τον υπολογισμό της σύνταξης που καταβάλλεται στρογγυλοποιείται στην πλησιέστερη εκατοντάδα. Το ίδιο ισχύει για κάθε πληρωμή σύνταξης, επιδόματος ή βοηθήματος.

Α Ρ Θ Ρ Ο 131**Επανάκτηση παροχών για τις οποίες έχει απαγγελθεί στέρηση**

- Άρθρ. 1 παρ. 1 Ν. 4340/64
1. Αυτοί που με βάση τις διατάξεις του Ν.Δ. 617/1948, του ΝΑ΄ ψηφίσματος της Βουλής του έτους 1948 και της παρ. 2 του άρθρου 62 του Α.Ν. 1854/1951, στερήθηκαν οποιαδήποτε παροχή (σύνταξη, χορηγία, μέρισμα κ.λπ.) που ελάμβαναν ή δικαιούνταν να λάβουν είτε από το Δημόσιο Ταμείο, είτε από το Ταμείο Ν.Π.Δ.Δ., είτε από ανώνυμη Τραπεζική Εταιρεία, αποκαθίστανται στα δικαιώματά τους οι ίδιοι και οι οικογένειες όσων από αυτούς πέθαναν και λαμβάνουν σύνταξη, χορηγία, βοήθημα ή μέρισμα κ.λπ., τα οποία δικαιούνται σύμφωνα με τις διατάξεις που ισχύουν.
- Άρθρ. 4 παρ. 3 Ν.Δ. 4448/64.
2. Για τις περιπτώσεις επαναχορήγησης παροχών, που ρυθμίζονται από την προηγούμενη παράγραφο, δεν έχουν εφαρμογή άλλες διατάξεις της νομοθεσίας που ισχύει, οι οποίες προβλέπουν στερήσεις ανάλογων παροχών ή αναστολή άσκησης του σχετικού δικαιώματος για τους ίδιους λόγους, για τους οποίους είχαν επιβληθεί οι στερήσεις με εφαρμογή των διατάξεων του Ν.Δ. 617/1948, του ΝΑ΄ ψηφίσματος του 1948 και της παρ. 2 του άρθρου 62 του Α.Ν. 1854/1951.
- Άρθρ. 1 παρ. 2 Ν. 4340/64.
- Η επαναχορήγηση της σύνταξης ή η αναγνώριση του συνταξιοδοτικού δικαιώματος αυτών που αποκαθίστανται σύμφωνα με αυτό το άρθρο, ενεργείται με πράξη του αρμόδιου κατά περίπτωση οργάνου.
- Η πληρωμή της σύνταξης που επαναχορηγείται ή αναγνωρίζεται με αυτό τον τρόπο αρχίζει από την πρώτη του επόμενου από την υποβολή της αίτησης μήνα.

Α Ρ Θ Ρ Ο 132**Τραύματα από έκρηξη βλημάτων**

- Άρθρ. 8 Α.Ν. 1119/46, όπως αντικ. με άρθρ. 27 Ν. 955/79.
- Τα τραύματα ή ο θάνατος, που προήλθαν από έκρηξη βλημάτων ή εκρηκτικών μηχανημάτων οποιουδήποτε είδους, τα οποία, τοποθετήθηκαν εξαιτίας του πολέμου ή εγκαταλείφθηκαν από τις αρχές κατοχής και δεν περισυλλέχθηκαν, θεμελιώνουν δικαίωμα πολεμικής σύνταξης σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα αυτού ακόμη και αν ο τραυματισμός ή ο θάνατος επήλθαν μετά τη λήξη της εμπόλεμης κατάστασης.

Α Ρ Θ Ρ Ο 133**Έννοια ανικανότητας ή αναπηρίας**

- Άρθρ. 13 Α.Ν. 2734/40.
- Όπου στις διατάξεις του Κώδικα αυτού αναφέρονται ανικανότητα ή αναπηρία, ως τέτοια θεωρείται η μείωση της ικανότητας αυτού που έπαθε για εργασία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄
ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Α Ρ Θ Ρ Ο 134

Προσωρινά δικαιολογητικά

- Άρθρ. 12 παρ. 1 Ν. 362/43.   1. Μέχρι το τέλος της πολεμικής περιόδου επιτρέπεται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, να καθορίζονται τα δικαιολογητικά που πρέπει να προσκομισθούν για τον κανονισμό, τη μεταβίβαση και γενικά τις μεταβολές της συνταξιοδοτικής κατάστασης των συνταξιούχων, εφόσον κατά την κρίση του Υπουργού Οικονομικών από ανώτερη βία δεν είναι δυνατή η υποβολή των δικαιολογητικών που απαιτούνται από τις διατάξεις που ισχύουν.
- Άρθρ. 12 παρ. 2 Ν. 362/43.   Οι αποφάσεις αυτές είναι υποχρεωτικές για το Ελεγκτικό Συνέδριο και τις Επιτροπές Κανονισμού Πολεμικών Συντάξεων.
- Άρθρ. 12 παρ. 3 Ν. 362/43.   Με τις ίδιες αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών μπορεί να αξιώνεται η παροχή αξιόχρεων εγγυήσεων στο Δημόσιο για τον κανονισμό, μεταβίβαση και πληρωμή των συντάξεων.
- Άρθρ. 12 παρ. 4 Ν. 362/43.   2. Εφόσον με την απόφαση του Υπουργού Οικονομικών επιτραπεί η παροχή προσωπικής εγγύησης τρίτου για την ασφάλεια του Δημοσίου, αυτός γίνεται υπόχρεος ως πρωτοφειλέτης για την αποκατάσταση κάθε ζημίας που μπορεί να υποστεί το Δημόσιο. Η τυχόν ζημία του Δημοσίου για την οποία παρασχέθηκε εγγύηση, βεβαιώνεται σε βάρος του εγγυητή ως δημόσιο έσοδο και εισπράττεται σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου για την εισπραξη δημόσιων εσόδων.
- Άρθρ. 12 παρ. 5 Ν. 362/43.   Οι συμβολαιογραφικές πράξεις που τυχόν συντάσσονται για την παροχή της εγγύησης στο Δημόσιο σύμφωνα με τα παραπάνω απαλλάσσονται από οποιοδήποτε φόρο και τέλη χαρτοσήμου.
- Άρθρ. 10 παρ. 2 Ν. 1640/44.   3. Οι συντάξεις κάθε είδους οι οποίες κανονίζονται με βάση δικαιολογητικά που καθορίζονται με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών που εκδίδονται σύμφωνα με τις διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων, είναι προσωρινές.
- Αυτές μεταβάλλονται με πράξη ή απόφαση του Ελεγκτικού Συνεδρίου ή της Επιτροπής Κανονισμού Πολεμικών Συντάξεων σε οριστικές με την προσαγωγή των νόμιμων δικαιολογητικών, αλλιώς διακόπτονται μόλις παρέλθει ο έκτος μήνας από τη λήξη της εμπόλεμης κατάστασης.

Α Ρ Θ Ρ Ο 135**Επαρχιακές Υγειονομικές Επιτροπές**

- Άρθρ. 13 παρ. 1
Ν.Δ. 1294/42.
1. Επιτρέπεται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας, η συγκρότηση Υγειονομικών Επιτροπών σε περιοχές που δεν είναι δυνατή εξαιτίας της εμπόλεμης κατάστασης η επικοινωνία με το κέντρο. Στις Επιτροπές αυτές μεταβιβάζεται η αρμοδιότητα της Ανώτατης Στρατού Υγειονομικής Επιτροπής.
- Άρθρ. 13 παρ. 2
Ν.Δ. 1294/42.
2. Οι γνωματεύσεις των Επιτροπών της προηγούμενης παραγράφου δεν είναι υποχρεωτικές για τα όργανα που αποφασίζουν για τις συντάξεις, τα οποία μπορούν να προκαλέσουν γνωμάτευση της Α.Σ.Υ. Επιτροπής, η οποία θα αποφαινεται σχετικά με βάση τα στοιχεία του φακέλου.

Α Ρ Θ Ρ Ο 136**Δικαστικές αποφάσεις που βεβαιώνουν αιτία θανάτου**

- Άρθρ. 86 παρ. 1
Α.Ν. 1854/51.
1. Δικαστικές αποφάσεις, που έχουν εκδοθεί μέχρι την έναρξη της ισχύος του Α.Ν. 1854/51 και βεβαιώνουν αιτία θανάτου διαφορετική από αυτή που βεβαιώνεται στη ληξιαρχική πράξη, είναι ισχυρές σχετικά με την αιτία θανάτου για το δικαίωμα σύνταξης που στηρίζεται σ' αυτή.
- Με βάση τη δικαστική αυτή απόφαση επιτρέπεται η επανάληψη της νόμιμης διαδικασίας των πολεμικών νόμων, ανεξάρτητα από τις πράξεις ή αποφάσεις που εκδίδονται.
- Τα έγγραφα της διαδικασίας που επαναλαμβάνεται εκδικάζονται από το όργανο που αποφασίζει για τις συντάξεις.
- Άρθρ. 86 παρ. 2
Α.Ν. 1854/51.
2. Σε περίπτωση αδυναμίας καταβολής της σύνταξης που ορίζεται από τον Α.Ν. 835/1948 στις οικογένειες των ιερέων που εκτελέσθηκαν από τους αντάρτες εξαιτίας οικονομικής ανεπάρκειας του ΤΑΚΕ, μπορεί, ύστερα από κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εθνικής Παιδείας, να μειώνεται η σύνταξη μέχρι το 60% αυτής. Σε καμιά περίπτωση η σύνταξη δεν μπορεί να γίνει μικρότερη από αυτή που καθορίζεται από τον Οργανισμό του ΤΑΚΕ για τις όμοιες περιπτώσεις.
- Η διάταξη του προηγούμενου εδαφίου ισχύει από την ισχύ του Α.Ν. 935/1948 και η σύνταξη που τυχόν καταβλήθηκε επιπλέον δεν αναζητείται.

Α Ρ Θ Ρ Ο 137**Επανεξέταση συνταξιοδοτικών υποθέσεων**

- Άρθρ. 42 παρ. 1 Ν. 955/79.
1. Υποθέσεις συντάξεων, που κρίθηκαν αμετάκλητα, επαναφέρονται για νέα εξέταση στο αρμόδιο Τμήμα του Ελεγκτικού Συνεδρίου με αίτηση των ενδιαφερομένων ιδιωτών, εφόσον από τα νεότερα επίσημα έγγραφα, που έχουν εκδοθεί από τις αρμόδιες κατά περίπτωση Αρχές, τα οποία έχουν προσκομισθεί ή θα προσκομισθούν μέσα σ'ένα εξάμηνο από τη δημοσίευση του Ν. 955/1979, προκύπτουν πραγματικά περιστατικά αντίθετα απ'αυτά που έγιναν δεκτά με τις αποφάσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου.
- Άρθρ. 42 παρ. 2 Ν. 955/79.
2. Η αίτηση υποβάλλεται μέσα σ'εξάμηνη αποκλειστική προθεσμία από την έναρξη της ισχύος του Ν. 955/1979 και τα οικονομικά αποτελέσματα αρχίζουν από την πρώτη του μήνα της χρονολογίας έκδοσης της σχετικής απόφασης.

Α Ρ Θ Ρ Ο 138**Ειδικές περιπτώσεις συνταξιοδότησης παθόντων**

- Άρθρ. 13 παρ. 1 Α.Ν. 1119/46 σε συνδ. με άρθρ. 70 Α.Ν. 1854/51.
1. Οι στρατιωτικοί και πολιτικοί υπάλληλοι που έγιναν ανίκανοι μέχρι την έναρξη ισχύος του Α.Ν. 1854/1951 από τραύμα που έλαβαν κατά την εκτέλεση διατεταγμένης υπηρεσίας σε καιρό ειρήνης, καθώς και οι οικογένειες αυτών που πέθαναν με τις ίδιες προϋποθέσεις, δικαιούνται τη σύνταξη που προβλέπεται από αυτόν τον Κώδικα.
- Άρθρ. 13 παρ. 2 Α.Ν. 1119/46.
- Το προηγούμενο εδάφιο εφαρμόζεται και για τους μέχρι την έναρξη της ισχύος του Α.Ν. 1119/1946 συνταξιούχους, των οποίων η αυξημένη σύνταξη ορίζεται να πληρώνεται από την πρώτη του μήνα της χρονολογίας έκδοσης της σχετικής πράξης ή απόφασης.
- Άρθρ. 15 Α.Ν. 835/48.
2. Στις διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου υπάγονται και οι οικογένειες των αξιωματικών και οπλιτών που σκοτώθηκαν στα γεγονότα της 9ης Σεπτεμβρίου 1926.
- Άρθρ. 1 παρ. 1 Ν. 1902/44.
3. Οι οπλίτες του στρατού της ξηράς, θάλασσας, αέρα και χωροφυλακής και όσοι εξομοιώνονται με αυτούς, οι οποίοι συνταξιοδοτούνται κατά την έναρξη της ισχύος του Ν. 1902/44 για φυματίωση που προήλθε πρόδηλα εξαιτίας της υπηρεσίας τους σε καιρό ειρήνης, καθώς και οι οικογένειες όσων συνταξιούχων από αυτούς έχουν πεθάνει δικαιούνται πολεμική σύνταξη.
- Άρθρ. 1 παρ. 2 Ν. 1902/44.
- Για τον κανονισμό του βαθμού ανικανότητας των παραπάνω λαμβάνεται υπόψη η τελευταία γνωμάτευση της οικείας Ανώτατης Υγειονομικής Επιτροπής που βρίσκεται στο συνταξιοδοτικό φάκελο και εφόσον αυτοί κρίθηκαν ανίκανοι για την εξάσκηση του προηγούμενου επαγγέλματός τους ή ανίκανοι μόνο για το Στράτευμα, θεωρούνται ότι έχουν βαθμό ανικανότητας 66%, ενώ εκείνοι των οποίων η πάθηση δυσχέρανε την εξάσκηση του προηγούμενου επαγγέλματός τους θεωρούνται ότι έχουν βαθμό ανικανότητας 33%.

Α Ρ Θ Ρ Ο 139**Οικογένειες αυτών που εξαφανίσθηκαν κάτω από ειδικές συνθήκες**

- Άρθρ. 5 παρ. 1 Ν. 36/46.
1. Στις οικογένειες των στρατιωτικών της Χωροφυλακής, υπαλλήλων της Αστυνομίας Πόλεων και των στρατιωτικών άλλων Όπλων ή Σωμάτων του Στρατού, που είχαν αποσπασθεί στις Υπηρεσίες αυτών, καθώς και των πρόσθετων αστυφυλάκων που εξαφανίζονται εξαιτίας της ιδιότητάς τους ή από ενέργειες των ατόμων που αναφέρονται στην παρ. 4 του άρθρου 99 του Κώδικα αυτού και με τις περιπτώσεις που διαλαμβάνονται σ' αυτήν, πράγμα που διαπιστώνεται με ένορκη διοικητική εξέταση, καταβάλλονται οι αποδοχές αυτού που εξαφανίζεται και τα επιδόματα οποιασδήποτε φύσης και απολαβές σε χρήμα ή σε είδος.
- Άρθρ. 5 παρ. 2 Ν. 36/46.
2. Στις διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου υπάγονται οι οικογένειες αυτών που εξαφανίζονται από την εξαφάνισή τους και μέχρι το τέλος Δεκεμβρίου 1946. Έπειτα, οι οικογένειές τους υπάγονται αυτοδίκαια στις διατάξεις της παρ. 4 του άρθρου 99 του Κώδικα αυτού και αυτός που εξαφανίσθηκε θεωρείται ότι σκοτώθηκε.

Α Ρ Θ Ρ Ο 140**Αναθεώρηση γνωματεύσεων Α.Σ.Υ. Επιτροπής**

- Άρθρ. 6 παρ. 1 Ν. 1240/44.
1. Υποθέσεις κανονισμού σύνταξης για όποιον έπαθε πρόδηλα και αναμφισβήτητα εξαιτίας της πολιτικής ή στρατιωτικής υπηρεσίας, στον πόλεμο, για τις οποίες έχει εκδοθεί μέχρι την ισχύ του Ν. 1240/1944 (7.3.1944) απορριπτική πράξη ή απόφαση, ενώ στο φάκελο υπήρχε θετική γνωμάτευση της Α.Σ.Υ. Επιτροπής ή της Επιτροπής Απαλλαγών, στις περιπτώσεις που δεν ήταν αναγκαία γνωμάτευση της Α.Σ.Υ. Επιτροπής, η οποία θετική γνωμάτευση δε λήφθηκε υπόψη για το λόγο ότι δεν προκλήθηκε νόμιμα ή δεν ήταν υποχρεωτική για το Ελεγκτικό Συνέδριο, αποστέλλονται στην Α.Σ.Υ. Επιτροπή της Αθήνας για έκδοση νέας γνωμάτευσης ύστερα από αίτηση των ενδιαφερομένων που υποβάλλεται στο Ελεγκτικό Συνέδριο.
- Άρθρ. 6 παρ. 2 Ν. 1240/44.
2. Η Α.Σ.Υ. Επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη και τους λόγους για τους οποίους το Ελεγκτικό Συνέδριο απέρριψε την αίτηση κανονισμού σύνταξης γι' αυτόν που έπαθε εξαιτίας της υπηρεσίας, αποφαίνεται, με ειδικά αιτιολογημένη γνωμάτευσή της για τη σχέση της πάθησης με την υπηρεσία.
- Άρθρ. 6 παρ. 3 Ν. 1240/44.
3. Η γνωμάτευση αυτή της Α.Σ.Υ. Επιτροπής είναι υποχρεωτική για το Ελεγκτικό Συνέδριο.

ΤΜΗΜΑ Η΄
ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΕΙΔΙΚΩΝ ΠΟΛΕΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄
ΠΟΛΕΜΙΚΗ ΔΙΑΘΕΣΙΜΟΤΗΤΑ

Α Ρ Θ Ρ Ο 141

Ορισμός πολεμικής διαθεσιμότητας

- Άρθρ. 1 παρ. 2 Ν. 875/79.
1. Πολεμική διαθεσιμότητα είναι η ειδική κατάσταση των αξιωματικών και ανθυπασπιστών των ένοπλων δυνάμεων στην οποία μετατάσσονται αυτοί αν κρίνονται αναμφισβήτητα ανίκανοι για κάθε υπηρεσία στο Στράτευμα, εφόσον έγιναν ανίκανοι, ενώ έφεραν το βαθμό του αξιωματικού και ανθυπασπιστή, από τραύματα που έλαβαν στον πόλεμο, παθήσεις από κακουχίες υπηρεσίας στη ζώνη των πρόσω και ατυχήματα που συνέβηκαν σε διατεταγμένη υπηρεσία και εξαιτίας της στη ζώνη αυτή.
- Άρθρ. 1 παρ. 2 Ν. 875/79.
2. Όπου σ' αυτό και τα επόμενα άρθρα αναφέρονται έφεδροι αξιωματικοί, νοούνται και οι εξ απονομής καθώς και οι δόκιμοι έφεδροι αξιωματικοί (ΔΕΑ), οι οποίοι εξομοιώνονται με ανθυπασπιστές.

Α Ρ Θ Ρ Ο 142

Κατηγορίες πολεμικής διαθεσιμότητας

- Άρθρ. 2 παρ. 1 Ν. 875/79.
1. Αξιωματικοί και ανθυπασπιστές που υπέστησαν μία ή περισσότερες βλάβες από τραύματα, παθήσεις και ατυχήματα, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο προηγούμενο άρθρο, οι οποίες επιφέρουν αναπηρία από 50% ως 70% τίθενται στην κατηγορία «Β» και αν είναι μεγαλύτερη από 70% στην κατηγορία «Α» της πολεμικής διαθεσιμότητας. Και στις δύο περιπτώσεις η μία από τις παθήσεις από τραύματα και βλάβη από ατυχήματα πρέπει να επιφέρει ποσοστό αναπηρίας τουλάχιστον 30%.
- Άρθρ. 2 παρ. 2 Ν. 875/79.
2. Αυτοί θεωρούνται ως ανίκανοι για κάθε υπηρεσία στο στρατό και τίθενται υποχρεωτικά σε μία από τις παραπάνω κατηγορίες.

Α Ρ Θ Ρ Ο 143

Προϋποθέσεις υπαγωγής στην κατάσταση της πολεμικής διαθεσιμότητας

- Άρθρ. 3 παρ. 1 Ν. 875/79.
1. Τραύματα πολέμου, τα οποία δικαιολογούν τη μετάταξη των αξιωματικών και ανθυπασπιστών στην κατάσταση της πολεμικής διαθεσιμότητας, για την εφαρμογή του Κώδικα αυτού, είναι εκείνα

που αποδεδειγμένα τους καθιστούν ανίκανους για κάθε υπηρεσία στο Στράτευμα. Ως τέτοια νοούνται αυτά που προκλήθηκαν στον πόλεμο εξαιτίας εχθρικής ενέργειας από όπλα, όργανα ή πολεμικά μέσα του εχθρού καθώς και από ατυχήματα που έχουν άμεση σχέση με τις πολεμικές επιχειρήσεις και συνέβηκαν στη ζώνη των πρόσω.

- Άρθρ. 3 παρ. 2 Ν. 875/79.
2. Παθήσεις από κακουχίες πολέμου, οι οποίες δικαιολογούν τη μετάταξη των αξιωματικών και ανθυπασπιστών στην κατάσταση της πολεμικής διαθεσιμότητας, είναι εκείνες που τους καθιστούν αποδεδειγμένα ανίκανους για κάθε υπηρεσία στο Στράτευμα και εκδηλώθηκαν ύστερα από παραμονή τουλάχιστον για ένα μήνα στη ζώνη των πρόσω και ή το πολύ μέσα σ'ένα εξάμηνο από την απομάκρυνσή τους από αυτήν και είναι απότοκες της υπηρεσίας τους στην παραπάνω ζώνη.
- Άρθρ. 3 παρ. 3 Ν. 875/79.
3. Η ζώνη των πρόσω ορίζεται κάθε φορά με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας ύστερα από πρόταση του Αρχηγού του Γενικού Επιτελείου Εθνικής Άμυνας.

Α Ρ Θ Ρ Ο 144

Διαδικασία μετάταξης.

- Άρθρ. 4 παρ. 1 Ν. 875/79
1. Η μετάταξη στην κατάσταση της πολεμικής διαθεσιμότητας των προσώπων που αναφέρονται στο άρθρο 142 επέρχεται με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας, με βάση γνωμάτευση των Ανώτατων Υγειονομικών Επιτροπών των Κλάδων στις οποίες παραπέμπονται με διαταγή του Αρχηγού του Κλάδου, και για τα Κοινά Σώματα με βάση γνωμάτευση της Α.Σ.Υ. Επιτροπής, στην οποία παραπέμπονται με διαταγή του Γενικού Επιτελείου Εθνικής Άμυνας.
- Άρθρ. 4 παρ. 2 Ν. 875/79
2. Για να παραπεμφθεί αξιωματικός ή ανθυπασπιστής στην Ανώτατη Υγειονομική Επιτροπή για εξέταση και υπαγωγή στην κατάσταση της πολεμικής διαθεσιμότητας πρέπει:
- α) Αν πρόκειται για μόνιμο να έχει αυτός κριθεί ανίκανος για την ενεργό υπηρεσία του Στρατεύματος και ακατάλληλος για την υπηρεσία γραφείου, την ελαφριά υπηρεσία, την υπηρεσία ξηράς και εδάφους, με βάση τις διατάξεις που ισχύουν κάθε φορά για τις καταστάσεις των αξιωματικών και ανθυπασπιστών των Ένοπλων Δυνάμεων.
- β) Αν πρόκειται για έφεδρο ή κληρωτό να έχει αυτός κριθεί ανίκανος για την ενεργό υπηρεσία του Στρατεύματος με βάση τις διατάξεις που ισχύουν κάθε φορά για την κρίση της σωματικής ικανότητας του στρατιωτικού προσωπικού των Ένοπλων Δυνάμεων.

- Άρθρ. 4 παρ. 3 Ν.
875/79
3. Η παραπομπή στην Ανώτατη Υγειονομική Επιτροπή, για υπαγωγή στην κατάσταση της πολεμικής διαθεσιμότητας, γίνεται αυτεπάγγελτα από την υπηρεσία. Για το σκοπό αυτόν τα Γενικά Επιτελεία των Κλάδων των Ένοπλων Δυνάμεων και το Γενικό Επιτελείο Εθνικής Άμυνας για τα Κοινά Σώματα, μέσα σ' ένα τρίμηνο από την οριστική και αμετάκλητη κρίση της υγιεινής κατάστασης του αξιωματικού ή ανθυπασπιστή, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην προηγούμενη παράγραφο, συγκεντρώνουν από έγκυρες και επίσημες πηγές όλα τα αποδεικτικά στοιχεία, στα οποία θεμελιώνονται χωρίς αμφιβολία οι προϋποθέσεις της μετάταξης και στη συνέχεια τα διαβιβάζουν στην αρμόδια Ανώτατη Υγειονομική Επιτροπή. Αν παρέλθει άπρακτη η παραπάνω προθεσμία και μέσα σ' ένα εξάμηνο από το τέλος της, μπορεί ο ενδιαφερόμενος να υποβάλει αίτηση για υπαγωγή του στην πολεμική διαθεσιμότητα. Στην περίπτωση αυτή παρέχεται στην υπηρεσία προθεσμία τριών ακόμη μηνών από την υποβολή της αίτησης για παραπομπή του στην Ανώτατη Υγειονομική Επιτροπή.
- Άρθρ. 4 παρ. 4 Ν.
875/79
4. Ο Υπουργός Εθνικής Άμυνας, με πρόταση του οικείου Αρχηγού Γενικού Επιτελείου, μπορεί εφόσον από νεότερα στοιχεία διαπιστωθεί ότι η μετάταξη αξιωματικού ή ανθυπασπιστή στην κατάσταση της πολεμικής διαθεσιμότητας ή η υπαγωγή του σε μία από τις κατηγορίες της ή η χορήγηση επιδόματος έγινε με βάση ανακριβή ή πλαστά στοιχεία, να διατάξει οποτεδήποτε την παραπομπή του στην αρμόδια Ανώτατη Υγειονομική Επιτροπή για επανεξέταση. Στην περίπτωση αυτή παρέχεται στον ενδιαφερόμενο δικαίωμα προσφυγής κατά της γνωμάτευσης στην αρμόδια Αναθεωρητική Υγειονομική Επιτροπή με τους όρους και περιορισμούς του επόμενου άρθρου.
- Άρθρ. 4 παρ. 5 Ν.
875/79
5. Όσοι έχουν υπαχθεί στην κατάσταση της πολεμικής διαθεσιμότητας, μπορούν μέσα σε αποκλειστική προθεσμία πέντε (5) ετών από την υπαγωγή τους στην κατάσταση αυτή, ν' ασκήσουν για μία μόνο φορά προσφυγή για επανεξέταση κατά την οποία κρίνονται από την αρχή.

Α Ρ Θ Ρ Ο 145

Παραπομπή σε υγειονομικές επιτροπές.

- Άρθρ. 5 παρ. 1 Ν.
875/79
1. Η Ανώτατη για κάθε Κλάδο Υγειονομική Επιτροπή εξετάζει κάθε αξιωματικό ή ανθυπασπιστή, του οποίου τα σχετικά δικαιολογητικά διαβιβάζονται σ' αυτήν με διαταγή του οικείου Αρχηγού, και αποφαινεται με γνωμάτευση που έχει πλήρη αιτιολογία για την υπαγωγή του ή όχι στην κατάσταση της πολεμικής διαθεσιμότητας, καθορίζοντας συγχρόνως το ποσοστό αναπηρίας και την κατηγορία στην οποία πρέπει να ενταχθεί καθώς και το ποσοστό του αναπηρικού επιδόματος.

- Αρθρ. 5 παρ. 2 Ν.
875/79
2. Η πιο πάνω Ανώτατη Υγειονομική Επιτροπή μορφώνει γνώμη, λαμβάνοντας υπόψη το είδος του τραύματος, το μέρος του σώματος στο οποίο κτυπήθηκε αυτός που έπαθε, τις συνθήκες και το χρόνο τραυματισμού, και αν πρόκειται για πάθηση τη σχέση της με τις κακουχίες του πολέμου, το είδος της νόσου, το χρόνο και τις συνθήκες, κάτω από τις οποίες εκδηλώθηκε και μετά απ' αυτά γνωματεύει σύμφωνα με την επιστημονική της κρίση, η οποία στην περίπτωση αυτή δεν ελέγχεται, για τη θεμελίωση ή όχι δικαιώματος υπαγωγής στην κατάσταση της πολεμικής διαθεσιμότητας.
- Αρθρ. 5 παρ. 3 Ν.
875/79
3. Η διαπίστωση της νόσου αποδεικνύεται μόνο από επίσημα αντίγραφα φύλλων νοσηλείας των οικείων στρατιωτικών νοσοκομείων ή άλλων κρατικών ή δημοτικών νοσοκομείων ή νοσηλευτικών ιδρυμάτων δημόσιου δικαίου. Το ποσοστό της ανικανότητας από τα τραύματα ή παθήσεις κρίνεται με βάση τον πίνακα νόσων και αναπηριών που έχει προσαρτηθεί στον Κώδικα αυτόν ή τον αντίστοιχο που ισχύει κάθε φορά. Οι αποφάσεις της Ανώτατης Υγειονομικής Επιτροπής και της Αναθεωρητικής κοινοποιούνται στον ενδιαφερόμενο με απόδειξη και με φροντίδα του Γραφείου Προσωπικού του οικείου Γενικού Επιτελείου.
- Αρθρ. 5 παρ. 4 Ν.
875/79
4. Οι γνωματεύσεις της Ανώτατης Υγειονομικής Επιτροπής για υπαγωγή του ενδιαφερομένου στην κατάσταση της πολεμικής διαθεσιμότητας καθώς και για το ποσοστό αναπηρίας, που εκδίδονται με ομόφωνη γνώμη των μελών της είναι οριστικές και υποχρεωτικές για τον Αρχηγό που εξέδωσε τη διαταγή παραπομπής.
- Αρθρ. 5 παρ. 5 Ν.
875/79
5. Σε περίπτωση διαφωνίας των μελών σχετικά με την υπαγωγή ή το ποσοστό αναπηρίας, ο Αρχηγός του Γενικού Επιτελείου του οικείου Κλάδου υποχρεούται να παραπέμψει τον ενδιαφερόμενο στην οικεία για κάθε κλάδο Αναθεωρητική Υγειονομική Επιτροπή για τελική κρίση της υγιεινής του κατάστασης, μέσα σ' ένα δεκαπενθήμερο από τότε που θα περιέλθει στο οικείο Γενικό Επιτελείο η σχετική γνωμάτευση.
- Για τα Κοινά Σώματα ο Αρχηγός Γενικού Επιτελείου Εθνικής Άμυνας παραπέμπει τους ενδιαφερόμενους στην Αναθεωρητική Υγειονομική Επιτροπή του Στρατού Ξηράς.
- Αρθρ. 5 παρ. 6 Ν.
875/79
6. Όταν η γνωμάτευση της Ανώτατης Υγειονομικής Επιτροπής είναι ομόφωνα απορριπτική ή με αυτή καθορίζεται ομόφωνα το ποσοστό αναπηρίας παρέχεται στον ενδιαφερόμενο για μία μόνο φορά δικαίωμα προσφυγής στην αρμόδια Αναθεωρητική Υγειονομική Επιτροπή, η οποία ασκείται στον Αρχηγό που εξέδωσε τη διαταγή παραπομπής, μέσα σε αποκλειστική προθεσμία τριάντα ημερών από την κοινοποίηση σ' αυτόν της σχετικής γνωμάτευσης.

- Άρθρ. 5 παρ. 7 Ν.
875/79
7. Αν ασκηθεί σύμφωνα με τα παραπάνω προσφυγή, ο οικείος Αρχηγός υποχρεούται να παραπέμψει τον ενδιαφερόμενο στην αρμοδία Αναθεωρητική Υγειονομική Επιτροπή για τελική κρίση το αργότερο μέσα σ' ένα δεκαπενθήμερο από τότε που θα περιέλθει σ' αυτόν η σχετική προσφυγή.
- Άρθρ. 5 παρ. 8 Ν.
875/79
8. Οι γνωματεύσεις της Αναθεωρητικής Υγειονομικής Επιτροπής λαμβάνονται με πλειοψηφία και είναι οριστικές και υποχρεωτικές για τον Αρχηγό που εξέδωσε τη διαταγή παραπομπής.

Α Ρ Θ Ρ Ο 146

Προαγωγές.

- Άρθρ. 6 παρ. 1 Ν.
875/79
1. Αξιωματικοί και ανθυπασπιστές των Ένοπλων Δυνάμεων που έχουν υπαχθεί στην κατάσταση της πολεμικής διαθεσιμότητας μπορούν να προαχθούν σύμφωνα με τα παρακάτω :
- α) Ανθυπασπιστές και ανθυπολοχαγοί τέσσερες φορές
  - β) Υπολοχαγοί, λοχαγοί και ταγματάρχες τρεις φορές
  - γ) Αντισυνταγματάρχες και συνταγματάρχες δύο φορές και
  - δ) Ανώτατοι αξιωματικοί μία φορά
- Άρθρ. 6 παρ. 2 Ν.
875/79
2. Αξιωματικοί και ανθυπασπιστές, οι οποίοι, πριν από τη μετάταξή τους στην κατάσταση της πολεμικής διαθεσιμότητας, είχαν προαχθεί για ανδραγαθία, είτε στον αμέσως ανώτερο βαθμό από εκείνον τον οποίον έφεραν κατά τον τραυματισμό τους είτε σε αρχαιότητα του βαθμού που κατείχαν, κερδίζοντας αριθμό θέσεων στη γενική σειρά αρχαιότητας, την οποία είχαν αποκτήσει στο βαθμό αυτό κατά τον τραυματισμό τους, δικαιούνται να αποκτήσουν ένα ακόμη βαθμό πέρα από αυτούς που ορίζονται στην παράγραφο 1.
- Άρθρ. 6 παρ. 3 Ν.
875/79
3. Σε κάθε περίπτωση κανένας από τους παραπάνω δεν προάγεται σε βαθμό ανώτερο από εκείνον που προβλέπεται για τους συναδέλφους του στην ενέργεια του ίδιου Όπλου, Σώματος, Γενικής Ειδικότητας ή Ειδικής Κατάστασης.

Α Ρ Θ Ρ Ο 147

Χρόνος έναρξης προαγωγής.

- Άρθρ. 7 παρ. 1 Ν.
875/79
1. Σαν αφετηρία για την προαγωγή αυτών που αναφέρονται στο προηγούμενο άρθρο λαμβάνεται ο βαθμός, τον οποίον αυτοί πραγματικά έφεραν, αυτοί που έπαθαν από τραύμα κατά τη

χρονολογία του τραυματισμού τους, και αυτοί που έπαθαν από κακουχίες κατά τη χρονολογία που άρχισε η πάθηση, και αν η χρονολογία αυτή είναι μεταγενέστερη από το χρόνο λήξης του πολέμου, που προκάλεσε τη νόσο, ο βαθμός τον οποίο πραγματικά έφεραν κατά την ημερομηνία λήξης του πολέμου.

Άρθρ. 7 παρ. 2 Ν.
875/79

2. Αξιωματικοί και ανθυπασπιστές πολεμικής διαθεσιμότητας δεν καταλαμβάνουν οργανικές θέσεις, προάγονται όμως κατ' εξαίρεση ακολουθώντας αυτόν που προάγεται με κανονική σειρά αμέσως αρχαιότερό τους στην ενέργεια του ιδίου Όπλου, Σώματος ή Γενικής Ειδικότητας, εφόσον δεν έχουν καταληφθεί από το όριο ηλικίας.

Α Ρ Θ Ρ Ο 148

Ένταξη - Αρχαιότητα.

Άρθρ. 8 Ν.875/79

Η αρχαιότητα αυτών που μετατάσσονται στην κατάσταση της πολεμικής διαθεσιμότητας ρυθμίζεται σύμφωνα με τα παρακάτω:

- α) Οι αξιωματικοί και ανθυπασπιστές που προέρχονται από μονίμους εξακολουθούν να διατηρούν τη σειρά αρχαιότητας στην Επετηρίδα, την οποία είχαν στο Όπλο, Σώμα ή Γενική Ειδικότητα που ανήκαν πριν από τη μετάταξή τους στην κατάσταση της πολεμικής διαθεσιμότητας.
- β) Οι αξιωματικοί και ανθυπασπιστές που προέρχονται από εφέδρους εντάσσονται στην επετηρίδα στο αριστερό των ομοιοβαθμών τους στην ενέργεια που υπηρετούσαν κατά το χρόνο του τραυματισμού τους ή αν πρόκειται για πάθησή τους, κατά το χρόνο κατά τον οποίο για πρώτη φορά έπαυσαν να ασκούν τα καθήκοντά τους.

Α Ρ Θ Ρ Ο 149

Συμβούλια κρίσης.

Άρθρ. 9 παρ. 1 Ν.
875/79

1. Αξιωματικοί ή ανθυπασπιστές πολεμικής διαθεσιμότητας κρίνονται για την προαγωγή τους από τα Συμβούλια κρίσης που είναι αρμόδια για τους εν ενεργεία αντίστοιχους βαθμούς και οι διατάξεις που ισχύουν για τα Συμβούλια Επανακρίσεων έχουν εφαρμογή και σ' αυτήν την περίπτωση.

Άρθρ. 9 παρ. 2 Ν.
875/79

2. Αυτοί κρίνονται κατά τις προαγωγές ως
  - α) προακτέοι και
  - β) μη προακτέοι

- Άρθρ. 9 παρ. 3 Ν.
875/79
3. Αυτοί που κρίνονται ως μη προακτέοι τρεις φορές στο βαθμό που κατέχουν θεωρούνται ότι εξάντλησαν την ιεραρχία.
- Άρθρ. 9 παρ. 4 Ν.
875/79
4. Για τις κρίσεις τους, λαμβάνονται υπόψη τα στοιχεία που υπάρχουν στον ατομικό τους φάκελο από τη στιγμή που αυτοί είχαν υπαχθεί στην κατάσταση της πολεμικής διαθεσιμότητας.

Α Ρ Θ Ρ Ο 150

Ατομικοί φάκελοι.

- Άρθρ. 10 παρ. 1 Ν.
875/79
1. Οι ατομικοί φάκελοι αυτών που μετατάσσονται στην κατάσταση της πολεμικής διαθεσιμότητας τηρούνται από το Γραφείο Προσωπικού του οικείου Γενικού Επιτελείου κάθε Κλάδου και της 1^{ης} Μικτής Επιτελικής Ομάδας του Γενικού Επιτελείου Εθνικής Άμυνας για τα Κοινά Σώματα και περιέχουν όλα τα στοιχεία και τις μεταβολές , με βάση τα οποία αυτοί έχουν υπαχθεί στην κατάσταση της πολεμικής διαθεσιμότητας.
- Άρθρ. 10 παρ. 2 Ν.
875/79
2. Οι φάκελοι αυτοί περιέχουν επίσης και κάθε επιβαρυντικό γι' αυτούς στοιχείο, που προκύπτει από αποφάσεις των Κοινών Ποινικών Δικαστηρίων, Στρατιωτικών Δικαστηρίων και Ανακριτικών ή Πειθαρχικών Συμβουλίων καθώς και τις πειθαρχικές ποινές.

Α Ρ Θ Ρ Ο 151

Στολή.

- Άρθρ. 11 παρ. 1 Ν.
875/79
1. Οι αξιωματικοί και ανθυπασπιστές πολεμικής διαθεσιμότητας μπορούν, χωρίς να απαιτείται άδεια γι' αυτό, να φέρουν τη στρατιωτική τους στολή στις επίσημες τελετές των τοπικών, θρησκευτικών και Εθνικών Εορτών, κατά τις οποίες επιβάλλεται η χρήση επίσημου ενδύματος, ανεξάρτητα αν αυτοί προσκαλούνται από τις Στρατιωτικές, Δημόσιες ή Δημοτικές αρχές που τις διοργανώνουν.
- Άρθρ. 11 παρ. 2 Ν.
875/79
2. Για τις άλλες περιπτώσεις απαιτείται άδεια του αρχηγού του οικείου Γενικού Επιτελείου ή αν πρόκειται για τα Κοινά Σώματα του Γενικού Επιτελείου Εθνικής Άμυνας.

Α Ρ Θ Ρ Ο 152**Άσκηση επαγγέλματος.**

- Άρθρ. 12 παρ. 1 Ν. 875/79
1. Οι αξιωματικοί και ανθυπασπιστές πολεμικής διαθεσιμότητας μπορούν, χωρίς οποιαδήποτε μεταβολή της κατάστασής τους ή μείωση των απολαβών και δικαιωμάτων που παρέχονται από τον κώδικα αυτό, να υπηρετούν ή να διορίζονται ως υπάλληλοι του Δημοσίου ή Ν.Π.Δ.Δ. Επίσης, μπορούν να εξασκούν ελεύθερα επαγγέλματα ή να προσλαμβάνονται σε ιδιωτικές επιχειρήσεις με την άδεια του Αρχηγού Γενικού Επιτελείου Εθνικής Άμυνας, ο οποίος μπορεί ν' αρνηθεί ή να την ανακαλέσει στην περίπτωση που αντίκειται στην αξιοπρέπεια του αξιωματικού ή ανθυπασπιστή.
- Άρθρ. 12 παρ. 2 Ν. 875/79
2. Αξιωματικοί και ανθυπασπιστές πολεμικής διαθεσιμότητας, αμέσως μόλις εκλεγούν ως βουλευτές, τελούν σε αναστολή της ιδιότητάς τους και δεν υπάγονται στις διατάξεις του νόμου που ισχύει κάθε φορά για τις καταστάσεις των αξιωματικών και ανθυπασπιστών των Ένοπλων Δυνάμεων καθώς και τις διατάξεις των στρατιωτικών νόμων και κανονισμών, που ισχύουν γι' αυτούς, δικαιούνται όμως όλες τις απολαβές και τα άλλα ευεργετήματα τα οποία απολάμβαναν στην κατάσταση της πολεμικής διαθεσιμότητας.
- Αυτοί επανέρχονται στην προηγούμενη κατάσταση, όταν παύσουν να φέρουν τη βουλευτική ιδιότητα. Ο χρόνος άσκησης των βουλευτικών καθηκόντων λογίζεται ως χρόνος υπηρεσίας για όλες τις περιπτώσεις.

Α Ρ Θ Ρ Ο 153**Εκτέλεση υπηρεσίας.**

- Άρθρ. 13 Ν. 875/79
- Αξιωματικοί και ανθυπασπιστές που έχουν μεταταχθεί στην κατάσταση της πολεμικής διαθεσιμότητας σε καμιά περίπτωση δεν μπορούν να επανέλθουν στην προηγούμενη κατάστασή τους. Αυτοί σε καμιά περίπτωση δεν ανακαλούνται στην ενέργεια και ποτέ δεν τους ανατίθεται εκτέλεση υπηρεσίας.

Α Ρ Θ Ρ Ο 154**Πειθαρχικός έλεγχος.**

- Άρθρ. 14 Ν. 875/79
- Οι αξιωματικοί και ανθυπασπιστές πολεμικής διαθεσιμότητας για τα παραπτώματα που τελούν, υπόκεινται στις διατάξεις των σχετικών νόμων για τις καταστάσεις των αξιωματικών και ανθυπασπιστών των Ένοπλων Δυνάμεων και των αντίστοιχων κανονισμών που ισχύουν κάθε φορά.

Α Ρ Θ Ρ Ο 155**Υγειονομική περίθαλψη.**

Άρθρ. 15 Ν. 875/79

Οι αξιωματικοί και ανθυπασπιστές πολεμικής διαθεσιμότητας δικαιούνται υγειονομική περίθαλψη σύμφωνα με τις διατάξεις που ισχύουν κάθε φορά για τους στρατιωτικούς στην ενέργεια ή σε αποστρατεία σύμφωνα με αυτά που ορίζονται ειδικότερα από το σχετικό προεδρικό διάταγμα.

Α Ρ Θ Ρ Ο 156**Λουτροθεραπεία - Αεροθεραπεία.**

Άρθρ. 16 Ν. 875/79

Επιτρέπεται στους αξιωματικούς και ανθυπασπιστές πολεμικής διαθεσιμότητας η λουτροθεραπεία και αεροθεραπεία με δαπάνη του Δημοσίου, ύστερα από γνωμάτευση των αρμόδιων Επιτροπών Απαλλαγών και με τους όρους και περιορισμούς των κοινών Αποφάσεων των Υπουργών Εθνικής Άμυνας και Οικονομικών που εκδίδονται στην περίπτωση αυτή.

Α Ρ Θ Ρ Ο 157**Αποδοχές.**Άρθρ. 17 παρ. 1 Ν.
875/79

1. Οι αξιωματικοί και ανθυπασπιστές πολεμικής διαθεσιμότητας λαμβάνουν ισόβια τις αποδοχές, που λαμβάνουν κάθε φορά οι ομοιόβαθοί τους στην ενέργεια, σε ποσοστά κατά κατηγορία όπως παρακάτω:

α) Οι της Α΄ Κατηγορίας το εκατό τοις εκατό (100%) των αποδοχών.

β) Οι της Β΄ Κατηγορίας το ενενήντα τοις εκατό (90%) των αποδοχών.

Άρθρ. 17 παρ. 2 Ν.
875/79

2. Ως αποδοχές νοούνται στην περίπτωση αυτή ο βασικός μισθός τον οποίο λαμβάνουν κάθε φορά οι ομοιόβαθοί τους στην ενεργό υπηρεσία, καθώς και το επίδομα χρόνου υπηρεσίας.

Άρθρ. 17 παρ. 3 Ν.
875/79

3. Οι αποδοχές της προηγούμενης παραγράφου αρχίζουν από τη χρονολογία δημοσίευσής του προεδρικού διατάγματος για τη μετάταξη στην κατάσταση της πολεμικής διαθεσιμότητας.

Άρθρ. 17 παρ. 4 Ν.
875/79

4. Αυτοί που αναφέρονται στο παραπάνω άρθρο 142 λαμβάνουν και την προσαύξηση που προβλέπεται από το άρθρο 43 του Α.Ν. 1854/1951, όπως αυτό αντικαταστάθηκε από το άρθρο 4 του Ν. 148/1975, εφόσον θα είχαν δικαίωμα να την πάρουν συνταξιοδοτικά.

Α Ρ Θ Ρ Ο 158**Επιδόματα.**

Άρθρ. 18 Ν.875/79

Οι αξιωματικοί και ανθυπασπιστές πολεμικής διαθεσιμότητας δικαιούνται επίδομα αναπηρίας, ανάλογα με το ποσοστό αναπηρίας τους από μία ή περισσότερες βλάβες από τραύματα ή παθήσεις, εξαιτίας των οποίων έχουν υπαχθεί στην κατάσταση πολεμικής διαθεσιμότητας, το οποίο υπολογίζεται σε ποσοστό επί τοις εκατό στο σύνολο των αποδοχών τους, όπως παρακάτω:

- α) Όσοι έχουν αναπηρία μέχρι και 60% : 40%
- β) Όσοι έχουν αναπηρία μέχρι και 70% : 60%
- γ) Όσοι έχουν αναπηρία μέχρι και 80% : 80%
- δ) Όσοι έχουν αναπηρία μέχρι και 90% : 120%
- ε) Όσοι έχουν αναπηρία μεγαλύτερη του 90% : 150%

Α Ρ Θ Ρ Ο 159**Δαπάνες τεχνητών μελών.**Άρθρ. 19 παρ. 1 Ν.
875/79

1. Η δαπάνη για αρχική αγορά ή κατασκευή, επισκευή και αντικατάσταση των τεχνητών μελών ή ορθοπεδικών μηχανημάτων, που χρησιμοποιούνται από τους αξιωματικούς και ανθυπασπιστές πολεμικής διαθεσιμότητας βαρύνει το Δημόσιο. Η εκτέλεση των παραπάνω εργασιών γίνεται στο εργοστάσιο ορθοπεδικών μηχανημάτων και, σε περίπτωση αδυναμίας, από ιδιωτικά εργαστήρια, ύστερα από έγκριση της σχετικής δαπάνης χωρίς οποιαδήποτε συμμετοχή των ενδιαφερομένων. Οι ανώτατες υγειονομικές επιτροπές με τη γνωμάτευσή τους για την υπαγωγή στην πολεμική διαθεσιμότητα αποφαινόμενες συγχρόνως και για την ανάγκη χρησιμοποίησης τεχνητών μελών ή ορθοπεδικών μηχανημάτων. Για την επισκευή ή αντικατάστασή τους αποφαινόμενες οι αρμόδιες Επιτροπές Απαλλαγών.

Άρθρ. 19 παρ. 2 Ν.
875/79

2. Αυτά που ορίζονται στην προηγούμενη παράγραφο ισχύουν και γι' αυτούς που έχουν ανάγκη οφθαλμικών προθέσεων ή ακουστικών μηχανημάτων, εφόσον οι προθέσεις ή τα μηχανήματα αυτά αφορούν πάθηση, για την οποία εντάχθηκαν στην πολεμική διαθεσιμότητα.

Α Ρ Θ Ρ Ο 160**Ηθικές αμοιβές.**

Άρθρ. 20 Ν. 875/79

Στους αξιωματικούς και ανθυπασπιστές πολεμικής διαθεσιμότητας μπορούν να απονεμηθούν οι ηθικές αμοιβές που προβλέπονται ειδικά γι' αυτούς από τις διατάξεις για ηθικές αμοιβές των στρατιωτικών των Ένοπλων Δυνάμεων, που ισχύουν κάθε φορά.

Α Ρ Θ Ρ Ο 161**Τήρηση βιβλίων.**

Άρθρ. 21 Ν. 875/79

Τα γραφεία Προσωπικού των Γενικών Επιτελείων τηρούν επιτηρίδες και ειδικά βιβλία γι' αυτούς που τελούν σε κατάσταση πολεμικής διαθεσιμότητας κατά κατηγορίες.

Α Ρ Θ Ρ Ο 162**Ασφαλιστικά ταμεία.**Άρθρ. 22 παρ. 1 Ν.
875/79

1. Τα δικαιώματα των αξιωματικών και ανθυπασπιστών που μετατάσσονται στην κατάσταση πολεμικής διαθεσιμότητας τα οποία αφορούν στις παροχές που χορηγούνται από τα μετοχικά ταμεία και τα ταμεία αλληλοβοηθείας των Κλάδων των Ένοπλων Δυνάμεων καθώς και οι υποχρεώσεις τους σ' αυτά, ρυθμίζονται από τις διατάξεις που ισχύουν κάθε φορά για τα ταμεία αυτά.

Άρθρ. 22 παρ. 2 Ν.
875/79

2. Ειδικότερα, σχετικά με το μέρος από τα παραπάνω μετοχικά ταμεία, οι πιο πάνω στρατιωτικοί εφόσον μέχρι την ημέρα της μετάταξής τους σε μία από τις παραπάνω κατηγορίες της πολεμικής διαθεσιμότητας έχουν συμπληρώσει 25ετή συντάξιμη υπηρεσία, απολαμβάνουν ολόκληρο το μέρος του βαθμού που έχουν κάθε φορά, ενώ αυτοί που έχουν μικρότερη συντάξιμη υπηρεσία, λαμβάνουν, μέχρι τη συμπλήρωση 25ετούς υπηρεσίας, τόσα εικοστά πέμπτα του πιο πάνω μερίσματος, όσα και τα συντάξιμα έτη τους.

Α Ρ Θ Ρ Ο 163**Αξιωματικοί και ανθυπασπιστές που δρουν στο εξωτερικό.**

Άρθρ. 23 Ν.875/79

Οι διατάξεις των άρθρων 142-163 έχουν εφαρμογή και για τους αξιωματικούς και ανθυπασπιστές των Ένοπλων Δυνάμεων, που δρουν στο εξωτερικό με εντολή της Ελληνικής Κυβέρνησης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄
ΠΟΛΕΜΙΚΗ ΑΠΟΣΤΡΑΤΕΙΑ

Α Ρ Θ Ρ Ο 164

Ορισμός πολεμικής αποστρατείας.

Άρθρ. 24 παρ. 1 Ν.
875/79

1. Πολεμική αποστρατεία είναι η ειδική κατάσταση των αξιωματικών των Ένοπλων Δυνάμεων, που αποστρατεύονται επειδή κρίνονται αναμφισβήτητα ανίκανοι για κάθε ενεργό υπηρεσία, εφόσον κατέστησαν τέτοιοι φέροντας το βαθμό του υπαξιωματικού, εξαιτίας τραυμάτων που έλαβαν στον πόλεμο, παθήσεων από κακουχίες στη ζώνη των πρόσω καθώς και ατυχημάτων που συνέβηκαν στην παραπάνω ζώνη, σε διατεταγμένη υπηρεσία και εξαιτίας αυτής.

Άρθρ. 24 παρ. 2 Ν.
875/79

2. Υπαξιωματικοί των Ένοπλων Δυνάμεων, που έπαθαν μία ή περισσότερες βλάβες από τραύματα, παθήσεις και ατυχήματα, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην προηγούμενη παράγραφο, οι οποίες επιφέρουν αναπηρία από 50% και άνω, τίθενται στην κατάσταση της πολεμικής αποστρατείας.

Αν οι βλάβες είναι περισσότερες από μία η μία από αυτές πρέπει να επιφέρει ποσοστό αναπηρίας τουλάχιστον 30%.

Α Ρ Θ Ρ Ο 165

Προαγωγές.

Άρθρ. 25 Ν.875/79

Υπαξιωματικοί των Ένοπλων Δυνάμεων, που υπάγονται στην κατάσταση της πολεμικής αποστρατείας, προάγονται κατά τέσσερες βαθμούς εφάπαξ όπως παρακάτω και τίθενται σε αποστρατεία με το ίδιο προεδρικό διάταγμα.

Με τους παρακάτω βαθμούς του στρατού Ξηράς νοούνται και οι αντίστοιχοι βαθμοί του Ναυτικού και της Αεροπορίας και των Κοινών Σωμάτων:

- α) ο δεκανέας σε ανθυπασπιστή
- β) ο λοχίας σε ανθυπολοχαγό
- γ) ο επιλοχίας σε υπολοχαγό και
- δ) ο αρχιλοχίας σε λοχαγό.

Α Ρ Θ Ρ Ο 166**Αποδοχές.**

- Άρθρ. 26 παρ. 1 Ν. 875/79
1. Οι υπαξιωματικοί πολεμικής αποστρατείας λαμβάνουν ισόβια όλο το συντάξιμο μισθό του βαθμού στον οποίο προάγονται και, εφόσον δικαιούνται, επίδομα χρόνου υπηρεσίας.
- Άρθρ. 26 παρ. 2 Ν. 875/79
2. Οι πιο πάνω αποδοχές αρχίζουν από τη χρονολογία δημοσίευσης του προεδρικού διατάγματος για τη θέση σε κατάσταση πολεμικής αποστρατείας.

Α Ρ Θ Ρ Ο 167**Υγειονομική περίθαλψη.**

- Άρθρ. 27 Ν. 875/79
- Οι υπαξιωματικοί πολεμικής αποστρατείας δικαιούνται υγειονομική περίθαλψη, σύμφωνα με τις διατάξεις που ισχύουν κάθε φορά για τους άλλους στρατιωτικούς σε αποστρατεία.

Α Ρ Θ Ρ Ο 168**Εθελοντές - Έφεδροι και κληρωτοί υπαξιωματικοί.**

- Άρθρ. 28 Ν. 875/79
- Για την εφαρμογή των άρθρων 165-168 ως υπαξιωματικοί νοούνται, εκτός από τους μονίμους, και οι εθελοντές, οι έφεδροι και οι κληρωτοί υπαξιωματικοί.

Α Ρ Θ Ρ Ο 169**Ανάλογη εφαρμογή διατάξεων πολεμικής διαθεσιμότητας.**

- Άρθρ. 29 Ν.875/79
- Οι διατάξεις των άρθρων 144, 145, 146, 148 παρ. 1 154, 157,159, 160,161 και 164 που αναφέρονται στους αξιωματικούς και ανθυπασπιστές πολεμικής διαθεσιμότητας εφαρμόζονται ανάλογα και στους υπαξιωματικούς πολεμικής αποστρατείας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄
ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Α Ρ Θ Ρ Ο 170

Στρατιωτικοί που έπαθαν σε αυξημένο κίνδυνο κατά την ειρηνική περίοδο.

- Άρθρ. 1 παρ. 1 Ν.
148/75
1. Οι στρατιωτικοί των Ένοπλων Δυνάμεων που τελούν σε κατάσταση πητικής ενέργειας, ενέργειας αλεξιπτωιστή, ενέργειας υποβρύχιου καταστροφέα ή υπηρετούν σε υποβρύχια, οι οποίοι σε ειρηνική περίοδο κατά την εκτέλεση διατεταγμένης πτήσης, πτώσης, κατάδυσης, υποβρύχιας κολύμβησης ή υποβρύχιας καταστροφής και εξαιτίας της γίνονται ανίκανοι από τραύμα ή νόσημα, υπάγονται στις διατάξεις των νόμων 2588/1921, 4506/1930, 4667/1930 και 5202/1931, όπως αυτοί τροποποιήθηκαν και συμπληρώθηκαν αργότερα.
2. Οι με τις διατάξεις αυτού του άρθρου κάθε φύσης παροχές μειώνονται κατά ποσοστό 15% χωρίς να έχει εφαρμογή σ' αυτή την περίπτωση η παρ. 1 του άρθρου 5 του Ν. 5202/1931.
- Άρθρ. 2 παρ. 1 Ν.
148/75
3. Το διατεταγμένο της εκτέλεσης πτήσης, πτώσης, κατάδυσης, υποβρύχιας κολύμβησης ή υποβρύχιας καταστροφής βεβαιώνεται από το Γενικό Επιτελείο του οικείου Κλάδου των Ένοπλων Δυνάμεων.
- Άρθρ. 2 παρ. 2 Ν.
148/75
4. Για τη σχέση της σωματικής ανικανότητας με την πτήση, πτώση, κατάδυση, υποβρύχια κολύμβηση ή καταστροφή και για το χρόνο που αυτή εκδηλώθηκε αποφαίνεται η οικεία Ανώτατη Υγειονομική Επιτροπή, η οποία σ' αυτή την περίπτωση δε δεσμεύεται από περιορισμούς, που ανάγονται στο είδος της νόσου, τον τύπο ή το χρόνο, κατά τον οποίο επήλθαν τα γεγονότα που προκάλεσαν τη σωματική ανικανότητα ή κατά τον οποίο από την πτήση, πτώση, κατάδυση ή υποβρύχια κολύμβηση ή καταστροφή εκδηλώθηκε σωματική πάθηση, με την επιφύλαξη της διάταξης της παρ. 6 αυτού του άρθρου.
- Σε περίπτωση ανικανότητας που οφείλεται σε νόσο, η παραπάνω γνωμάτευση είναι υποχρεωτική αν είναι ομόφωνη.
- Άρθρο 2 παρ. 3 Ν.
148/75.
5. Η προθεσμία υποβολής αίτησης για υπαγωγή στις διατάξεις των νόμων 2528/1921, 4505/1930, 4667/1930 και 5202/1931 αρχίζει σ' αυτή την περίπτωση από την εκδήλωση της ανικανότητας που προέρχεται από τη βλάβη εξαιτίας της πτήσης, πτώσης, κατάδυσης, υποβρύχιας κολύμβησης ή υποβρύχιας καταστροφής, η εκδήλωση της οποίας αποδεικνύεται από νοσηλεία σε Στρατιωτικό Νοσοκομείο.

- Άρθρ. 2 παρ. 4 Ν. 148/75
6. Εκδήλωση ανικανότητας, που επέρχεται μετά πάροδο διετίας από την απομάκρυνση του στρατιωτικού από τις τάξεις του Στρατεύματος, δεν μπορεί σε καμιά περίπτωση να θεωρηθεί ότι έχει σχέση με το πάθημα από την πτήση, πτώση, κατάδυση, υποβρύχια κολύμβηση ή υποβρύχια καταστροφή.
- Άρθρ. 2 παρ. 5 Ν. 148/75
7. Η προθεσμία για υποβολή αίτησης για την υπαγωγή, σύμφωνα με αυτό το άρθρο στις διατάξεις των νόμων 2588/1921, 4506/1930, 4667/1930 και 5202/1931, ορίζεται διετής από τη δημοσίευση του Ν. 148/1975.
- Άρθρ. 16 παρ. 2 Ν. 955/79, όπως αντικ. με άρθρ. 3 παρ. 7 Ν. 2703/99
8. Στις διατάξεις αυτού του άρθρου υπάγονται και όσοι από το στρατιωτικό προσωπικό των Ένοπλων Δυνάμεων, του Λιμενικού Σώματος και της Ελληνικής Αστυνομίας γίνονται ανίκανοι κατά την εκτέλεση διατεταγμένης υπηρεσίας και εξαιτίας της σε ειρηνική περίοδο από τραύμα που προήλθε κατά την εκκαθάριση ναρκοπεδίων ξηράς ή εξουδετέρωση εκρηκτικών μηχανημάτων.
- Άρθρ. 1 Ν.1282/82
- Επίσης υπάγεται το ιπτάμενο στρατιωτικό προσωπικό του Λιμενικού Σώματος, που βρίσκεται στην κατάσταση της πτητικής ενέργειας και σε περίοδο ειρήνης γίνεται ανίκανο εξαιτίας τραύματος ή νοσήματος, που οφείλεται σε εκτέλεση πτήσης, η οποία είχε διαταχθεί νόμιμα.
- Η εκτέλεση της πτήσης, βεβαιώνεται από τη Διεύθυνση Λιμενικής Αστυνομίας του Υπουργείου Εμπορικής Ναυτιλίας.
- Διευκρ. διάταξη μετά το άρθρ. 3 Ν. 875/79
9. Όπου στις προηγούμενες παραγράφους αναφέρονται οι νόμοι 2588/1921, 4506/1930, 4667/1930 και 5202/1931 από την έναρξη ισχύος του Ν. 875/1979 έχουν εφαρμογή οι διατάξεις του νόμου τούτου.
- Άρθρ. 3 Ν. 1489/84
10. Οι διατάξεις του άρθρου αυτού εφαρμόζονται και για τους άνδρες υποβρύχιων αποστολών του Λιμενικού Σώματος που υπηρετούν οργανικά στο 5^ο Τμήμα της Διεύθυνσης Λιμενικής Αστυνομίας και στη Μονάδα Πολλαπλής Χρησιμότητας του Υπουργείου Εμπορικής Ναυτιλίας και έχουν πτυχίο υποβρύχιου καταστροφέα του Πολεμικού Ναυτικού (Π.Ν.) ή άλλο πιστοποιητικό της Μονάδας Υποβρύχιων Καταστροφών του Π.Ν. από το οποίο προκύπτει ότι έχουν εκπαιδευθεί για καταδύσεις σε βάθος μεγαλύτερο από τριάντα έξι (36) μέτρα, εφόσον γίνονται ανίκανοι σε περίοδο ειρήνης εξαιτίας τραύματος ή νοσήματος κατά την εκτέλεση υποβρύχιας αποστολής που έχει διαταχθεί από το αρμόδιο σύμφωνα με το νόμο υπηρεσιακό όργανο.
- Η εκτέλεση υποβρύχιας αποστολής κατά το χρόνο που συνέβη το τραύμα ή το νόσημα, καθώς και το ότι η αποστολή αυτή είχε διαταχθεί αρμόδια, βεβαιώνονται από τη Διεύθυνση Λιμενικής Αστυνομίας του Υπουργείου Εμπορικής Ναυτιλίας.

Άρθρο 6 παρ. 2
περ. γ' Ν.3075/02.

11. Οι διατάξεις του άρθρου αυτού εφαρμόζονται ανάλογα και για το προσωπικό της Κινητής Ομάδας Συντήρησης Υποβρυχίων και Θαλασσίων Εγκαταστάσεων (Κ.Ο.Σ.Υ.Θ.Ε.) της Πολεμικής Αεροπορίας που έχει πτυχίο ή άλλο πιστοποιητικό της Μονάδας Υποβρυχίων Καταστροφών του Πολεμικού Ναυτικού ή της Μονάδας Αεροπορικών Κατασκευών της Πολεμικής Αεροπορίας, από το οποίο προκύπτει ότι έχει εκπαιδευθεί για καταδύσεις σε βάθος μεγαλύτερο από τριάντα έξι (36) μέτρα, εφόσον γίνεται ανίκανο σε περίοδο ειρήνης εξαιτίας τραύματος ή νοσήματος κατά την εκτέλεση υποβρύχιας αποστολής, που έχει διαταχθεί από το αρμόδιο σύμφωνα με το νόμο υπηρεσιακό όργανο. Η εκτέλεση υποβρύχιας αποστολής κατά το χρόνο που συνέβη το τραύμα ή το νόσημα, καθώς και το ότι η αποστολή αυτή είχε διαταχθεί αρμόδια, βεβαιώνονται από το Διοικητή της Κ.Ο.Σ.Υ.Θ.Ε.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄

ΤΕΛΙΚΕΣ - ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΠΟΥ ΚΑΤΑΡΓΟΥΝΤΑΙ

Α Ρ Θ Ρ Ο 171

Μεταβατικές διατάξεις.

Άρθρ. 30 παρ. 1 Ν.
875/79

1. Όσοι μέχρι την έναρξη της ισχύος του Ν. 875/1979 έχουν υπαχθεί στις διατάξεις των νόμων, αναγκαστικών νόμων ή νομοθετικών διαταγμάτων που καταργούνται με το επόμενο άρθρο ή με άλλη ειδική ή γενική διάταξη εξακολουθούν να διέπονται από τις διατάξεις αυτές.

Άρθρ. 30 παρ. 2 Ν.
875/79

2. Οι διατάξεις των άρθρων 142-170 του Κώδικα αυτού εφαρμόζονται ανάλογα και για τους αξιωματικούς, ανθυπασπιστές και υπαξιωματικούς των Ένοπλων Δυνάμεων που γίνονται ανίκανοι σε ειρήνη, οι οποίοι με βάση την νομοθεσία που ίσχυε μέχρι την έναρξη της ισχύος του Ν. 875/79 είχαν δικαίωμα να υπαχθούν στην κατάσταση της πολεμικής διαθεσιμότητας, οι δε κάθε φύσης παροχές υπολογίζονται στο ποσοστό που προβλέπεται από την παρ. 2 του άρθρου 171. Οι περιπτώσεις που εκκρεμούν μέχρι την έναρξη της ισχύος του Ν. 875/1979 διέπονται από τη νομοθεσία που ίσχυε πριν απ' αυτόν.

Άρθρ. 1 παρ. 1 Ν.Δ.
94/74

3. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας, τίθενται στην κατάσταση της πολεμικής διαθεσιμότητας αξιωματικοί και ανθυπασπιστές των Ένοπλων Δυνάμεων, που αποστρατεύθηκαν ή αποτάχθηκαν αν μετά την αποστρατεία ή την απόταξή τους, εξαιτίας νόσου ή τραύματος που επισυνέβη κατά το χρόνο κράτησής τους ή

εκτόπισής τους για πράξεις που έχουν σχέση με την κατάσταση που δημιουργήθηκε από της 21^{ης} Απριλίου 1967, υπέστησαν ανικανότητα 100%, η οποία διαπιστώνεται με γνωμάτευση της Ανώτατης Υγειονομικής Επιτροπής του Οικείου Κλάδου των Ένοπλων Δυνάμεων.

Άρθρ. 1 παρ. 2 Ν.Δ.
94/74

Στους αξιωματικούς και ανθυπασπιστές του προηγούμενου εδαφίου εφαρμόζονται οι διατάξεις που ισχύουν κάθε φορά για την πολεμική διαθεσιμότητα αξιωματικών και ανθυπασπιστών, εκτός αν αυτοί μπορούν να προαχθούν μόνο κατά ένα ή δύο βαθμούς, πέρα από το βαθμό τον οποίον έφεραν κατά το χρόνο της απόταξής τους ή αποστρατείας τους, σε καμιά όμως περίπτωση πέρα από το βαθμό του Ταξίαρχου.

Άρθρ. 15 παρ. 1 Ν.
1405/83

4. Στις διατάξεις της πολεμικής αποστρατείας των άρθρων 165-170 του Κώδικα αυτού υπάγονται και οι υπαξιωματικοί του Πολεμικού Ναυτικού, που αποστρατεύτηκαν αυτεπάγγελτα με το βαθμό του σημαιοφόρου για σωματική ανικανότητα, που οφείλεται σε νόσο ή σε τραύμα που προκλήθηκε στο χρονικό διάστημα, κατά το οποίο ήταν κρατούμενοι με την ιδιότητά τους ως μόνιμων υπαξιωματικών, γιατί ήσαν αντίθετοι με το δικτατορικό καθεστώς της 21.4.1967.

Η ανικανότητα πρέπει να ήταν κατά το χρόνο της τελευταίας αποστρατείας τουλάχιστον 50% και να διαπιστώνεται από γνωμάτευση της Ανώτατης Ναυτικής Υγειονομικής Επιτροπής.

Το επίδομα ανικανότητας και η σύνταξη, όπως αυτά προσδιορίζονται με τα άρθρα 159 και 167 για τους αξιωματικούς της παραγράφου αυτής, μειώνονται κατά ποσοστό δεκαπέντε τοις εκατό (15%).

Άρθρ. 15 παρ. 2 Ν.
1405/83

Η υπαγωγή στην κατάσταση της πολεμικής αποστρατείας γίνεται με αφετηρία το βαθμό που είχαν πριν από την τελευταία αποστρατεία τους. Οι διοικητικές πράξεις αποστρατείας τους ανακαλούνται.⁽¹⁾

Α Ρ Θ Ρ Ο 172

Διατάξεις που καταργούνται.

Άρθρ. 31 παρ. 1 Ν.
875/79

1. Με την επιφύλαξη των διατάξεων του προηγούμενου άρθρου, καταργούνται από την έναρξη της ισχύος του Ν. 875/1979 οι παρακάτω νόμοι, αναγκαστικοί νόμοι ή νομοθετικά διατάγματα, κατά το μέρος που αναφέρονται στις Ένοπλες Δυνάμεις (Στρατού Ξηράς, Θάλασσας και Αέρα) :

α) Νόμος 4506/1930, όπως αυτός τροποποιήθηκε αργότερα.

⁽¹⁾ **Παρατήρηση:** Για τις διατάξεις της παρ. 4 του παραπάνω άρθρ. 172 δεν έχει γνωμοδοτήσει η Ολομέλεια του Ελεγκτικού Συνεδρίου, σύμφωνα με το άρθρο 73 παρ. 2 του Συντάγματος.

- β) Νόμος 4667/1930, όπως αυτός τροποποιήθηκε αργότερα.
- γ) Νόμος 5202/1931, όπως αυτός τροποποιήθηκε αργότερα.
- δ) Νόμος 2588/1921, όπως αυτός τροποποιήθηκε αργότερα.
- ε) Νόμος 5896/1933.
- στ) Νόμος 6374/1934.
- ζ) Α.Ν. 1373/1938, όπως αυτός τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε αργότερα.
- η) Ν.Δ. 386/1941.
- θ) Ν.Δ. 950/1942, όπως αυτός τροποποιήθηκε αργότερα.
- ι) Ν.Δ. 1002/1942.
- ια) Ν.Δ. 2180/1943, όπως αυτός τροποποιήθηκε αργότερα.
- ιβ) Α.Ν. 3287/1943.
- ιγ) Νόμος 203/1943.
- ιδ) Νόμος 994/1943, όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε αργότερα.
- ιε) Νόμος 1057/1943.
- ιστ) Νόμος 1681/1944.
- ιζ) Νόμος 1766/1944.
- ιη) Α.Ν. 600/1945.
- ιθ) Α.Ν. 916/1946.
- κ) Ν.Δ. 1140/1949.
- κα) Νόμος 2372/1953.
- κβ) Ν.Δ. 2524/1953.
- κγ) Το τελευταίο εδάφιο των παραγράφων 6 και 7 του άρθρου 20 του Ν.Δ. 2923/1954.
- κδ) Α.Ν. 151/1967, όπως αυτός τροποποιήθηκε αργότερα, κατά το μέρος που αναφέρεται στους αξιωματικούς του Νόμου 2588/1921.
- κε) Α.Ν. 404/1968.
- κστ) Ν.Δ. 733/1970, όπως αυτό τροποποιήθηκε αργότερα.
- κζ) Νόμος 5169/1931.
- κη) Νόμος 5618/1932.
- κθ) Ν.Δ. 709/1941.
- λ) Ν.Δ. 1169/1942.
- λα) Ν.Δ. 1469/1942.
- λβ) Νόμος 320/1943.
- λγ) Νόμος 6417/1934.

λδ) Νόμος 517/1943.

λε) Νόμος 576/1943.

λστ) Ν.Δ. 1279/1942.

λζ) Νόμος 564/1943.

λη) Ν.Δ. 90/1946.

λθ) Ν.Δ. 658/1948.

2. Επίσης καταργείται κάθε γενική ή ειδική διάταξη που είναι αντίθετη στις διατάξεις του Ν. 875/1979.

Παρατήρηση: Με τη διάταξη της παρ. 8 του άρθρου 20 του Ν. 1489/84 ορίζεται ότι: Κάθε άλλη διάταξη που αναφέρεται στο Π.Δ. 1285/1981 και τάσσει προθεσμία για την άσκηση σε βάρος του Δημοσίου δικαιώματος σύνταξης ή βοηθήματος ή επιδόματος ή αύξησης αυτών καταργείται.

Στον Υπουργό Οικονομίας και Οικονομικών αναθέτουμε τη δημοσίευση και εκτέλεση του Διατάγματος αυτού.

Αθήνα, 29 Αυγούστου 2007

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΚΑΡΟΛΟΣ ΓΡ. ΠΑΠΟΥΛΙΑΣ

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΛΟΓΟΣΚΟΥΦΗΣ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ΠΩΛΗΣΗΣ Φ.Ε.Κ.

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ - Βασ. Όλγας 227	23104 23956	ΛΑΡΙΣΑ - Διοικητήριο	2410 597449
ΠΕΙΡΑΙΑΣ - Ευριπίδου 63	210 4135228	ΚΕΡΚΥΡΑ - Σαμαρά 13	26610 89122
ΠΑΤΡΑ - Κορίνθου 327	2610 638109	ΗΡΑΚΛΕΙΟ - Πεδιάδος 2	2810 300781
ΙΩΑΝΝΙΝΑ - Διοικητήριο	26510 87215	ΜΥΤΙΛΗΝΗ - Πλ. Κωνσταντινουπόλεως 1	22510 46654
ΚΟΜΟΤΗΝΗ - Δημοκρατίας 1	25310 22858		

ΤΙΜΗ ΠΩΛΗΣΗΣ ΦΥΛΛΩΝ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΟΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

Σε έντυπη μορφή

- Για τα Φ.Ε.Κ. από 1 μέχρι 16 σελίδες σε 1 €, προσαυξανόμενη κατά 0,20 € για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο ή μέρος αυτού.
- Για τα φωτοαντίγραφα Φ.Ε.Κ. σε 0,15 € ανά σελίδα.

Σε μορφή DVD/CD

Τεύχος	Ετήσια έκδοση	Τριμηνιαία έκδοση	Μηνιαία έκδοση	Τεύχος	Ετήσια έκδοση	Τριμηνιαία έκδοση	Μηνιαία έκδοση
Α'	150 €	40 €	15 €	Α.Α.Π.	110 €	30 €	-
Β'	300 €	80 €	30 €	Ε.Β.Ι.	100 €	-	-
Γ'	50 €	-	-	Α.Ε.Δ.	5 €	-	-
Υ.Ο.Δ.Δ.	50 €	-	-	Δ.Δ.Σ.	200 €	-	20 €
Δ'	110 €	30 €	-	Α.Ε. - Ε.Π.Ε. και Γ.Ε.ΜΗ.	-	-	100 €

- Η τιμή πώλησης μεμονωμένων Φ.Ε.Κ. σε μορφή cd-rom από εκείνα που διατίθενται σε ψηφιακή μορφή και μέχρι 100 σελίδες, σε 5 € προσαυξανόμενη κατά 1 € ανά 50 σελίδες.
- Η τιμή πώλησης σε μορφή cd-rom/dvd, δημοσιευμάτων μιας εταιρείας στο τεύχος Α.Ε.-Ε.Π.Ε. και Γ.Ε.ΜΗ. σε 5 € ανά έτος.

ΠΑΡΑΓΓΕΛΙΑ ΚΑΙ ΑΠΟΣΤΟΛΗ Φ.Ε.Κ.: Τηλεφωνικά: 210 4071010 - fax: 210 4071010 - internet: <http://www.et.gr>

ΕΤΗΣΙΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ Φ.Ε.Κ.

Τεύχος	Έντυπη μορφή	Ψηφιακή Μορφή	Τεύχος	Έντυπη μορφή	Ψηφιακή Μορφή
Α'	225 €	190 €	Α.Ε.Δ.	10 €	Δωρεάν
Β'	320 €	225 €	Α.Ε. - Ε.Π.Ε. και Γ.Ε.ΜΗ.	2.250 €	645 €
Γ'	65 €	Δωρεάν	Δ.Δ.Σ.	225 €	95 €
Υ.Ο.Δ.Δ.	65 €	Δωρεάν	Α.Σ.Ε.Π.	70 €	Δωρεάν
Δ'	160 €	80 €	Ο.Π.Κ.	-	Δωρεάν
Α.Α.Π.	160 €	80 €	Α' + Β' + Δ' + Α.Α.Π.	-	450 €
Ε.Β.Ι.	65 €	33 €			

- Το τεύχος Α.Σ.Ε.Π. (έντυπη μορφή) θα αποστέλλεται σε συνδρομητές ταχυδρομικά, με την επιβάρυνση των 70 €, ποσό το οποίο αφορά τα ταχυδρομικά έξοδα.
- Για την παροχή πρόσβασης μέσω διαδικτύου σε Φ.Ε.Κ. προηγούμενων ετών και συγκεκριμένα στα τεύχη: α) Α, Β, Δ, Α.Α.Π., Ε.Β.Ι. και Δ.Δ.Σ., η τιμή προσαυξάνεται, πέραν του ποσού της ετήσιας συνδρομής του 2007, κατά 40 € ανά έτος και ανά τεύχος και β) για το τεύχος Α.Ε.-Ε.Π.Ε. & Γ.Ε.ΜΗ., κατά 60 € ανά έτος παλαιότητας.

* Η καταβολή γίνεται σε όλες τις Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες (Δ.Ο.Υ.). Το πρωτότυπο διπλότυπο (έγγραφο αριθμ. πρωτ. 9067/28.2.2005 2η Υπηρεσία Επιτρόπου Ελεγκτικού Συνεδρίου) με φροντίδα των ενδιαφερομένων, πρέπει να αποστέλλεται ή να κατατίθεται στο Εθνικό Τυπογραφείο (Καποδιστριαίου 34, Τ.Κ. 104 32 Αθήνα).

* Σημειώνεται ότι φωτοαντίγραφα διπλοτύπων, ταχυδρομικές Επιταγές για την εξόφληση της συνδρομής, δεν γίνονται δεκτά και θα επιστρέφονται.

* Οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, τα μέλη της Ένωσης Ιδιοκτητών Ημερησίου Τύπου Αθηνών και Επαρχίας, οι τηλεοπτικοί και ραδιοφωνικοί σταθμοί, η Ε.Σ.Η.Ε.Α., τα τριτοβάθμια συνδικαλιστικά Όργανα και οι τριτοβάθμιες επαγγελματικές ενώσεις δικαιούνται έκπτωσης πενήντα τοις εκατό (50%) επί της ετήσιας συνδρομής (τρέχον έτος + παλαιότητα).

* Το ποσό υπέρ Τ.Α.Π.Ε.Τ. [5% επί του ποσού συνδρομής (τρέχον έτος + παλαιότητα)], καταβάλλεται ολόκληρο (Κ.Α.Ε. 3512) και υπολογίζεται πριν την έκπτωση.

* Στην Ταχυδρομική συνδρομή του τεύχους Α.Σ.Ε.Π. δεν γίνεται έκπτωση.

Πληροφορίες για δημοσιεύματα που καταχωρούνται στα Φ.Ε.Κ. στο τηλ.: 210 5279000.

Φωτοαντίγραφα παλαιών Φ.Ε.Κ.: Μάρνη 8 τηλ.: 210 8220885, 210 8222924, 210 5279050.

Οι πολίτες έχουν τη δυνατότητα ελεύθερης ανάγνωσης των δημοσιευμάτων που καταχωρούνται σε όλα τα τεύχη της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως πλην εκείνων που καταχωρούνται στο τεύχος Α.Ε.-Ε.Π.Ε. και Γ.Ε.ΜΗ., από την ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου (www.et.gr).

Οι υπηρεσίες εξυπηρέτησης πολιτών λειτουργούν καθημερινά από 08:00 μέχρι 13:00

* 0 1 0 0 2 0 9 3 1 0 8 0 7 0 1 2 4 *

ΑΠΟ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΟΥ 34 * ΑΘΗΝΑ 104 32 * ΤΗΛ. 210 52 79 000 * FAX 210 52 21 004
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: <http://www.et.gr> - e-mail: webmaster.et@et.gr